

Budapest,
2006. december 15.,
péntek

155. szám

Ára: 1533,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

		Oldal
2006: CXII. tv.	A jelzalog-hitelintezetről és a jelzaloglevélről szóló 1997. évi XXX. törvény módosításáról	12314
2006: CXIII. tv.	A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény módosításáról	12319
2006: CXIV. tv.	Egyes szakképzési és felnőttképzési tárgyú törvények módosításáról	12326
256/2006. (XII. 15.) Korm. r.	A Magyar Köztársaság és Románia között, a szociális biztonságról szóló Egyezmény végrehajtására szolgáló Igazgatási Megállapodás kihirdetéséről	12340
257/2006. (XII. 15.) Korm. r.	A Bataapátiban létesülő kis és közepes aktivitású radioaktív hulladéktároló projektjéhez kapcsolódó egyes közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról	12343
258/2006. (XII. 15.) Korm. r.	A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalról szóló 81/2003. (VI. 7.) Korm. rendelet módosításáról	12345
85/2006. (XII. 15.) GKM r.	A belföldi fenntartott postai szolgáltatások legmagasabb hatósági díjairól.	12346
71/2006. (XII. 15.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata	12347
72/2006. (XII. 15.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata	12349
73/2006. (XII. 15.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata	12374
74/2006. (XII. 15.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata	12376
1123/2006. (XII. 15.) Korm. h.	Az Európai Unió döntéshozatali tevékenységében való részvételtől és az ehhez kapcsolódó kormányzati koordinációról.	12381

II. rész JOGSZABÁLYOK

Törvények

2006. évi CXII. törvény

a jelzálog-hitelintézetről és a jelzáloglevélről szóló 1997. évi XXX. törvény módosításáról*

1. § (1) A jelzálog-hitelintézetről és a jelzáloglevélről szóló 1997. évi XXX. törvény (a továbbiakban: Jht.) 3. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. § (1) Jelzálog-hitelintézet pénzkölcsönt nyújt Magyarország vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államnak (a továbbiakban: EGT-állam) területén lévő ingatlanon alapított jelzálogjog, ideértve az önálló zálogjogként alapított jelzálogjogot is (a továbbiakban együtt: jelzálogjog) fedezete mellett, amelyhez forrásait alapvetően jelzáloglevél kibocsátásával gyűjti.”

(2) A Jht. 3. §-a (2) bekezdésének *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„*b)* pénzkölcsön nyújtása Magyarország vagy EGT-állam területén lévő ingatlanon alapított jelzálogjog fedezete mellett (a továbbiakban: jelzáloghitel);”

(3) A Jht. 3. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A jelzálog-hitelintézet a (2) bekezdésben meghatározott pénzügyi, befektetési, illetve kiegészítő befektetési szolgáltatáson kívül üzletszerűen kizárólag ingatlanok forgalmi és hitelbiztosítéki értékének meghatározását végezheti. Az ingatlanok forgalmi és hitelbiztosítéki értékének meghatározását névjegyzékben szereplő, felsőfokú végzettségű és a külön jogszabályban meghatározott feltételeket teljesítő ingatlanértékelők végezhetik.”

2. § A Jht. a következő 3/A. §-sal egészül ki:

„3/A. § (1) A jelzálog-hitelintézet EGT-állam területén lévő ingatlanfedezet mellett akkor nyújthat pénzkölcsönt (a továbbiakban: EGT-jelzáloghitel), illetve vásárolhat meg, előlegezhet meg és számíthat le jelzáloghitelt (a továbbiakban: EGT-jelzáloghitel-vásárlás), ha a fedezetként szolgáló ingatlant a jelzálog-hitelintézet javára alapított olyan jelzálogjog terheli, amely a zálogjogosult részére a magyar jog szerinti jelzálogjoggal azonos biztonságot nyújt. Az EGT-állam területén lévő ingatlanon alapított jelzálogjog különösen akkor nyújt a magyar jog szerinti jelzálogjoggal azonos biztonságot, ha

a) a jelzálogjog közhiteles nyilvántartásba bejegyzésre kerül, és

b) a jelzálog-hitelintézet a javára bejegyzett jelzálogjog alapján a zálogtárgyból mind a bírósági végrehajtás, mind pedig felszámolási vagy egyéb fizetéseképtelenségi eljárás esetén más követeléseket megelőzően kereshet kielégítést.

(2) Az EGT-jelzáloghitel nyújtásának, illetőleg vásárlásának további feltétele, hogy a jelzálog-hitelintézet

a) írásos elemzése hitelt érdemlően alátámassza, hogy az érintett EGT-állam jelzálogjogra, bírósági végrehajtásra, valamint a felszámolási vagy egyéb fizetéseképtelenségi eljárásra vonatkozó szabályozása az (1) bekezdésben foglalt feltételeknek megfelel, és

b) módszertani és leíró szabályzatot készít az érintett EGT-állam területén lévő ingatlanon alapított jelzálogjog fedezete mellett történő EGT-jelzáloghitel-nyújtás, illetve -vásárlás feltételeiről, továbbá

c) benyújtja a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének (a továbbiakban: Felügyelet) az *a)*–*b)* pontban megjelölt dokumentumokat, valamint a vagyonellenőr írásbeli állásfoglalását arról, hogy a módszertani és leíró szabályzatban foglaltaknak megfelelő EGT-jelzáloghitel-nyújtás és -vásárlás az (1) bekezdésben meghatározott feltételeknek eleget tesz.

(3) A (2) bekezdés *b)* pontja szerinti szabályzat tartalmazza a jelzálog-hitelintézet által az EGT-jelzáloghitel-nyújtás, illetve -vásárlás során alkalmazni kívánt szerződéses feltételek részletes bemutatását, a fedezetül szolgáló ingatlanok hitelbiztosítéki értéke megállapításának módját, a hitelezési folyamat bemutatását, továbbá a fedezetül kikötött jelzálogjog rendelkezésre állása ellenőrzésének, valamint a jelzálogjog érvényesítésének módját.

(4) A jelzálog-hitelintézet az érintett EGT-állam területén lévő ingatlanfedezet mellett történő jelzáloghitel-nyújtást, illetve -vásárlást a (2) bekezdés szerinti dokumentumok Felügyelethez történő beérkezésétől számított egy hónap elteltével kezdheti meg, ha a Felügyelet nem emel kifogást.

(5) A jelzálog-hitelintézet köteles folyamatosan figyelemmel kísérni az érintett EGT-állam jogrendjének változását. A hitelezést érintő lényeges változásról a jelzálog-hitelintézet a Felügyeletet és a vagyonellenőrt haladéktalanul köteles tájékoztatni.

(6) Ha az EGT-állam jogrendjének változása miatt a módszertani és leíró szabályzatot módosítani kell, a szabályzat módosítására a (2)–(4) bekezdésben foglaltak értelemszerűen irányadók.

(7) A teljes hitelállományban az EGT-jelzáloghitelek aránya nem lehet több 15%-nál.”

3. § A Jht. 4. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ugyanazon ingatlanra, illetőleg ingatlanokra alapított jelzálogjog fedezete mellett nyújtott egyes jelzálog-

* A törvényt az Országgyűlés a 2006. december 4-i ülésnapján fogadta el.

hitelek és a bankári kötelezettségek együttes összege nem haladhatja meg a fedezetül lekötött valamennyi ingatlan hitelnyújtás alapját képező értékének összegét (a továbbiakban: hitelbiztosítéki érték)."

4. § (1) A Jht. 5. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„5. § (1) A teljes hitelállományban a kölcsönszerződések megkötésekor, a jelzáloghitelek megvásárlásakor, valamint az önálló zálogjogvásárlások időpontjában a legalább ötéves futamidejű jelzálog-hitelintézeti követelések aránya nem lehet kevesebb nyolcvan százaléknál.”

(2) A Jht. 5. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A jelzáloghitelekből, valamint önálló zálogjog visszavásárlásából eredő tőkekövetelések állományának mértéke – ide nem értve a kapcsolódó kölcsönrészből eredő tőkeköveteléseket, továbbá a visszavásárlási vételár kapcsolódó kölcsönrésze eső összegét – nem haladhatja meg a fedezetül szolgáló ingatlanok együttes hitelbiztosítéki értékének hetven százalékát.”

(3) A Jht. 5. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A hitelbiztosítéki érték megállapításának módszertani elveit jogszabály határozza meg. Ennek alapján a jelzálog-hitelintézet értékmegállapítási szabályzatot készít, amelyet a Felügyelet hagy jóvá.”

5. § A Jht. 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. § A jelzálog-hitelintézet által kötött jelzáloghitel szerződést – a kölcsönszerződés és a zálogszerződés külön okiratba foglalása esetén mindkettőt – közjegyzői okiratba kell foglalni. Elegendő azonban csupán teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalni azt a kölcsönszerződést, illetve zálogszerződést,

a) amellyel a jelzálog-hitelintézet javára kizárólag keretbiztosítéki jelzálogjogot alapítottak, vagy

b) amelynek összes kötelezettje a kölcsön folyósításának megkezdését – szerződésmódosítás esetén a módosítás hatálybalépését – megelőzően közjegyzői okiratba foglalt egyoldalú kötelezettségvállalást tesz a szerződés, illetve a szerződésmódosítás szerinti kötelezettsége fennállásáról és a jelzálog-hitelintézet követeléseit a szerződések alapján történő kielégítésének türéseiről.”

6. § (1) A Jht. 8. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Jelzálog-hitelintézet olyan jelzáloghitel-szerződésből vagy kapcsolódó kölcsönszerződésből eredő követelést vásárolhat meg pénzügyi intézménytől, illetve biztosító részvénytársaságtól,

a) amely szerződést Magyarország vagy EGT-állam területén lévő ingatlanon alapított jelzálogjog biztosít és a jogosult javára elidegenítési és terhelési tilalmat kötöttek ki, vagy a jelzálogjogot alapító szerződésben szerepel az a

tájékoztatás, hogy ha a jelzálog-hitelintézet az eredeti jogosult helyébe lép, a jelzálog-hitelintézet javára elidegenítési és terhelési tilalom áll fenn, és a kapcsolódó kölcsönrész esetében a 3. § (3) bekezdésében meghatározott szabályok szerint kötöttek,

b) amely az eladó pénzügyi intézmény vagy biztosító részvénytársaság könyvvizsgálója szerint problémamentes minősítésű,

c) amelynek fedezetül szolgáló ingatlan hitelbiztosítéki értékét a jelzálog-hitelintézet az erre vonatkozó szabályok betartásával állapította meg, és a jelzáloghitel tőkeösszege nem haladja meg a hitelbiztosítéki értéket, a kapcsolódó kölcsönrész tőkeösszege és kamata pedig nem haladja meg az állami készfizető kezességvállalással biztosított összeget, és

d) amely szerződéseket tartalmazó okiratok megfelelnek a 6. §-ban foglalt követelményeknek függetlenül attól, hogy a 6. § b) pontja szerinti egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot a kölcsön folyósítása előtt vagy azt követően tették.”

(2) A Jht. 8. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Ha a felek a jelzáloghitel-vásárlásról szóló szerződésben másként nem állapodnak meg, úgy a jelzáloghitel-vásárlással az ennek tárgyát képező, illetve az ezt biztosító szerződéses jogviszonyból származó és az eladó pénzügyi intézményt vagy biztosító részvénytársaságot megillető valamennyi jog átszáll a jelzálog-hitelintézetre.”

(3) A Jht. 8. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Jelzálog-hitelintézet olyan Magyarország területén lévő ingatlanon alapított önálló zálogjogot vásárolhat meg,

a) amelyet az eladó hitelintézet jelzáloghitel biztosítékeként a (2) bekezdésben meghatározott valamennyi egyéb feltételnek megfelelően alapított, és

b) amelyet az eladó hitelintézet – az eladással egyidejűleg – részletvétel keretében vagy halasztott fizetés mellett azzal a feltétellel vásárol vissza, hogy a jelzálogjog a visszavásárló hitelintézetre a teljes vételár megfizetése napján száll át.”

(4) A Jht. 8. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Ha a visszavásárló hitelintézet a jelzálog-hitelintézzel megkötött visszavásárlási szerződésből, illetőleg szerződésekből eredő bármely fizetési kötelezettségét megszegi, továbbá, ha a Felügyelet a visszavásárló hitelintézet felszámolását kezdeményezte, a felszámolás iránti kérelem bírósághoz történő benyújtásának napjával valamennyi visszavásárlási szerződéssel érintett, önálló zálogjoggal biztosított jelzáloghitel és a kapcsolódó kölcsönrész a (3) bekezdés szerinti jogkövetkezménnyel a jelzálog-hitelintézetet illeti meg, amely – törvényi engedménnyel – e tényről maga is jogosult a kötelezettet az engedményező értesítési kötelezettségének hatályával [Ptk.

328. § (4) bek.] tájékoztatni. Ebben az esetben a jelzálog-hitelintézet az elszámolás során csak a visszavásárlási vételárnak azt a részét köteles a hitelintézetnek kiadni, amellyel az – a visszavásárlási vételár eddig törlesztett és a jelzálog-hitelintézetet megillető hitel, illetve az abból még fennálló, a hitelintézet által elszámolt értékvesztéssel csökkentett követelés együttes összegét figyelembe véve – többet teljesített.”

7. § A Jht. 9. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„9. § (1) Jelzálog-hitelintézet közvetlen tulajdoni részesedést – más hitelintézet, biztosító részvénytársaság, befektetési alapkezelő, befektetési vállalkozás, illetve járulékos vállalkozás kivételével – csak olyan gazdasági társaságban szerezhet, illetve tarthat meg, amely kizárólag a 10. § (2) bekezdése alapján megszerzett ingatlanok kezelésével, hasznosításával, értékesítésével összefüggő tevékenységet végez.”

8. § (1) A Jht. 11. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A jelzáloglevélre a kötvénnyről szóló jogszabály rendelkezéseit az e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.”

(2) A Jht. 11. §-a (3) bekezdésének *d)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A jelzáloglevélnek tartalmaznia kell:]

„*d)* a jelzáloglevél tulajdonosának megnevezését;”

9. § A Jht. 12. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„12. § (1) Egy sorozatban csak azonos jogokat megtestesítő, azonos névértékű jelzáloglevelek bocsáthatók ki. Az azonos sorozathoz tartozó jelzálogleveleket – a dematerializált formában kibocsátott jelzáloglevelek kivételével – folyamatos sorszámozással kell ellátni, és azonos formátumban kell kibocsátani. Az azonos sorozatban kibocsátott jelzáloglevelek összevont címlétként is kibocsáthatók.”

10. § A Jht. 13. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a jelzáloglevél kibocsátása során a Tpt. 45. §-ának (2) bekezdése szerint ismertető kerül közzétételre, annak a Tpt. előírásain túlmenően tartalmaznia kell a kibocsátás alapjául szolgáló rendes és pótfedezet értékét is.”

11. § (1) A Jht. 14. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Rendes fedezetként azon jelzáloghitelből eredő tőkekövetelés és a szerződés alapján járó kamat, valamint a fennálló tőkekövetelés százalékában meghatározott, a kölcsönszerződés szerint a futamidő alatt rendszeresen felszámítható kezelési költség (a továbbiakban: kamat jellegű

bevétel) vehető figyelembe, amely fedezetül kikötött jelzálogjog az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre került. Rendes fedezetként a visszavásárlási vételár, valamint a kapcsolódó kölcsönrészből eredő tőkekövetelés és a szerződés alapján járó kamat, valamint kamat jellegű bevétel, továbbá a származtatott (derivatív) ügylet (6) bekezdés szerinti értéke is figyelembe vehető.”

(2) A Jht. 14. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A jelzáloglevelek mindenkor fedezetét – a (2) bekezdés szerinti megfelelés mellett – a jelzálog-hitelintézet a jelenérték alapján is biztosítani köteles.”

(3) A Jht. 14. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Ha a jelzálog-hitelintézet az általa kibocsátott jelzálogleveleket, illetőleg azok fedezetét érintő származtatott (derivatív) ügyletet köt, úgy ezen származtatott (derivatív) ügyletet jogosult a derivatív partner szerződésben megadott előzetes hozzájárulása esetén – az erre vonatkozó külön jogszabályi rendelkezések szerint – a jelzáloglevelek rendes fedezeteként figyelembe venni. A derivatív partner a fedezetbe vont származtatott (derivatív) ügylet tekintetében felmondási jogát a jelzálog-hitelintézet fizetéseképtelensége esetén nem gyakorolhatja. Rendes fedezetként a származtatott (derivatív) ügyletből származó követelésnek vagy kötelezettségnek az ezek fedezetül szolgáló biztosítékkal korrigált összegét kell nyilvántartásba venni. Ha a korrigált összeg a jelzálog-hitelintézet számára kötelezettség, akkor azt negatív előjellel kell a fedezetek között számba venni. A rendes fedezetbe vont származtatott (derivatív) ügyletekből fennálló követelések és kötelezettségek jelenértéken számított egyenlege nem haladhatja meg a forgalomban lévő jelzáloglevelekből származó kötelezettségek jelenértékének 12%-át.”

(4) A Jht. 14. §-ának (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Ha a jelzáloghitelből eredő tőkekövetelés, illetve visszavásárlási vételár összege a fedezetül lekötött ingatlan hitelbiztosítéki értékének hatvan százalékát meghaladja, rendes fedezetként legfeljebb 60% mértékéig vehető figyelembe. Amennyiben a fedezetül lekötött ingatlan lakóingatlan [a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 147. §-a (4) bekezdésének *a)* pontja], akkor a jelzáloghitelből eredő tőkekövetelés, illetve visszavásárlási vételár összege a hitelbiztosítéki érték 70%-áig vehető rendes fedezetként figyelembe.”

(5) A Jht. 14. §-ának (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(9) A (8) bekezdésben meghatározott arányt a jelzálog-hitelintézetnek működése harmadik naptári évétől kell elérnie.”

(6) A Jht. 14. §-ának (11) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(11) A pótfedezet a rendes fedezet kiegészítésére szolgál és a következő eszközökből állhat:

a) a Magyar Nemzeti Banknál elkülönített, zárolt bankszámlán tartott pénz,

b) a Magyar Állam által kibocsátott értékpapír,

c) az Európai Unió tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térség és a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) tagállamai, illetve teljes jogú tagjai által kibocsátott értékpapír,

d) az Európai Befektetési Bank (EIB), a Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Bank (IBRD), az Európa Tanács Fejlesztési Bankja (CEB) és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) által kibocsátott azon értékpapírok, melyek kötelezettje a kibocsátó,

e) a Magyar Állam készfizető kezességvállalása mellett kibocsátott értékpapír,

f) azon értékpapírok, amelyek tőke- és kamattörlesztésért a c) és d) pontban felsorolt kibocsátók valamelyike kezességet vállalt,

g) a Magyar Állam készfizető kezességvállalása mellett nyújtott – a 3. § (3) bekezdésében szabályozott körbe nem tartozó – hitel.”

(7) A Jht. 14. §-a a következő (12) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi (12)–(14) bekezdés jelölése (13)–(15) bekezdésre változik:

„(12) A (11) bekezdés c), d) és f) pontjaiban felsorolt egyazon kötelezettel szembeni összes követelés mértéke nem haladhatja meg az adott időpontban fennálló összes pótfedezet 2%-át.”

12. § A Jht. a következő 14/A. §-sal egészül ki:

„14/A. § (1) EGT-jelzáloghitel akkor vonható rendes fedezetbe, ha a jelzálog-hitelintézet

a) a megelőző két naptári évben az adott tagállamban jelzáloghitelt nyújtott, vásárolt, előlegezett meg, számított le;

b) a fedezethez kapcsolódó kockázatokról kellőképpen meggyőződött; és

c) fedezet-nyilvántartási szabályzata lehetővé teszi az adott tagállam területén lévő ingatlanon alapított jelzálogjog fedezete mellett nyújtott jelzáloghitel fedezetbe vonását.

(2) Az (1) bekezdés c) pontjának megfelelő fedezet-nyilvántartási szabályzatot a Felügyelet abban az esetben hagyja jóvá, ha az (1) bekezdés a)–b) pontjában foglalt feltételek az adott tagállam területén lévő ingatlanon alapított jelzálogjog fedezete mellett nyújtott jelzáloghitel esetében teljesülnek.”

13. § (1) A Jht. 15. §-a (1) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„15. § (1) A jelzálog-hitelintézet, átalakítása vagy felszámolása esetén, a Felügyelet engedélyével a jelzáloglevélből és a fedezetbe vont származtatott (derivatív) ügyletből eredő kötelezettségét egészben vagy részben más jelzálog-hitelintézetre átruházhatja.”

(2) A Jht. 15. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Jelzáloglevélből és származtatott (derivatív) ügyletből eredő kötelezettség átruházása során a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) tartozásátvállalásra vonatkozó szabályait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy az átruházáshoz nem szükséges a jelzáloglevél-tulajdonos és a fedezetbe vont származtatott (derivatív) ügylet szerződött partnerének hozzájárulása. Az átruházással – az engedély kézhezvételének időpontjától – a jelzáloglevélből és a fedezetbe vont származtatott (derivatív) ügyletből eredő kötelezettség az átvevő jelzálog-hitelintézetet terheli.”

(3) A Jht. 15. §-a (3) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[*(3) Az átruházás engedélyezése iránti kérelem legalább az alábbiakat tartalmazza:*]

„c) az átruházandó jelzáloglevelekhez kapcsolódó fedezetek tételes megjelölését, ezen belül a fedezetbe vont származtatott (derivatív) ügyletekre vonatkozó részletes információkat, valamint a fedezetül lekötött ingatlanok hitelbiztosítéki értékének feltüntetését;”

(4) A Jht. 15. §-ának (3) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:

[*(3) Az átruházás engedélyezése iránti kérelem legalább az alábbiakat tartalmazza:*]

„f) részleges átruházás esetén annak igazolását, hogy az átruházás a jelzálog-hitelintézet fizetőképességének folyamatos fenntartása és a jelzáloglevél-tulajdonosok kielégítése érdekében szükséges, illetve a vagyonellenőr írásbeli nyilatkozatát arról, hogy az átruházással nem érintett jelzáloglevelek tulajdonosai az átruházást követően nem kerülnek hátrányosabb helyzetbe.”

(5) A Jht. 15. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A Felügyelet az átruházás engedélyezését megtagadja, ha az veszélyezteti az átruházással érintett jelzáloglevelekből eredő kötelezettségek teljesítését. A Felügyelet részleges átruházás esetén az átruházás engedélyezését akkor is megtagadhatja, ha az az átruházással nem érintett jelzáloglevelekből eredő kötelezettségek teljesítését veszélyezteti.”

14. § A Jht. 18. §-a (2) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[*(2) A közzététel, illetve a bejelentés a fedezetre vonatkozóan tartalmazza*]

„b) a 14. § (11) bekezdése szerint részletezett pótfedezeti értékeket.”

15. § A Jht. 20. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„20. § (1) Jelzálog-hitelintézet elleni felszámolási eljárás során a hitelintézetek felszámolására vonatkozó szabá-

lyokat a (2)–(6) bekezdésben, valamint a 20/A. §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A jelzáloglevelekből és a fedezetbe vont származtatott (derivatív) ügyletekből eredő követelések teljesítése érdekében a bíróság – a felszámolást elrendelő végzésében – a felszámolón túl fedezeti gondnokot is kirendel, a fedezeti gondnok pedig e feladat ellátására a vele létesített munkaviszony, tagsági viszony vagy megbízási jogviszony alapján a nevében eljáró természetes személyt nevez ki, aki nem lehet azonos a felszámoló által a jelzálog-hitelintézet felszámolásának lefolytatására kinevezett felszámolóbiztossal.

(3) Jelzálog-hitelintézet elleni felszámolási eljárás esetén a jelzáloglevelekből és a fedezetbe vont származtatott (derivatív) ügyletekből eredő követelések a felszámolás kezdő időpontjában nem válnak lejárttá (esedékessé).

(4) A jelzáloglevelekből eredő követeléseket a fedezeti gondnok – a felszámolónak történő bejelentésükre tekintet nélkül – a jelzálog-hitelintézet (5) bekezdésben meghatározott vagyontárgyai terhére, a felszámolási eljáráson kívül, a jelzáloglevélben foglalt kamatfizetési és beváltási (törlesztési) időpontokban elégíti ki. A rendes fedezetek nyilvántartásába bejegyzett származtatott (derivatív) ügyletek szerződött partnereit a fedezetbe vont ügyletből eredő követeléseik erejéig a jelzáloglevél-tulajdonosokkal azonos jogok illetik, ezen követeléseik kielégítésére a jelzáloglevelekből eredő követelések kielégítésére irányadó szabályokat értelemszerűen alkalmazni kell.

(5) Jelzálog-hitelintézet felszámolása esetén – a fedezeti gondnok díjának, és a jelen bekezdésben meghatározott egyes követelések nyilvántartásával és érvényesítésével, valamint a vagyonellenőr tevékenységével kapcsolatos költségek kiegyenlítését követően – kizárólag a jelzáloglevél-tulajdonosokkal szemben fennálló kötelezettség kielégítésére használható fel

a) a felszámolás kezdő időpontjában a fedezet-nyilvántartásba bejegyzett rendes és pótfedezet,

b) a rendes fedezeteknek a 14. § (7) bekezdésében meghatározott mértékét meghaladó, fedezetbe nem vonható hányada, valamint a jelzálog-hitelintézetnek a felszámolás kezdő időpontjában meglévő, de fedezetbe nem vont likvid eszközeinek az a része, amely megfelel a jelen törvény pótfedezetekkel szemben támasztott követelményeinek.

Az a) és b) pontban meghatározott fedezeti és likvid eszközök nem képezik a felszámolási vagyon részét.

(6) Ha a jelzáloglevelekből, és a fedezetbe vont származtatott (derivatív) ügyletekből eredő követelések kielégítésére a követelések megnyíltakor a jelzálog-hitelintézet (5) bekezdésben meghatározott vagyontárgyai nem elegendők, a jelzáloglevelek tulajdonosainak, és a fedezetbe vont származtatott (derivatív) ügyletek szerződött partnereinek követeléseit a fedezetből követelésük arányában kerülnek kielégítésre. Ha a követelés lejáratok arányos kielégítés történt, úgy az (5) bekezdésben meghatározott vagyontárgyakból származó későbbi bevételek terhére és erejéig a fedezeti gondnok köteles a ki nem elégített köve-

teléseket – a lejáratok sorrendjében, azonos lejáratú követelések tekintetében követelésarányosan – kifizetni. Késedelmes teljesítés esetén a jelzáloglevél-tulajdonos az érintett jelzáloglevélre vonatkozó kibocsátási feltételekben meghatározott mértékben késedelmi kamatra is jogosult. Az eredeti lejárat időtől kezdődően járó késedelmi kamatot a jelzáloglevelekből eredő tőke- és kamatkövetelések kielégítését követően kell kiegyenlíteni.”

16. § A Jht. a következő 20/A. §-sal egészül ki:

„20/A. § (1) A fedezeti gondnokra a pénzügyi intézmény felszámolójára, a fedezeti gondnoki feladatok ellátására kinevezett természetes személyre pedig a felszámolóbiztosra irányadó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

(2) A fedezeti gondnok a felszámolás kezdő időpontjától kezdődően kizárólagosan jogosult a 20. § (5) bekezdésében meghatározott vagyontárgyak tekintetében – a vagyonellenőri jogosultságok változatlan fennállása mellett – a jelzálog-hitelintézet nevében eljárni.

(3) A fedezeti gondnok jogosult a 15. § szerinti jelzáloglevél-átruházást vagy a forgalomban lévő jelzáloglevelek visszavásárlását kezdeményezni, továbbá köteles a fedezetül szolgáló követeléseket a jelzálog-hitelintézet nevében érvényesíteni. A fedezeti gondnok jogosult továbbá fedezeti célú származtatott (derivatív) ügyletet kötni, az ilyen ügylet fedezetbe vont származtatott (derivatív) ügyletnek minősül. A felszámolás kezdő időpontjától a 14. § (8) bekezdésének rendelkezését nem kell alkalmazni azaz, hogy amennyiben a fedezeti gondnok a 20. § (5) bekezdésben meghatározott vagyontárgyat értékesíti, úgy a vagyontárgy helyébe lépő érték kizárólag a jelzáloglevél-tulajdonosokkal szemben fennálló kötelezettség kielégítésére használható fel. A jelzálog-hitelintézet 20. § (5) bekezdésében meghatározott vagyontárgyainak a felszámolási vagyontól elkülönült nyilvántartásáért a fedezeti gondnok a felelős.

(4) A fedezeti gondnok köteles mindent megtenni annak érdekében, hogy a 20. § (5) bekezdésében meghatározott vagyontárgyakból mindenkor biztosított legyen a követelések esedékességgel történő teljes körű kielégítése (fizetőképesség folyamatos fenntartása). Ha ez maradéktalanul nem biztosítható, úgy a fedezeti gondnok úgy köteles eljárni, hogy – a jelzáloglevelek lejárat időpontjától függetlenül – a jelzáloglevél-tulajdonosok kielégítése tőkekövetelésük arányában történjen.

(5) A felszámolás kezdő időpontját követően a 20. § (5) bekezdésében meghatározott vagyontárgyakkal kizárólag a fedezeti gondnok rendelkezhet, ezen vagyontárgyak tekintetében a felszámoló rendelkezése semmis. A jelzáloglevél-tulajdonosok, valamint a rendes fedezetek nyilvántartásába bejegyzett származtatott (derivatív) ügyletek szerződött partnerei valamennyi követelésének kielégítését vagy más jelzálog-hitelintézetre történő átruházását követően a 20. § (5) bekezdésében meghatározott vagyontárgyak a felszámolási vagyonba kerülnek.

(6) A fedezeti gondnok a 3. § (2) bekezdésében felsorolt pénzügyi szolgáltatási, befektetési szolgáltatási, illetve kiegészítő befektetési szolgáltatási tevékenységek végzésére nem jogosult.

(7) A fedezeti gondnok vagy bármely jelzáloglevél-tulajdonos a felszámolás kezdő időpontját követő két éven belül követelheti, hogy a bíróság a felszámolási vagyontárgyak kiegészítését, ha bizonyítja, hogy e vagyontárgyak a jelzáloglevél-tulajdonosok követeléseinek kielégítését nem fedezik. A határidő elmulasztása jogvesztő. Ha a bíróság a 20. § (5) bekezdésében meghatározott vagyontárgyakból álló vagyontárgy kiegészítéséről határoz, úgy e határozat jogerőre emelkedését követően az érintett vagyontárgy feletti rendelkezési jog kizárólag a fedezeti gondnokot illeti meg.

(8) A bíróság – ide nem értve a felszámolási zárómérleg elfogadását – azt követően jogosult a felszámolás befejezéséről, és a jelzálog-hitelintézet megszüntetéséről dönteni, hogy a jelzáloglevelekből, valamint a fedezetbe vont származtatott (derivatív) ügyletekből eredő valamennyi követelést kielégítették, más jelzálog-hitelintézetre átruházták, vagy az ezek fedezetére szolgáló vagyontárgy teljes mértékben felhasználásra került.”

17. § (1) A Jht. 21. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A jelzálog-hitelintézet 20. § (5) bekezdésében meghatározott vagyontárgyaira – követeléseik erejéig – kizárólag a jelzáloglevél-tulajdonosok, valamint a fedezetbe vont származtatott (derivatív) ügyletekből fennálló követelések tekintetében ezen ügyletek szerződött partnerei vezethetnek végrehajtást.”

(2) A Jht. 21. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A jelzáloglevél-tulajdonosokkal, illetve a fedezetbe vont származtatott (derivatív) ügyletek szerződött partnereivel szemben fennálló kötelezettség kielégítésére a végrehajtási költségek kiegyenlítését követően kerül sor.”

18. § A Jht. 22. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„22. § A Felügyelet a jelzálog-hitelintézet felett a Hpt.-ben és a Tpt.-ben meghatározottakon túl különleges felügyeletet gyakorol. A különleges felügyelet keretében a Felügyelet az általa összeállított vizsgálati terv szerint a jelzálog-hitelintézetnél évenként helyszíni ellenőrzést végez.”

19. § A Jht. 24. §-a (1) bekezdésének a) és e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[*(1) A Felügyelet a Hpt.-ben és a Tpt.-ben meghatározottakon túl az alábbi esetekben alkalmazhat bírságot:*

„a) a jelzálog-hitelintézet a 14. § (13) bekezdésében foglalt jelentési, illetve a 18. és 19. §-ban foglalt tájékoztatási kötelezettségének nem vagy nem a törvénynek megfelelően tesz eleget;”

„e) a jelzálog-hitelintézet megsérti a 14. § (8) bekezdése szerinti arányt.”

20. § A Jht. 26. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) E törvény az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV) vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló 85/611/EGK (1985. december 20.) tanácsi irányelvet módosító 88/220/EGK (1988. március 22.) tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.”

21. § A Jht. 27. §-ának (2) bekezdése az alábbi c) ponttal egészül ki:

[*(2) Felhatalmazást kap a pénzügyminiszter, hogy:*

„c) az ingatlanértékelőkre vonatkozó személyi feltételeket”

[*rendeletben állapítsa meg.*]

22. § (1) E törvény 2007. január 1-jén lép hatályba.

(2) A Jht. e törvény 5. §-ával módosított 6. §-át a törvény hatálybalépését megelőzően megkötött jelzáloghitel szerződések módosítása esetén is alkalmazni kell.

(3) A Jht. e törvény 6. §-ának (4) bekezdésével módosított 8. §-ának (6) bekezdését a törvény hatálybalépését követően indult felszámolási eljárásokban kell alkalmazni.

(4) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a Jht. 2. §-ának (4) bekezdése, 3. §-ának (4) bekezdése, 5. §-ának (6) bekezdése, 11. § (3) bekezdésének c) pontja, valamint a 23. §-a b) pontjának utolsó mondata.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2006. évi CXIII. törvény

a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény módosításáról*

1. § A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft.) 6. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

* A törvényt az Országgyűlés a 2006. december 11-i ülésnapján fogadta el.

„(1) Az állami foglalkoztatási szerven kívül munkaközvetítést (a továbbiakban: magán-munkaközvetítés) belföldi székhellyel, illetőleg fiókteleppel rendelkező jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, valamint egyéni vállalkozó folytathat, feltéve, ha a jogszabályban előírt feltételekkel rendelkezik, és az illetékes állami foglalkoztatási szerv nyilvántartásba vette.”

2. § (1) Az Flt. 7. §-a (2) bekezdésének *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Nincs szükség engedélyre]

„*b*) az EGT vagy az Európai Unió állampolgárának és tartózkodásra jogosult hozzátartozójának magyarországi munkavégzéséhez.”

(2) Az Flt. 7. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a 7. § (2) bekezdése *b*) pontjának hatálya alá tartozó személyek foglalkoztatása tekintetében, nemzetközi szerződésben vagy európai közösségi jogi aktusban foglaltak szerint a 2. § (2) bekezdésében meghatározott egyenlő bánásmód követelményétől eltérő szabályokat állapítson meg.”

3. § (1) Az Flt. 10/A. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A MAT tagjait a munkaadók képviselői tekintetében az OÉT-ben képvisellel rendelkező országos munkaadói szövetségek, a munkavállalók képviselői tekintetében az OÉT-ben képvisellel rendelkező országos munkavállalói szövetségek jelölik, egyéb megegyezés hiányában az általuk képviseltek részéről teljesített munkaadói, illetve munkavállalói járulékfizetés arányának figyelembevételével. A MAT tagjait a miniszter bízza meg, valamint vonja vissza a megbízást. A Kormány képviselét ellátó tagok közül a megbízásra, illetőleg a megbízás visszavonására egy tag esetében az államháztartásért felelős miniszter tesz javaslatot, további öt tag esetében a megbízásról, illetőleg a megbízás visszavonásáról a miniszter a saját hatáskörében dönt.”

(2) Az Flt. 10/A. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi (7) bekezdés számozása (8) bekezdésre változik:

„(7) A MAT közszolgálati jogviszonyban nem álló tagjai a miniszter által meghatározott tiszteletdíjban részesülnek.”

4. § Az Flt. 11. §-át megelőző „Megyei (fővárosi) munkaügyi tanács” alcím helyébe a „Munkaügyi tanács” alcím, valamint az Flt. 11. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„11. § (1) Az állami foglalkoztatási szervek illetékességi területén a foglalkoztatási és a munkaerő-piaci képzési, valamint a megváltozott munkaképességű személyek foglalkozási rehabilitációját elősegítő támogatások nyújtásával kapcsolatos helyi érdekegyeztetés ellátására a munkaadók, a munkavállalók, valamint az önkormányza-

tok képviselétét ellátó tagokból álló testületként munkaügyi tanács (a továbbiakban: munkaügyi tanács) működik. A munkaügyi tanács megbízatása négy évre szól.

(2) Ha a munkaügyi tanács a megbízatásának lejártát követő munkanapig nem alakul meg, a hatáskörébe tartozó kérdésekben az állami foglalkoztatási szerv vezetője dönt.”

5. § (1) Az Flt. 12. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A munkaügyi tanácsnak a munkaadók képviselétét ellátó tagokból álló munkaadói oldalába az OÉT-ben képvisellel rendelkező országos munkaadói szövetségek, a munkavállalók képviselétét ellátó tagokból álló munkavállalói oldalába az OÉT-ben képvisellel rendelkező munkavállalói szövetségek egy-egy tagot jelölnek, illetve vonják vissza a jelölést. A tagokat – jelölés, illetőleg annak visszavonása alapján – az állami foglalkoztatási szerv vezetője bízza meg a munkaügyi tanács megbízatásának lejártáig terjedő időtartamra, továbbá hívja vissza. A munkaügyi tanács önkormányzati oldalának egy-egy tagját a működési területén működő megyékben és fővárosban lévő többcélú kistérségi társulások elnöksége, valamint megyei jogú város(ok) képviselő-testülete választja, illetőleg hívja vissza. A Regionális Területfejlesztési Tanácsok 1 főt delegálnak a munkaügyi tanácsokba. A választás, illetve visszahívás alapján a tagok részére a megbízólevelet az állami foglalkoztatási szerv vezetője adja át, illetve vonja vissza.”

(2) Az Flt. 12. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Ha a tagokat kijelölő, illetőleg választó szervezetek között vita merül fel, a vitás kérdésekben az állami foglalkoztatási szerv vezetője a MAT-hoz fordulhat.”

(3) Az Flt. 12. §-ának (10) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(10) A munkaügyi tanács a foglalkoztatási feladatok ellátása érdekében együttműködik az illetékességi területén működő megyei területfejlesztési tanácsokkal, valamint regionális területfejlesztési tanáccsal.”

6. § Az Flt. 13. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„13. § A munkaügyi tanács

a) véleményezi a Munkaerőpiaci Alap foglalkoztatási alaprészenek az illetékességi területén rendelkezésre álló eszközei felhasználásának elveit és az egyes támogatások arányát,

b) az illetékességi területén figyelemmel kíséri és értékeli a Munkaerőpiaci Alap pénzeszközeinek felhasználását,

c) kezdeményezi és véleményezi az illetékességi területe foglalkoztatási helyzetével kapcsolatos rövid és hosszú távú programokat, és figyelemmel kíséri azok végrehajtását,

d) véleményezi az állami foglalkoztatási szerv működését,

e) a b)–d) pontban foglaltakról tájékoztatást kér az állami foglalkoztatási szerv vezetőjétől,

f) előzetes véleményezési jogot gyakorol az állami foglalkoztatási szerv vezetőjének vezetői megbízásával, illetőleg a vezetői megbízás visszavonásával kapcsolatban,

g) ellátja más jogszabályban meghatározott feladatait.”

7. § Az Flt. 14. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A keresetpótló juttatás összege a megállapításakor hatályos kötelező legkisebb munkabérnek megfelelő összeg. Az álláskeresői támogatásban részesülő személy részére az álláskeresői támogatás folyósítása alatt megkezdett, az állami foglalkoztatási szerv által támogatott képzés időtartamára – az álláskeresői támogatás folyósításának szüneteltetése mellett – keresetpótló juttatást kell megállapítani.”

8. § Az Flt. 16. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„16. § A munkaadó részére külön jogszabályban meghatározott hátrányos helyzetű személy munkaviszony keretében történő foglalkoztatásához a munkabér és járuléka ötven százalékának, megváltozott munkaképességű személy esetében hatvan százalékának megfelelő összegű támogatás nyújtható egyévi időtartamra, ha a munkaadó

a) a foglalkoztatást legalább 12 hónap időtartamban vállalja, és

b) a támogatás iránti kérelem benyújtását megelőző hat hónapban azonos vagy hasonló munkakörben foglalkoztatott munkavállaló munkaviszonyát a működési körében felmerülő okból rendes felmondással nem szüntette meg, és

c) kötelezettséget vállal arra, hogy a munkaviszonyt a támogatás folyósításának időtartama alatt a b) pontban meghatározott okból nem szünteti meg.”

9. § Az Flt. 17. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„17. § Támogatás nyújtható annak az álláskeresőnek, aki munkaviszonyon kívüli tevékenységgel gondoskodik önmaga foglalkoztatásáról, ideértve azt is, aki vállalkozást indít, vagy vállalkozáshoz csatlakozik.”

10. § Az Flt. 19/B. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi (3) bekezdés számozása (4) bekezdésre változik:

„(3) Munkaerő-piaci program keretében a munkaadó részére a munkaviszonyban foglalkoztatott személy munkabére és járulékai legfeljebb száz százalékának megfelelő összegű támogatás nyújtható.”

11. § Az Flt. 27. §-ának (1) bekezdése a következő h) ponttal egészül ki:

[Az álláskeresői járadék folyósításának időtartamát (a továbbiakban: folyósítási idő) – a 25. § (4) bekezdésé-

ben foglaltak figyelembevételével – annak az időtartamnak az alapulvételével kell megállapítani, amennyit az álláskereső az álláskeresővé válást megelőző négy év alatt munkaviszonyban töltött. A munkaviszony időtartamába nem számítható be a munkaviszornak az az időtartama, amely alatt az álláskereső álláskeresői járadékban részesült. Az előbbieken meghatározott négyéves időtartam meghosszabbodik a következő időtartamokkal vagy azok egy részével, ha ezen időtartamok alatt a munkaviszony nem állt fenn:]

„h) a nappali tagozaton történő tanulmányok folytatásának”
[időtartamával.]

12. § Az Flt. 28. §-a (1) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Meg kell szüntetni az álláskeresői járadék folyósítását, ha az álláskereső:]

„b) álláskeresői járadékban részesül, és törlik a nyilvántartásból,”

13. § Az Flt. 30. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi (5)–(9) bekezdés számozása (6)–(10) bekezdésre változik:

„(5) Ha a (4) bekezdés a)–b) pontja alapján megállapított álláskeresői segély folyósítása a (8) bekezdésben, valamint a 28. § (1) bekezdésének a)–b) pontjában, továbbá e)–f) pontjában meghatározott okból, a folyósítási idő kimerítését megelőzően megszüntetésre kerül, ismételt álláskeresővé válás esetén az álláskeresői segélyt a folyósítási időtartamból még hátralévő időtartamra folyósítani kell, feltéve, hogy az álláskereső álláskeresői járadékra, vállalkozói járadékra nem jogosult. A folyósítási időtartam kimerítését követően az álláskeresői segély megállapítását megalapozó munkaviszony időtartama az e törvény alapján járó ellátásokra való jogosultság szempontjából nem vehető figyelembe.”

14. § (1) Az Flt. 39. §-a (3) bekezdésének a) pontja az alábbiak szerint módosul:

[A Munkaerőpiaci Alapon belül – a pénzeszközök felhasználásának célja szerint – a következő alaprészeket kell elkülöníteni:]

„a) szolidaritási alaprészt az álláskeresői járadék, az álláskeresői segély, a munkanélküli járadék, a pályakezdők munkanélküli segélye, az előnyugdíj, a nyugdíj előtti munkanélküli segély, az álláskeresői ösztönző juttatás, a költségtérítés (31. §), valamint ezek juttatásával kapcsolatos postaköltség, továbbá a kifizetett ellátásokat terhelő, a társadalombiztosítási szabályokban meghatározott járulékok, és a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi hozzájárulás, valamint vizitdíj-kompensáció finanszírozására. Ezt az alaprészt terheli továbbá a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek által megállapított és folyósított korengedményes nyugdíjak fedezetére befizetett összegek és folyó évi kiadások különbözetének finanszírozása;”

(2) Az Flt. 39. §-a (3) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Munkaerőpiaci Alapon belül – a pénzeszközök felhasználásának célja szerint – a következő alaprészeket kell elkülöníteni:]

„c) foglalkoztatási alaprészt a foglalkoztatást elősegítő támogatások, a nem az állami foglalkoztatási szerv által nyújtott munkaerőpiaci szolgáltatások nyújtására, az állami felnőttképzési intézmény munkarőpiaci képzéssel kapcsolatos feladatainak finanszírozására, a MAT működtetésére, a társadalmi párbeszéd intézményeinek működéséhez és fejlesztéséhez való hozzájárulásra, a munkaügyi tanácsok működéséhez való hozzájárulásra, az Európai Szociális Alapból a Munkaerőpiaci Alap társfinanszírozásával megvalósuló intézkedéseket lebonyolító közreműködő szervezet működéséhez való hozzájárulásra, valamint a keresetpótló juttatással kapcsolatos postaköltség finanszírozására;”

(3) Az Flt. 39. §-a (3) bekezdésének g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Munkaerőpiaci Alapon belül – a pénzeszközök felhasználásának célja szerint – a következő alaprészeket kell elkülöníteni:]

„g) működési alaprészt az állami foglalkoztatási szervek jogszabályban meghatározott alapfeladatai ellátásához, továbbá fejlesztéséhez történő hozzájárulásra, a Munkaerőpiaci Alap pénzeszközeit kezelő szervezet működtetésére és fejlesztésére, a szakképzési és felnőttképzési feladatot ellátó szervezet működtetésére és fejlesztésére, továbbá a munkaügyi hatóság munkaerőpiaci ellenőrzési feladataihoz történő hozzájáruláshoz, valamint foglalkoztatási és képzési célú közalapítványok működéséhez való hozzájáruláshoz;”

(4) Az Flt. 39. §-a (3) bekezdésének h) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Munkaerőpiaci Alapon belül – a pénzeszközök felhasználásának célja szerint – a következő alaprészeket kell elkülöníteni:]

„h) vállalkozói alaprészt az álláskeresővé vált vállalkozók ellátására, támogatására, valamint a külön jogszabályban meghatározott vizitdíj-kompensáció finanszírozására.”

(5) Az Flt. 39. §-a egy új (7) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi (7)–(9) bekezdés számozása (8)–(10) bekezdésre változik:

„(7) Az állami foglalkoztatási szervek közreműködésével, uniós források bevonásával megvalósuló programok, támogatások, valamint járulékvállalás tekintetében a Munkaerőpiaci Alap mint központi programok kedvezményezettje finanszírozza az előbbiekben említett intézkedések végrehajtása érdekében teljesített kifizetéseket.”

(6) Az Flt. 39. §-a – e törvénnyel megállapított – (10) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(10) Az elkülönített alaprészek bevételeit és kiadásait az éves költségvetési törvény címenként, illetve alcímen-

ként tartalmazza. A (3) bekezdés g) pontjában meghatározott célok megvalósításához szükséges pénzeszközök a működési alaprészen belül célonként önálló előirányzatot képeznek.”

(7) Az Flt. 39. §-a a következő (11)–(12) bekezdéssel egészül ki:

„(11) A Munkaerőpiaci Alapon belül – az alaprészeken kívül – külön-külön előirányzat tartalmazza:

a) az Országos Érdekegyeztető Tanács EU-tagállamként Működés Programjából adódó feladatai ellátásához, valamint az ágazati párbeszéd bizottságok szakmai programjai támogatásához szükséges pénzeszközöket, továbbá

b) azokat a pénzeszközöket, amelyeknek célja az Európai Unió által, az Európai Szociális Alapból támogatott operatív programokra – a benyújtott zárójelentések alapján – nyújtandó utolsó támogatási részletnek az állami foglalkoztatási szerv részére történő előfinanszírozása.

(12) Ha az Európai Unió a (11) bekezdés b) pontja szerinti utolsó támogatási részletet megfizeti, a kedvezményezett köteles azt a Munkaerőpiaci Alap javára visszafizetni. Az Európai Unió felé elszámolt, de az Európai Unió által meg nem térített összeg közötti különbözet a Munkaerőpiaci Alapot terheli.”

15. § (1) Az Flt. 39/A. §-a (2) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A MAT a Munkaerőpiaci Alap tekintetében]

„c) véleményezi a Munkaerőpiaci Alap éves költségvetését;”

(2) Az Flt. 39/A. §-ának (2) bekezdése e) pontjának 1. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A MAT a Munkaerőpiaci Alap tekintetében]

e) értékeli]

„1. rendszeresen, de legalább félévenként a Munkaerőpiaci Alap pénzeszközeinek felhasználását;”

(3) Az Flt. 39/A. §-a (8) bekezdésének felvezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) A miniszter a Munkaerőpiaci Alap év végi egyenlegének megóvása érdekében a MAT véleményének meghallgatásával dönthet”

(4) Az Flt. 39/A. §-ának (9)–(10) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(9) A Munkaerőpiaci Alap pénzeszközeinek felhasználásáról e törvény, valamint külön jogszabály szerint a foglalkoztatáspolitikáért felelős minisztérium, valamint az állami foglalkoztatási szervek gondoskodnak.

(10) A Munkaerőpiaci Alap bevételi és kiadási előirányzatát és annak alaprészek közötti megosztását az Országgyűlés címenként és alcímenként a költségvetési törvényben hagyja jóvá. Az alaprészen belüli további jogcímeket a miniszter állapítja meg.”

16. § Az Flt. 39/B. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Munkaerőpiaci Alap egyes alaprészeinek pénzeszközei a MAT, illetőleg a miniszter döntése szerint – a működési alaprészt illetően a törvényben meghatározott módon – egymás közt átcsoportosíthatók, feltéve, ha erre az eredeti előirányzatokon felül képződő többletbevételek fedezetet biztosítanak, vagy egyes alaprészek tényleges kiadásainak az előirányzatoktól való elmaradása várhatóan fedezetet nyújt.”

17. § (1) Az Flt. 39/C. §-ának (1) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi g)–h) pont megjelölése h)–i) pontra változik:

[Munkaerőpiaci Alap bevételei:]

„g) Az állami foglalkoztatási szervek közreműködésével, uniós források bevonásával megvalósuló programok, támogatások, valamint járulékátvállalás végrehajtása érdekében befolyó bevételek;”

(2) Az Flt. 39/C. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A Munkaerőpiaci Alap javára fennálló követelések a követelést nyilvántartó szervek döntése alapján behajthatatlannak minősíthetők. E szervek a behajthatatlan követeléseket törlik a nyilvántartásaikból.”

18. § Az Flt. egy új 43/C. §-sal egészül ki:

„43/C. § Az állami foglalkoztatási szervek közreműködésével, uniós források bevonásával megvalósuló programok, támogatások, valamint járulékátvállalás tekintetében a Munkaerőpiaci Alap a támogatásokat előfinanszírozza, melyet az Európai Unió az intézkedések végrehajtásáról szóló elszámolás elfogadását követően megtérít. Az Európai Unió felé elszámolt, de az Európai Unió által meg nem térített összeg közötti különbözet a Munkaerőpiaci Alapot terheli.”

19. § Az Flt. 47. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„47. § (1) A Kormány felhatalmazást kap arra, hogy rendeletben jelölje ki az állami foglalkoztatási szervet. Az állami foglalkoztatási szervek feladataira, egymás közötti kapcsolatára vonatkozó szabályokat a Kormány rendeletben határozza meg.

(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben alapítsa meg az állami foglalkoztatási szervek illetékességi területét.”

20. § (1) Az Flt. 54. §-ának (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(9) Az 58. § (5) bekezdése d) pontjának 5. alpontjában meghatározott együttműködési kötelezettség keretében az ügyfél

a) kéri az álláskeresőként történő nyilvántartásba vételét, és

b) az állami foglalkoztatási szervnél az általa meghatározott időpontban, de legalább három havonta jelentkezik, és

c) az 58. § (5) bekezdés d) pontjának 1–4. alpontjaiban bekövetkezett változást – annak bekövetkezésétől számított 8 napon belül – bejelenti az állami foglalkoztatási szervnek, és

d) maga is aktívan keres munkahelyet, és

e) a megfelelő munkahelyre szóló állásajánlatot elfogadja.”

(2) Az Flt. 54. §-a a következő (10)–(13) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi (10) bekezdés számozása (14) bekezdésre változik:

„(10) Álláskeresői megállapodást kell kötni azzal az ügyféllel

a) akinek részére álláskeresői támogatás megállapítására kerül sor,

b) rendszeres szociális segélyben részesül, és a beilleszkedési programban foglaltak alapján elhelyezkedése érdekében az állami foglalkoztatási szervvel köteles együttműködni.

(11) Álláskeresői megállapodás köthető azzal az ügyféllel, akinek az együttműködési kötelezettségét álláskeresői megállapodásban célszerű szabályozni.

(12) Törölni kell az álláskeresői nyilvántartásából azt az ügyfelet, aki

a) jelentkezési kötelezettségének ismételten, felszólítás ellenére nem tesz eleget, vagy

b) a megfelelő munkahelyet nem fogadja el, illetőleg a munkaviszony létrejötte neki felróható okból meghiúsul és mulasztását nem menti ki.

(13) Az állami foglalkoztatási szerv hatósági ellenőrzési tevékenységére a Ket. 87–94. §-ában foglaltakat kell alkalmazni azzal, hogy az állami foglalkoztatási szerv a személyazonosság megállapítására alkalmas okmány felmutatására szólíthatja fel azt az ügyfelet, akinek személyazonosságát meg kell állapítania.”

21. § Az Flt. 55. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„55. § (1) Ha a támogatás pénzügyi fedezetét a Munkaerőpiaci Alap foglalkoztatási, valamint rehabilitációs alaprészeinek

a) központi kerete szolgál, a minisztérium vagy az állami foglalkoztatási szerv,

b) a decentralizált pénzügyi kerete szolgál, az állami foglalkoztatási szerv köt a támogatásban részesülővel hatósági szerződést.

(2) Az állami foglalkoztatási szerv szervezeti egysége a foglalkoztatást elősegítő támogatással kapcsolatos ügyekben a támogatásban részesülővel a hatósági szerződést az állami foglalkoztatási szerv nevében köti meg, módosítja, illetőleg szünteti meg.”

22. § Az Flt. 56. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az e törvényben és a felhatalmazása alapján kiadott jogszabályban meghatározott ügyekben mérlegelési jog-

körben hozott határozat ellen kérelem alapján – a kijavítás kivételével – akkor van helye jogorvoslatnak, ha a kérelem elutasítására a jogszabályban meghatározott feltételek hiánya miatt került sor, vagy a határozatot hozó szerv a mérlegelési jogkör gyakorlására irányadó jogszabályban meghatározott szabályokat megsértette.”

23. § Az Flt. 56/A. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A befizetett rendbírság hatvan százaléka a Munkaerőpiaci Alap foglalkoztatási alaprészt növeli, negyven százaléka a rendbírság kiszabására jogosult szerv saját bevétele, amely személyi juttatásokra nem használható fel.”

24. § Az Flt. 57. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„57. § Az állami foglalkoztatási szerv határozata – ide nem értve az 56. § (3) bekezdése szerinti határozatot – bíróság által megváltoztatható. Az 56. § (3) bekezdésében meghatározott esetben a bíróság a jogsértő határozatot hatályon kívül helyezi, és a hatóságot új eljárás lefolytatására utasítja.”

25. § (1) Az Flt. 57/A. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium, az állami foglalkoztatási szerv és a munkaügyi hatóság az álláskeresési támogatással, a foglalkoztatást elősegítő támogatásokkal, a munkaerőpiaci szolgáltatásokkal, továbbá a külföldiek magyarországi foglalkoztatásával kapcsolatos tevékenysége, valamint hatósági ellenőrzése során, valamint a munkaügyi adatszolgáltatásra kötelezett munkaadó e tevékenységével összefüggésben a külön jogszabályban meghatározott TAJ-számot alkalmazhatja.”

(2) Az Flt. 57/A. §-ának (2) bekezdésének felvezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szervek a jogszabályban meghatározott feladataik ellátásával összefüggésben a következő adatok nyilvántartására jogosultak:”

(3) Az Flt. 57/A. §-ának (2) bekezdése a következő h) ponttal egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi h) pont megjelölése i) pontra változik:

[Az (1) bekezdésben meghatározott szervek a jogszabályban meghatározott feladataik ellátásával összefüggésben a következő adatok nyilvántartására jogosultak:]

„h) a megváltozott munkaképességgel kapcsolatos adatok,”

(4) Az Flt. 57/A. §-a a következő (10) bekezdéssel egészül ki:

„(10) A megváltozott munkaképességű munkavállalót foglalkoztató munkaadó nyilvántartást vezet, amely tartalmazza a megváltozott munkaképességű munkavállaló természetes személyazonosító adatait, a társadalombiztosítási és adóazonosító jelét, a munkaképesség változásának

mértékét, illetőleg a fogyatékoság tényét, továbbá az ezek igazolására szolgáló okirat másolatát. A nyilvántartást a munkáltató a foglalkoztatás megszűnését követő öt évig köteles megőrizni.”

26. § Az Flt. 58. §-a (5) bekezdésének d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában]

„d) álláskereső: az a személy, aki

1. a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és

2. oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és

3. öregségi nyugdíjra nem jogosult, és

4. az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő jogviszony kivételével munkaviszonyban nem áll, és egyéb kereső tevékenységet sem folytat, és

5. elhelyezkedése érdekében az állami foglalkoztatási szervvel együttműködik, és akit

6. az állami foglalkoztatási szerv álláskeresőként nyilvántart.

Az 1. pontban foglalt rendelkezés alkalmazása során a szabad mozgás és beutazás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény alapján szabad beutazási és tartózkodási joggal rendelkező személy álláskeresőként akkor is nyilvántartásba vehető, ha Magyarországon engedély alapján végezhet munkát,”

27. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – 2007. január 1-jén lép hatályba. Ezzel egyidejűleg az Flt. 12. §-ának (3) bekezdése, az Flt. 14/A. §-át megelőzően az „Intenzív álláskeresés támogatása” alcím, az Flt. 16/B. §-át megelőzően az „Álláskeresők munkaerő-kölcsönzés keretében történő foglalkoztatásának támogatása” alcím, az Flt. 15. §-a, 16/B. §-a, 18/A. §-ának (1) bekezdése, az Flt. 19. §-át követően a „Fiatal álláskeresők foglalkoztatásának támogatása” alcím, az Flt. 19/A. §-a, az Flt. 27. §-a (4) és (7) bekezdésében az „(illetőleg annak kirendeltségénél)” szövegrész, az Flt. 39/A. §-a (4) bekezdésének a) pontja, 39/A. §-ának (11) bekezdése, az Flt. 47. §-át megelőzően az „ÁLLAMI FOGLALKOZTATÁSI SZOLGÁLAT” cím, valamint az „Állami Foglalkoztatási Szolgálat összetétele” alcím, a 48. §-t megelőzően a „Foglalkoztatási Hivatal” alcím, a 49. §-t megelőzően a „Megyei (fővárosi) munkaügyi központ” alcím, 50/A. §-át megelőzően az „A munkaügyi központ kirendeltsége” alcím, továbbá 53. §-át megelőzően a „Regionális képző központ” alcím, az Flt. 48–50/A. §-a, 52. §-a, 53. §-ának (1)–(2) bekezdése, valamint 58. §-a (8) bekezdésének f) pontja, valamint (10) bekezdése, továbbá a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény módosításáról rendelkező 1996. évi CVII. törvény 37. §-ának (4) bekezdése, valamint a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény módosításáról

rendelkező 2005. évi LXX. törvény 19. §-ának (10) bekezdése hatályát veszti.

(2) A törvény 2. §-a, valamint 14. §-ának (2) bekezdése a kihirdetés napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg az Ft. 2. §-a (2) bekezdésének második mondata hatályát veszti.

(3) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg az Ft.

– 7. §-a (1) bekezdésében a „foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter” szövegrész helyébe a „foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter)” szövegrész,

– 7. §-ának (3) és (6) bekezdésében, 10. §-ának (4) bekezdésében, 13/A. §-ának (4) bekezdésében, 19. §-ának (2) bekezdésében, 19/B. §-ának – e törvény 9. §-ával megállapított – (4) bekezdésében, 20. §-ának (2) bekezdésében, 22. §-ában, 36/A. §-ában, 39. §-a (5) bekezdésének *b)* pontjában, 39/A. §-a (1) bekezdésének felvezető szövegében, (2) bekezdésének *d)* pontjában, (4)–(7) bekezdésében, 39/D. § (1) bekezdésében, 43. §-a (8) bekezdésében, 53. §-a (1) és (3) bekezdésében, 56/A. §-a (4) bekezdésében, valamint 58. §-a (8) bekezdésének felvezető szövegében a „foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter” szövegrész helyébe a „miniszter” szövegrész,

– 8. §-a (5) bekezdésének *b)* pontjában, valamint 41/A. §-a (6) bekezdésében, 51/A. §-ának (7) bekezdésében a „Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium” szövegrész helyébe a „foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium” szövegrész,

– 42. §-ának (5) bekezdésében a „Foglalkoztatási és Munkaügyi Minisztériummal” szövegrész helyébe a „foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztériummal” szövegrész,

– 58. §-a (8) bekezdésének *g)* pontjában a „pénzügyminiszterrel” szövegrész helyébe az „adópolitikáért felelős miniszterrel” szövegrész,

– 51/A. § (7) bekezdésében a „Belügyminisztérium” szövegrész helyébe a „helyi önkormányzatokért felelős minisztérium” szövegrész,

– 42. §-ának (9) bekezdésében az „Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal” szövegrész helyébe „állami adóhatóság” szövegrész, a „Foglalkoztatási és Munkaügyi Minisztériumot” szövegrész helyébe a „foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztériumot” szövegrész,

– 7. §-a (7) bekezdésében a „megyei (fővárosi) munkaügyi tanács” szövegrész helyébe a „munkaügyi tanács” szövegrész,

– 16/A. § (5) bekezdésének *a)* pontjában a „megyében történő felhasználásra elkülönített” szövegrész helyébe a „decentralizált” szövegrész,

– 3. §-ának (1) bekezdésében az „országosan kiépített munkaerőpiaci szolgáltatást nyújtó állami szervezet (a továbbiakban: Állami Foglalkoztatási Szolgálat)” szövegrész helyébe az „állami foglalkoztatási szerv” szövegrész,

– 3. §-ának (3)–(5) bekezdésében, 4. §-ának (1) bekezdésében, 8. §-a (4) bekezdésének *d)* pontjában, (5) bekezdésének *b)* pontjában, 13/A. §-a (1) bekezdésében, 39. §-a (2) bekezdésének *h)* pontjában, 39/A. §-a (2) bekezdése *e)* pontjának 3. alpontjában az „Állami Foglalkoztatási Szolgálat” szövegrész helyébe az „állami foglalkoztatási szerv” szövegrész,

– 10/A. §-a (3) bekezdésében az „Állami Foglalkoztatási Szolgálat szerveivel” szövegrész helyébe az „állami foglalkoztatási szervvel” szövegrész,

– 39/A. §-a (2) bekezdése *b)* pontjának 5. alpontjában az „Állami Foglalkoztatási Szolgálatnak” szövegrész helyébe az „állami foglalkoztatási szervnek” szövegrész,

– 42. § (5) bekezdésében az „az Államháztartási Hivatallal továbbá a Magyar Államkincstár Részvénytársasággal” szövegrész helyébe a „továbbá a kincstárral” szövegrész, valamint a „négyoldalú” szövegrész helyébe „háromoldalú” szövegrész,

– 51/A. §-a (1) bekezdésében az „A munkaügyi központ” szövegrész helyébe az „Az állami foglalkoztatási szerv” szövegrész, 12. §-a (2) bekezdésében, 14. §-a (1) és (8) bekezdésében, 16/A. §-a (1) bekezdésének *b)* pontjában és (4) bekezdésében, 20. §-a (4) bekezdésében, 25. §-a (2) bekezdésének *a)* pontjában, 27. §-a (9) bekezdésében, 31. §-ában, 44. §-a (2) bekezdésében, 46. §-a (5) bekezdésében, 51/A. §-a (2), (4) és (6) bekezdésében, 54. §-a (3) bekezdésében, 58. §-a (5) bekezdésének *k)* és *l)* pontjában az „a munkaügyi központ” szövegrész helyébe „az állami foglalkoztatási szerv” szövegrész,

– 51/A. §-a (3) és (5) bekezdésében, 58. §-a (7) bekezdésében az „a munkaügyi központot” szövegrész helyébe az „az állami foglalkoztatási szervet” szövegrész,

– 27. §-a (4) és (7) bekezdésében, 46. §-a (4) bekezdésében az „a munkaügyi központnál” szövegrész helyébe az „az állami foglalkoztatási szervnél” szövegrész,

– 31. §-ában az „a munkaügyi központhoz” szövegrész helyébe az „állami foglalkoztatási szervhez” szövegrész, 36. §-a (1) bekezdésében, 37. §-a (6) bekezdésében az „a munkaügyi központnak” szövegrész helyébe az „állami foglalkoztatási szervnek” szövegrész,

– 25. §-a (1) bekezdésének *d)* pontjában az „illetékes munkaügyi központ” szövegrész helyébe az „állami foglalkoztatási szerv” szövegrész,

– 8. §-a (5) bekezdésének *b)* pontjában az „illetékes munkaügyi központot” szövegrész helyébe az „állami foglalkoztatási szervet” szövegrész,

– 14. §-a (1) bekezdésének *d)* pontjában az „a telephely szerint illetékes munkaügyi központtal” szövegrész helyébe az „állami foglalkoztatási szervvel” szövegrész,

– 37. §-a (5) bekezdésében az „A munkaügyi központ igazgatója” szövegrész helyébe az „Az állami foglalkoztatási szerv vezetője” szövegrész,

– 29. §-a (3) bekezdésében az „A munkaügyi központ kirendeltsége” szövegrész helyébe az „Az állami foglalkoztatási szerv” szövegrész, 36. §-a (2) bekezdésében az „a munkaügyi központ kirendeltsége” szövegrész helyébe az „az állami foglalkoztatási szerv” szövegrész,

– 57/A. §-a (6)–(7) bekezdésében az „a Foglalkoztatási Hivatal” szövegrész helyébe az „az állami foglalkoztatási szerv” szövegrész,

– 39/A. §-a (2) bekezdése b) pontjának 4. alpontjában a „projekteknak a Nemzeti Segélykoordinátorhoz történő” szövegrész helyébe a „projektek” szövegrész,

– 39/B. § (4) bekezdésében „A megyei (fővárosi) munkaügyi központok” szövegrész helyébe „Az állami foglalkoztatási szervek” szövegrész, 43. §-ának (1) bekezdésében az „a megyei (fővárosi) munkaügyi központok” szövegrész helyébe az „az állami foglalkoztatási szervek” szövegrész,

– 30. §-ának e törvény 11. §-ával megállapított (8) bekezdésében a „(6) bekezdésben” szövegrész helyébe a „(7) bekezdésben” szövegrész,

– 43. §-ának (1) bekezdésében a „regionális képzőközpontok” szövegrész helyébe az „állami felnőttképzési intézmények” szövegrész, 53. § (3) bekezdésében a „képző központ” szövegrész helyébe az „állami felnőttképzési intézmény” szövegrész,

– 12. §-a (4) bekezdésében az „a munkaügyi központ igazgatója” szövegrész helyébe az „az állami foglalkoztatási szerv vezetője” szövegrész,

– 46/B. §-a (3) bekezdésében az „illetékes állami adóhatóságnak” szövegrész helyébe, az „állami adóhatóságnak” szövegrész,

– 57/A. §-a (3) bekezdésének a) pontjában a „nyugdíj- és egészségbiztosítás szervei” szövegrész helyébe a „nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv és az egészségbiztosítási szerv” szövegrész,

– 57/A. §-a (3) bekezdésének d) pontjában az „állami adóhatóság szervei” szövegrész helyébe az „állami adóhatóság” szövegrész lép.

(4) Az e törvény hatálybalépése előtt működő megyei (fővárosi) munkaügyi tanácsok e törvény hatálybalépésével megszűnnek. Ha a munkaügyi tanács a megszűnést követő munkanapig nem alakul meg, a hatáskörébe tartozó kérdésekben az állami foglalkoztatási szerv vezetője dönt.

(5) Az e törvény hatálybalépésének időpontjában folyamatban lévő közigazgatási ügyekben a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos szabályokat kell alkalmazni.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2006. évi CXIV. törvény

egyes szakképzési és felnőttképzési tárgyú törvények módosításáról*

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény módosítása

1. § A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) 39. §-a (3) bekezdésének e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Munkaerőpiaci Alapon belül – a pénzeszközök felhasználásának célja szerint – a következő alaprészeket kell elkülöníteni:]

„e) a képzési alaprészt, a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló törvényben, valamint a felnőttképzésről szóló törvényben meghatározott feladatok, támogatási programok finanszírozására;”

2. § Az Flt. 39/A. §-a (1) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Munkaerőpiaci Alappal a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter rendelkezik. Rendelkezési jogát]

„b) a Munkaerőpiaci Alap képzési alaprésze tekintetében – a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló törvényben meghatározottak szerint – az oktatásért felelős miniszterrel megosztva gyakorolja.”

*A szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény
módosítása*

3. § A szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szt.) 1. §-ának a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény hatálya – a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: felsőoktatási törvény) 11. § (1)–(2) bekezdésében és (3) bekezdésének b) pontjában szabályozott képzés, valamint az iskolarendszeren kívüli hatósági jellegű képzések kivételével – kiterjed minden olyan iskolai rendszerű és a felnőttképzésről szóló 2001. évi CI. törvény (a továbbiakban: felnőttképzési törvény) alapján felnőttképzési tevékenységnek minősülő iskolarendszeren kívüli szakmai képzésre, amely]

* A törvényt az Országgyűlés a 2006. december 11-i ülésnapján fogadta el.

„a) a szakképzést megalapozó szakmai alapképzésre, a tanulmányokba és a szakmai vizsgába történő beszámítás tekintetében a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: közoktatási törvény) által szabályozott szakiskolai gyakorlati oktatásra, pályaaorientációra és szakmai alapozó elméleti és gyakorlati oktatásra, valamint szakközépiskolai szakmai elméleti és gyakorlati szakmacsoportos alapozó oktatásra,”

4. § (1) Az Szt. 4. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A szakképzés irányítását a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) látja el.”

(2) Az Szt. 4. §-a (3) bekezdésének *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az oktatási miniszter]

„b) létrehozza és működteti – az oktatásért felelős miniszterrel együtt, és az országos gazdasági kamarák és az országos gazdasági érdek-képviselői szervezetek, valamint az ágazat egészében érdekelt szakmai kamarák képviselőinek részvételével – a szakképzési szerkezet folyamatos fejlesztését és korszerűsítését szolgáló bizottságot. A bizottság folyamatosan figyelemmel kíséri a szakképzési szerkezet fejlesztését, és javaslatot tehet az OKJ módosítására,”

(3) Az Szt. 4. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A miniszter az iskolai rendszerben oktatott szakképesítések tekintetében a (2) bekezdés *a)*, *b)*, *d)*, *e)*, *g)* és *h)* pontjában meghatározott hatáskörét az oktatásért felelős miniszterrel egyetértésben gyakorolja.”

5. § (1) Az Szt. 5. §-a (2) bekezdésének *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A szakképesítésért felelős miniszter az ágazatába tartozó szakképesítések tekintetében]

„b) meghatározza a képzés időtartamát, a szakképesítés szakmai tantárgyait, illetve tananyagegységeit (moduljait), az ehhez tartozó modulterképet, továbbá kidolgoztatja azok központi programjait (tanterveit) és gondoskodik nyilvánosságra hozatalukról,”

(2) Az Szt. 5. §-a (2) bekezdésének *i)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„i) elkészíteti és jóváhagyja a szakmai vizsga egyes részeinek írásbeli és szóbeli tételét.”

6. § Az Szt. 6. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. § (1) Az állami szakképzési és felnőttképzési intézet

a) közreműködik az országos modulterkép összeállításában és nyilvánosságra hozatalában,

b) működteti a nemzeti referencia- és tájékoztatási központot, valamint a szakképzési információs központot,

c) vezeti a szakmai vizsgák adatait tartalmazó központi nyilvántartást,

d) ellátja a szakképzési hozzájárulással, valamint a szakképzési és felnőttképzési támogatások kezelésével összefüggő külön jogszabályban meghatározott feladatokat,

e) ellátja a Felnőttképzési Akkreditáló Testület

ea) hatáskörébe tartozó akkreditációs ügyek elbírálásának előkészítését,

eb) titkársági feladatait;

f) nyilvántartást vezet az akkreditált intézményekről és programokról, valamint

g) ellátja a külön jogszabályban meghatározott feladatokat.

(2) Az állami szakképzési és felnőttképzési intézet feladatainak ellátása során együttműködik az 5. § (3) bekezdésében meghatározott kutató- és fejlesztő-szolgáltató intézetekkel.”

7. § Az Szt. 7. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az országos gazdasági kamarák (a továbbiakban: gazdasági kamara) a szakképesítésért felelős miniszterrel kötött megállapodás alapján – az országos gazdasági érdek-képviselői szervezetekkel együttműködve – kidolgozzák és gondozzák a szakmai és vizsgakövetelményt, és e szakképesítések tekintetében ellátják az 5. § (2) bekezdésének *a)* pontjában meghatározott feladatot, valamint gyakorolják az 5. § (2) bekezdésének *e)* pontjában meghatározott jogkört. A szakmai és vizsgakövetelményt a szakképesítésért felelős miniszter jogszabályban határozza meg. A szakképesítésért felelős miniszter és a gazdasági kamara között létrejött megállapodás tartalmazza a gazdasági kamara és az országos érdek-képviselői szervek megállapodását a 14. § (2) bekezdés szerinti vizsgabizottsági tag kiválasztásának módjáról. A megállapodást a szakképesítésért felelős miniszter mindenki számára hozzáférhető módon a honlapján közzéteszi.”

8. § Az Szt. 10. §-a (1) bekezdésének *d)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az OKJ-ben meghatározott szakképesítéshez – az ellenőrzési, mérési és értékelési rendszer kialakulását és működését biztosító – szakmai és vizsgakövetelményt kell előírni. A szakmai és vizsgakövetelmény a következőket tartalmazza:]

„d) a szakképesítés megszerzéséhez szükséges képzés maximális időtartamát (a szakképzési évfolyamok számát, az óraszámot), az elméleti és gyakorlati képzési idő arányát, szakképző iskolában a szakképzési évfolyamok számát, a szakmai alapképzés időtartamát, a gyakorlati képzés eredményességét mérő szintvizsga (a továbbiakban: szintvizsga) szervezésének lehetőségét,”

9. § Az Szt. 11. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A közoktatási törvényben szabályozott

a) szakiskolai gyakorlati oktatás, pályaorientáció, szakmai alapoó elméleti és gyakorlati oktatás, valamint

b) szakközépiskolai szakmai elméleti és gyakorlati szakmacsoportos alapoó oktatás során elsajátított és igazolt ismeretek tanulmányokba történő beszámításáról a szakképzést folytató intézmény vezetője dönt.”

10. § Az Szt. 12. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„12. § (1) Szakképesítést igazoló bizonyítványt az kap, aki a szakmai vizsgán teljesítette a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott valamennyi követelményt. A szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott szakmai követelménymodulhoz vagy -modulokhoz kapcsolódó vizsgarészek szakmai vizsgán történő teljesítésével rész-szakképesítés szerezhető. A rész-szakképesítésre egyebekben a szakképesítésre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(2) A szakmai vizsga állami vizsga. A szakiskolában és a szakközépiskolában a szakképzési évfolyamokon szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai vizsgára történő felkészítés folyik. A speciális szakiskolában rész-szakképesítés megszerzésére irányuló felkészítés is folyhat.

(3) A szakmai vizsgán csak olyan bizonyítvány, illetve nyomtatvány használható, amelyet a miniszter hagy jóvá. A bizonyítvány, illetőleg a nyomtatvány előállításához és forgalmazásához a miniszter engedélye szükséges.”

11. § Az Szt. 13. §-a a következő új (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A szakmai vizsgát szervező intézmény a szakmai vizsga jogszabályban meghatározott dokumentumait – az ott meghatározottak szerint – megküldi a megyei (fővárosi) önkormányzat főjegyzője, illetve az állami szakképzési és felnőttképzési intézet részére. A jogszabályban meghatározott kötelezettség elmulasztása az 5. § (4) bekezdésében foglalt jogkövetkezményt vonhatja maga után.”

12. § Az Szt. 14. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A vizsgabizottság független szakmai testület. A vizsgabizottság munkájában az elnök, a szakmai vizsgát szervező intézmény, továbbá a szakképesítés szerint illetékes területi gazdasági kamarának (a továbbiakban: illetékes területi gazdasági kamara) a gazdasági érdek-képviselői szervezetekkel együttműködve kijelölt képviselője vesz részt. Ha a szakképesítés nem tartozik egyik gazdasági kamara hatáskörébe sem, akkor a vizsgabizottság munkájában a szakképesítésért felelős miniszter által kijelölt szakmai szervezet (a továbbiakban: szakmai szervezet), illetőleg az ágazat egészében érdekelt szakmai kamarák képviselője vesz részt. A vizsgabizottság működéséhez az elnökön kívül legalább két tag szükséges. Az elnököt a szakképesítésért felelős miniszter jelöli ki, a 7. § (1) bekezdésében foglalt kivételével. Ha az elnököt a 7. § (1) be-

kezdés szerint a gazdasági kamara jelöli ki, akkor a vizsgabizottság munkájában az országos gazdasági érdek-képviselői szervezetek képviselője vesz részt.”

13. § (1) Az Szt. 19. §-a (1) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A tanuló gyakorlati képzése a szakképzést folytató intézmények (szakképző iskola, gazdálkodó szervezet) közötti együttműködési megállapodás alapján abban az esetben folytatható, ha]

„c) a gyakorlati képzés szervezője csak részben rendelkezik a gyakorlati képzés feltételeivel, ezért a tanuló kiegészítő gyakorlati képzésére – a művészeti szakképesítések kivételével – a gyakorlati képzési idő legfeljebb ötven százalékában más, ugyanazon gyakorlati képzést szervezőnél,”

[kerül sor.]

(2) Az Szt. 19. §-a a következő új (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Attól a tanévtől, amelyben az (1) bekezdés c) pontja szerinti kiegészítő gyakorlati képzés aránya meghaladja a gyakorlati képzési idő ötven százalékát, együttműködési megállapodás nem köthető. E rendelkezést nem kell alkalmazni a művészeti szakképesítések tekintetében.”

14. § Az Szt. 37. §-a a következő új (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A gazdálkodó szervezet a gyakorlati képzés tanuló-szerződés alapján történő megkezdését követő 3 hónapon belül jelezheti a szakképző iskola és az illetékes gazdasági kamara részére, ha a tanuló tanműhelyen kívüli gyakorlati képzését azért nem tudja ellátni, mert hiányoznak a tanuló-nak a gyakorlati képzés előfeltételét jelentő kompetenciái. A hiányosság pótlására a szakképző iskola köteles. Ha az iskola a szükséges kompetenciákat a megkezdett félév végéig nem pótolja és – a gazdasági kamarával együttműködve – a tanuló részére más gyakorlati képzőhelyről gondoskodik, a gazdálkodó szervezet a tanuló-szerződést felmondhatja. E rendelkezés nem alkalmazható, ha a 15. § (4) és (5) bekezdése szerinti szintvizsgán a tanuló eredményes szintvizsgát tett.”

15. § Az Szt. 44. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A tanuló-szerződés alapján a tanuló pénzbeli juttatásának havi mértéke a szakképzési évfolyam első félévében – függetlenül az elméleti, illetőleg a gyakorlati képzési napok számától – a hónap első napján érvényes kötelező havi legkisebb munkabér (minimálbér) legalább húsz százaléka. A tanulmányi kötelezettségének eredményesen eleget tett tanuló pénzbeli juttatásának mértékét a szakképzési évfolyam második, illetve további féléveiben – a tanuló tanulmányi előmenetelének és szorgalmának figyelembevételével – emelni kell. A pénzbeli juttatás összegéről tájékoztatni kell a tanuló tanulói jogviszonya szerint illetékes szakképző iskolát.”

16. § Az Szt. 52. §-ának (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Az iskolarendszeren kívüli szakképzés vonatkozásában a további szabályokat külön jogszabályok határozzák meg.

(2) Az állami felnőttképzési intézmény a szakképző iskola fenntartójával kötött megállapodás alapján részt vehet az iskolai rendszerű gyakorlati képzésben is.”

17. § Az Szt. 57. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„57. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy az állami szakképzési és felnőttképzési intézetet vagy intézeteket rendeletben jelölje ki.”

A felnőttképzésről szóló 2001. évi CI. törvény módosítása

18. § A felnőttképzésről szóló 2001. évi CI. törvény (a továbbiakban: Fktv.) 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában felnőttképzési tevékenység:]

„a) az iskolarendszeren kívüli képzés, amely célja szerint meghatározott képzettség megszerzésére, kompetencia elsajátítására irányuló általános, nyelvi vagy szakmai képzés, továbbá”

19. § (1) Az Fktv. 4. §-a a következő új (1) bekezdéssel egészül ki és egyúttal a jelenlegi (1) és (2) bekezdés számozása (2) és (3) bekezdésre változik:

„(1) A Kormány a felnőttképzést folytató intézmények nyilvántartásával, valamint ellenőrzésével kapcsolatos egyes feladatok ellátásáért felelős szervet rendeletben jelöli ki.”

(2) Az Fktv. 4. §-a (3) bekezdésének felvezető mondata helyébe a következő rendelkezés lép, és egyúttal a bekezdés a következő új c) ponttal egészül ki:

„A szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) rendeletben határozza meg:”

„c) a gyakorlati foglalkozás teljesítésének részletes szabályait.”

20. § Az Fktv. 5. §-át megelőző cím helyébe az „A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Tanács” cím lép, és egyúttal 5. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„5. § A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Tanács (a továbbiakban: Tanács) a miniszter felnőttképzéssel és szakképzéssel kapcsolatos feladatainak ellátását segítő, szakmai döntés-előkészítő, véleményező és javaslattevő országos testületként működik. A Tanács összetételét, feladatait külön jogszabály határozza meg.”

21. § Az Fktv. 7. §-át megelőző cím helyébe az „Az állami szakképzési és felnőttképzési intézet” cím lép, és egyúttal 7. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„7. § Az állami szakképzési és felnőttképzési intézet el látja az e törvényben, valamint a külön jogszabályban meghatározott feladatokat.”

22. § (1) Az Fktv. 9. §-a (1) bekezdésének g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A felnőttképzést folytató intézmények nyilvántartása tartalmazza:]

„g) nyelvi képzés esetén a nyelv(ek) megnevezését, valamint azt, hogy a képzés milyen szintű nyelvtudás megszerzésére irányul,”

(2) Az Fktv. 9. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A felnőttképzési tevékenységet folytató intézmények jegyzéke nyilvános, azt a miniszter az általa vezetett minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) honlapján havonta közzéteszi. A nyilvántartás adatait és a nyilvántartásba vétel iránti kérelemhez mellékelt okiratokat a nyilvántartás helyén egyébként bárki megtekintheti, azokról feljegyzést, illetve – igazgatási szolgáltatási díj ellenében – másolatot készíthet.”

23. § (1) Az Fktv. 10. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az állami foglalkoztatási szerv ellenőrzi, hogy a felnőttképzési tevékenységet folytató intézmény

a) nyilvántartásba vételi kötelezettségének eleget tett-e, így különösen

aa) szerepel-e a nyilvántartásban,

ab) a valóságnak megfelelnek-e a nyilvántartásban szereplő adatok,

ac) eleget tesz-e a 9. § (2) bekezdésében meghatározott kötelezettségének,

ad) fennállnak-e továbbra is a nyilvántartásba vétel feltételei,

ae) eleget tett-e a külön jogszabályban meghatározott beszámolási kötelezettségének,

b) felnőttképzési tevékenysége megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, így különösen, hogy

ba) rendelkezik-e az e törvénynek megfelelő képzési tervvel, az Országos Képzési Jegyzékben (a továbbiakban: OKJ) szereplő képzések esetén a vonatkozó szakmai és vizsgakövetelményeknek megfelelő képzési programmal, és képzéseit ezeknek megfelelően folytatja-e,

bb) rendelkezik-e a képzések – képzési programnak megfelelő – lebonyolításához szükséges személyi és tárgyi feltételekkel,

bc) megkötötte-e a képzésben résztvevőkkel az e törvénynek megfelelő tartalmú felnőttképzési, illetve a 20. § (4) bekezdés szerinti szerződést, és személyi adataik kezelése megfelel-e a 28. §-ban foglaltaknak,

bd) vezeti-e megfelelően a képzés megvalósításával összefüggő, a 10/A. §-ban előírt dokumentumokat,

be) biztosítja-e az intézmény felnőttképzési tevékenységére vonatkozó tájékoztatók, valamint a *ba)* pontban meghatározott dokumentumokhoz való hozzáférést,

bf) biztosítja-e – a 17. § (2) bekezdés alapján – az előzetesen megszerzett tudás mérését, értékelését, és ennek eredményét figyelembe veszi-e a képzés tartalmának, illetve folyamatának egyénre szabott alakításában.”

(2) Az Fktv. 10. §-ának (2) és (3) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) Az állami foglalkoztatási szerv a felnőttképzési tevékenységet nyilvántartásba vétel nélkül folytató intézménnyel szemben a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 316/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésében meghatározott minimálbér nyolcszorosának megfelelő összegű bírságot szab ki, és eltiltja a felnőttképzési tevékenységtől.

(3) A (2) bekezdés szerinti intézmény a jogellenes tevékenység észlelésétől számított két évig nyilvántartásra vonatkozó kérelmet nem nyújthat be.”

24. § Az Fktv. 10. §-a a következő új 10/A. §-sal egészül ki:

„10/A. § A felnőttképzési intézménynek a képzésben részt vevő felnőttel megkötött felnőttképzési szerződésben vállalt képzés teljesítésével összefüggésben az alábbi dokumentumokat kell vezetnie, nyilvántartania és – az állami foglalkoztatási szerv ellenőrzési jogköre gyakorlásának biztosítása érdekében – öt évig megőriznie:

a) az elméleti tanórán, gyakorlati foglalkozáson, illetve konzultáción vezetett, a képzésben részt vevő felnőtt által aláírt jelenléti íveket, valamint a képzésben résztvevővel esetlegesen elektronikus úton folytatott szakmai felkészítést, ellenőrzést igazoló dokumentumot,

b) a képzésben részt vevő felnőtt Fktv. 28. §-a alapján kezelt személyi adatait, valamint a képzés megkezdéséhez és folytatásához – a résztvevő oldaláról – szükséges feltételek meglétét igazoló eredeti dokumentumokat vagy azoknak a felnőttképzési intézmény által hitelesített másolatait,

c) a képzésnek a képzési program szerinti megvalósítását, valamint a résztvevők hiányzásait dokumentáló haladási naplót,

d) a képzésben részt vevő felnőttnek a sikeres vizsga letételét, illetve a képzés elvégzését igazoló bizonyítványának (oklevél, tanúsítvány, igazolás stb.) annak kiállítója által hitelesített másolatát, illetve a bizonyítvány átvételéről szóló elismervény eredeti példányát,

e) a képzés megvalósításához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítását szolgáló (alvállalkozói, megbízási, bérleti stb.) szerződések egy eredeti példányát,

f) a 28. § (2) bekezdésében előírt statisztikai adatszolgáltatási kötelezettség teljesítését igazoló adatlap eredeti példányát.”

25. § (1) Az Fktv. 12. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A 8. §-ban meghatározott nyilvántartásban szereplő felnőttképzést folytató intézmények külön jogszabályban meghatározott feltételek alapján kérhetik akkreditáltságukat. Az intézményi akkreditáció célja – a képzésben részt vevő felnőttek és egyéb érintettek érdekében – annak biztosítása, hogy az intézmény az általa meghirdetett felnőttképzési tevékenységet az akkreditációra vonatkozó külön jogszabályban meghatározott magasabb minőségi követelményeknek megfelelően végezze.”

(2) Az Fktv. 12. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az akkreditációs eljárás alapfeltétele, hogy a felnőttképzést folytató intézmény legalább egy, általa már megvalósított akkreditált képzési programmal, valamint a 14. §-ban szereplő, a szakmai tanácsadó testület által jóváhagyott éves képzési tervvel rendelkezzen, továbbá, hogy a képzés mellett felnőttképzési tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatást is nyújtson.”

(3) Az Fktv. 12. §-ának (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(9) A FAT a közoktatási feladatot ellátó – más jogszabályban meghatározott – szakképző intézmény intézmény-akkreditációs kérelme esetén egyszerűsített eljárást folytat le. Az egyszerűsített intézmény-akkreditációs eljárás alapjául szolgáló egyéb esetek körét és az eljárás részletes szabályait kormányrendelet határozza meg.”

26. § (1) Az Fktv. 13. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A FAT ellenőrzi az akkreditált felnőttképzést folytató intézmények felnőttképzési tevékenységét, és az ellenőrzés eredményéhez képest dönt az intézményi, illetve a program akkreditációjának visszavonásáról. Az akkreditáció visszavonása esetén – az erre okot adó körülmény feltárásától számított – egy évig a felnőttképzési intézmény intézmény-akkreditáció iránti, valamint ugyanazon tartalommal és megnevezéssel program-akkreditáció iránti kérelmet nem nyújthat be.”

(2) Az Fktv. 13. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A FAT legfeljebb 15 tagból áll. Tagjait a miniszter kéri fel – az elnök kivételével – hároméves időtartamra. A FAT a miniszter, valamint az egyházak, a gazdasági kamarák, a munkaadók, a munkavállalók, a helyi önkormányzatok, a felnőttképzési szakmai szervezetek képviselőiből, továbbá a felnőttképzés elismert szakértői közül felkért személyekből áll.”

(3) Az Fktv. 13. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A FAT elnökét – a tagok közül – a miniszter kéri fel négyéves időtartamra.”

27. § Az Fktv. 16. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az OKJ szerinti szakképesítés megszerzésére irányuló, valamint az akkreditált képzési program felépítése moduláris szerkezetű.”

28. § Az Fktv. 19. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A 8. §-ban meghatározott nyilvántartásban szereplő felnőttképzést folytató intézmények külön jogszabályban meghatározott feltételek alapján kérhetik képzési programjaik akkreditálását. A program-akkreditáció célja, hogy – a képzésben részt vevő felnőttek és egyéb érintettek érdekében – a képzési program biztosítsa a megszerezni kívánt kompetenciának az akkreditációra vonatkozó külön jogszabályban meghatározott magasabb minőségi követelmények szerint történő elsajátítását.”

29. § (1) Az Fktv. 20. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A felnőttképzési szerződésnek tartalmaznia kell:

a) a képzés célját, a képzéssel megszerezhető (szak)képesítést, illetőleg az elsajátítható ismereteket, kompetenciákat,

b) a résztvevőnek a képzés során nyújtott teljesítménye ellenőrzésének, értékelésének módját, a vizsgára történő bocsátás feltételeit,

c) az elméleti tanórákról, a gyakorlati foglalkozásokról, illetve a konzultációkról való megengedett hiányzás mértékét, és ennek túllépése esetén a képzésben résztvevőt érintő következményeket,

d) a képzés helyét, időtartamát, ütemezését, figyelembe véve az előzetesen megszerzett tudás beszámítását,

e) a vizsga szervezésének módját, formáját; OKJ szerinti, hatósági, illetve nyelvi képzés esetén a javasolt vizsgaszervező intézmény megnevezését,

f) a képzési díj – külön kiemelten a vizsgadíj és az esetlegesen szükséges pótvizsga díjának – mértékét és fizetésének módját, figyelembe véve az előzetesen megszerzett tudás beszámítását,

g) állami, illetve európai uniós források terhére támogatásban részesülő képzés esetén a támogatás tényét, megnevezését, a támogatás összegét,

h) a képzésben részt vevő felnőtt, illetve a felnőttképzést folytató intézmény szerződésszegésének következményeit,

i) mindazt, amit más kormányrendelet előír.”

(2) Az Fktv. 20. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A (2) és (3) bekezdésekben meghatározottak alapján a felnőttképzési intézménynek azon résztvevőkkel is – a polgári jog általános szabályai szerint – szerződést kell kötnie a képzésre vonatkozóan, akik a tankötelezettségük teljesítése, illetve iskolarendszerű képzésben való részvételük mellett felnőttképzésben is részt vesznek. Tanköteles

tanulóval államilag elismert szakképesítés megszerzésére irányuló képzésre felnőttképzési szerződés nem köthető.”

30. § (1) Az Fktv. 21. §-ának (3)–(5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az (1) bekezdésben meghatározott, valamint az európai uniós források terhére – a (4) és (5) bekezdésben meghatározott kivétellel – kizárólag olyan felnőttképzési intézmény támogatható, amely

a) rendelkezik a FAT által kiállított intézményakkreditációs tanúsítvánnyal, és

b) a külön jogszabályban előírt statisztikai adatszolgáltatási kötelezettségét teljesítette.

(4) A (3) bekezdés a) pontjában meghatározott feltétel a 29. § 13. pontjában meghatározott belső képzések támogatása esetében nem alkalmazható.

(5) A (3) bekezdésben meghatározott feltételt a szakképzési hozzájárulásra kötelezett saját munkavállalói részére a szakképzési hozzájárulás terhére szervezett képzés költségei elszámolása során akkor kell alkalmazni, ha a képzés – külön jogszabályban meghatározottak szerint – részben vagy egészben külső képzés formájában valósul meg.”

(2) Az Fktv. 21. §-a a következő új (6) és (7) bekezdésekkel egészül ki:

„(6) A (3) bekezdésben meghatározott források terhére nyújtott képzési célú támogatások esetében a – külön jogszabályban meghatározott – rész-szakképesítés nem minősül az első, állam által elismert szakképesítésnek.

(7) A (3) bekezdésben meghatározott források terhére támogatás nyújtható olyan nem magyar állampolgárnak is, aki

a) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényben meghatározottak szerint a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogát Magyarországon gyakorolja, vagy

b) a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozik és bevándorolt, letelepedett, befogadott, illetőleg hontalan, vagy

c) a menedékjogról szóló törvény alapján menekült vagy menedékes jogállású.”

31. § Az Fktv. 22. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„22. § (1) Az állam a fogyatékkal élő felnőttek képzéséhez a költségvetési törvényben meghatározott mértékű normatív támogatást nyújthat. Ennek keretében a fogyatékkal élők számára – a költségvetésben meghatározott előirányzat mértékéig, a külön jogszabályban meghatározott feltételek és a támogatási igények kielégítésére meghatározott sorrend szerint – díjmentesen biztosítja a felnőttképzést folytató intézményben folyó, szakmai, nyelvi és általános képzést.

(2) Felnőttképzési normatív támogatásban kizárólag a 12. § szerint akkreditált és – külön jogszabályban meghatározottak szerint – a minisztériummal a felnőttképzési tá-

mogatásról szóló megállapodást megkötött felnőttképzést folytató intézmény részesülhet.

(3) Általános, nyelvi, valamint az OKJ-ban nem szereplő szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzés esetén a normatív támogatás igénybevételének feltétele a felnőttképzést folytató intézmény képzési programjának akkreditálása is.

(4) Amennyiben a támogatott képzésben részt vevő és ezt követően sikeres vizsgát tevő fogyatékkal élő felnőttek száma nem éri el a külön jogszabályban meghatározott mértéket, úgy a felnőttképzést folytató intézmény a külön jogszabályban meghatározottak szerint a támogatás visszafizetésére köteles.

(5) Fogyatékkal élő felnőtt egyidejűleg egy támogatott képzésben vehet részt, és három naptári év alatt legfeljebb két képzéséhez nyújtható felnőttképzési normatív támogatás az (1)–(4) bekezdés alapján. Az értelmi, halmozottan fogyatékos, autista személyek általános célú képzésére a korlátozás nem vonatkozik.”

32. § Az Fktv. 26. §-a helyébe a következő szövegrész lép:

„26. § Az MPA képzési alaprésze központi keretének felnőttképzési célra fordítható része – külön jogszabályban meghatározottak szerint – felhasználható

a) az e törvény hatálya alá tartozó képzések támogatására,

b) a felnőttképzést folytató akkreditált intézmények technikai feltételei fejlesztésének támogatására,

c) a felnőttképzés érdekében végzett fejlesztő tevékenység támogatására,

d) az Európai Unió felnőttképzési programjaihoz való csatlakozás hazai pénzügyi forrásaihoz.”

33. § (1) Az Fktv. 29. §-ának 7. és 8. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„7. *A felnőttképzéshez kapcsolódó szolgáltatás:* olyan szolgáltatás, amely a képzések egyénre szabott kialakításának elősegítésére, a képzés hatékonyságának javítására vagy a munkavállalás elősegítésére irányul. Formái különösen az előzetesen megszerzett tudás felmérése, a pályorientációs és -korrekciós tanácsadás, a képzési szükségletek felmérése és a képzési tanácsadás, valamint az elhelyezkedési tanácsadás és az álláskeresési technikák oktatása.

8. *Fogyatékkal élő felnőtt:* a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4. § a) pontjában meghatározott, a 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet 1. számú mellékletében szereplő mértékű fogyatékossgal rendelkező személy, amennyiben e törvény alkalmazásában felnőttnek minősül.”

(2) Az Fktv. 29. §-ának 12. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„12. *Elméleti tanóra:* a képzésnek a megszerezni kívánt képesítéshez, kompetenciához szükséges elméleti tu-

dás megszerzését biztosító, 45 percet elérő időtartamú egysége.”

(3) Az Fktv. 29. §-ának 15. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„15. *Gyakorlati foglalkozás:* a képzés azon része, amely a megszerezni kívánt képesítéshez, kompetenciához szükséges elméleti ismeretek gyakorlatban történő alkalmazásának elsajátítását biztosítja.”

(4) Az Fktv. 29. §-a a következő új 16–18. pontokkal egészül ki:

„16. *Konzultáció:* az elsajátítandó ismeret átadását, megerősítését elősegítő, a képzésben részt vevő felnőtt(ek) és az oktató (tutor) közötti megbeszélés, mely elektronikus formában is megvalósulhat.

17. *Modul:* Tanítási vagy tananyagegység, amely egy logikailag összetartozó ismeretanyagnak önállóan kezelhető, meghatározott személyi és tárgyi feltételekkel behatárolt, mérhető kimenetű, önállóan is tanítható része. A modul ismeretanyagának elsajátítását követően a képzésben részt vevő személy képes lesz az ismereteket, készségeket, képességeket, tulajdonságokat meghatározott szinten alkalmazni, illetve további tanulmányai során felhasználni.

18. *Moduláris rendszer:* Meghatározott, összekapcsolható egységekből (modulokból) álló képzési program, tananyag, amely lehetővé teszi a képzés kimeneti követelményének teljesítéséhez szükséges ismeretek részenkénti elsajátítását, biztosítja a szakmák közti átjárhatóságot, az eltérő tudásszintekhez, munkatapasztalatokhoz való alkalmazkodást, a képzések különböző irányú specializálását. A modulok egymáshoz illesztésével, cseréjével különböző moduláris képzési programok, tananyagok állíthatók össze.”

34. § Az Fktv. 30. §-a a következő új (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) E törvény

a) az Európai Parlament és a Tanács az Unió polgárainak és családtagsaikkal a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló 2004/38/EK irányelvének,

b) a Tanács a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló 2003/109/EK irányelvének,

c) a Tanács a harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről és az e státusok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló 2004/83/EK irányelvének,

d) a Tanács a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel

és a munkakörülmények terén történő végrehajtásáról szóló 76/2007/EGK irányelvének való megfelelést szolgálja.”

A szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2003. évi LXXXVI. törvény módosítása

35. § A szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2003. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Szht.) 1. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A szakképzési hozzájárulás célja az iskolarendszeren kívüli felnőttképzésnek a felnőttképzésről szóló 2001. évi CI. törvény (a továbbiakban: Fktv.) alapján történő támogatása, valamint a foglalkoztatottak szakmai tudásának továbbfejlesztéséhez képzési források biztosítása.”

36. § (1) Az Szht. 4. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az a hozzájárulásra kötelezett, aki a szakképzési hozzájárulási kötelezettségének részben a (2) bekezdés alapján tett eleget, a még fennmaradó kötelezettségét a saját munkavállalói számára az Fktv. 20. §-ában meghatározott felnőttképzési szerződés és a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Munka Törvénykönyve) szerinti tanulmányi szerződés, vagy a tanulmányok folytatására történő munkáltatói kötelezés alapján megszervezett képzés külön jogszabályban meghatározott költségei elszámolásával teljesítheti. Az elszámolt költségek összege nem haladhatja meg a hozzájárulásra kötelezett mikro- és kisvállalkozások esetében a bruttó kötelezettség 60 százalékát, egyéb hozzájárulásra kötelezettek esetében a bruttó kötelezettség 33 százalékát.”

(2) Az Szht. 4. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az a hozzájárulásra kötelezett, aki a szakképzési hozzájárulási kötelezettségének a (2)–(4) bekezdések alapján nem teljes egészében tett eleget, a még fennmaradó kötelezettségét – fejlesztési megállapodás alapján – szakképző iskola számára a gyakorlati oktatás és gyakorlati képzés – az 1. § (1) bekezdésének e) pontjában foglaltak kivételével –, a térségi integrált szakképző központ keretében működő központi képzőhely (a továbbiakban: központi képzőhely) számára szakképző iskolai tanulók gyakorlati képzése, valamint felsőoktatási intézmény számára az Ftv. hatálya alá tartozó gyakorlati képzés tárgyi feltételeinek fejlesztését közvetlenül szolgáló felhalmozási támogatás (a továbbiakban: fejlesztési támogatás) nyújtásával is teljesítheti. A fejlesztési támogatást szakképzési hozzájárulásként a bérjárulékok között kell elszámolni. A fejlesztési támogatás összege csak a hozzájárulásra kötelezettel képződött bruttó kötelezettség 70 százalékának megfelelő mértékig vehető figyelembe kötelezettségcsökkentő tételként. A felsőoktatási intézmények számára

nyújtott fejlesztési támogatás a bruttó kötelezettség legfeljebb 35 százaléka lehet.”

37. § Az Szht. 4. §-a a következő új (12) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a (12)–(15) bekezdés sorszáma (13)–(16)-ra változik:

„(12) A szakképzési hozzájárulás nyilvántartását, beszedését, ellenőrzését, a pénzügyi garanciák érvényesítését, az alaprész kezelését az állami szakképzési és felnőttképzési intézet végzi. Az állami szakképzési és felnőttképzési intézet a vele elszámolókkal kapcsolatban feltárt szabálytalanságokról a dokumentáció csatolásával negyedévente tájékoztatja az állami adóhatóság illetékes igazgatóságát. Az állami adóhatóság illetékes igazgatósága a kötelezettség teljesítésének ellenőrzése tekintetében az Art. rendelkezései szerint jár el.”

38. § Az Szht. 5. §-ának (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az (1) bekezdés szerinti hozzájárulásra kötelezett a bruttó kötelezettségét annak legfeljebb 70 százalékos mértékéig az alábbiakkal csökkentheti:

a) szakképző iskola és központi képzőhely, valamint felsőoktatási intézmény számára nyújtott fejlesztési támogatás összegével, amely azonban csak a hozzájárulásra kötelezettnek képződött bruttó kötelezettség 70 százalékának megfelelő mértékig vehető figyelembe kötelezettségcsökkentő tételként. A felsőoktatási intézmény számára nyújtott fejlesztési támogatás a bruttó kötelezettség legfeljebb 35 százaléka lehet;

b) a hozzájárulásra kötelezett saját munkavállalói számára az Fktv. 20. §-ában meghatározott felnőttképzési szerződés és a Munka Törvénykönyve szerinti tanulmányi szerződés vagy a tanulmányok folytatására történő munkáltatói kötelezés alapján megszervezett képzés külön jogszabályban meghatározott költségeivel, a mikro- és kisvállalkozások esetében a bruttó kötelezettség 60 százaléka, egyéb hozzájárulásra kötelezettek esetében a bruttó kötelezettség 33 százaléka mértékéig.

(3) Ha a (2) bekezdés a) pontja szerint nyújtott fejlesztési támogatás és a (2) bekezdés b) pontja szerinti kötelezettségcsökkentő tételek összege nem éri el a szakképzési hozzájárulási kötelezettség 70 százalékát, akkor ennek a különbözetével növelt 30 százalékot kell befizetni az állami adóhatóságnál vezetett szakképzési hozzájárulási számlára.”

39. § Az Szht. 9. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„9. § (1) Az alaprészből az oktatásért felelős miniszter szakképzéssel összefüggő feladatai ellátásához a (4)–(7) bekezdésekben meghatározottak figyelembevételével szükséges forrást biztosítani az oktatásért felelős miniszter, és a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter által évente megkötött külön megállapodás alapján.

(2) Az alaprésznek az (1) bekezdés szerinti megosztását megelőzően az éves költségvetési törvényben meghatározott „Szakképzési hozzájárulás” és „Szakképzési egyéb bevétel” elnevezésű eredeti bevételi előirányzatok (a továbbiakban együtt: bevételi előirányzat) együttes összegét csökkenteni kell:

a) a Nemzeti Fejlesztési Terv céljaira a költségvetési törvény által előírt európai uniós társfinanszírozási kötelezettség keretében a szakképzési és felnőttképzési intézkedésekre biztosított összeggel, valamint a Kormány által elrendelt szakképzéssel összefüggő, központi program teljesítését szolgáló előirányzattal,

b) a szakképzési hozzájárulásra kötelezettek visszatérítési igényeinek kielégítésére biztosított keretösszeggel,

c) a főtevékenységként gyakorlati képzést végző hozzájárulásra kötelezett tanulmányhelyében a tanulószervezővel rendelkező szakképző iskolai tanuló – a gazdálkodó részére nyereséget nem eredményező – a szakképesítés tekintetében meghatározott képzési idő fele időszakában folytatott gyakorlati képzésének támogatására biztosított keretösszeggel,

d) a szakképzési hozzájárulás, valamint a szakképzési és felnőttképzési célú támogatások lebonyolításával és kezelésével összefüggő nyilvántartási, felhasználási, beszámoló, szerződéskötési, finanszírozási, ellenőrzési, a pénzügyi garanciák érvényesítési feladatait ellátó szervezet működtetésére és fejlesztésére, valamint a szakképzési és felnőttképzési tanács működtetésére, továbbá a Regionális Fejlesztési és Képzési Bizottságoknak a 13. §-ban előírt feladatai ellátásának finanszírozására a tárgyévi eredeti bevételi előirányzat 3 százaléka megfelelő összeggel,

e) a határon túli magyarok szakképzése, felsőoktatása és felnőttképzése támogatására a bevételi előirányzat 2 százaléka megfelelő összeggel,

f) a felnőttképzési célok támogatására szolgáló, az a)–e) pontok levonását követően fennmaradó keretösszegnek az egyharmadával,

g) a szakiskolai fejlesztési programra és az Útravaló Ösztöndíjprogram Út a szakmához alprogramjára az oktatásért felelős miniszter és a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter által együttesen a költségvetési évre megállapított keretösszeggel, valamint

h) a régiók számára decentralizált keretként biztosított, az a)–g) pontok levonását követően fennmaradó keretösszeg felével.

(3) A (2) bekezdés szerinti csökkentő tételek levonását követően a bevételi előirányzat fennmaradó keretösszegének 70 százaléka az oktatásért felelős miniszter, 30 százaléka a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter rendelkezési jogkörében használható fel.

(4) A (2) bekezdés f) pontjában meghatározott keretösszeg, valamint a (3) bekezdésben meghatározott keretösszeg együttesen az alaprésznek a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter rendelkezési jogkörébe tartozó központi keretét képezi.

(5) A bevételi előirányzatot meghaladó többletbevétel 55 százaléka az oktatásért felelős miniszter, 45 százaléka a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter rendelkezési jogkörében használható fel.

(6) A (3) és az (5) bekezdésben meghatározott aránytól az oktatásért felelős miniszter és a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter együttes döntésével el lehet térni.

(7) A (2) bekezdés e) pontjában meghatározott keretösszeget át kell csoportosítani a külön jogszabályban meghatározott Szülőföld Alapba.”

40. § Az Szht. 10. §-ának a helyébe a következő rendelkezés lép:

„10. § (1) Az alaprész központi kerete

a) az Fktv.-ben meghatározott iskolarendszeren kívüli felnőttképzési célokra, valamint

b) a 14. §-ban meghatározott szakképzési célokra használható fel.

(2) A bevételi előirányzat terhére, az Alap működési alaprészből – a költségvetési törvényben meghatározott összegben – kell biztosítani az állami szakképzési és felnőttképzési intézet alapfeladatai ellátásához szükséges pénzeszközöket.

(3) Az alaprésznek az oktatásért felelős miniszter rendelkezési jogkörébe tartozó része

a) a Kt. által szabályozott szakiskolai gyakorlati oktatás, pályaaorientáció, szakmai előkészítő ismeretek és alapozó elméleti és gyakorlati oktatás, valamint szakközépiskolai szakmai orientáció, elméleti és gyakorlati szakmacsoportos alapozó oktatás keretében folytatott gyakorlati képzés – beleértve a párhuzamos képzés elméleti és gyakorlati képzését – fejlesztésére, valamint ezen feladatok ellátásához kapcsolódó kutatási, monitoring tevékenységre, tanulmányi versenyekre,

b) legfeljebb négy százaléka a gimnáziumban folyó informatikai, számítástechnikai oktatás tárgyi feltételeinek fejlesztésére,

c) legfeljebb két százaléka a Kt. 119. §-ának (2) bekezdése szerinti országos közalapítvány támogatására,

d) legfeljebb öt százaléka a felsőoktatási intézmények gyakorlati képzésének támogatására,

e) legfeljebb másfél százaléka a szakképzéssel összefüggő, a központi költségvetésben meghatározott források felhasználásához kapcsolódó feladatokat ellátó intézmény működtetési költségeinek finanszírozására használható fel.”

41. § Az Szht. 11. §-ának (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter

a) dönt az alaprész központi keretének elosztásáról, szakképzési és – külön jogszabályban meghatározott – felnőttképzési célú felhasználásáról, a támogatások odaítéléséről, a decentralizált keret mértékéről,

b) felelős az alaprész

ba) pénzeszközei nyilvántartásáért, felhasználásának jogszerűségéért és ellenőrzéséért – az oktatásért felelős miniszter rendelkezési jogkörébe tartozó keretösszeg kivételével –,

bb) bevételei beszedésének elrendeléséért,

bc) követeléseinek behajtásáért, a pénzügyi garanciák érvényesítéséért,

c) határoz az alaprész központi keretének felhasználására vonatkozó döntések nyilvánosságra hozatalának módjáról,

d) kezdeményezi az alaprész pénzeszközeinek felhasználásával kapcsolatos szakértői vizsgálatokat,

e) ellátja az alaprésszel kapcsolatos külön törvényben meghatározott egyéb feladatokat.

(3) Az oktatásért felelős miniszter

a) dönt az alaprész rendelkezési jogkörébe tartozó részének az elosztásáról, felhasználásáról, a támogatások odaítéléséről,

b) felelős az alaprész rendelkezési jogkörébe tartozó része

ba) pénzeszközei felhasználásának jogszerűségéért, ellenőrzéséért,

bb) követeléseinek behajtásáért, a pénzügyi garanciák érvényesítéséért,

c) határoz az alaprész rendelkezési jogkörébe tartozó részének felhasználására vonatkozó döntések nyilvánosságra hozatalának módjáról,

d) kezdeményezi az alaprész rendelkezési jogkörébe tartozó részének felhasználásával kapcsolatos szakértői vizsgálatokat.”

42. § Az Szht. 12. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„12. § (1) A képzési alaprész felhasználásával kapcsolatos döntés-előkészítő feladatokat a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Tanács (a továbbiakban: Tanács) látja el.

(2) A Tanács a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter felnőttképzéssel és szakképzéssel kapcsolatos feladatainak ellátását segítő, szakmai döntés-előkészítő, véleményező és javaslattevő országos testületként működik.

(3) A Tanács

a) véleményt nyilvánít

aa) a szakképzési és felnőttképzési rendszer fejlesztését érintő stratégiai kérdésekben,

ab) a szakképzési és felnőttképzési támogatási rendszer elveiről,

ac) a szakképzést és felnőttképzést érintő jogszabályok tervezetéről,

ad) az alaprész központi keretéből nyújtott támogatások felhasználásáról készített beszámolókról,

ae) a megszerezhető szakképesítések köréről;

b) javaslatot tesz

ba) az alaprész központi, valamint a decentralizált pénzügyi kereteinek elkülönítésére, a decentralizált rész-

nek a régiók közötti felosztására, és ajánlást tesz a felhasználási prioritásokra,

bb) az alaprész központi keretének és az oktatásért felelős miniszter rendelkezési jogkörébe tartozó részének felhasználására,

bc) a felnőttképzésben részt vevő felnőttek elhelyezkedési lehetőségeit elősegítő intézkedésekre,

bd) szakmai követelmények, tananyagok, valamint új eljárások kifejlesztésére és ehhez anyagi források biztosítására,

be) új szakképesítés bevezetésére;

c) értékeli a szakképzés és tanácsadás eredményességét, valamint a tananyagok és a szakmai követelmények alkalmazását;

d) évente felülvizsgálja a szakképzésben szakképesítést szerzett pályakezdő szakemberek elhelyezkedési lehetőségeinek a tapasztalatait, különös tekintettel a pályakezdő fiatalok munkanélküliségére, és ajánlásokat tesz a szakképzést folytató intézmények fenntartói számára.

(4) A Tanács tagjainak megbízatása hároméves időtartamra szól.

A Tanács

a) a szakképesítésért felelős minisztériumok egy-egy képviselőjéből,

b) a civil szervezetek által javasolt személyből,

c) a szakképzés, a felnőttképzés és a felsőoktatás területén elismert egy-egy szakértőből,

d) a szakképzés területén működő szakmai társadalmi szervezet képviselőjéből,

e) a felnőttképzést folytató intézmények érdek-képviselői szervezeteinek képviselőjéből,

f) az Országos Érdekegyeztető Tanácsban (a továbbiakban: OÉT) képviselettel rendelkező országos munkaadói szövetségek kilenc, illetve az országos munkavállalói szövetségek hat képviselőjéből,

g) az országos gazdasági kamarák egy-egy képviselőjéből,

h) az iskolafenntartók (egy fő az önkormányzati, egy fő az alapítványi és egy fő az iskolafenntartó egyházak részéről jelölt) képviselőiből áll.

(5) A Tanács elnökét – a tagok közül – és tagjait a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter kéri fel. A tagok névsorát a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter hivatalos lapjában és honlapján közzé kell tenni.

(6) A Tanács ügyrendjét egyszerű szótöbbséggel maga határozza meg és a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter hagyja jóvá.

(7) A Tanács működéséhez szükséges feltételek biztosításáról a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter gondoskodik.

(8) A (4) bekezdés c) pontja szerinti felsőoktatás területén elismert szakértő személyére a Magyar Rektori Konferencia tesz javaslatot.”

43. § Az Szht. 13. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A Bizottság 50 százaléka az OÉT-ben képviselttel rendelkező országos munkaadói, munkavállalói szövetségek regionális szervezetei és a területi gazdasági kamarák által delegált tagokból, további 50 százaléka a szakképző iskolát fenntartók, a közoktatás-fejlesztési közalapítványok kuratóriumai, az állami foglalkoztatási szerv, a felsőoktatási intézmények és a közoktatási feladatkörében eljáró oktatási hivatal által delegált képviselők közül áll. Tagjait a testület munkájában részt vevő szervezetek által delegáltakból a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter kéri fel hároméves időtartamra.”

44. § (1) Az Szht. 14. §-a (1) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az alaprész pénzeszközeiből támogatható a hozzájárulásra kötelezettnél, a szakképző iskolában, a központi képzőhelyen, az Szt. 52. §-ának (2) bekezdése alapján az állami foglalkoztatási szervnél, illetve a felsőoktatási intézményben – szakképesítést nyújtó képzés, valamint a szakmai tanulmányokba az Szt. 11. §-a alapján beszámítható szakmai alapozás keretében – folytatott gyakorlati képzés ellátásához szükséges tárgyi feltételeknek a fejlesztésére irányuló beruházás (a továbbiakban: beruházási célú támogatás).”

(2) Az Szht. 14. §-ának (5)–(7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az alaprész pénzeszközeiből támogatni kell – a 9. § (2) és (7) bekezdésekre való figyelemmel – a határon túli magyarok képzését és felsőoktatását.

(6) Az alaprészből – kérelemre – támogatás nyújtható a főtevékenységként gyakorlati képzést végző hozzájárulásra kötelezett tanműhelyében az Szt. 27. §-ának (1) bekezdésében meghatározott tanulószervezővel rendelkező szakképző iskolai tanulónak a gazdálkodó részére nyereséget nem eredményező, a szakképesítés tekintetében meghatározott képzési idő fele időszakában folytatott gyakorlati képzése költségeinek részbeni megtérítésére, valamint a tanulót az Szt. alapján kötelezően megillető pénzbeli juttatásra, amelyet a támogatott visszaigénylés esetén nem érvényesíthet. Az alaprészből nyújtható támogatás felhasználásának célját és mértékét a Tanács javaslatára a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter határozza meg.

(7) Az alaprész pénzeszközeiből támogatás nyújtható a gazdasági kamaráknak – a gazdasági kamaráknak nyújtott támogatási kereten belül, a gazdasági kamarák szakképzési feladatellátásában megállapodás alapján együttműködő országos gazdasági érdek-képviselői szervezeteknek – a szakképző iskolai tanuló gyakorlati képzésével összefüggő és az Szt.-ben meghatározott feladataik ellátásához, ha azokat az Szt. 7. §-ának (1) bekezdése, 14. § (2) bekezdése, 15. §-ának (5) bekezdése, 19/A. §-ának (1) és (2) bekezdése, valamint 30. §-ának (2)–(4) bekezdése szerint látják el.”

(3) Az Szht. 14. §-ának (10) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(10) Az alaprész központi keretének legfeljebb két százaléka felhasználható

a) az állami foglalkoztatási szervnek a szakképzési hozzájárulási kötelezettség saját munkavállalók képzésére fordítható kötelezettséghányada felhasználásával, ellenőrzésével összefüggő, továbbá a nyilvántartásba vett felnőttképzési intézmények jogszerű tevékenységének ellenőrzésével kapcsolatban külön jogszabályban meghatározott feladatai ellátására, valamint

b) a Felnőttképzési Akkreditáló Testületnek a felnőttképzési intézmények intézményi és programakkreditációt követően fennálló kötelezettségei teljesítésének, illetve az akkreditációs feltételek fennállásának ellenőrzésével összefüggő, külön jogszabályban meghatározott feladatai ellátásának finanszírozására.”

45. § (1) Az Szht. 15. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az alaprészből nyújtott támogatások részletes feltételeiről – ha jogszabály másként nem rendelkezik – szerződésben kell megállapodni. A szerződést – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel, az alaprész kezelésére vonatkozó eljárásrendben meghatározottak szerint – az állami szakképzési és felnőttképzési intézet köti meg.”

(2) Az Szht. 15. §-a a következő új (2) és (3) bekezdésekkel egészül ki, és egyúttal a (2) bekezdés számozása (4) bekezdésre változik:

„(2) Az alaprészből a külön jogszabály alapján nyújtott beruházásösztönző képzési célú támogatásra vonatkozóan a szerződést a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter által vezetett minisztérium köti meg. A szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter felügyelete, irányítása alá tartozó költségvetési szerveknek nyújtott támogatásra vonatkozóan – a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter döntése alapján – a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter által vezetett minisztérium, vagy az állami szakképzési és felnőttképzési intézet köti meg a szerződést.

(3) Az alaprésznek az oktatásért felelős miniszter rendelkezési jogkörébe tartozó részével összefüggő, az (1) bekezdésben meghatározott feladatot – az oktatásért felelős miniszter szakmai irányításával –, az állami szakképzési és felnőttképzési intézet látja el.”

46. § (1) Az Szht. 16. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az alaprész központi kerete terhére nyújtott támogatások kedvezményezettjeinek a támogatási program végrehajtásával összefüggésben felmerülő működtetési költségei finanszírozására a támogatási összeg legfeljebb 5 százaléka használható fel.”

(2) Az Szht. 16. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az alaprész központi keretének másfél százaléka felhasználható az e forrás terhére egyedi miniszteri döntés alapján nyújtott támogatásokhoz kapcsolódó, a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter által vezetett minisztérium által ellátott feladatok működtetési költségeinek a finanszírozására.”

(3) Az Szht. 16. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Tárgyévén túli fizetési kötelezettséget az oktatásért felelős miniszter, illetve a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter az alaprésznek a – 9. § alapján – rendelkezési jogkörébe tartozó részének 40 százaléka mértékéig vállalhat.”

47. § Az Szht. 19. §-a a következő új 5. ponttal egészül ki:

„5. *Mikro- és kisvállalkozás*: a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény 3. §-ában meghatározott vállalkozás.”

48. § (1) Az Szht. 28. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter felhatalmazást kap arra, hogy – az államháztartásért felelős miniszterrel és az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben, a szakképesítésért felelős miniszter véleményének kikérésével – rendeletben határozza meg az e törvény 4. §-ának (3) bekezdésében, valamint 5. §-ának (2) bekezdés *b)* pontjában szereplő, a saját munkavállalók képzésére vonatkozó költségei elszámolásának szabályait.”

(2) Az Szht. 28. §-a (4) bekezdésének felvezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép, és egyúttal a *d)* pont helyébe a következő rendelkezés lép:

„A szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter felhatalmazást kap arra, hogy – az *a)–c)* és *e)* pontok tekintetében az oktatásért felelős miniszterrel egyetértésben, a *d)* pont tekintetében a szakképesítésért felelős miniszter, valamint az iskolai rendszerű szakképzést érintően az oktatásért felelős miniszter véleményének kikérésével, továbbá az *a)–e)* pontok tekintetében az államháztartásért felelős miniszterrel és az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben – rendeletben határozza meg:”

„*d)* az alaprészből felnőttképzési célra nyújtott támogatások részletes szabályait.”

49. § (1) Az Szht. melléklete a következő 3. ponttal egészül ki, ezzel egyidejűleg a 3. és 4. pontjának számozása 4. és 5. pontra változik:

[Elszámolható]

„3. a tanulószerveződés, illetve hallgatói szerveződés alapján gyakorlati képzésben résztvevők gyakorlati képzésével és költségeinek elszámolásával összefüggő adminisztratív költség, amelynek mértéke nem haladhatja meg évente tanulónként, illetve hallgatónként a 15 ezer forintot és

vállalkozásonként a kötelező legkisebb havi munkabérnek (minimálbér) egy évre kiszámított összegét;”

(2) Az Szht. mellékletének 4. *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A melléklet 1–3. pontjaiban szabályozottak helyett a gyakorlati képzést az Szt. 27. §-a szerinti tanulószerveződés, illetve felsőfokú szakképzés esetén hallgatói szerveződés alapján megszervező hozzájárulásra kötelezett elszámolhatja]

„*b)* további költségeinek fedezetére tanulónként, illetve hallgatónként évente a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) kétszáz százalékanak megfelelő összegét.”

Záró rendelkezések

50. § (1) Ez a törvény – a (2) és (3) bekezdésekben foglaltak kivételével – 2007. január 1-jén lép hatályba.

(2) E törvény 30. §-ával megállapított Fktv. 21. § (7) bekezdésének *a)* pontja a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény, *b)* pontja a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálybalépésével egyidejűleg lép hatályba.

(3) E törvény 36. §-ának (2) bekezdése, 49. §-a, valamint e törvény 38. §-ával megállapított Szht. 5. §-a (2) bekezdésének felvezető szövege és az *a)* pontja, valamint a (3) bekezdése 2007. április 1-jén, e törvény 25. §-ának (2) bekezdése és a 31. §-a 2007. július 1-jén lép hatályba.

(4) E törvény 15. §-ában foglalt rendelkezéseket a törvény hatálybalépését követően megkötésre kerülő tanulószerveződések tekintetében kell alkalmazni.

(5) E törvény 24. és 29. §-ában foglalt rendelkezéseket a törvény hatálybalépését követően elindított képzések tekintetében kell alkalmazni.

(6) E törvény 27. §-ában foglalt rendelkezéseket OKJ-s képzések esetében az egyes szakképesítésekre vonatkozóan kiadásra kerülő szakmai és vizsgakövetelmények kiadását, nem OKJ-s képzések esetében a törvény hatálybalépését követően elindított képzések tekintetében kell alkalmazni.

(7) Az e törvény hatálybalépését megelőzően a szakképzési hozzájárulásra kötelezett által – külön jogszabály alapján a saját munkavállalója képzési költségeinek a szakképzési hozzájárulás terhére történő elszámolása tárgyában – benyújtott, az e törvény hatálybalépésének időpontjában a megyei (fővárosi) munkaügyi tanács által még el nem bíralt kérelemről a munkaügyi tanács dönt. Az e törvény hatálybalépését megelőzően benyújtott kérelem tárgyában a megyei (fővárosi) munkaügyi tanács vagy a munkaügyi tanács által hozott elutasító döntéssel szemben a szakképzési hozzájárulásra kötelezett által benyújtott, az Országos Felnőttképzési Tanács által az e törvény hatály-

balépésének időpontjában még el nem bíralt fellebbezésről a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Tanács dönt.

(8) E törvény rendelkezéseit a törvény hatálybalépése után indult közigazgatási hatósági ügyekben kell alkalmazni.

(9) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) az Flt. 43. §-ának (6) és (7), valamint (9) és (10) bekezdése, továbbá az 58. § (8) bekezdésének *d)* pontja,

b) az Szt. 4. §-ának (7) bekezdése, a 9. §-a, valamint az 52. §-ának (3)–(5) bekezdése, az 53. §-a és az 54. §-ának (5) bekezdése,

c) az Fktv. 3/A. §-a, 6. §-a, 8. §-a (6) bekezdésének második mondata, 10. §-a (8) bekezdésének második mondata, 12. §-ának (8) bekezdése, 19. §-ának (4) bekezdése, 21. §-a (2) bekezdésének *d)* pontja,

d) a felnőttképzésről szóló 2001. évi CL. törvény módosításáról szóló 2003. évi CVI. törvény 3. §-a, 9. §-ának (2) bekezdése, 12. §-ának (2) bekezdése, 18. §-ának (5) bekezdése,

e) az Szht. 8. §-ának (2) bekezdése, 19. §-ának 3. pontja, valamint 23. §-a (1) bekezdésének *b)* pontja,

f) a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény módosításáról szóló 1995. évi LXXXIV. törvény 7. §-a, 24. §-ának (2) bekezdése, valamint a 25. §-a,

g) a miniszterek feladat- és hatáskörének változásával összefüggésben szükséges törvénymódosításokról szóló 2002. évi XLVII. törvény 56. §-a (2) bekezdésnek *b)* pontja,

h) a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény módosításáról szóló 2003. évi XXIX. törvény 22. §-ának (1) és (2) bekezdése,

i) az oktatást érintő egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi CXLVIII. törvény 17. §-a.

(10) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) az Flt. 20. §-a (2) bekezdésének utolsó mondata,

b) az Flt. 39/A. §-ának (3) bekezdése *a)* pont 1. pontjában a „foglalkoztatási alaprésznek az iskolarendszeren kívüli felnőttképzési célra elkülönített pénzügyi keretén felüli részét illetően” szövegrész,

c) az Flt. 39/A. §-ának (8) bekezdése *a)* pontjában az „iskolarendszerű és felnőttképzési célú arányainak megtartásával” szövegrész,

d) az Flt. 43. § (1) bekezdésében az „iskolarendszeren kívüli felnőttképzési célra szolgáló keretre (a továbbiakban: felnőttképzési célú keret)” szövegrész,

e) az Flt. 43. § (5) bekezdésében a „valamint a felnőttképzési célú keretét” szövegrész,

f) az Fktv. 4. §-a (2) bekezdésének *b)* pontjából „az oktatási miniszterrel egyetértésben” szövegrész, 21. §-a (2) bekezdésének *c)* pontjában a „fejlesztési” szövegrész.

(11) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg az Flt. 39/A. §-a (3) bekezdésének *c)* pontjában „az Országos Szakképzési Tanácsnak” szövegrész helyébe „a Nemzeti

Szakképzési és Felnőttképzési Tanácsnak” szövegrész lép.

(12) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg az Szt.

a) 2. §-a (1) bekezdésének *d)* pontjában „a regionális képző központ (a továbbiakban: képző központ)” szövegrész helyébe „az állami felnőttképzési intézmény” szövegrész, a 2. §-a (2) bekezdésében, 19. §-a (1) bekezdésének *e)* pontjában „a képző központ” szövegrész helyébe „az állami felnőttképzési intézmény” szövegrész,

b) 4. §-a (2) bekezdésének a felvezető szövegében, (3) bekezdésében, (4) bekezdésében, (6) bekezdésében „Az oktatási miniszter” szövegrész helyébe „A miniszter” szövegrész, az 5. § (1) bekezdésének *a)* pontjában, (2) bekezdésének *c)* pontjában, 48. § (3) bekezdésében, az 54/A. § (2) bekezdésében „az oktatási miniszter” szövegrész helyébe „a miniszter” szövegrész,

c) 4. § (6) bekezdésében az „a pénzügyminiszterrel” szövegrész helyébe az „az államháztartásért felelős miniszterrel” szövegrész,

d) 4. § (2) bekezdésében az „Az” szövegrész helyébe a „Felhatalmazást kap” szöveg, a „jogszámban” szövegrész helyébe „, hogy rendeletben” szöveg,

e) 6/A. §-a (1) és (3) bekezdésében az „oktatási miniszter” szövegrész helyébe „oktatásért felelős miniszter” szövegrész, a 6/A. §-a (2) bekezdésében „az oktatási miniszternek” szövegrész helyébe „az oktatásért felelős miniszternek” szövegrész,

f) 6/A. §-a (1) bekezdésében az „Az Országos Köznevelési Értékelési és Vizsgaközpont (a továbbiakban: Vizsgaközpont)” szövegrész helyébe az „A köznevelési feladatkörében eljáró oktatási hivatal” szövegrész, 6/A. §-a (3) bekezdésében, 14. § (6) bekezdésének második és ötödik mondatában „a Vizsgaközpont” szövegrész helyébe „a köznevelési feladatkörében eljáró oktatási hivatal” szövegrész, 11. §-a (1) bekezdésében és 14. §-a (6) bekezdésének első mondatában „a Vizsgaközpont” szövegrész helyébe „a köznevelési feladatkörében eljáró oktatási hivatalhoz” szövegrész,

g) 13. §-ának (1) bekezdésében az „az 52. § (2) bekezdésben” szövegrész helyébe az „a felnőttképzési törvényben” szövegrész,

h) 7. §-ának (1) és (3)–(5) bekezdésében, 8. §-ának (3) bekezdésében és (4) bekezdésének *e)*–*f)* pontjában, 15. §-ának (4)–(5) bekezdésében, 16. §-ának (2) bekezdésében, 19/A. §-ának (1) bekezdésében, 27. §-ának (3) bekezdésében, 30. §-ának (2)–(3) bekezdésében, 54/B. §-ának 12. és 14. pontjában az „érdek-képviselői” szövegrész helyébe az „érdekképviselői” szövegrész lép.

(13) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg az Fktv.

a) 10. §-ának (7) bekezdésében a „foglalkoztatási alaprészének iskolarendszeren kívüli felnőttképzési célú keretét” szövegrész helyébe a „képzési alaprészét” szövegrész,

b) 8. §-ának (1) bekezdésében, a 10. §-ának (6) bekezdésében, a 13. §-ának (8) bekezdésében a „foglalkoztatás-politikai és munkaügyi miniszter” szövegrész helyébe a „miniszter” szövegrész,

c) 8. §-ának (4) bekezdésében, a 10. §-ának (4) és (5) bekezdéseiben, a 13. §-ának (5) bekezdésében, valamint a Mellékletének utolsó mondatában a „Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium” szövegrész helyébe a „minisztérium” szövegrész,

d) 8. §-ának (4) bekezdésében a „foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter által kijelölt megyei (fővárosi) munkaügyi központok szervezeti egységei (a továbbiakban: munkaügyi központ) vezetik” szövegrész helyébe „az állami foglalkoztatási szerv vezeti” szövegrész,

e) 8. §-ának (5) bekezdésében, 10. §-ának (7) és (8) bekezdésében „A munkaügyi központ” szövegrész helyébe az „Az állami foglalkoztatási szerv” szövegrész,

f) 10. §-ának (5) bekezdésében „a munkaügyi központ” szövegrész helyébe „az állami foglalkozási szerv” szövegrész,

g) 12. §-ának (2) bekezdésében „a FAT” szövegrész helyébe „a Felnőttképzési Akkreditáló Testület (a továbbiakban: FAT)” szövegrész,

h) 12. §-ának (5) bekezdésében, a 13. §-ának (1) bekezdésében, a 19. §-ának (3) bekezdésében az „az NFI-hez” szövegrész helyébe „az állami szakképzési és felnőttképzési intézet” szövegrész,

i) 12. §-ának (6) bekezdésében „az NFI-nél” szövegrész helyébe „az állami szakképzési és felnőttképzési intézetnél” szövegrész,

j) 13. §-ának (1) bekezdésében a „foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter” szövegrész helyébe a „miniszter” szövegrész,

k) 25. §-ában a „szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2001. évi LI. törvény” szövegrész helyébe az „a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2003. évi LXXXVI. törvény” szövegrész lép.

(14) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg az Szht.

a) 4. §-a (2) bekezdésének b) pontjában az „Flt.” szövegrész helyébe „a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvényben (a továbbiakban: Flt.)” szövegrész,

b) 4. §-ának (6) bekezdésében a „szakmai alapképzést” szövegrész helyébe a „gyakorlati oktatást és gyakorlati képzést” szövegrész,

c) 4. §-a (10) bekezdésének első mondatában „az Oktatási Minisztérium Alapkezelő Igazgatóságával (a továbbiakban: OM Alapkezelő)” szövegrész helyébe „az állami szakképzési és felnőttképzési intézettel” szövegrész,

d) 4. §-a (10) bekezdésének második mondatában, valamint a (15) bekezdésében, a 15. §-ának (2) bekezdésében az „OM Alapkezelő” szövegrész helyébe az „állami szakképzési és felnőttképzési intézet” szövegrész,

e) 6. §-ának (7) bekezdésében az „OM Alapkezelőnek” szövegrész helyébe az „állami szakképzési és felnőttképzési intézetnek” szövegrész,

f) 11. §-ának (1) bekezdésében „a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter az oktatási miniszterrel megosztva” szövegrész helyébe „a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter az oktatásért felelős miniszterrel megosztva” szövegrész,

g) 4. § (10) bekezdésében, 13. § (1) és (8) bekezdésében, valamint 18. § (2) bekezdésében az „az oktatási miniszter” szövegrész helyébe az „a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter” szövegrész,

h) 14. §-ának (4) bekezdésében „a Nemzeti Szakképzési Intézetnek” szövegrész helyébe az „az állami szakképzési és felnőttképzési intézetnek” szövegrész,

i) 14. §-ának (9) bekezdésében „az oktatási miniszter – az OSZT állásfoglalásának kikérésével” szövegrész helyébe „a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter – a Tanács állásfoglalásának kikérésével” szövegrész,

j) e törvénnyel átszámozott 4. § (16) bekezdésében a „Kincstárnál” szövegrész helyébe a „kincstárnál” szövegrész,

k) e törvénnyel átszámozott 15. § (4) bekezdésében a „Kormányzati Ellenőrzési Hivatal” szövegrész helyébe a „Kormány által kijelölt belső ellenőrzési szerv” szövegrész lép.

(15) E törvény

a) az Európai Parlament és a Tanács az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2004/38/EK irányelvének,

b) a Tanács a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló 2003/109/EK irányelvének,

c) a Tanács a harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről és az e státusok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló 2004/83/EK irányelvének,

d) a Tanács a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel és a munkakörülmények terén történő végrehajtásáról szóló 76/207/EGK irányelvének való megfelelést szolgálja.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

A Kormány rendeletei

A Kormány 256/2006. (XII. 15.) Korm. rendelete

a Magyar Köztársaság és Románia között, a szociális biztonságról szóló Egyezmény végrehajtására szolgáló Igazgatási Megállapodás kihirdetéséről

1. §

A Kormány e rendelettel felhatalmazást ad a Magyar Köztársaság és Románia között, a szociális biztonságról szóló Egyezmény végrehajtására szolgáló Igazgatási Megállapodás (a továbbiakban: Igazgatási Megállapodás) kötelező hatályának elismerésére.

2. §

A Kormány az Igazgatási Megállapodást e rendelettel kihirdeti.

3. §

Az Igazgatási Megállapodás hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

**„Igazgatási Megállapodás
a Magyar Köztársaság és Románia között, a szociális biztonságról szóló Egyezmény végrehajtására**

A Magyar Köztársaság és Románia között, 2005. október 20-án a szociális biztonság tárgyában aláírt egyezmény 33. Cikke (1) bekezdésének rendelkezése szerint az illetékes hatóságok nevében:

Magyarország részéről
az egészségügyi miniszter,

Románia részéről
a munkaügyi, társadalmi szolidaritási és családügyi miniszter

az alábbiakban állapodtak meg:

I. RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. Cikk

Meghatározások

A jelen Igazgatási Megállapodás alkalmazásában

1. az „Egyezmény” a Magyar Köztársaság és Románia között a szociális biztonság tárgyában 2005. október 20-án aláírt egyezményt jelenti;

2. minden egyéb fogalom esetében az Egyezmény 1. Cikkében foglaltakat kell figyelembe venni.

2. Cikk

Összekötő szervek

(1) Az Egyezmény 33. Cikk (2) bekezdése szerinti összekötő szervek az alábbiak:

A Magyar Köztársaság részéről:

a) a nyugellátások tekintetében az Országos Nyugdíj-biztosítási Főigazgatóság,

b) a munkanélküli járadék tekintetében a Foglalkoztatási Hivatal,

c) minden egyéb kérdésben az Országos Egészségbiztosítási Pénztár.

Románia részéről:

a) a nyugdíjak, a munkahelyi baleset és foglalkozási betegségek esetén járó pénzbeli és természetbeni juttatások tekintetében a Nyugdíj és Egyéb Társadalombiztosítási Jogok Országos Pénztára,

b) a munkanélküli segélyek tekintetében az Országos Foglalkoztatási Hivatal,

c) a munkahelyen kívüli baleset vagy megbetegedés által okozott időleges munkaképtelenségért járó segélyek, anyasági segélyek, a betegség és anyaság esetén járó természetbeni juttatások esetében az Országos Egészségbiztosítási Pénztár.

(2) Az összekötő szervek megkönnyítik a Szerződő Felek intézményei közötti kommunikációt és az Igazgatási Megállapodásban rögzített hatáskörrel rendelkeznek. Az összekötő szervek jelen Igazgatási Megállapodásban rögzített hatáskörüket kijelölt intézményekre átruházhatják és erről kölcsönösen tájékoztatják egymást.

(3) Az Egyezmény végrehajtása érdekében az összekötő szervek kölcsönösen tájékoztatják egymást, továbbá az érdekeltet vagy annak képviselőjét. Az összekötő szervek

kölcsönösen támogatják egymást az Egyezmény végrehajtása érdekében.

II. RÉSZ

AZ ALKALMAZANDÓ JOGRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

3. Cikk

Az alkalmazandó jogra vonatkozó igazolások (formanyomtatványok)

Az Egyezmény 8–10. Cikkében előírt esetekben azt az igazolást (formanyomtatványt), amely tanúsítja, hogy valamely foglalkoztatott vagy önálló vállalkozó az egyik Szerződő Fél jogszabályainak hatálya alatt marad, a foglalkoztatott vagy az önálló vállalkozó kérelmére adják ki az alábbiak szerint:

a) Magyarországon az Országos Egészségbiztosítási Pénztár,

b) Romániában a Nyugdíj és Egyéb Társadalombiztosítási Jogok Országos Pénztára.

A kiadott igazolást (formanyomtatványt) megküldik az érintett személynek. A Szerződő Fél jelen cikkben megjelölt intézményét tájékoztatják a kibocsátott igazolások (formanyomtatványok) számáról és tartalmáról.

III. RÉSZ

AZ ELLÁTÁSOKRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

4. Cikk

Igénybejelentések

(1) Ha az egyik Szerződő Fél összekötő szervéhez vagy kijelölt intézményéhez a másik Szerződő Fél jogszabályai szerinti ellátás iránti igénybejelentés érkezik, akkor az előbbi késelelem nélkül eljuttatja az igénybejelentést a másik Szerződő Fél összekötő szervéhez vagy illetékes intézményéhez, megjelölve az igénybejelentés beérkezésének dátumát.

(2) Az igénybejelentéssel együtt az első Szerződő Fél összekötő szerve vagy kijelölt intézménye eljuttatja mindazokat a rendelkezésére álló dokumentumokat, amelyek szükségesek lehetnek a másik Szerződő Fél illetékes intézménye számára a kérelmezőnek az ellátásra való jogosultsága megállapításához.

(3) Amennyiben az első Szerződő Fél összekötő szerve vagy kijelölt intézménye igazolja és tanúsítja, hogy az egyénre vonatkozó, az igénybejelentésben feltüntetett személyes adatokat dokumentumok támasztják alá, abban az esetben az alátámasztó dokumentumok elküldése nem

szükséges. Azokat az információ típusokat, amelyekre ez a bekezdés vonatkozik, a Szerződő Felek összekötő szervei közös megegyezéssel határozzák meg.

(4) Az (1) és (2) bekezdésekben említett igénybejelentés és dokumentum mellett az első Szerződő Fél összekötő szerve vagy kijelölt intézménye eljuttatja a másik Szerződő Fél összekötő szervéhez vagy illetékes intézményéhez azt az adatok közlésére szolgáló igazolást (formanyomtatványt), amely tartalmazza az első Szerződő Fél jogszabályai szerint beszámítandó biztosítási időszakokat.

(5) A másik Szerződő Fél illetékes intézménye ezt követően elbírálja a kérelmező jogosultságát, és összekötő szervén vagy kijelölt intézményén keresztül értesíti döntéséről a kérelmezőt és az első Szerződő Fél összekötő szervét vagy kijelölt intézményét, csatolva egyidejűleg az általa beszámított időszakokat tartalmazó igazolást (formanyomtatványt).

5. Cikk

Keresőképtelenségre vonatkozó információ

Az egyik Szerződő Fél összekötő szerve vagy kijelölt intézménye a másik Szerződő Fél összekötő szerve, illetékes intézménye vagy a kérelmező kérésére az érintett személy keresőképtelenségére vonatkozó igazolást (formanyomtatványt) állít ki.

6. Cikk

Természetbeni ellátások nyújtása

(1) Az a személy, aki az Egyezmény 12. Cikk (1) bekezdésében és 14. Cikkében megjelölt természetbeni ellátásokban akar részesülni, köteles magát, valamint családtagjait is nyilvántartásba vetetni a lakóhelye szerinti illetékes intézménynél, bemutatva az illetékes intézmény által kiállított igazolást (formanyomtatványt), amellyel tanúsítja, hogy e természetbeni ellátásokra jogosult mind saját maga, mind pedig családjának tagjai.

Ha az érintett személy nem mutatja be a megfelelő igazolást (formanyomtatványt) kérelmére a lakóhely szerinti intézmény fordul az illetékes intézményhez, annak beszerzése céljából.

Ezen igazolás (formanyomtatvány) a rajta feltüntetett érvényességi idő utolsó napjáig, vagy addig érvényes, amíg a lakóhely szerinti illetékes intézmény nem kapja meg az érvényesség megszűnéséről szóló hivatalos írásbeli értesítést.

A lakóhely szerinti illetékes intézmény tájékoztatja az illetékes intézményt az általa elvégzett összes nyilvántartásba vételről, az e bekezdésben foglalt előírásoknak megfelelően.

(2) Az Egyezmény 12. Cikk (2) bekezdésében megjelölt természetbeni ellátások igénybevétele esetén az ellátásokra való jogosultságot az illetékes intézmény által kiállított nyomtatvánnyal kell igazolni.

Amennyiben az ellátás nyújtásakor nem tudta bemutatni az igazolást (formanyomtatványt) a kérelmező, a szolgáltató vagy a tartózkodási hely szerinti intézmény az illetékes intézményhez fordulhat az igazolás (formanyomtatvány) utólagos beszerzése érdekében.

(3) Az a személy, aki az Egyezmény 12. Cikk (5) bekezdésében megjelölt természetbeni ellátásokban akar részesülni, köteles a romániai lakhely szerint illetékes intézménynél egy olyan igazolást (formanyomtatványt) bemutatni, amely tanúsítja, hogy az illetékes magyarországi intézmény engedélyezte számára az állapotának megfelelő gyógykezelés Románia területén történő igénybevételét. Ez az illetékes intézmény által kiállított tanúsítvány tartalmazza azt a maximális időtartamot, ameddig a természetbeni ellátások nyújthatóak.

7. Cikk

A természetbeni ellátások költségeinek visszatérítése

(1) Az Egyezmény 12., 14. és 17. Cikkeiben említett személyeknek nyújtott ellátások költségeit a Szerződő Felek minden egyes összekötő szerve negyedéves lebontásban közli a másik összekötő szervvel.

(2) E költségek megtérítése iránti kérelmet az év minden egyes negyedévét követően, de legkésőbb 3 éven belül kell megküldeni és a kézhezvételtől számított 6 hónapon belül kerül sor az elintézésére.

(3) A költségek megtérítése az egyes összekötő szervek által történik, a költségek teljes kifizetésével.

(4) A Szerződő Felek összekötő szervei a természetbeni ellátások költségeit a saját nemzeti valutájukban fejezik ki. Ezen költségek kifizetése úgy történik, hogy az elszámolási igazolás (formanyomtatvány) kiállításának napján érvényes hivatalos árfolyamon euróra számolt összeget utalnak egymásnak.

(5) A visszatérítési kérelem kifizetésének megtagadását a Felek az egyeztetett fizetési határidő lejártáig közlik egymással.

8. Cikk

Nagyobb értékű gyógyászati segédeszközök és egyéb nagy értékű természetbeni ellátások nyújtása

(1) Az Egyezmény 12. Cikkének (3) bekezdésében előírt szolgáltatások alatt azokat a szolgáltatásokat értjük, amelyek értéke a szolgáltatás nyújtásának időpontjában meghaladja az érvényes hivatalos árfolyam alapján számított, 100 eurónak megfelelő nemzeti valutában kifejezett értéket.

(2) Az értékes gyógyászati segédeszközöket és egyéb nagy értékű természetbeni ellátásokat az illetékes intézmény jóváhagyása alapján nyújtják, a sürgősségi esetek kivételével.

(3) Annak a Szerződő Félnek az intézménye, amelynek területén az ellátásokat nyújtják, ebből a célból igazolást (formanyomtatványt) küld annak az illetékes intézménynek, amely a nyújtott szolgáltatások költségeit viseli.

9. Cikk

A pénzbeli ellátások kifizetése

(1) A Szerződő Fél illetékes intézményei a pénzbeli ellátások kifizetését közvetlenül a jogosult részére teljesítik belső jogszabályaik szerint.

(2) A Szerződő Felek illetékes intézményei az Egyezmény szerinti ellátásokat adminisztrációs költségek levonása nélkül fizetik ki.

10. Cikk

A biztosítási idők egybeszámítása a munkanélküli járadék megállapításához

Az Egyezmény 25. Cikk (1) bekezdésében foglalt rendelkezések végrehajtása, a munkanélküli járadékra való jogosultság megállapítása érdekében a két Szerződő Fél jogszabályai szerinti biztosítási időket, valamint az igénybe vett munkanélküli járadék folyósításának időtartamát az illetékes intézményeknek igazolással (formanyomtatvánnyal) kell igazolniuk, amelyet az érintett személynek be kell mutatnia a járadékot megállapító szervnek.

Amennyiben az érintett személy nem nyújtja be a igazolást (formanyomtatványt), akkor kérelmére a Szerződő Fél összekötő szerve kéri az igazolás (formanyomtatvány) megküldését.

11. Cikk

Információk és statisztikai adatok cseréje

(1) A Szerződő Felek összekötő szervei évi rendszerességgel kicserélik azokra a kifizetésekre vonatkozó statisztikai kimutatásaikat, amelyeket a Szerződő Felek illetékes intézményei az Egyezmény értelmében teljesítettek. E statisztikai kimutatásoknak tartalmazniuk kell a kedvezményezettek létszámára és a kifizetett ellátások összesített összegére vonatkozó adatokat, ellátástípusok szerinti bontásban.

(2) A Szerződő Felek illetékes intézményei tájékoztatják egymást valamennyi, az ellátással kapcsolatos fontos tényről, amennyiben az adott ellátásra mindkét Szerződő

Fél jogszabályai szerint igényjogosultság áll fenn, ez különösen az alábbi tényállásokra vonatkozik, amennyiben azok a tudomására jutnak:

- a) valamely ellátás megállapítása, felfüggesztése vagy megszüntetése,
- b) új biztosítási idők igazolása,
- c) egy adott foglalkoztatás, vagy önálló tevékenység megkezdése vagy folytatása,
- d) özvegy újbóli házasságkötése,
- e) az ellátásra jogosult személy halála,
- f) lakóhely, tartózkodási hely változása,
- g) más állampolgárság felvétele.

IV. RÉSZ

VEGYES RENDELKEZÉSEK

12. Cikk

Igazolások (formanyomtatványok) és eljárások

(1) A jelen Igazgatási Megállapodás alapján a Szerződő Felek összekötő szervei megállapodnak az Egyezmény alkalmazásához szükséges igazolásokról (formanyomtatványokról) és eljárásokról.

(2) Az egyik Szerződő Fél illetékes intézménye, illetve összekötő szerve a rá irányadó jogszabályok szerint visszautasíthatja a másik Szerződő Fél jogszabályai szerinti ellátás megállapítása iránti igénybejelentési nyomtatvány átvételét, ha az igénybejelentés nem a kölcsönösen elfogadott nyomtatványokon történik.

13. Cikk

Hatálybalépés

(1) Az illetékes hatóságok értesítésben tájékoztatják egymást arról, hogy az Igazgatási Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges belső feltételek teljesültek. Az Igazgatási Megállapodás a diplomáciai úton megküldött utolsó hivatalos értesítés kézhezvételét követő napon lép hatályba.

(2) Az Igazgatási Megállapodás az Egyezmény hatálybalépésétől kezdve alkalmazandó és az Egyezmény hatályának megszűnésével egyidejűleg hatályát veszti.

Készült két-két példányban, Bukarestben 2006. október 19. napján, magyar és román nyelven, mindegyik szöveg egyformán hiteles.

A Magyar Köztársaság Románia illetékes
illetékes hatóságai nevében hatóságai nevében”

4. §

(1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E rendelet 2–3. §-a az Igazgatási Megállapodás 13. cikkében meghatározott időpontban lép hatályba.

(3) Az Igazgatási Megállapodás, illetve e rendelet 2–3. §-a a hatálybalépésének naptári napját a külügyminiszter annak ismerteté válását követően a Magyar Közlönyben közzétett egyedi határozatával állapítja meg.

(4) E rendelet végrehajtásához szükséges intézkedésekről az egészségügyi miniszter gondoskodik.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 257/2006. (XII. 15.) Korm. rendelete

a Bábaapátiban létesülő kis és közepes aktivitású radioaktív hulladéktároló projektjéhez kapcsolódó egyes közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról

A Kormány a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény 12. §-ának (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

(1) A Kormány kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánítja a Bábaapátiban létesülő kis és közepes aktivitású radioaktív hulladéktároló projektjéhez kapcsolódó, az 1. mellékletben felsorolt közigazgatási hatósági ügyeket.

(2) E rendelet 1. melléklete állapítja meg a Bábaapátiban létesülő kis és közepes aktivitású radioaktív hulladéktároló engedélyezése ügyében eljáró hatóságokat.

(3) Az 1. mellékletben meghatározott ügyfajtákra vonatkozó különös eljárási szabályok alapján az ügyekben szakhatóságként közreműködő szerveket a 2. melléklet határozza meg.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

3. §

Az e rendelet hatálybalépését megelőzően indult közigazgatási hatósági eljárásokat e rendelet hatálybalépése nem érinti.

Gyucsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 257/2006. (XII. 15.) Korm. rendelethez

A Bábaapátiban építendő kis és közepes aktivitású radioaktív hulladéktároló létesítésének engedélyezési eljárása, az eljárás lefolytatására kijelölt első- és másodfokú eljáró hatóságok

Létesítmény	A létesítmény azonosító adatai	A beruházás megvalósításához szükséges engedély	Elsőfokú eljáró hatóság	Másodfokú eljáró hatóság
Kis és közepes aktivitású radioaktív hulladéktároló	Bábaapáti hrsz.: 0112/2, 0114/1, 0115, 0119, 0123/1, 0124/4, 0124/8	környezetvédelmi engedély	Közép-dunántúli Környezetvédelmi, Területvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség [OKTVFF]
		tároló létesítési engedély	Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (ÁNTSZ) Tolna Megyei Intézete	Országos Tisztifőorvosi Hivatal

2. melléklet a 257/2006. (XII. 15.) Korm. rendelethez

Az 1. § (3) bekezdésében hivatkozott szakhatóságok

1. Környezetvédelmi engedély:

	Elsőfokú szakhatóság	Másodfokú szakhatóság
környezet- és település-egészségügy	ÁNTSZ Tolna Megyei Intézete	Országos Tisztifőorvosi Hivatal
helyi környezet- és természetvédelem	érintett települési önkormányzat jegyzője	Tolna Megyei Közigazgatási Hivatal
nukleáris biztonság	Országos Atomenergia Hivatal Nukleáris Biztonság Igazgatóság [OAH NBI]	Országos Atomenergia Hivatal főigazgatója
földművelésügy:		
– erdővagyon védelem	Állami Erdészeti Szolgálat Pécsi Igazgatósága	földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter
– talaj (termőföld) védelem	Tolna Megyei Növény- és Talajvédelmi Szolgálat	Növény- és Talajvédelmi Központi Szolgálat
– termőföld mennyiségi védelem	illetékes körzeti földhivatal	Tolna Megyei Földhivatal
közlekedés	Tolna Megyei Közlekedési Felügyelet	Közlekedési Főfelügyelet
kulturális örökségvédelem	Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Pécsi Regionális Iroda	Kulturális Örökségvédelmi Hivatal elnöke
földtani közeg, ásványi nyersanyag védelme	Pécsi Bányakapitányság	Magyar Bányászati Hivatal
lakosság életének védelme	Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
településrendezési előírásokkal való összhang	illetékes kiemelt építésügyi hatóság	Megyei Közigazgatási Hivatal
területrendezési elvekkel való összhang	illetékes területi főépítész	önkormányzati és területfejlesztési miniszter

2. Radioaktív hulladéktároló létesítési és üzemeltetési engedély:

	Elsőfokú szakhatóság	Másodfokú szakhatóság
környezetvédelem	Közép-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség [OKTVFF]
építésügy	Tolna Megyei Közigazgatási Hivatal	önkormányzati és területfejlesztési miniszter
nukleáris biztonság	Országos Atomenergia Hivatal Nukleáris Biztonság Igazgatóság [OAH NBI]	Országos Atomenergia Hivatal főigazgatója
honvédelem	HM Hadművelleti és Kiképzési Főosztály	honvédelmi miniszter
földművelésügy:		
– állategészségügy	Tolna Megyei Állategészségügyi és Élelmiszer Ellenőrző Állomás	földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter
– talaj (termőföld) védelem	Tolna Megyei Növény- és Talajvédelmi Szolgálat	Növény- és Talajvédelmi Központi Szolgálat
közlekedés	Tolna Megyei Közlekedési Felügyelet	Közlekedési Főfelügyelet
rendészet:		
– rendőrség	ORFK Igazgatásrendészeti Főosztály	országos rendőrfőkapitány
polgári védelem, tűzvédelem	Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
földtan, bányászat	Pécsi Bányakapitányság	Magyar Bányászati Hivatal
vízügy	Közép-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség [OKTVFF]

3. Radioaktív anyag közúti szállítási engedély:

	Elsőfokú szakhatóság	Másodfokú szakhatóság
közlekedés	Tolna Megyei Közlekedési Felügyelet	Közlekedési Főfelügyelet
rendészet:		
– rendőrség	ORFK Igazgatásrendészeti Főosztály	országos rendőrfőkapitány

A Kormány**258/2006. (XII. 15.) Korm.
rendelete****a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalról szóló
81/2003. (VI. 7.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány az Alkotmány 35. §-ának (2) bekezdésében megállapított eredeti jogalkotói hatáskörében; az Alkotmány 40. §-ának (3) bekezdésében megállapított feladatkörében a következő rendeletet alkotja:

1. §

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalról szóló 81/2003. (VI. 7.) Korm. rendelet 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. § (1) Az MVH-t az elnök vezeti.

(2) Az MVH két elnökhelyettesét az MVH elnökének javaslatára a miniszter nevezi ki, és menti fel.

(3) Az MVH elnökhelyettesei felett – a kinevezés és a felmentés kivételével – a munkáltatói jogokat az MVH elnöke gyakorolja.”

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Kormány tagjainak rendeletei

A gazdasági és közlekedési miniszter

85/2006. (XII. 15.) GKM

rendelete

a belföldi fenntartott postai szolgáltatások legmagasabb hatósági díjairól

Az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény 7. §-ának (1) és (2) bekezdésében, valamint a postáról szóló 2003. évi CI. törvény 53. §-ának (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján – a pénzügyminiszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. §

(1) Az 50 grammnál nem nagyobb tömegű levél- és címzett reklámküldeményekkel, valamint – tömeghatártól függetlenül – a hivatalos iratokkal kapcsolatos belföldi postai szolgáltatásért felszámítható legmagasabb hatósági díjat e rendelet 1. melléklete tartalmazza.

(2) Az 50 grammnál nem nagyobb tömegű levél- és címzett reklámküldemények tömeges feladásánál a feladási hely függvényében felszámítható legmagasabb hatósági díjat e rendelet 2. melléklete tartalmazza.

(3) Az egyetemes postai szolgáltató az 1. és 2. melléklet szerinti legmagasabb hatósági díjnál alacsonyabb díjat és ezekhez alkalmazási feltételeket határozhat meg az üzlet-szabályzatában.

2. §

A fenntartott szolgáltatások körébe tartozó küldemények feladásával és kézbesítésével összefüggő nyomtatványokért és egyéb kezelési kellekekért – a postai értékeikk kivételével – külön díj nem számítható fel.

3. §

E rendelet alkalmazásában:

a) *szabványlevél*: az a levélküldemény, amely

1. legfeljebb 30 g tömegű,
2. mérete 114×162 mm vagy 110×220 mm (±10 mm),
3. a boríték a zárószárnyak folyamatos leragasztásával le van zárva és a tartalom a borítékot kitölti,
4. a küldemény összenyomott állapotban is sima felületet ad;

b) *szabvány címzett reklámküldemény*: az a reklámküldemény, amely

1. legfeljebb 30 g tömegű,
2. mérete 114×162 mm vagy 110×220 mm (±10 mm),
3. összenyomott állapotban is egyenletesen sima felületű és legfeljebb 5 mm vastag;

c) *elsőbbségi küldemény*: az a küldemény, amely

1. külön jelzővel van ellátva („ELSŐBBSÉGI és/vagy PRIORITAIRE”),
2. a szolgáltató a felvételtől a kézbesítésig a nem elsőbbséggel feladott küldeménytől külön kezeli, és a küldemény elsőbbségét a szolgáltatás teljes folyamata során biztosítja;

d) *tömeges feladás*: feladási alkalmanként, súlykategóriánként, könyvelt és nem könyvelt bontásban 500 darabot meghaladó számú küldemény feladása;

e) *postahely*: az igénybevevők részére a kijelölt nyitva tartási időben korlátozás nélkül rendelkezésre álló állandó postai szolgáltató hely;

f) *levélküldemény*: a postáról szóló 2001. évi CI. törvényben meghatározott postai küldemény, amelynek mérethatárait, továbbá a küldeménnyel kapcsolatos postai szolgáltatás minőségi követelményeit a postai szolgáltatások ellátásáról és minőségi követelményeiről szóló 79/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet tartalmazza;

g) *címzett reklámküldemény*: a postáról szóló 2001. évi CI. törvényben meghatározott postai küldemény, amelynek mérethatárait, továbbá a küldeménnyel kapcsolatos postai szolgáltatás minőségi követelményeit a postai szolgáltatások ellátásáról és minőségi követelményeiről szóló 79/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet tartalmazza.

4. §

Ez a rendelet 2007. január 1-jén lép hatályba, egyidejűleg hatályát veszti a belföldi fenntartott postai szolgáltatások legmagasabb hatósági díjairól szóló 2/2004. (III. 3.) IHM rendelet, valamint az azt módosító 1/2005. (I. 19.) IHM rendelet és a 17/2005. (XII. 21.) IHM rendelet.

Dr. Kóka János s. k.,
gazdasági és közlekedési miniszter

1. melléklet

a 85/2006. (XII. 15.) GKM rendelethez

1. Levélküldemények és címzett reklámküldemények

Megnevezés	Elsőbbségi küldeményként	Nem elsőbbségi küldeményként
a) Szabványlevél, szabvány címzett reklámküldemény	95 Ft	62 Ft
b) Egyéb levél, egyéb címzett reklámküldemény	135 Ft	90 Ft
c) Levelezőlap, képes levelezőlap	95 Ft	62 Ft

2. Hivatalos irat

Megnevezés	Alaptarifája
a) Hivatalos irat – saját kezéhez	300 Ft
b) Hivatalos irat – egyéb	250 Ft

2. melléklet a 85/2006. (XII. 15.) GKM rendelethez**Elsőbbségi kezelés nélkül**

Felvételi hely		Postahely				Levélcentrum/Posta Feldolgozó Üzem				Országos Logisztikai Központ			
Mennyiségi sáv		501–2000 darab	2001–5000 darab	5001–10 000 darab	10 000 darab felett	501–2000 darab	2001–5000 darab	5001–10 000 darab	10 000 darab felett	501–2000 darab	2001–5000 darab	5001–10 000 darab	10 000 darab felett
Súly-kategória	Szabvány 30 g-ig	59 Ft	59 Ft	59 Ft	59 Ft	59 Ft	56 Ft	54 Ft	54 Ft	59 Ft	56 Ft	52 Ft	50 Ft
	50 g-ig	85 Ft	85 Ft	85 Ft	85 Ft	85 Ft	81 Ft	78 Ft	78 Ft	85 Ft	81 Ft	75 Ft	72 Ft

Elsőbbségi kezeléssel

Felvételi hely		Postahely				Levélcentrum/Posta Feldolgozó Üzem				Országos Logisztikai Központ			
Mennyiségi sáv		501–2000 darab	2001–5000 darab	5001–10 000 darab	10 000 darab felett	501–2000 darab	2001–5000 darab	5001–10 000 darab	10 000 darab felett	501–2000 darab	2001–5000 darab	5001–10 000 darab	10 000 darab felett
Súly-kategória	Szabvány 30 g-ig	90 Ft	90 Ft	90 Ft	90 Ft	90 Ft	85 Ft	82 Ft	82 Ft	90 Ft	85 Ft	78 Ft	75 Ft
	50 g-ig	128 Ft	128 Ft	128 Ft	128 Ft	128 Ft	121 Ft	116 Ft	116 Ft	128 Ft	121 Ft	110 Ft	106 Ft

III. rész HATÁROZATOK**Az Alkotmánybíróság határozatai****Az Alkotmánybíróság
71/2006. (XII. 15.) AB
határozata**

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság önkormányzati rendelet alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta az alábbi

határozatot:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Békéscsaba Megyei Jogú Város Közgyűlésének a 2006. évi költségvetéséről szóló 8/2006. (II. 23.) sz. önkormányzati rendelete 4. § (3) bekezdésének „A 3/c. számú melléklet választókerületenként részletezi a képviselői és peremkerületi alapok felbontását.” mondata, valamint 3/c. melléklete alkotmányellenes, ezért azokat a jelen határozat közzétételének napjával megsemmisíti.

Ezt a határozatát az Alkotmánybíróság a Magyar Köz-
lönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS**I.**

A Békés Megyei Közigazgatási Hivatal vezetője indítványt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben Békéscsaba Megyei Jogú Város Közgyűlésének a 2003. évi költségvetéséről szóló 6/2003. (II. 27.) sz. önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör1.) 4. § (3) bekezdésének utolsó mondata, valamint 3/d. melléklete alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.

Az indítványozó az önkormányzati rendelet hivatkozott rendelkezéseinek a megsemmisítését azért kérte az Alkotmánybíróságtól, mivel az „idézett rendelkezés és a 3.d. melléklet összevetéséből, illetve a Közgyűlés 96/1992. (III. 19.) közgy. határozatával elfogadott Peremkerületi és Képviselői Alap kezeléséről szóló szabályzatból [a továbbiakban: Szab.] megállapítható, hogy a képviselői alaptól csak az egyéni választókerületek képviselői részesednek, a listás képviselők nem.” Az indítványozó hivatkozott az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésének a hátrányos megkülönböztetést tiltó rendelkezésére, valamint a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 19. § (1) bekezdésének harmadik mondatára, mely kimondja: „A települési képviselők jogai és kötelességei azonosak.” Álláspontja szerint „azzal, hogy a fenti

rendelkezés csak az egyéni képviselők számára biztosítja azt a lehetőséget, hogy választókerületükben segítséget nyújthassanak a közérdekű, lakossági igényekhez igazodó kisebb feladatok megvalósításához, megállapítható a mandátum alapján történő megkülönböztetés. [... E] rendelkezés törvénysértő, mivel ellentétes a fent idézett törvényekkel (...). Mindezek alapján azért kérem a már hivatkozott önkormányzati jogszabályhely megsemmisítését, mert az Alkotmány 44/A. §-ának (2) bekezdése szerint a helyi önkormányzati rendelet nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.”

Bár Békéscsaba Megyei Jogú Város Közgyűlése a 2003. évi költségvetés végrehajtásáról szóló 18/2004. (IV. 29.) sz. önkormányzati rendeletével hatályon kívül helyezte az Ör1.-et, a későbbi költségvetési rendeleteiben [Békéscsaba Megyei Jogú Város Közgyűlésének a 2004. évi költségvetéséről szóló 6/2004. (II. 26.) sz. önkormányzati rendelete, a 2005. évi költségvetéséről szóló 4/2005. (II. 24.) sz. önkormányzati rendelete, valamint a 2006. évi költségvetéséről szóló 8/2006. (II. 23.) sz. önkormányzati rendelete (ez utóbbi a továbbiakban: Ör.)] az Ör1. kifogásolt rendelkezéseivel tartalmilag azonos módon szabályozott. Ezért az indítványozó többször módosította indítványát, és az alkotmányellenesség megállapítását az aktuálisan hatályban lévő, az önkormányzat éves költségvetését megállapító rendelet egyes rendelkezéseinek vonatkozásában kérte. Az Alkotmánybíróság ez alapján jelen eljárásban az Ör. 4. § (3) bekezdésének utolsó mondata, valamint 3/c. melléklete alkotmányellenességét vizsgálta.

II.

1. Az Alkotmány hivatkozott rendelkezései:

„44/A. § (2) A helyi képviselőtestület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.”

„70/A. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.”

2. Az Ötv. hivatkozott rendelkezése:

„19. § (1) (...) A települési képviselők jogai és kötelességei azonosak. (...)”

3. Az Ör. vizsgált rendelkezése:

„4. § (3) (...) A 3/c. számú melléklet választókerületenként részletezi a képviselői és peremkerületi alapok felbontását.”

„3/c. melléklet

Képviselői és peremkerületi alapok felosztása 2006. év

Képviselői alap	Ezer Ft-ban Összeg
1. választókerület	1217
2. választókerület	1157
3. választókerület	1949
4. választókerület	1866
5. választókerület	1527
6. választókerület	1261
7. választókerület	1119
8. választókerület	1287
9. választókerület	1570
10. választókerület	1569
11. választókerület	1735
12. választókerület	1692
13. választókerület	2046
14. választókerület	1890
15. választókerület	782
16. választókerület	591
Összesen:	23 258

Peremkerületi alap	Összeg
1. választókerület	225
3. választókerület	360
11. választókerület	321
13. választókerület	378
14. választókerület	349
15. választókerület	145
16. választókerület	109
Összesen:	1 887

4. A Szab. vizsgálatba bevont rendelkezései:

„A szabályzat célja, hogy a képviselői és a peremkerületi alap kezelésének, felhasználásának pénzügyi szabályozásával segítséget nyújtson a közérdekű, lakossági igényekhez igazodó kisebb feladatok megvalósításához. (...)

Az alap kezelése

(...)

5./ A képviselő saját maga dönt a képviselői alap felhasználásáról.

A peremkerületi alap esetében – a Szervezeti és Működési Szabályzatban foglaltaknak megfelelően –:

– Gerla Részönkormányzata dönt a peremkerületi alap felhasználásáról,

– Csabaszabadi Részönkormányzata dönt a peremkerületi alap felhasználásáról.

– Mezőmegyer képviselője saját maga dönt a peremkerületi alap felhasználásáról.

– Fényes képviselője saját maga dönt a peremkerületi alap felhasználásáról.”

III.

Az indítvány megalapozott.

Az Alkotmánybíróság a 67/2002. (XII. 17.) AB határozatában (a továbbiakban: ABh.) kifejtette: „Az Ötv. 19. § (1) bekezdése alapján a települési képviselők mandátuma ugyanúgy szabad mandátum, mint az országgyűlési képviselőké. Egyrészt mivel a települési képviselő »a település egészéért vállalt felelősséggel képviseli a választóinak az érdekeit«, ezért az egyéni választókerületben megválasztott képviselők is elszakadnak az őket megválasztó szűkebb közösségtől. Másrészt az Ötv. 19. § (1) bekezdése azt is kimondja, hogy a települési képviselők jogai és kötelességei azonosak. Mindezek következtében az Alkotmánybíróságnak az országgyűlési képviselők mandátumának szabadságával kapcsolatban megállapított követelményei a jelen ügyben a települési képviselők mandátumára ugyanígy alkalmazandók. (...) Az Alkotmánybíróság rámutat arra: a szabad mandátum és a települési képviselők egyenlőségének elvéből sem következik azonban az, hogy képviselők között – nem jogukat, hanem tényleges helyzetüket tekintve – ne lehetnének különbségek. (...) Az Alkotmánybíróság mindezekből következően azt vizsgálta, hogy az Ör.-ben szabályozott képviselői alap olyan, a képviselői feladat ellátásához szükséges jogot jelent-e, amely – bevezetése esetén – minden képviselőt meg kell hogy illessen, vagy nem. Ha ugyanis a képviselői alap feletti rendelkezés nem tekinthető ilyen jognak, akkor az a szabályozás, amely azt csak a képviselők meghatározott csoportja részére biztosítja, nem sérti az Ötv. 19. § (1) bekezdésének a képviselői jogegyenlőségre vonatkozó rendelkezését.” (ABH 2002, 385, 387–388.)

Az Alkotmánybíróság – csakúgy, mint az ABh.-ban – azt vizsgálta, hogy a képviselői és a peremkerületi alap kik által és milyen célokra használható fel. A Szab. alapján az alap célja, hogy „segítséget nyújtson a közérdekű, lakossági igényekhez igazodó kisebb feladatok megvalósításához”. A képviselői alap felhasználásáról a Szab. alapján a képviselő saját maga dönt, a négy peremkerületi alap felhasználásáról pedig két esetben az adott terület képviselője, két esetben részönkormányzat. Az Ötv. 28. § (1) bekezdése alapján településrészi önkormányzatot („részönkormányzatot”) a képviselő-testület a szervezeti és működési szabályzatában hozhat létre. Békésesaba Megyei Jogú Város Közgyűlésének a Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 14/2003. (IV. 24.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: SZMSZ) 2006. november 16-ig, az SZMSZ-t módosító 39/2006. (XI. 16.) közgyűlési rendelet elfogadásáig nem rendelkezett településrészi önkormányzat létrehozataláról. Ez utóbbi rendelet egészítette ki az SZMSZ-t a „József Attila lakótelepi településrészi önkormányzat” elnevezésű részönkormányzatra vonatkozó rendelkezésekkel, és – többek között – rendelkezett a településrészi önkormányzati keretről (amely azonban természetesen nem azonos a jelen ügyben vizsgált képviselői és peremkerületi alappal). A részönkormányzat területe a 3. és 4. választókerület területét foglalja magában.

Tekintettel arra, hogy a közgyűlés szervezeti és működési szabályzata nem tartalmazza a Szab. 5./ pontjában megnevezett részönkormányzatokat, így bár formailag a Szab. hatályos, az alap felhasználásáról ténylegesen minden esetben, így a peremkerületi alapok esetében is a képviselők döntenek.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a képviselői alap feletti rendelkezés joga – az alap célját, felhasználási területeit figyelembe véve – a jelen ügyben a települési képviselő képviselői feladatának ellátásához szükséges jog. Ennek következtében a települési képviselők között – megválasztásuk módjára tekintettel – nem tehető olyan különbség, hogy az egyéni választókerületben megválasztott képviselőket megilleti e jog, míg a listán megválasztott képviselőket nem. Ez a különbségtétel ugyanis ellentétes mind az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésével, mind az Ötv. 19. § (1) bekezdésének harmadik mondatával. Mivel az önkormányzati rendelet magasabb szintű jogszabállyal nem lehet ellentétes, ezért az Ötv. sérelme egyben megalapozza az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésének a sérelmét is.

Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy az önkormányzat éves költségvetését meghatározó Ör.-nek a képviselői és peremkerületi alapokról konkrétan rendelkező 4. § (3) bekezdésének „A 3/c. számú melléklet választókerületenként részletezi a képviselői és peremkerületi alapok felbontását.” mondata, valamint ebből következően a 3/c. melléklete ellentétes mind az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésében, mind a 70/A. § (1) bekezdésében foglalt követelményekkel, ezért azokat megsemmisítette.

A jelen határozat Magyar Közlönyben való közzététele az Abtv. 41. §-án alapul.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Harmath Attila s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 440/H/2003.

Az Alkotmánybíróság 72/2006. (XII. 15.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabályi rendelkezések alkotmányellenességének utólagos megállapítására, valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megál-

lapítására irányuló indítványok tárgyában – *dr. Kiss László és dr. Kovács Péter* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény egészségügyi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 233/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet 9. §-a, a 10. §-a, a 12. §-a, a 12/A. §-a, a 12/B. §-a, a 13. §-a és a 14. §-a alkotmányellenes, ezért azokat 2007. június 30. napjával megsemmisíti.

2. Az Alkotmánybíróság a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 59. § (5) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

3. Az Alkotmánybíróság a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 117/A. § (2) bekezdés *b)*, *e)* és *f)* pontja, a 117/B. § (3) bekezdése, a 119. § (6) bekezdése, a 127. § (5) bekezdése, a 128. § (2) bekezdése, a 129. § (7) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványokat elutasítja.

4. Az Alkotmánybíróság a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 59. § (2) bekezdés *b)* pontja, az 59. § (4) bekezdés *b)*, *c)* és *f)* pontjai, a 76. § (3) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványokat elutasítja.

5. Az Alkotmánybíróság a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény egészségügyi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 233/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet 11. §-a alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványokat elutasítja.

6. Az Alkotmánybíróság az egészségügyi ellátás folyamatos működtetésének egyes szervezési kérdéseiről szóló 47/2004. (V. 11.) ESZCSM rendelet 13. § (1) bekezdés *b)* pontja és 13. § (3) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

7. Az Alkotmánybíróság a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény, a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény, illetve a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény egészségügyi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 233/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet vonatkozásában a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványt elutasítja.

8. Az Alkotmánybíróság a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 117/A. § (2) bekezdésének *b)* és *f)* pontja, a 119. § (6) bekezdése, a 127. § (5) bekezdése, a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 59. § (2) bekezdésének *b)* pontja, az 59. § (4) bekezdésének *b)* és *f)* pontja, valamint a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény egészségügyi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 233/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet 12. § (5) és (6) bekezdései és a 12/A. § (1) és (2) bekezdései nemzetközi szerződésbe ütköztetésének vizsgálatára irányuló indítványt visszautasítja.

9. Az Alkotmánybíróság az egészségügy társadalombiztosítási finanszírozásának egyes kérdéseiről szóló 103/1995. (VIII. 25.) Korm. rendelet alkotmányellenességének megállapítását kezdeményező indítvány tárgyában az eljárást megszünteti.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az Alkotmánybírósághoz több olyan indítvány érkezett, amely az egészségügyi dolgozók alkalmazásának és díjazásának egyes kérdéseit érintette.

Az első indítványozó kérte a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1993. évi XXXIII. törvény szociális, egészségügyi, család-, gyermek- és ifjúságvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 113/1992. (VII. 14.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R1.) 13., 14., 15. és 17. §-ai alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését. Indokolásul előadta, hogy a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 59. § (2) bekezdés *b)* pontja az ügyeletet a készenlét mellett olyan sajátos munkavégzési esetként említi, melyet az illetékes miniszter rendeleti úton külön szabályozhat. Tekintve, hogy az egészségügy vonatkozásában az ügyelet szabályozása önkormányzati intézményeket is érint, az ügyelet szabályozását e területen a Kormány szabályozta az R1. 11–17. §-aiban. Az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdése garantálja mindenki számára a pihenéshez és a szabadidőhöz való jogot. A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) és a Kjt. szabályai ennek alapján konkrétan is meghatározzák a munkaviszonyban, illetve közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatottak számára irányadó garantált pihenőidőket. E szabályok érvényesülését az R1.-nek az ügyelet mértékére vonatkozó támadott szabályai nem biztosítják. Ez nem csak a dolgozó számára jelent súlyos hátrányt, hanem az egészségügyi szolgáltatásokat igénybe vevő betegek számára is rendkívüli veszélyeket eredményezhet. Az

ügyeletre vonatkozó szabályok hiányos tartalma a gyakorlatban lehetőséget ad arra, hogy ügyelet címén az arra beosztott dolgozók gyakorlatilag ügyeletük ideje alatt nagyrészt vagy egészében a főfoglalkozásuk szerinti munkafeladatok ellátására kényszerüljenek. Ennek a munkavégzésnek a díjazása – az R1. 15. § (5) bekezdésének hiányos szabályai miatt – meg sem közelíti a túlmunka díjazását. Ugyanakkor az ügyelet R1. szerinti szabályozása lehetővé teszi, hogy a munkáltatók korlátlanul megszegjék az elrendelhető túlmunka mennyiségére vonatkozó szabályokat. Az indítványozó álláspontja szerint ezért az R1. támadott rendelkezései az Mt. 128. § (2) bekezdésével ellentétesek és sértik az Alkotmány 70/B. § (2) és (3) bekezdésében, valamint a 70/D. §-ában foglaltakat. Az indítványozó kiegészítő indítványában kifejtette még, hogy az R1. 15. § (6) bekezdésében meghatározott ügyeleti díj mértéke ellentétes az Mt. 149. § (2) bekezdésében foglaltakkal, mert az R1. díjazási szabályai szerint az egészségügyi dolgozók rendszeresen alacsonyabb ügyeleti díjazásban részesülnek, mint az Mt. 149. § (2) bekezdése szerinti mértékek.

A második indítványozó mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló eljárás lefolytatását kérte az Alkotmánybíróságtól. Álláspontja szerint alkotmányellenes az a jogalkotói magatartás, amely a jogbiztonság követelményének megvalósítása helyett mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet tart fenn folyamatosan, mivel az Mt. és a Kjt. szabályozási rendszeréből az egészségügyi dolgozók munkaviszonyának szabályozásánál kihagyta az ügyelet munkajogi kategóriáját. Továbbá a jogalkotó 1997. február 1-jéig nem határozta meg az ügyeleti díj számítására vonatkozó szabályokat, illetve azt követően az R1. a valós, tényleges és szükséges helyzethez képest lényegesen lecsökkentett mértékű finanszírozást ad csak. Nem ad továbbá az egészségügy társadalombiztosítási finanszírozásának egyes kérdéseiről szóló 103/1995. (VIII. 25.) Korm. rendelet módosításáról szóló 238/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet egyéb fontos kategóriákra (13. havi illetmény, szabadság utáni átlagbér stb.) sem finanszírozást. Az indítványozó szerint az egészségügyi intézmények zavartalan működésének biztosítása körében a folyamatos betegellátás követelményének hangsúlyozott fenntartása mellett tarthatatlan az a jogalkotói eljárás, amely szerint a jogszabályban nem szabályozott, ugyanakkor alapvető munkajogi kategóriákra az alkalmazandó szabályt bírósági ítéletek alapján kell, hogy kialakítsák. Ezért az indítványozó szerint ez a jogalkotói magatartás jogbizonytalanságot eredményez, és sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében meghatározott jogállamiság elvét.

A harmadik indítványozó kérte az R1. 13. § (3)–(5) bekezdései, a 14. §-a, a 15. § (6) bekezdése, a 16. § (1)–(3) bekezdései, a 17. §-a alkotmányellenességének utólagos vizsgálatát és megsemmisítését, mivel azok – nézete szerint – ellentétben állnak az Mt. 123. § (1)–(3) bekezdéseinek, a 127. § (1) és (2) bekezdéseinek, a 129. §

(1) bekezdésének, a 148. § (1) bekezdésének, valamint a 149. § (2) bekezdésének rendelkezéseivel.

A negyedik indítványozó csatlakozott a harmadik indítványozó által állítottakhoz és kérte az Alkotmánybíróságtól az R1. Mt.-vel ellentétes rendelkezéseinek megsemmisítését.

Az ötödik indítványozó módosított indítványában az R1. 11–17. §-ai alkotmányellenességének utólagos vizsgálatát és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól. Az indítványozó jogsértőnek tartja a Kjt. 59. § (2) és (3) bekezdésében, valamint a 76. § (3) bekezdésében meghatározott alapvető jog korlátozásának – az Alkotmány 8. § (2) bekezdésével és a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) 2. § c) pontjával ellentétesen – miniszterhez történő telepítését azzal, hogy az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényben meghatározott ügyeleti feladatok ellátása érdekében a miniszter eltérő szabályokat állapíthat meg. Véleménye szerint az ügyelet és a készenlét korlátozza a szabadidőhöz való jogot. A R1. támadott rendelkezései az indítványozó szerint az egészségügyi dolgozókra nézve diszkriminatívak a más területen dolgozókhöz (igazságügyi dolgozók, bírák, köztisztviselők) képest, és ezért sértik az Alkotmány 70/B. § (1) és (4) bekezdését, valamint a 70/A. §-át. Továbbá kérte a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetését is, mivel törvényi szabályozás hiányában hátrány érte és éri folyamatosan az egészségügy területén ügyeletet teljesítő közalkalmazottakat, illetve az ügyeletnek munkajogi meghatározása nincs, s az ügyeletet teljesítők nem a túlmunkának megfelelő ellentételezést (túlmunkadíjat és szabadidőt) vehetik igénybe, hanem csupán ügyeleti díjat és bizonyos korlátozott körben szabadidőt kapnak. Az indítványozó szerint mulasztott az Országgyűlés, amikor az egészségügyben dolgozó, ügyeletet teljesítő közalkalmazottak vonatkozásában az ügyeletet, mint a pihenéshez való alapvető jog korlátozását, a munkaviszony és a munkavédelem alapvető kérdéseit, az ügyeletre vonatkozó ellentételezést az Alkotmány 8. § (2) bekezdésében foglaltakkal ellentétben nem törvényi szinten szabályozta.

Az Alkotmánybíróság eljárása során észlelte, hogy az indítványok benyújtását követően az indítványozók által támadott R1. rendelkezéseit 2001. január 1-jével hatályon kívül helyezte a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény egészségügyi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 233/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R2.). Az R1. indítványokkal támadott 11–17. §-ainak rendelkezéseit az R2. 9–14. §-ai tartalmazzák. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a támadott norma helyébe lépő hasonló tartalmú szabályozás az indítványban megjelölt szempontok alapján vizsgálandó. [137/B/1991. AB határozat, ABH 1992, 456, 457.; 138/B/1992. AB határozat, ABH 1992, 579, 581.; 822/B/1998. AB határozat, ABH 2002, 861, 862.] Mivel a jelen ügyben vizsgált jogszabályok módosítása nem változtatott a sérelmezett rendelkezések alkotmányosságával összefüggésben felvetett kérdéseken, az Alkotmánybíró-

ság az érdemi vizsgálatot az elbíráláskor hatályos rendelkezések tekintetében folytatta le.

A hatodik indítványozó kérte az R2. 9–13. §-ainak megsemmisítését, mivel azok – álláspontja szerint – alkotmányosértők és sértik az Mt. rendelkezéseit is. Az R2. támadott rendelkezései lehetőséget nyújtanak az indítványozó szerint arra, hogy az egészségügyi dolgozók munkaideje a rendes munkaidejükön felül az ügyeleti szolgálatban eltöltött idővel meghaladja az Mt. 117/B. § (1) és (3) bekezdése, valamint a 123. § (1)–(2) bekezdései által előírt időkereteket és ezzel sérti az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdését. Az indítványozó szerint az R2. 12. § (6) bekezdése azzal, hogy az ügyeleti szolgálat idejét átszámítja tényleges munkavégzésre, sérti az Alkotmány 70/B. § (2) és (3) bekezdéseit.

A hetedik indítványozó a Kjt. 59. § (4) bekezdésének *b)* pontja és az 59. § (5) bekezdése, valamint az R2. 9. § (1) bekezdése, a 10. § (3)–(5) és (7) bekezdései, a 12/A. §-a és a 14. §-a alkotmányellenességének utólagos megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól. Álláspontja szerint a Kjt. 59. § (4) bekezdés *b)* pontja alapján nem érvényesül az egészségügyben az Mt. 119. § (6) bekezdésében foglalt munkajogi garancia, illetve a Kjt. 59. § (5) bekezdése alapján csak az egészségügyben ügyeletet ellátó munkavállalókra nézve állapítja meg a jogalkotó azt a szabályt, hogy számukra 300 óra rendkívüli munka rendelhető el, amennyiben pedig azt a kollektív szerződés lehetővé teszi, ez évi 400 órára növekedhet, az egyes ügyelettípusoknál tényleges munkával töltött időmennyiségek pedig az R2. 12/A. §-ában vannak meghatározva. Az R2. 10. §-ának támadott rendelkezései az indítványozó szerint törvény- és alkotmányosértő módon szabályozzák az ügyeleti szolgálattal kapcsolatos pihenőidőket, embertelen mértékű terhet raknak az ügyeletet ellátókra, mivel a hétköznapi ügyelet a napi nyolc óra munkaidő után a másnapi munkaidő kezdetéig tart az R2. 10. § (7) bekezdése alapján. Az R2. 9. § (1) bekezdése alkotmányellenességét az indítványozó abban látja, hogy a havi hat ügyelet teljesítése esetén nem tartható a heti 48 órában maximált munkaidő már azok esetében sem, akik csak hétköznapi ügyeletet tartanak, és ez ütközik az Mt. rendelkezéseivel. Az indítványozó a fentiek alapján az alkotmányellenességet az Alkotmány 2. § (1) bekezdése, 70/B. § (3) és (4) bekezdése rendelkezéseinek sérelmében látja.

A nyolcadik indítványozó mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását kérte az Alkotmánybíróságtól, mivel – szerinte – az Országgyűlés, illetve a Kormány a jogszabályi felhatalmazásból származó jogalkotói feladatát elmulasztotta, mert nem alkotta meg a munkaidő és a pihenőidő egészségügyi ágazatra vonatkozó, az Európai Unió jogforrásaival és az Alkotmánnyal összhangban lévő jogszabályait és ezzel – álláspontja szerint az Alkotmány 2/A. § (1) bekezdését és a 7. § (1) bekezdését sértve – alkotmányellenességet idézett elő. A hatályos magyar jogi szabályozás – felfogása szerint – ellentétes az Európai Parlament és a Tanács 2003/88/EK irányelvével

(a továbbiakban: Irányelv) is. Az indítványozó szerint – az Irányelvben foglaltakra is figyelemmel – az Mt. 117/A. § (2) bekezdésének *b)* és *f)* pontja, a 119. § (6) bekezdése, a 127. § (5) bekezdése, a Kjt. 59. § (2) bekezdésének *b)* pontja, az 59. § (4) bekezdésének *b)* és *f)* pontja, valamint az R2. 12. § (5)–(6) bekezdései és a 12/A. § (1)–(2) bekezdése az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe, 7. § (1) bekezdésébe és az 54. § (1) bekezdésébe, illetve az R2. 10. § (3)–(7) bekezdése a Jat. 15. § (1) bekezdésébe és az Alkotmány 8. § (2) bekezdésébe ütközik. Továbbá: az indítványozó szerint a Kjt. 59. § (4) bekezdésének *b)* és *f)* pontja, valamint a 76. § (3) bekezdése a Jat. 15. § (1) bekezdésébe ütközik, mert nem határozza meg a miniszternek adott felhatalmazás kereteit, a felhatalmazás általános-sága miatt gyakorlatilag nem a törvényi rendelkezés végrehajtásának szabályozására, hanem a törvényt helyettesítő szabályozásra ad felhatalmazást. Az indítványozó álláspontja szerint az Mt. 117/A. § (2) bekezdése, a 117/B. § (3) bekezdése, a Kjt. 59. § (4) bekezdésének *b)* és *f)* pontja, a 76. § (3) bekezdése, továbbá az R2. 12. § (5)–(6) bekezdése és a 12/A. § (1)–(2) bekezdése indokolatlan megkülönböztetést tesz az egészségügyi ágazat és más ágazatok között, továbbá az egészségügyi ágazaton belül is egyes munkakörök hátrányára, ami sérti az Alkotmány 70/B. § (2) és (4) bekezdését, a 70/D. § (1) bekezdését és a 70/E. § (1) bekezdését. Ezért az indítványozó kérte a támadott jogszabályi rendelkezések alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését.

A kilencedik indítványozó kérte az Alkotmánybíróságtól a Kjt. 59. § (4) bekezdésének *b)*, *c)* és *f)* pontja, az 59. § (5) bekezdése, valamint az R2. 9. § (1) bekezdése, a 10. §-a, a 12. § (6) bekezdése, a 12/A. § (1)–(2) bekezdései és a 14. §-a alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe, a 35. § (2) bekezdésébe és a 70/B. § (2)–(4) bekezdésébe ütközés miatt.

A tizedik indítványozó az Mt. 128. § (2) bekezdése és 129. § (7) bekezdése, az R2. 9. § (1) bekezdése, a 10. § (3) és (7) bekezdései és a 12/A. §-a, továbbá az egészségügyi ellátás folyamatos működtetésének egyes szervezési kérdéseiről szóló 47/2004. (V. 11.) ESZCSM rendelet (a továbbiakban: R3.) 13. § (1) bekezdés *b)* pontja és 13. § (3) bekezdése alkotmányellenességének utólagos megállapítását és megsemmisítését, illetve az R3. vonatkozásában a 2004. május 1-jére történő visszamenőleges hatályú megsemmisítését kérte. Álláspontja szerint az Mt. 129. § (7) bekezdése a munkaviszonyok vonatkozásában az alapjogok védelmét ellátandó feladatának nem tesz eleget, és ezért sérti az Alkotmány 70/B. § (2)–(4) bekezdéseit, illetve az Mt. 128. § (2) bekezdése és 129. § (7) bekezdése diszkriminatív és sérti az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdését. Az indítványozó állítása szerint az R2. 9. § (1) bekezdése az ügyelet ellátására bizonytalan időtartamot jelöl meg, mert érthető az havi 96 órának, de 144 órának is, és ezért a jogszabály szövege nem világos, felismerhető normatartalmú, sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdését. Az

R2. 10. § (3) és (7) bekezdéseiben szabályozott ügyeleti szolgálati idő az indítványozó véleménye szerint az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdését sérti. Az indítványozó szerint az R2. 12/A. §-a értelmében elválnak az ügyeleti szolgálat hossza és a tényleges munkavégzés időtartama, s ez jogilag értelmezhetetlen és „a jogbiztonságot csorbitó norma” sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, továbbá ellentétes az egészségügyi tevékenység végzésének egyes kérdéseiről szóló 2003. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 13. § (1) bekezdésével és ezért sérti az Alkotmány 35. § (2) bekezdését is. Az indítványozó továbbá azért is kérte az R3. 13. § (1) bekezdés *b)* pontja és (3) bekezdése megsemmisítését, mert a támadott rendelkezések alapján a munkáltató az ügyeletes orvos ügyeleti munkáját korlátlanul növelheti a hasonló profilú osztályok ügyeleti feladatainak összevonásával és egyetlen orvosra bízásával. Álláspontja szerint a „hasonló profilú” jogszabályi kategória teljesen bizonytalan, a munkáltató értelmezésétől függ, és a normaszöveg nem egyértelmű volta az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében meghatározott jogállamból eredő jogbiztonság elvét sérti. Végül – mondja – az R3. támadott rendelkezései sértik az Alkotmány 70/B. § (2)–(4) bekezdéseit is. Továbbá kérte az Mt., az R2. és az R3. támadott rendelkezéseinek 2004. május 1-jére visszamenőleges hatályú megsemmisítését.

Az Alkotmánybíróság a tíz indítványt – tartalmi azonosságukra tekintettel – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (a továbbiakban: Ügyrend, ABH 2003, 2065.) 28. §-ának (1) bekezdése alapján egyesítette, és egy eljárásban bírálta el.

II.

Az Alkotmánybíróság az eljárása során a következő jogszabályi rendelkezéseket vette figyelembe:

1. Az Alkotmány indítványokkal érintett rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„2/A. § (1) A Magyar Köztársaság az Európai Unióban tagállamként való részvétele érdekében nemzetközi szerződés alapján – az Európai Uniót, illetőleg az Európai Községeket (a továbbiakban: Európai Unió) alapító szerződésekből fakadó jogok gyakorlásához és kötelezettségek teljesítéséhez szükséges mértékig – egyes, Alkotmányból eredő hatásköreit a többi tagállammal közösen gyakorolhatja; e hatáskörgyakorlás megvalósulhat önállóan, az Európai Unió intézményei útján is.”

„7. § (1) A Magyar Köztársaság jogrendszere elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait, biztosítja továbbá a vállalt nemzetközi jogi kötelezettségek és a belső jog összhangját.”

„8. § (2) A Magyar Köztársaságban az alapvető jogokra és köteleességekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg, alapvető jog lényeges tartalmát azonban nem korlátozhatja.”

„35. § (1) A Kormány

(...)

b) biztosítja a törvények végrehajtását;”

„35. § (2) A Kormány a maga feladatkörében rendeleteket bocsát ki, és határozatokat hoz. Ezeket a miniszterelnök írja alá. A Kormány rendelete és határozata törvénnyel nem lehet ellentétes. A Kormány rendeleteit a hivatalos lapban ki kell hirdetni.”

„54. § (1) A Magyar Köztársaságban minden embernek veleszületett joga van az élethez és az emberi méltósághoz, amelyektől senkit nem lehet önkényesen megfosztani.”

„70/A. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.

(2) Az embereknek az (1) bekezdés szerinti bármilyen hátrányos megkülönböztetését a törvény szigorúan bünteti.

(3) A Magyar Köztársaság a jogegyenlőség megvalósulását az esélyegyenlőtlenségek kiküszöbölését célzó intézkedésekkel is segíti.

70/B. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a munkához, a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához.

(2) Az egyenlő munkáért mindenkinek, bármilyen megkülönböztetés nélkül, egyenlő bérhez van joga.

(3) Minden dolgozónak joga van olyan jövedelemhez, amely megfelel végzett munkája mennyiségének és minőségének.

(4) Mindenkinek joga van a pihenéshez, a szabadidőhöz és a rendszeres fizetett szabadsághoz.”

„70/D. § (1) A Magyar Köztársaság területén élőknek joguk van a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez.”

„70/E. § (1) A Magyar Köztársaság állampolgárainak joguk van a szociális biztonsághoz; öregség, betegség, rokkantság, özvegyiség, árvaság és önhibájukon kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén a megélhetésükhöz szükséges ellátásra jogosultak.”

2. A Kjt. indítványokkal érintett rendelkezései:

„59. § (1) A közalkalmazotti jogviszony tekintetében a Munka Törvénykönyvének a munkaidőről és a pihenőidőről szóló rendelkezései közül (Harmadik rész, VI. fejezet) a 117/A. § (1) bekezdése, a 117/B. § (2) bekezdése, a (3) bekezdésének *b)* pontja és a (4) bekezdése, a 127. § (4) bekezdése, a 131. §-a, valamint a 132. § (4)–(6) bekezdése nem alkalmazható.

(2) A Munka Törvénykönyvének

a) a 123. § (3) bekezdésében foglaltakról a miniszter eltérően rendelkezhet,

b) a 127. §-ában és 129. §-ában foglaltakon túl a miniszter szabályozhatja a rendkívüli munkavégzés, az ügyelet és a készenlét elrendelésének feltételeit, valamint a készenlét és a készenlét alatt elrendelt munkavégzés, illetve az ügyelet és az ügyelet alatt elrendelt munkavégzés díjazását egyaránt magában foglaló átalánydíjazás mértékét.”

„59. § (4) Az egészségügyi tevékenységre vonatkozó külön törvényben meghatározott ügyeleti, készenlét feladatok ellátásában részt vevő közalkalmazott esetében a Munka Törvénykönyve

(...)

b) 119. §-ának (6) bekezdésétől a miniszter vagy kollektív szerződés eltérhet, és – az ügyelet során végzett munka szokásos időtartamának alapulvételével – meghatározhatja az egy ügyeletre eső, a Munka Törvénykönyve 119. § (3)–(6) bekezdése szempontjából figyelembe vehető átlag-időtartamot,

c) 123. §-ának (2) bekezdésétől eltérően, kollektív szerződés vagy a felek megállapodása legalább nyolc óra napi pihenőidő biztosítását írhatja elő,

(...)

f) a 127. § (5) bekezdésétől a miniszter vagy kollektív szerződés eltérhet, és – az ügyelet során végzett munka szokásos időtartamának alapulvételével – meghatározhatja az egy ügyeletre eső, a rendkívüli munkavégzés éves mértéke szempontjából figyelembe vehető átlag-időtartamot.”

„59. § (5) E törvény 55/A. §-ának rendelkezésétől eltérően, az egészségügyi tevékenységre vonatkozó külön törvényben meghatározott ügyeleti, készenlét feladatok ellátásában részt vevő közalkalmazott esetében az elrendelhető rendkívüli munkavégzés felső határa naptári évenként legfeljebb háromszáz, kollektív szerződés rendelkezése alapján legfeljebb négyszáz óra.”

„76. § (3) A miniszter az egészségügyi tevékenységre vonatkozó külön törvényben meghatározott ügyeleti, készenlét feladatok ellátása érdekében a Munka Törvénykönyve 146–149. §-ában meghatározottaktól eltérő szabályokat állapíthat meg.”

3. Az Mt. indítványokkal érintett rendelkezései:

„5. § (1) A munkaviszonnyal kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.

(2) Az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének következményeit megfelelően orvosolni kell, amely nem járhat más munkavállaló jogainak megsértésével, illetve csorbitásával.”

„13. § (1) A munkaviszonnyal összefüggő kérdéseket törvény, illetőleg törvényi felhatalmazás alapján egyéb jogszabály szabályozza.

(2) Kollektív szerződés a munkaviszonyra vonatkozó bármelyik kérdésről rendelkezhet, de – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – jogszabállyal ellentétes nem lehet.

(3) Kollektív szerződés, illetve a felek megállapodása e törvény harmadik részében meghatározott szabályoktól – ha e törvény másképp nem rendelkezik – eltérhet. Ennek feltétele, hogy a munkavállalóra kedvezőbb feltételt állapítson meg.

(4) A kollektív szerződés, illetve a felek megállapodása semmis, ha az a (2)–(3) bekezdésbe ütközik.

(5) Ha e törvény munkaviszonyra vonatkozó szabályt említ, ezen az (1)–(2) bekezdésben foglaltakat kell érteni.”

„117. § (1) E törvény alkalmazásában

a) *munkaidő*: a munkavégzésre előírt idő kezdetétől annak befejezéséig tartó időtartam, amibe be kell számítani a munkavégzéshez kapcsolódó előkészítő és befejező tevékenység időtartamát. Eltérő rendelkezés vagy megállapodás hiányában a munkaidőbe a munkaközi szünet időtartama (122. §) – a készenlét jellegű munkakör kivételével – nem számít be;

b) *napi munkaidő*: az egy naptári napra eső, vagy huszonnégy órás megszakítás nélküli időszakba tartozó munkaidő;

c) *heti munkaidő*: az egy naptári hétre eső, vagy százhatvannyolc órás megszakítás nélküli időszakba tartozó munkaidő;

(...)

i) *pihenőnap*: a naptári nap nulla órától huszonnégy óráig tartó időszak, vagy három- és négyműszakos munkarendben, továbbá a megszakítás nélkül működő munkáltató, illetve az ilyen munkakörben foglalkoztatott munkavállaló esetében – munkaviszonyra vonatkozó szabály vagy a felek eltérő megállapodása hiányában – a következő műszak megkezdését megelőző huszonnégy óra;”

„117/A. § (2) Az egészségügyi tevékenységre vonatkozó külön törvényben meghatározott ügyeleti, készenlét feladatok ellátásában résztvevő munkavállaló esetében kollektív szerződés

(...)

b) a 119. § (6) bekezdésétől eltérhet, és – az ügyelet során végzett munka szokásos időtartamának alapulvételével – meghatározhatja az egy ügyeletre eső, a 119. § (3)–(6) bekezdése szempontjából figyelembe vehető átlag-időtartamot,

(...)

e) a 126. § (1) bekezdés d) pontjától eltérhet, és – a készenlét során végzett munka szokásos időtartamának alapulvételével – meghatározhatja az egy készenlétre eső munkavégzés átlag-időtartamát,

f) a 127. § (5) bekezdésétől eltérhet, és – az ügyelet során végzett munka szokásos időtartamának alapulvételével – meghatározhatja az egy ügyeletre eső, a 127. § (4)–(5) bekezdése szempontjából figyelembe vehető átlag-időtartamot.”

„117/B. § (1) A teljes munkaidő mértéke napi nyolc, heti negyven óra.”

„117/B. § (3) A teljes munkaidő mértéke – a felek megállapodása alapján – legfeljebb napi tizenkét, legfeljebb heti hatvan órára emelhető, ha a munkavállaló

a) készenléti jellegű munkakört lát el;
b) a munkáltató, illetve a tulajdonos közeli hozzátartozója [139. § (2) bekezdés].”

„119. § (3) A munkavállaló napi, illetve heti munkaideje a tizenkét, illetve a negyvennyolc órát, a készenléti jellegű munkakörben foglalkoztatott munkavállaló napi, illetve heti munkaideje a huszonnégy, illetve a hetvenkét órát nem haladhatja meg. A napi, illetve a heti munkaidő mértékébe az elrendelt rendkívüli munkavégzés időtartamát be kell számítani.

(...)

(5) A jogszabályban meghatározott egészségkárosító kockázatok között foglalkoztatott munkavállaló napi munkaideje az éjszakai munkavégzés során a nyolc órát nem haladhatja meg.

(6) A (3)–(5), illetve a (7) bekezdés alkalmazása során az ügylet teljes időtartamát munkaidőként kell figyelembe venni, ha a munkavégzés időtartama nem mérhető.

(7) A munkavállaló munkaideje a (3) bekezdésben foglalt napi tizenkét órát, illetve készenléti jellegű munkakörben foglalkoztatott munkavállaló esetében a napi 24 órát legfeljebb egy órával haladhatja meg, ha a téli időszámítás kezdetének időpontja a munkaidő-beosztás szerinti rendes munkaidő tartamára esik.”

„123. § (1) A munkavállaló részére a napi munkájának befejezése és a másnapi munkakezdés között legalább tizenegy óra pihenőidőt kell biztosítani.

(2) Kollektív szerződés – a 127. § (6) bekezdése c) pontjában meghatározott munkavállaló kivételével – az (1) bekezdéstől eltérően legalább nyolc óra pihenőidő biztosítását írhatja elő

a) a készenléti jellegű munkakörben,
b) a megszakítás nélküli, illetve
c) a többműszakos munkarendben foglalkoztatott, továbbá
d) az időnymunkát végző munkavállaló esetében.

(3) Kollektív szerződés előírhatja, hogy a munkavállalót a készenlétet követően nem illeti meg pihenőidő.

(4) A pihenőidő mértéke a (2) bekezdésben meghatározott esetben legalább hét óra, ha a nyári időszámítás kezdetének időpontja annak tartamára esik.”

„126. § (1) Rendkívüli munkavégzésnek minősül

a) a munkaidő-beosztástól eltérő,
b) a munkaidőkereten felüli, illetve
c) az ügylet alatti munkavégzés, továbbá
d) készenlét alatt elrendelt munkavégzés esetén a munkahelyre érkezéstől a munkavégzés befejezéséig – ha a munkavállalónak több helyen kell munkát végeznie, az első munkavégzési helyre érkezéstől az utolsó munkavégzési helyen történő munkavégzés befejezéséig – terjedő időtartam.

(2) Nem minősül rendkívüli munkavégzésnek, ha a munkavállaló az engedélyezett távollét idejét a munkáltatóval történt megállapodás alapján ledolgozza.”

„127. § (1) A munkáltató rendkívüli munkavégzést csak különösen indokolt esetben rendelhet el. Munkaszüneti napon rendkívüli munkavégzés kizárólag

a) a rendes munkaidőben e napon is foglalkoztatható munkavállaló számára, vagy

b) baleset, elemi csapás vagy súlyos kár, továbbá az életet, egészséget, testi épséget fenyegető közvetlen és súlyos veszély megelőzése, illetőleg elhárítása érdekében rendelhető el.

(2) A rendkívüli munkavégzés elrendelése nem veszélyeztetheti a munkavállaló testi épségét, egészségét, illetőleg nem jelenthet személyi, családi és egyéb körülményeire tekintettel aránytalan terhet.

(...)

(4) A munkavállaló számára naptári évenként legfeljebb kétszáz, kollektív szerződés rendelkezése alapján legfeljebb háromszáz óra rendkívüli munkavégzés rendelhető el.

(5) A rendkívüli munkavégzés (4) bekezdés szerinti mértékébe az ügylet teljes időtartamát be kell számítani, ha az ügylet alatt a munkavégzés időtartama nem mérhető.”

„128. § (1) Nem esik korlátozás alá a rendkívüli munkavégzés – a 127. § (6) bekezdése kivételével –, ha arra baleset, elemi csapás vagy súlyos kár, továbbá az életet, egészséget, testi épséget fenyegető közvetlen és súlyos veszély megelőzése, illetőleg elhárítása érdekében kerül sor.

(2) Az (1) bekezdésben rögzített feltételek részletes szabályait a közoktatásra és az egészségügyi tevékenységre vonatkozó jogszabály az ágazat tekintetében meghatározhatja.”

„129. § (1) A munkavállaló a munkáltató által meghatározott helyen és ideig történő rendelkezésre állásra (ügylet), illetve az általa megjelölt – a munkavégzés helyére tekintettel elérhető – helyen töltendő készenlétre kötelezhető,

a) a társadalmi közszükségletet kielégítő alapvető szolgáltatás folyamatos biztosítása,

b) baleset, elemi csapás vagy súlyos kár, továbbá az életet, egészséget, testi épséget fenyegető veszély megelőzése, illetőleg elhárítása, továbbá

c) az alkalmazott technológia biztonságos, rendeltetészerű alkalmazásának fenntartása érdekében.

(2) Az ügylet és a készenlét időtartama alatt a munkavállaló köteles gondoskodni a munkára képes állapotának megőrzéséről.

(3) Az ügylet elrendelésére a 127. § (2)–(7) bekezdésének, a készenlét elrendelésére a 127. § (2)–(3) és (6)–(7) bekezdésének rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

(4) A munkavállaló számára egy hónapban, illetve négyheti időszakban – kollektív szerződés eltérő rendelkezése hiányában – legfeljebb százhatvannyolc óra készenlét rendelhető el. Munkaidőkeret alkalmazása esetén a készenlét havi, illetve négyheti mértékét a munkaidőkeret általában kell figyelembe venni.

(5) Kollektív szerződés eltérő rendelkezése hiányában nem rendelhető el készenlét a heti pihenőnap, illetve heti pihenőidő tartama alatt, ha a megelőző százhatvannyolc órás megszakítás nélküli időszakban a munkavállaló a heti pihenőnapján, illetve heti pihenőideje alatt készenlétet teljesített.

(6) Az ügyelet és a készenlét elrendelését megkezdése előtt legalább egy héttel korábban és egy hónapra előre közölni kell. Ettől a munkáltató – különösen indokolt esetben – eltérhet. Az eltérés során az egészséges és biztonságos munkavégzés követelményeire figyelemmel kell lenni. Az ügyelet és a készenlét elrendelésének szabályait a kollektív szerződés az e bekezdésben foglaltaktól eltérően is megállapíthatja.

(7) Az ügyelet, készenlét (1)–(6) bekezdésben foglalt szabályaitól az egészségügyi tevékenységet folytató munkavállalók esetében az ágazatra vonatkozó külön törvény eltérően rendelkezhet.”

„146. § (1) Éjszakai munkavégzés esetén [117. § (1) bekezdés d) pont] a munkavállalót tizenöt százalékos bérpótlék is megilleti.

(2) A többműszakos munkaidő-beosztásban [117. § (1) bekezdés e) pont], illetve a megszakítás nélküli munkarendben [118. § (2) bekezdés] foglalkoztatott munkavállalónak – a (3) bekezdésben meghatározottak szerint – délutáni, illetőleg éjszakai műszakpótlék jár.

(3) A délutáni műszakban történő munkavégzés [117. § (1) bekezdés f) pont] esetén a műszakpótlék mértéke tizenöt százalékos, az éjszakai műszakban történő munkavégzés [117. § (1) bekezdés g) pont] esetén a műszakpótlék mértéke harminc százalékos. A megszakítás nélküli munkarendben foglalkoztatott munkavállalót a délutáni műszak után további öt, az éjszakai műszak után további tíz százalékos műszakpótlék illeti meg. A műszakpótlék mértékének meghatározásakor a 145. § rendelkezése megfelelően irányadó.

147. § (1) Rendkívüli munkavégzés esetén a munkavállalót rendes munkabérére felül a (2)–(4) bekezdés szerint ellenérték illeti meg.

(2) A munkaidő-beosztás szerinti napi munkaidőt meghaladóan, illetve a munkaidőkereten felül végzett munka esetén a pótlék mértéke ötven százalékos. Munkaviszonyra vonatkozó szabály vagy a felek megállapodása előírhatja, hogy ellenértékként – pótlék helyett – szabadidő jár, ami nem lehet kevesebb a végzett munka időtartamánál.

(3) A munkaidő-beosztás szerinti pihenőnapon (pihenőidőben) végzett munka esetén a pótlék mértéke száz százalékos. A pótlék mértéke ötven százalékos, ha a munkavállaló másik pihenőnapot (pihenőidőt) kap.

(4) A (2) bekezdés szerinti szabadidőt, illetve a (3) bekezdés szerinti pihenőnapot (pihenőidőt) – eltérő megállapodás hiányában – legkésőbb a rendkívüli munkavégzést követő hónapban kell kiadni. Munkaidőkeret alkalmazása esetén a szabadidőt, illetve a pihenőnapot (pihenőidőt) legkésőbb az adott munkaidőkeret végéig kell kiadni.

(5) A (2)–(3) bekezdéstől eltérően a rendkívüli munkavégzés ellenértékeként – a rendes munkabére felül – átalány is megállapítható.

(6) Eltérő megállapodás hiányában az (1)–(3) és (5) bekezdésben foglalt rendelkezések nem alkalmazhatók, ha a munkavállaló a munkaideje beosztását, illetve felhasználását maga határozza meg.

(7) A 117/A. § (1) bekezdésében meghatározott munkavállalók tekintetében kollektív szerződés eltérő szabályokat állapíthat meg.

148. § (1) Készenlét esetén a személyi alpbér húsz százalékos, ügyelet esetén a személyi alpbér negyven százalékos megfelelő munkabér jár.

(2) Ha az ügyeletet, illetve a készenlétet teljesítő munkavállalót munkára veszik igénybe, a rendkívüli munkavégzés időtartamára a 147. § (2)–(3), (5) bekezdése szerinti jogosult ellenértékre. A munkáltató jogosult az (1) bekezdés szerinti díjazást és a 147. § (2)–(3) bekezdése szerinti ellenértéket egyaránt magában foglaló átalánydíjazást is megállapítani.

149. § (1) Munkaszüneti napon a munkaidő-beosztás alapján munkát végző

a) havidíjas munkavállalót – a havi munkabérére felül – a munkaszüneti napon végzett munkáért járó munkabére,

b) teljesítménybérrel vagy órabérrel díjazott munkavállalót – a munkaszüneti napon végzett munkáért járó munkabérére felül – távolléti díja illeti meg.

(2) Munkaszüneti napon a rendkívüli munkavégzésre kötelezett munkavállalót – az (1) bekezdés alapján járó munkabére felül – a 147. § (3) vagy (5) bekezdésében meghatározott ellenérték is megilleti.”

4. Az Eütv. indítvánnyal érintett rendelkezése:

„7. § (1) Minden betegnek joga van – jogszabályban meghatározott keretek között – az egészségi állapota által indokolt, megfelelő, folyamatosan hozzáférhető és az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő egészségügyi ellátáshoz.

(2) Megfelelő az ellátás, ha az az adott egészségügyi szolgáltatásra vonatkozó szakmai és etikai szabályok, illetve irányelvek megtartásával történik.

(3) Folyamatosan hozzáférhető az ellátás, amennyiben az egészségügyi ellátórendszer működése napi 24 órán keresztül biztosítja annak igénybevehetőségét.”

„13. § (1) Az alkalmazott egészségügyi dolgozó számára hathavi munkaidőkeret állapítható meg. A heti munkaidő – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a munkáltató rendelkezése szerint a 48 órát nem haladhatja meg.”

„93. § (1) Az ügyeleti rendszer a napi munkarenden kívül bekövetkező sürgősségi esetekben a 88–92. §-ok szerinti egészségügyi ellátás folyamatos igénybevételének lehetőségét biztosítja.

(2) Az ügyeleti ellátás célja az egészségügyi szolgáltatók napi munkarend szerinti munkaidő befejezésének időpontjától a következő napi munkarend szerinti munkaidő kezdetéig a beteg vizsgálata, egészségi állapotának észle-

lése, alkalmoszerű és azonnali sürgősségi beavatkozások elvégzése, illetőleg fekvőbeteg-gyógyintézetbe történő sürgősségi beutalása, valamint a külön jogszabályokban meghatározott eljárásokban való részvétel.”

5. Az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvény (a továbbiakban: Öot.) indítványokkal érintett rendelkezései:

„Az Országgyűlés felismerve, hogy az egészségügyi reform végrehajtása, a betegségek megelőzése, felismerése és gyógyítása csak a szakmáját szerető orvostársadalom aktív közreműködésével valósítható meg, figyelemmel arra, hogy a gyógyítás közügy, amelyben az elsődleges felelősség a gyógyító orvost terheli, e munka elismerése, az orvostársadalom helyzetének, ezáltal a betegellátás színvonalának javítása érdekében a következő törvényt alkotja:

1. § (1) E törvény hatálya a Magyar Köztársaság területén az egészségügyi szolgáltatás keretében nyújtott önálló orvosi tevékenységre és az e tevékenységet nyújtó orvosokra terjed ki.

(2) E törvény alkalmazásában

a) *önálló orvosi tevékenység*: a területi ellátási kötelezettség körében az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény szerint a háziorvos, a házi gyermekorvos, a fogorvos (a továbbiakban együtt: háziorvos) által nyújtott egészségügyi ellátás;

b) *orvos*: a külön jogszabály szerint vezetett alap- és működési nyilvántartásban szereplő orvosi, fogorvosi szakképesítéssel rendelkező személy;”

6. Az R2. indítványokkal érintett rendelkezései:

„9. § (1) Az egészségügyi intézmény gyógyító és azzal összefüggő feladatainak folyamatos ellátása érdekében ügyeleti, készenléti szolgálat is szervezhető. Ügyelet, készenlét ellátására – kivéve, ha jogszabály másként rendelkezik, vagy azt a betegellátáshoz kapcsolódó rendkívüli körülmény, helyzet vagy esemény (a továbbiakban: rendkívüli helyzet) teszi szükségessé – a közalkalmazott havonta hat alkalommal kötelezhető.

(2) Ügyeletnek minősül, ha a közalkalmazott rendkívüli munkaidőben – a feladatok folyamatos ellátása érdekében – ügyeleti díj ellenében, a munkavégzés helyszínén rendelkezésre áll, és elvégzi az ügyeleti feladatokat.

(3) Abban az intézményben, szolgálatnál vagy munkakörben, ahol műszak szervezése nem szükséges vagy nem lehetséges, de az előre nem tervezhető feladatok ellátásához a közalkalmazott állandó jelenléte indokolt, ügyeletet kell szervezni.

10. § (1) Egy ügyeleti szolgálat legfeljebb a munkaidő befejezésétől a következő munkaidő kezdetéig tarthat, és – a (2) bekezdésben meghatározottak kivételével – nem haladhatja meg a 18 órát.

(2) Rendkívüli helyzetben, valamint a heti pihenőnapon vagy munkaszüneti napon ellátott ügyelet időtartama 24 óra lehet.

(3) Az ügyeleti szolgálat után – a (4)–(5) bekezdésben foglaltak kivételével – nem jár pihenőidő.

(4) A 18 órát elérő ügyeletet közvetlenül követő munkaidőből

a) minősített ügyelet után 6 óra pihenőidőt kell,

b) csendes ügyelet, ügyelet után 4 óra pihenőidőt lehet biztosítani.

(5) A 24 órát elérő ügyeletet közvetlenül követő munkaidőből

a) minősített ügyelet után 8 óra – illetőleg ha a közalkalmazott teljes napi munkaideje ennél rövidebb, annak megfelelő – időtartamú pihenőidőt kell,

b) csendes ügyelet, ügyelet után 4 óra pihenőidőt lehet biztosítani.

(6) A (4) bekezdésben és az (5) bekezdés b) pontjában meghatározottnál magasabb mértékű pihenőidőt kollektív szerződés állapíthat meg.

(7) Ha az ügyeleti szolgálat és az azt megszakítás nélkül követő rendes munkaidő, majd újabb ügyelet együttesen eléri a 24 órát, az ügyeletet közvetlenül követően 8 óra – illetőleg ha a közalkalmazott teljes napi munkaideje ennél rövidebb, annak megfelelő – időtartamú pihenőidőt kell biztosítani.

11. § Az ügyeleti és készenléti szolgálatra történő beosztást, a tárgyhónapot megelőző hónap 20. napjáig el kell készíteni, és azt az érintett közalkalmazottal írásban közölni kell. Rendkívüli helyzetben az előzetes beosztástól el lehet térni.

12. § (1) Az ügyeleti szolgálat az ügyelet alatti munkavégzés éves átlagos mértékére tekintettel:

a) csendes ügyelet,

b) ügyelet,

c) minősített ügyelet lehet.

(2) Csendes ügyeletnek minősül minden olyan ügyelet, amely nem tartozik a (3), illetve (4) bekezdés szerint szabályozott esetekhez.

(3) Ügyeletnek minősül:

a) a sebészeti osztályon,

b) a traumatológiai osztályon,

c) az intenzív osztályon,

d) a kora- és újszülött osztályon,

e) a toxikológiai osztályon,

f) a művese osztályon,

g) a szülészeti, nőgyógyászati osztályon,

h) az akut felvételt adó osztályokon, ideértve a felvételes matrix osztályt is,

i) minden olyan osztályon, ahol a fenti jellegű feladatok ellátását kapcsoltan végzik, különösen a folyamatos diagnosztikai háttérrel biztosító osztályokon, valamint

j) az alapellátásban teljesített ügyelet.

(4) Minősített ügyeletnek kell tekinteni:

a) az anaesthesiológiai ügyeletet, továbbá

b) a traumatológiai osztályon felvételes napon,

- c) az idegsebészeti és stroke osztályon felvételes napon,
- d) neurotraumatológiai osztályon felvételes napon,
- e) az alkohol és drog intoxikált betegek ellátására kijelölt osztályon,
- f) központi intenzív osztályon teljesített ügyeletet.

(5) Kollektív szerződésben a (3) bekezdésben felsorolt ügyeleti szolgálatok minősített ügyeletként is meghatározhatók.

(6) Az ügyeleti szolgálatért járó óránkénti ügyeleti díj – mint átalánydíj – mértéke az (1) bekezdésben foglalt minősítés szerint:

- a) csendes ügyeletben
 - aa) hétköznap: az illetmény 1 órára eső összegének 55%-a,
 - ab) heti pihenőnapon: az illetmény 1 órára eső összegének 60%-a,
 - ac) munkaszüneti napon: az illetmény 1 órára eső összegének 70%-a;
- b) ügyeletben
 - ba) hétköznap: az illetmény 1 órára eső összegének 70%-a,
 - bb) heti pihenőnapon: az illetmény 1 órára eső összegének 80%-a,
 - bc) munkaszüneti napon: az illetmény 1 órára eső összegének 90%-a,
- c) minősített ügyeletben
 - ca) hétköznap: az illetmény 1 órára eső összegének 110%-a,
 - cb) heti pihenőnapon: az illetmény 1 órára eső összegének 120%-a,
 - cc) munkaszüneti napon: az illetmény 1 órára eső összegének 130%-a.

Kollektív szerződés az a)–c) pontokban meghatározott mértéknél magasabb ügyeleti díjat állapíthat meg.

(7) Ügyeleti díjra a vezető beosztású közalkalmazott is jogosult.

12/A. § (1) Amennyiben az ügyelet alatti munkavégzés tartamát a munkáltatónál nem mérik, és azt kollektív szerződés sem határozza meg, az egy ügyeletre eső, a Munka Törvénykönyve 119. §-ának (3)–(6) bekezdése szempontjából figyelembe vehető tényleges munkavégzés időtartama

- a) csendes ügyeletnél:
 - aa) hétköznap 16 órás ügyeleti szolgálat esetén legalább 2 óra,
 - ab) heti pihenőnapon (hétvégén), munkaszüneti napon, 24 órás ügyeleti szolgálat esetén legalább 3 óra;
- b) ügyeletnél:
 - ba) hétköznap 16 órás ügyeleti szolgálat esetén legalább 4 óra,
 - bb) heti pihenőnapon (hétvégén), munkaszüneti napon, 24 órás ügyeleti szolgálat esetén legalább 6 óra;
- c) minősített ügyeletnél:

ca) hétköznap 16 órás ügyeleti szolgálat esetén legalább 8 óra,

cb) heti pihenőnapon (hétvégén), munkaszüneti napon, 24 órás ügyeleti szolgálat esetén legalább 12 óra.

(2) A tényleges munkavégzés ügyeleti időn belüli aránya legalább csendes ügyeletnél 12,5%, ügyeletnél 25%, minősített ügyeletnél 50%.

(3) Sürgősségi betegellátó osztályokon a folyamatos betegellátás műszak szervezésével történik. Azokon a minősített ügyeletet ellátó osztályokon, ahol az intenzív munkavégzés miatt a feladatellátás ügyelettel megfelelően nem biztosítható, műszak szervezése indokolt.

12/B. § (1) A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 128. § (2) bekezdése alapján nem esik korlátozás alá a rendkívüli munkavégzés

a) az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény XIV. fejezetében meghatározott katasztrófa-egészségügyi ellátás keretében végzett tevékenység esetében, illetve

b) amennyiben a szervezett ügyeleti ellátásban rendkívüli, előre nem tervezhető akut eseti feladat olyan mértékű ellátása szükséges, amely a rendelkezésre álló ügyeleti szolgálatot teljesítő személyekkel nem biztosítható, és ezért

ba) az ügyeletben, illetve a készenlétben részt nem vevő munkatársak berendelése is szükségessé válik, illetve

bb) az ügyeletben részt nem vevő intézetnél hatósági intézkedésre soron kívüli ügyeleti szolgálat megszervezése válik szükségessé.

(2) Az (1) bekezdés ba)–bb) pontjaiban foglalt rendkívüli munkavégzés elrendelésének szükségességét az intézményvezető kérésére az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (a továbbiakban: ÁNTSZ) fővárosi és megyei intézetei utólag igazolják.

(3) Az (1) bekezdés ba) pontjában és (2) bekezdésében foglaltakat az Országos Mentőszolgálatnál több műszakban foglalkoztatott közalkalmazottak esetében alkalmazni kell.

13. § (1) Készenlétnek minősül, ha a közalkalmazott rendkívüli munkaidőben a feladatok folyamatos ellátása érdekében, külön díjazásért a munkavégzésre készen áll, és értesítés esetén, – rövid időn belül – a munkavégzés helyén megjelenik.

(2) Ahol további műszak vagy ügyeleti szolgálat nem szükséges, az esetlegesen jelentkező feladat azonban szükségessé teheti a közalkalmazott behívását, készenlétet kell szervezni.

(3) A közalkalmazottat a készenlétet követően pihenőidő nem illeti meg.

(4) Ha a készenlét időtartama alatt a közalkalmazottat a munkáltatója munkára igénybe veszi, az értesítéstől számítva a készenlét alatti munkavégzés teljes időtartamára, a túlmunka díjazásra vonatkozó rendelkezések szerint jár el lenérték.

14. § Ha a készenléti idő alatt teljesített munka és az azt megszakítás nélkül követő rendes munkaidő és ügyelet

összességében meghaladja a 24 órát, az ügyeletet közvetlenül követően 8 óra – illetőleg ha a közalkalmazott teljes napi munkaideje ennél rövidebb, annak megfelelő – időtartamú pihenőidőt kell biztosítani.

7. Az R3. indítvánnyal támadott rendelkezései:

„13. § (1) Az egészségügyi szolgáltató az ügyeleti ellátást

- a) osztályos ügyeleti,
- b) összevont osztályos ügyeleti (mátrix),
- c) sürgősségi ügyeleti,
- d) eseti ügyeleti, illetve
- e) alapellátás keretében szervezett ügyeleti

rendszerben, illetve ezek kombinációjával szervezi meg.”

„13. § (3) Amennyiben több azonos vagy hasonló profilú osztály működik az egészségügyi szolgáltatónál – a mátrix osztály külön jogszabály szerinti szervezésére vonatkozó elvek figyelembevételével – összevont osztályos ügyelet szervezése indokolt.”

III.

Az indítványok részben megalapozottak.

1. Az indítványok részben az egészségügyi dolgozók (elsősorban orvosok) túlmunkaidejével kapcsolatos munkajogi szabályok alkotmányossági vizsgálatát kérték, az indítványok más vonatkozásban a túlmunka díjazásával kapcsolatosan fogalmaztak meg alkotmányossági aggályokat.

Az Eütv. 7. §-a alapján minden betegnek joga van – jogszabályban meghatározott keretek között – az egészségi állapota által indokolt, megfelelő, folyamatosan hozzáférhető és az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő egészségügyi ellátáshoz. Megfelelő az ellátás, ha az az adott egészségügyi szolgáltatásra vonatkozó szakmai és etikai szabályok, illetve irányelvek megtartásával történik, továbbá folyamatosan hozzáférhető az ellátás, amennyiben az egészségügyi ellátórendszer működése napi 24 órán keresztül biztosítja annak igénybevehetőségét. A 93. § alapján az ügyeleti rendszer a napi munkarenden kívül bekövetkező sürgősségi esetekben az egészségügyi ellátás folyamatos igénybevételének lehetőségét biztosítja. Az ügyeleti ellátás célja az egészségügyi szolgáltatók napi munkarend szerinti munkaidő befejezésének időpontjától a következő napi munkarend szerinti munkaidő kezdetéig a beteg vizsgálata, egészségi állapotának észlelése, alkalmoszerű és azonnali sürgősségi beavatkozások elvégzése, illetőleg fekvőbeteg-gyógyintézetbe történő sürgősségi beutalása, valamint a külön jogszabályokban meghatározott eljárásokban való részvétel. Az R2. 9. § (2) bekezdése szerint ügyeletnek minősül, ha a közalkalmazott rendkívüli munkaidőben – a feladatok folyamatos ellátása érdekében – ügyeleti díj ellenében, a munkavégzés helyszínén rendelkezésre áll, és elvégzi az ügyeleti feladatokat.

Az Alkotmánybíróság az eljárása során elsőként az egészségügyi ügyeleti rendszert vizsgálta. A magyar egészségügyi ügyeleti rendszerben elsősorban orvosok dolgoznak, az ápoló(nő)k és más munkakörben foglalkoztatottak esetében jellemzően két- vagy háromműszakos munkarend szervezésével oldja meg a munkáltató a feladatellátást. Két fő formája van az ügyeletnek: a kórházban, közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott orvosok ügyelete, illetve az alapellátásban szintén közalkalmazottként, vagy ellátási szerződés keretében vállalkozóként dolgozó orvosok ügyelete. Az ügyelet minden esetben a munkavégzés helyéhez kötődik és az ügyeletet adó orvosnak pontosan meghatározott ügyeleti és munkaköri feladatai vannak. Az ügyelet lényege, hogy az orvos a napi munkaideje befejezése után ugyanazon, vagy más munkahelyen ügyeleti szolgálatba lép, ami délután 16 órától másnap reggel 8 óráig tart. Az ügyelet befejezése után pedig az esetek döntő többségében az orvos nem hagyja el a munkahelyét, ahol addig 24 órát töltött folyamatosan, hanem elkezd a következő napi rendes munkaidejét. Így végeredményben egy átlagos hétköznapi ügyelet során, amelyre az R2. 9. § (1) bekezdése alapján havonta maximum hat alkalommal kötelezhető, a közalkalmazott 32 órát töltve folyamatosan a munkahelyén.

Az Mt. rendkívüli munkavégzésre vonatkozó szabályai szerint, ha a munkavállalót a heti pihenőnapján munkára igénybe vették, helyette elsősorban másik pihenőnapot (pihenőidőt) kell adni a munkavégzést követő hónap végéig. A pihenőnap fogalmát az Mt. 117. § (1) bekezdés i) pontja határozza meg, a pihenőidő mértékéről az Mt. 123. §-a rendelkezik. Az Mt. 126. § (1) bekezdés c) pontja alapján az ügyelet alatti munkavégzés rendkívüli munkavégzésnek minősül. Az R2. 10. § (3) bekezdése, mint főszabály alapján az ügyeleti szolgálat után nem jár pihenőidő, kivételt csak a 18, illetve 24 órát elérő ügyelet esetében állapít meg.

a) A miniszter a Kjt. 59. § (2) bekezdés b) pontjának a 1999. évi LVI. törvény 28. § (1) bekezdésével történő módosítása során kapott felhatalmazást az egészségügyi ügyelet szabályozására. E jogalkotói munka eredménye lett az R2., amelynek szabályait az indítványozók sérelmezték. A Kjt. 59. § (2) bekezdés b) pontjának 2003. július 1-jétől hatályos rendelkezéseit a 2003. évi XX. törvény 43. § (1) bekezdése állapította meg, amely szerint az Mt. 127. §-ában és 129. §-ában foglaltakon túl a miniszter szabályozhatja a rendkívüli munkavégzés, az ügyelet és a készenlét elrendelésének feltételeit, valamint a készenlét és a készenlét alatt elrendelt munkavégzés, illetve az ügyelet és az ügyelet alatt elrendelt munkavégzés díjazását egyaránt magában foglaló átalánydíjazás mértékét.

A Kjt. 59. §-ának rendelkezései számos ponton eltérően szabályozzák az Mt.-nek a munkaidőre és a pihenőidőre vonatkozó szabályait, speciálisan a közalkalmazotti jogviszony és ezen belül az egészségügyi tevékenységre vonatkozóan. A Kjt. 59. § (1) bekezdése felsorolja mindazokat az Mt. szakaszokat, amelyek a közalkalmazotti jogviszony

keretében nem alkalmazhatóak. A felsorolt jogszabályhelyek – kivétel nélkül – bizonyos korlátot állítanak fel a munkáltató részére a napi munkaidő, a minimális pihenőidő vonatkozásában, valamint abban a tekintetben, hogy a kollektív szerződés ezektől a szabályoktól milyen mértékben térhet el. A Kjt. 59. § (5) bekezdése az elrendelhető rendkívüli munkavégzés felső határát naptári évenként – az egyéb közalkalmazottakra vonatkozó legfeljebb 200, kollektív szerződés rendelkezése alapján legfeljebb 280 óra mérték helyett – az Eütv.-ben meghatározott ügyeleti, készenléti feladatok ellátásában részt vevő közalkalmazott esetében az elrendelhető rendkívüli munkavégzés felső határa naptári évenként legfeljebb 300, kollektív szerződés rendelkezése alapján legfeljebb 400 óra mértékben határozza meg. A Kjt. 59. § (5) bekezdésének rendelkezései sértik az egyik indítványozó szerint az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésében meghatározott pihenéshez és szabadidőhöz való jogot és ezáltal az Alkotmány 2. § (1) bekezdését is, egy másik indítványozó szerint pedig az Alkotmány 70/B. § (3) és (4) bekezdését.

Az Alkotmánybíróság az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésével összefüggésben már több határozatában kifejtette, hogy az Alkotmány alapvető jogként fogalmazza meg a pihenéshez, a szabadidőhöz, a fizetett szabadsághoz való jogokat (1403/B/1990. AB határozat, ABH 1992, 493, 494.; 1005/B/1996. AB határozat, ABH 1998, 939, 940.; 1030/B/2004. AB határozat, ABH 2005, 1307, 1311.). Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az Alkotmány 70/B. § egyes rendelkezései az Alkotmány 70/A. §-ában meghatározott általános diszkriminációs tilalomnak a munka világára konkretizált rendelkezése [25/2003. (V. 21.) AB határozat, ABH 2003, 328, 346.; 142/B/1998. AB határozat, ABH 2005, 757, 765.].

Az Alkotmánybíróság már számos határozatában, több szempontból foglalkozott az Alkotmány 70/A. §-ának értelmezésével. Ennek során az emberi méltósághoz való joggal [Alkotmány 54. § (1) bekezdés] összefüggésben a 9/1990. (IV. 25.) AB határozatában megállapította, hogy „a jognak mindenkit egyenlőként (egyenlő méltóságú személyként) kell kezelnie, azaz az emberi méltóság alapjogán nem eshet csorba, azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell a jogosultságok és a kedvezmények elosztásának szempontjait meghatározni.” (ABH 1990, 46, 48.)

Az Alkotmánybíróság a 35/1994. (VI. 24.) AB határozatában hivatkozott továbbá arra, hogy „az alapjognak nem minősülő egyéb jogra vonatkozó, személyek közötti hátrányos megkülönböztetés vagy más korlátozás alkotmányellenessége akkor állapítható meg, ha a sérelem összefüggésben áll valamely alapjoggal, végső soron az emberi méltóság általános személyiségi jogával, és a megkülönböztetésnek, illetve korlátozásnak nincs tárgyilagos mérlegelés szerint ésszerű indoka vagyis önkényes.” (ABH 1994, 197, 200.)

Az Alkotmánybíróság annak megítéléséhez, hogy a jogalkotó az indítványozó által sérelmezett szabályozáskor az

egészségügyi ágazatban dolgozó közalkalmazottak esetében alkotmányellenes megkülönböztetést tett-e, először azt a szélesebb jogszabályi környezetet vizsgálta, amelybe a Kjt. 59. § (5) bekezdése illeszkedik.

Az Alkotmánybíróság a 44/B/1993. AB határozatában kifejtette: „Az Országgyűlés 1992-ben – szinte egy időben – a munkával kapcsolatos viszonyok jogi rendezésére három törvényt alkotott. Az így megszülető törvények a munkaviszonyok jogi rendezése tekintetében a régi, egyetemes Munka Törvénykönyvéhez képest – figyelemmel a társadalomban zajló változásokra – jelentős differenciálódást eredményeztek. A differenciálódás lényege, hogy a magánszférában a munka világában növekedett a szerződéses szabadság mértéke. Elkülönült egyrészt a gazdaságban és az állami, önkormányzati szférában történő alkalmazás jogi rendezése. Másrészt további eltérés jött létre a jogi szabályozásban aszerint, hogy a munkatevékenység végzése során az alkalmazott közhatalmat gyakorló szervezet tagja vagy sem. A jogi rendezés különbözőségének egyik oka, hogy egészen más a munkáltató pozicionális helyzete a gazdasági versenyszférában és a költségvetési szférában, ahol mind a munkáltató, mind a köztisztviselő, mind a közalkalmazott (tehát munkáltató és munkavállaló) jogállását elsősorban a költségvetéstől való függés határozza meg. Ugyancsak a jogi szabályozás eltéréseiben mutatkoznak meg azok a különbségek is, amik az egyes jogviszonyokban végzett munkatevékenységek eltérő jellegéből és közegéből fakadnak.” (ABH 1994, 574, 574–575.)

Az Alkotmánybíróság a 198/B/1998. AB határozatában rámutatott, hogy „[a] munkával kapcsolatos viszonyok változott különbözősége, továbbá az egyes jogviszonyokban elélt munkatevékenységek egymástól nyilvánvalóan eltérő jellege is indokolja a jogi szabályozás differenciálását. A három törvény a munkavállalók három valóságos csoportjára vonatkozóan szab meg – a bérre, az illetményre, az illetménykiegészítésre és pótlékokra, a jubileumi jutalom, a 13. havi fizetés feltételeire is kiterjedő – eltéréseket, s ezek nem tekinthetők diszkriminációnak. Alkotmányellenes megkülönböztetés ugyanis az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint [pl. a 4/1993. (II. 12.) AB határozatában] »csak összehasonlítható jogosultak vagy kötelezettek között vethető fel«. (ABH 1993, 65.) A köztisztviselők, a közalkalmazottak, s a Munka Törvénykönyve hatálya alá tartozó munkavállalók pedig olyan egymástól elkülönült csoportokba sorolhatók, amelyekre az eltérő munkajogi szabályozás alkotmányosan indokolt.” (ABH 1999, 668, 669.)

„A jogalkotó a Kjt. megalkotásával 1992. július 1-jével speciális, új típusú jogviszonyt hozott létre. A korábban homogén munkajog területén – a speciális sajátosságokat kiemelve – megalkotta a közalkalmazotti jogviszonyt, melyre vonatkozó szabályokat önálló törvényben rögzítette.” [25/2003. (V. 21.) AB határozat, ABH 2003, 328, 340.] Ennek keretében a jogalkotó a Kjt. 55/A. §-ában szabályozta a közalkalmazottakra általános jelleggel vonatkozóan az elrendelhető rendkívüli munkavégzés naptári

évenkénti felső határát 200, kollektív szerződés esetén legfeljebb 280 órában. A Kjt. 59. § (5) bekezdése a az egészségügyi ügyeleti, készenléti feladatok ellátásában részt vevő közalkalmazott esetében az általános szabálytól eltérően 300, kollektív szerződés rendelkezése alapján legfeljebb 400 órában határozta meg az elrendelhető rendkívüli munkavégzés felső határát. A Kjt. más tevékenységi területen nem tartalmaz eltérő szabályt az általános szabálytól.

Az Alkotmánybíróság számos határozatában utalt arra, hogy a diszkrimináció tilalma nem jelenti minden megkülönböztetés tilalmát. Az a kérdés, hogy a megkülönböztetés alkotmányos határok között marad-e, csakis a mindenkori szabályozás tárgyi és alanyi összefüggéseiben vizsgálható. Az Alkotmánybíróság határozataiban kifejtette továbbá, hogy az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdése csak az azonos szabályozási körbe vont jogalanyok közötti olyan alkotmányos indok nélkül tett megkülönböztetést tiltja, amelynek következtében egyes jogalanyok hátrányos helyzetbe kerülnek. A diszkrimináció tilalma elsősorban az alkotmányos alapjogok tekintetében tett megkülönböztetésekre terjed ki. Abban az esetben, ha a megkülönböztetés nem az emberi vagy alapvető jog tekintetében történt, az eltérő szabályozás alkotmányellenessége csak akkor állapítható meg, ha az emberi méltósághoz való jogot sérti. Az indítvány alapján vizsgált esetben alapvető jog, a pihenéshez és a szabadidőhöz való jog tekintetében történt megkülönböztetés a Kjt. 59. § (5) bekezdésében foglalt szabályozás megalkotásakor.

A Kjt. 59. § (5) bekezdésének az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésébe ütközéssel összefüggésben az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, történt-e olyan mértékű alapjogkorlátozás, amely alkotmányellenességet eredményez.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a betegek Eütv. 7. §-ában meghatározott jogának érvényesülése, a megfelelő, folyamatos egészségügyi ellátáshoz való hozzáférhetőség biztosítása érdekében a közalkalmazottak széles körén belül az egészségügyi dolgozókra, mint homogén csoportra vonatkozóan állapított meg a Kjt. 59. § (5) bekezdése – a Kjt. 55/A. §-ában megfogalmazott általános szabálytól eltérő – a rendkívüli munkavégzés keretében az ügyeleti, készenléti feladatok ellátásának felső határára olyan szabályozást, amely az általános szabályozáshoz képest korlátozza a pihenéshez, szabadidőhöz való jogot. Az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésében meghatározott alapjognak az általános szabályokhoz képest az egészségügyben történő korlátozását a jogalkotó törvényben alapította meg. „Valamely alapjog tartalmának meghatározása és lényeges garanciáinak megállapítása csakis törvényben történhet, törvény kell továbbá az alapjog közvetlen és jelentős korlátozásához is.” [64/1991. (XII. 17.) AB határozat ABH 1991, 297, 300.] Kiemelkedően fontos társadalmi érdek fűződik a folyamatos egészségügyi ügyeleti, készenléti szolgálat zökkenőmentes működtetéséhez, ennek elmaradása sértené az Alkotmány 70/D. §-ában biztosított legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való jogot. Az is tény, hogy az ügyeleti, készenléti szolgálat fo-

lyamatos biztosítása hatalmas humán erőforrás kapacitást igényel. Ebből következik, hogy az egészségügyi dolgozók szabadidőhöz, pihenőidőhöz való alkotmányos jogát törvényben korlátozni lehet és kell oly mértékben, amely számukra a legkisebb jogsérelmet okozva biztosítja, hogy a Magyar Köztársaság területén tartózkodóknak az Alkotmány 70/D. § (1) bekezdésében biztosított alapjoga sérelmet ne szenvedjen.

Az Alkotmány 70/D. § (1) bekezdésében meghatározott egészséghez való alapjog, az egészségügyi ellátáshoz fűződő közérdek érvényesülésének biztosítása az Alkotmány 70/D. § (2) bekezdése alapján az állam feladata az egészségügyi intézmények és az orvosi ellátás megszervezésével. Az állam e feladatának teljesítése érdekében került sor az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésében meghatározott alapjog korlátozására a Kjt. 59. § (5) bekezdésében foglaltak szerint az egészségügyben dolgozó közalkalmazottak, mint speciális foglalkozási körülmények között dolgozók esetében. Az állami feladatellátás biztosítása érdekében az alapjog Kjt. 59. § (5) bekezdésében meghatározott mértékű korlátozása szükséges és nem aránytalan. Az Alkotmány 70/D. §-ában meghatározott legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való jog biztosítása folyamatos és intézményes egészségügyi ellátás működtetését követeli meg az államtól, amely esetenként rendkívüli feladatok ellátását, s az e területen dolgozóktól rendkívüli munkavégzést is igényel. A rendkívüli feladatok ellátásával harmonizál a rendkívüli munkavégzés szabályainak a megállapíthatósága. A Kjt. indítvánnyal támadott rendelkezése az azonos szabályozási körbe vont jogalanyok között megkülönböztetést nem tartalmaz, így az nem sérti az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdését és a 70/B. § (4) bekezdését, sem az Alkotmány 2. § (1) bekezdését. Ezért az Alkotmánybíróság a Kjt. 59. § (5) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt e vonatkozásban elutasította.

Az Alkotmány 70/B. § (3) bekezdése szerint: „Minden dolgozónak joga van olyan jövedelemhez, amely megfelel végzett munkája mennyiségének és minőségének.” A Kjt. 59. § (5) bekezdése az ügyeleti, készenléti feladatok ellátásban részt vevő közalkalmazottak esetében határozza meg az elrendelhető rendkívüli munkavégzés felső határát.

A Kjt. 59. § (5) bekezdése és az Alkotmány 70/B. § (3) bekezdése között alkotmányjogilag értékelhető összefüggés nem állapítható meg. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az érdemi alkotmányossági összefüggés hiánya az indítvány elutasítását eredményezi, ezért az Alkotmánybíróság a Kjt. 59. § (5) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt e vonatkozásban is elutasította.

b) Az R2. 9. § (1) bekezdése alapján az ügyelet, készenléti ellátására a közalkalmazott – az Mt. 126. § (1) bekezdése c) pontja alapján – havonta 6 alkalommal kötelezhető, ami csak 8 órás ügyelettel számolva – nem számolva az R2. 10. §-ában meghatározott 18, illetve 24 órás ügyelettel – elérheti az évi 576 órát, s ezzel túllépi a Kjt. 59. § (5) be-

kezdésében meghatározott elrendelhető rendkívüli munkavégzés naptári évenkénti felső határát (300 óra, kollektív szerződés rendelkezése alapján 400 óra).

Az R2. 9. § (1) bekezdésének rendelkezése érinti az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésében meghatározott pihenéshez és szabadidőhöz való alapvető jogot. Az Alkotmánybíróság először azt vizsgálta, hogy az alapvető jog rendeleti úton történő korlátozása alkotmányos-e, közelebbről: sérti-e az Alkotmány 8. § (2) bekezdését a törvénynél alacsonyabb szintű végrehajtási rendelet megalkotása. „Az Alkotmány 8. § (2) bekezdése az alapvető jogok kizárólag törvény általi korlátozásának feltételeit és határait szabja meg.” [8/2004. (III. 25.) AB határozat, ABH 2004, 144, 163.] Az Alkotmánybíróság a 64/1991. (XII. 17.) AB határozatában kifejtette: „Valamely alapjog tartalmának meghatározása és lényeges garanciáinak megállapítása csakis törvényben történhet, törvény kell továbbá az alapjog közvetlen és jelentős korlátozásához is.” (ABH 1991, 297, 300.) Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az ügyeleti, készenléti idő időtartamának, mértékének szabályozása olyan kérdéskör, amely közvetlenül érinti az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésében a munkavállalót megillető pihenéshez és szabadidőhöz való alapvető jogot. A munkavállalók – jelen esetben közalkalmazottak – ügyeleti, készenléti munkavégzése mértékének – az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésében meghatározott pihenéshez és szabadidőhöz való alapvető jog korlátozását jelentő – szabályozása esetén az Alkotmány 8. § (2) bekezdése alapján törvényi szintű szabályozás a követelmény, mert alapvető jogokat érintő szabályokról van szó. Ezért a pihenéshez és a szabadidőhöz való jog korlátozása csak törvényi szinten lehetséges, az Alkotmány 8. § (2) bekezdését sérti, ha ezeket a kérdéseket nem törvényben szabályozzák, hanem végrehajtási rendeletben. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a munkajogi szabályozás sokszintű, az alapvető szabályokat törvények, s azok egy-egy ágazatra történő lebontását kormányrendeletek, miniszteri rendeletek, kollektív szerződések és szabályzatok tartalmazzák. Minden olyan munkajogi szabály, amely nem alapvető jogokat korlátoz, törvényi szintnél alacsonyabb szintű jogszabályban, illetve kollektív szerződésben, szabályzatban szabályozható. A Kjt. 59. § (2) és (4) bekezdésében adott felhatalmazás alapján a miniszter a törvényi rendelkezéseket kiegészítő szabályozásra alkothat rendeletet, azonban a rendeletalkotási felhatalmazás nem jelent felhatalmazást alapvető jog közvetlen és jelentős korlátozására is.

Az R2. 9. § (1) bekezdésében lévő rendeleti szabályozás a közalkalmazott havonta hat alkalommal való ügyeletre, készenlétre kötelezettségéről – figyelemmel az R2. 10. §-ában meghatározott ügyeleti időtartamra – azonban a pihenéshez és szabadidőhöz való alapvető jog rendeleti úton – a Kjt. 59. § (5) bekezdésében meghatározott mértéket meghaladó módon – történő korlátozását jelenti. Az R2. 9. § (1) bekezdésében biztosított munkáltató általi kötelezési lehetőség szabályozása a rendkívüli munkavégzés terén túllép a törvényi felhatalmazáson. Az R2. szabályo-

zása csak oly mértékű lehet, amely biztosítja a Kjt. 59. § (5) bekezdésében meghatározott ügyeleti időkeret betartatóságát. A túlmunka éves mértéke csak akkor nem haladja meg a maximális 400 órát, ha az ügyeleti szolgáltatásban részt vevő közalkalmazott havonta csak egy alkalommal ügyel. A havonta elrendelhető ügyeletek száma 6, ami éves szinten a hétvégi ügyeletek számától függően 1152 és 1536 óra közötti ügyeletet jelent, a felső határ több mint háromszorosát jelenti. Ez havi 3 ügyelet esetén az éves óraszám 576 és 864, havi két ügyelet esetén 384 és 576 óra között alakul. Ez azt jelenti, hogy nem lehet betartani a maximális 400 órás felső határt. Bár a Kjt. 59. § (2) bekezdés b) pontja alapján az Mt. 127. §-ában és 129. §-ában foglaltakon túl a miniszter szabályozhatja a rendkívüli munkavégzés, az ügyelet és a készenlét elrendelésének feltételeit, valamint a készenlét és a készenlét alatt elrendelt munkavégzés díjazását egyaránt magában foglaló átalánydíjazás mértékét, azonban ez a szabályozás a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 1. § (2) bekezdésében megfogalmazottak alapján nem lehet ellentétes magasabb szintű jogszabály rendelkezésével. Az indítványok alapján vizsgált szabályozási módra vonatkozóan pedig az Alkotmány 35. § (2) bekezdése kifejezett rendelkezést is tartalmaz, amikor megállapítja, hogy a „Kormány rendelete és határozata törvénnyel nem lehet ellentétes”. Az R2. 9. § (1) bekezdése a fentiek alapján sérti a Jat. 1. § (2) bekezdését, illetve az Alkotmány 35. § (2) bekezdését és azáltal az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, valamint az Alkotmány 8. § (2) bekezdését, ezért alkotmányellenes. Az Alkotmánybíróság az R2. 9. § (2) és (3) bekezdése, 10. §-a, 12. §-a, 12/A. §-a, 12/B. §-a, 13. §-a és 14. §-a alkotmányellenességét a 9. § (1) bekezdésével való szoros összefüggés alapján állapította meg.

Az Alkotmánybíróság az alkotmányellenesnek minősített R2. 9. §-át, 10. §-át, 12. §-át, 12/A. §-át, 12/B. §-át, 13. §-át és 14. §-át 2007. június 30. napjával semmisítette meg. Az Alkotmánybíróság az R2. rendelkezéseinek „pro futuro” megsemmisítésénél azt vette figyelembe, hogy a rendelkezések azonnali megsemmisítése jogbizonytalanságot okozna, ezért a megsemmisítés időpontját 2007. június 30. napjában határozta meg, hogy a jogalkotónak elegendő idő álljon rendelkezésére az alkotmányos szabályozás kialakításához. A jogalkotónak lehetősége nyílik arra az ügyeleti idő újraszabályozásánál, hogy megoldja, miként lehet jobban egyensúlyt teremteni a betegek magas szintű ellátáshoz fűződő joga (Alkotmány 70/D. §) és az egészségügyben dolgozó közalkalmazottak pihenéshez való alapjoga [Alkotmány 70/B. § (4) bekezdése] között.

2. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint, ha az indítvánnyal támadott jogszabályt vagy annak egy részét az Alkotmány valamely rendelkezésébe ütközőnek minősíti, és ezért azt megsemmisíti, akkor a további alkotmányi rendelkezések esetleges sérelmét – a már megsemmisített jogszabályi rendelkezéssel összefüggésben –

érdemben nem vizsgálja. [44/1995. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1995, 203, 205.; 4/1996. (II. 23.) AB határozat, ABH 1996, 37, 44.; 61/1997. (XI. 19.) AB határozat, ABH 1997, 361, 364.; 15/2000. (V. 24.) AB határozat, ABH 2000, 420, 423.; 16/2000. (V. 24.) AB határozat, ABH 2000, 425, 429.; 29/2000. (X. 11.) AB határozat, ABH 2000, 193, 200.]

Mivel az Alkotmánybíróság az R2. 9. §-át, a 10. §-át, a 12. §-át, a 12/A. §-át, a 12/B. §-át, a 13. §-át és a 14. §-át az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe és a 8. § (2) bekezdésébe ütközőnek minősítette, ezért az R2. 9. §-ának, a 10. §-ának, a 12. §-ának, a 12/A. §-ának, a 12/B. §-ának, a 13. §-ának és a 14. §-ának az Alkotmány a 35. § (2) bekezdésében, az 54. § (1) bekezdésében, a 70/A. § (1) bekezdésében, a 70/B. § (2)–(4) bekezdéseiben, a 70/D. §-ában és a 70/E. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezések sérelmét nem vizsgálta.

3. Az egyik indítványozó szerint az R1. 11–17. §-ainak rendelkezései az egészségügyi dolgozókra nézve diszkriminatívak a más területen dolgozókhoz (igazságügyi dolgozók, bírák, köztisztviselők) képest, és ezért sértik az Alkotmány 70/A. §-át, továbbá ellentétesek az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésével. Az R1. hatályon kívül helyezése miatt az Alkotmánybíróság a fentiekben kifejtettek alapulvételével az R2. azonos tartalmú rendelkezéseire nézve folytatta le az alkotmányossági vizsgálatot. Tekintettel arra, hogy az előzőekben az Alkotmánybíróság az R2. 9. §-át, a 10. §-át, a 12. §-át, a 12/A. §-át, a 12/B. §-át, a 13. §-át és a 14. §-át az Alkotmány 8. § (2) bekezdésébe ütközőnek minősítette és megsemmisítette, ezért csak az R2. indítvánnyal támadott, s hatályban maradt 11. §-a rendelkezéseire vonatkozóan végezte el az Alkotmány 70/A. §-a indítványozó által állított sérelmével kapcsolatos alkotmányossági vizsgálatot.

a) Az Alkotmánybíróság számos határozatában értelmezte az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdését. Az Alkotmány e rendelkezését – állandó gyakorlata szerint – a jogegyenlőség általános elvét megfogalmazó alkotmányi követelményként értelmezte. Az Alkotmánybíróság e határozatokban kifejtette, hogy bár az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdése szövegszerűen az alapvető jogok tekintetében tiltja a hátrányos megkülönböztetést, a tilalom, ha a megkülönböztetés sérti az emberi méltósághoz való alapvető jogot, kiterjed az egész jogrendszerre. Abban az esetben, ha a megkülönböztetés nem az emberi vagy az alapvető állampolgári jog tekintetében történt, az eltérő szabályozás alkotmányellenessége akkor állapítható meg, ha az az emberi méltósághoz való jogot sérti. Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlata során ez utóbbi körben akkor ítélte alkotmányellenesnek a jogalanyok közötti megkülönböztetést, ha a jogalkotó önkényesen, ésszerű indok nélkül tett különbséget az azonos szabályozási kör alá vont jogalanyok között [9/1990. (IV. 25.) AB határozat, ABH 1990, 46, 48.; 21/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 73, 77–78.; 61/1992. (XI. 20.) AB határozat, ABH 1992, 280,

281.; 35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 197.; 30/1997. (IV. 29.) AB határozat, ABH 1997, 130, 138–140. stb.].

Az R2. személyi hatálya alá tartozó közalkalmazottak nem tekinthetők azonos helyzetben lévő személyeknek az indítványozó által hivatkozott igazságügyi dolgozók, bírákkal, köztisztviselőkkel. A törvényalkotó éppen a különböző helyzetük miatt szabályozta külön-külön törvényben a fenti csoportokat alkotó munkavállalók jogállását (Kjt., az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény, a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény, a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény). Az Alkotmánybíróság gyakorlatában személyek közötti diszkriminációról csak akkor lehet szó, ha a jogalkotó valamely személyt vagy embercsoportot más, azonos helyzetben lévő személyekkel vagy embercsoporttal történt összehasonlításban kezel hátrányosabb módon. [32/1991. (VI. 6.) AB határozat, ABH 1991, 146, 161–162.; 43/B/1992. AB határozat, ABH 1994, 744, 745.; 397/B/1995. AB határozat, ABH 1995, 786, 787.; 432/B/1995. AB határozat, ABH 1995, 789, 792.; 719/B/1998. AB határozat, ABH 2000, 769, 775.; 17/2000. (V. 26.) AB határozat, ABH 2000, 112, 115.; 624/E/1999. AB határozat, ABH 2002, 1023, 1035. stb.] Ezért az Alkotmánybíróság az R2. 11. §-a rendelkezéseinek az Alkotmány 70/A. §-ába ütköző alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasította.

b) Az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdése szerint: „Mindenkinek joga van a pihenéshez, a szabadidőhöz és a rendszeres fizetett szabadsághoz.” Az R2. 11. §-a meghatározza, hogy a tárgyhónapot megelőző hónap 20. napjáig kell az ügyeleti és készenléti szolgálatra történő beosztást elkészíteni és ezt írásban közölni kell a közalkalmazottal.

Az R2. 11. §-a és az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdése között alkotmányjogilag értékelhető összefüggés nem állapítható meg. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az érdemi alkotmányossági összefüggés hiánya az indítvány elutasítását eredményezi, ezért az Alkotmánybíróság az R2. 11. §-a alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt e vonatkozásban elutasította.

4. Az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének sérelmét állította több indítványozó is: az egyik indítványozó a Kjt. 59. § (2) bekezdés b) pontja és a 76. § (3) bekezdése, a másik indítványozó az Mt. 117/A. § (2) bekezdés b) és f) pontja, a 119. § (6) bekezdése, a 127. § (5) bekezdése, a Kjt. 59. § (2) bekezdés b) pontja, az 59. § (4) bekezdés b) pontja és a harmadik indítványozó a Kjt. 59. § (4) bekezdés b) pontja esetében.

Két indítványozó is alkotmányellenesnek tartja a Kjt. 59. § (2) bekezdés b) pontjának rendelkezését. Az egyik indítványozó a jogbiztonság sérelmét látja abban, hogy a Kjt. 59. § (2) bekezdés b) pontjában felhatalmazott minisz-

ter alapvető jogokat korlátoz, amikor szabályozhatja a rendkívüli munkavégzés, az ügylet és a készenlét elrendelésének feltételeit, valamint a készenlét és a készenlét alatt elrendelt munkavégzés, illetve az ügylet és az ügylet alatt elrendelt munkavégzés díjazását egyaránt magában foglaló átalánydíjazás mértékét. A másik indítványozó szerint a Kjt. 59. § (2) bekezdés *b*) pontja lehetőséget ad arra, hogy jogszabály vagy kollektív szerződés az ügyleti időnek csak egy részét ismerje el munkaidőnek, anélkül, hogy meghatározná azt, hogy az ügylet fennmaradó része milyen időnek minősül és mely szabályok vonatkoznak rá, és ez – álláspontja szerint – a jogbiztonság követelményét sérti.

Az Alkotmánybíróság a 9/1992. (I. 30.) AB határozatában megállapította: „A jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság az állam – s elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. Vagyis a jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. Ezért alapvetőek a jogbiztonság szempontjából az eljárási garanciák. Csak formalizált eljárás szabályainak követésével keletkezhet érvényes jogszabály, csak az eljárási normák betartásával működnek alkotmányosan a jogintézmények.” (ABH 1992, 59, 65.) Az Alkotmánybíróság ezt követően a 25/1992. (IV. 30.) AB határozatban rámutatott:

„A jogállamiság egyik fontos alkotóeleme a jogbiztonság, amely egyebek között megköveteli, hogy

– az állampolgárok jogait és kötelességeit a törvényben megszabott módon kihirdetett és bárki számára hozzáférhető jogszabályok szabályozzák,

– meglegyen a tényleges lehetőség arra, hogy a jogalanyok magatartásukat a jog előírásaihoz tudják igazítani, (...)

A jogbiztonság e két alapvető követelménye közül bármelyiknek a figyelmen kívül hagyása összeegyeztethetetlen az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével, s így alkotmányellenes.” (ABH 1992, 131, 132.)

A Jat. 15. § (1) bekezdése alapján a végrehajtási jogszabály alkotására adott felhatalmazásban meg kell határozni a felhatalmazás jogosultját, tárgyát és kereteit. A felhatalmazás jogosultja a jogi szabályozásra másnak további felhatalmazást nem adhat. A Kjt. 59. § (2) bekezdés *b*) pontja a törvény keretei között végrehajtási jogszabály megalkotására ruházta fel a minisztert, meghatározva a felhatalmazás tárgyát és kereteit is. A felhatalmazás alapján a miniszter nem jogosult egyrészt a törvénnyel ellentétes, másrészt a felhatalmazás keretein túlterjeszkedő szabályozás megállapítására.

A két indítványozó a Kjt. 59. § (4) bekezdés *b*) pontját véli alkotmányellenesnek. Az egyik indítványozó szerint a Kjt. 59. § (4) bekezdés *b*) pontja lehetőséget ad arra, hogy

jogszabály vagy kollektív szerződés az ügyleti időnek csak egy részét ismerje el munkaidőnek, anélkül, hogy meghatározná azt, hogy az ügylet fennmaradó részre milyen időnek minősül és mely szabályok vonatkoznak rá, és ez – álláspontja szerint – a jogbiztonság követelményét sérti. A másik indítványozó úgy véli, hogy a Kjt. 59. § (4) bekezdés *b*) pontja alapvető munkavállalói alkotmányos jogokat sért, s ezért az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe ütközik.

A Kjt. 59. § (4) bekezdés *b*) pontja alapján az egészségügyi tevékenységre vonatkozó külön törvényben meghatározott ügyleti, készenléti feladatok ellátásában részt vevő közalkalmazott esetében az Mt. 119. §-ának (6) bekezdésétől a miniszter vagy kollektív szerződés eltérhet, és – az ügylet során végzett munka szokásos időtartamának alapulvételével – meghatározhatja az egy ügyletre eső, az Mt. 119. § (3)–(6) bekezdése szempontjából figyelembe vehető átlag-időtartamot.

A Kjt. 59. § (4) bekezdés *b*) pontja a törvény keretei között végrehajtási jogszabály megalkotására ruházta fel a minisztert, meghatározva a felhatalmazás tárgyát és kereteit is. A felhatalmazás alapján a miniszter nem jogosult egyrészt a törvénnyel ellentétes, másrészt a felhatalmazás keretein túlterjeszkedő szabályozás megállapítására. A törvényi felhatalmazás alapján e szabályokat nem csak a miniszter állapíthatja meg, hanem kollektív szerződés is szabályozhatja.

A Kjt. 59. § (2) bekezdés *b*) pontjának szabályozása világos, egyértelmű, nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében meghatározott jogállamból eredő jogbiztonság sérelmét eredményezi. Ezért az Alkotmánybíróság a Kjt. 59. § (4) bekezdés *b*) pontjának az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe való ütközés miatti alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasította.

Az egyik indítványozó az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből eredő jogbiztonság sérelmét látja abban, hogy a Kjt. 76. § (3) bekezdésében felhatalmazott miniszter alapvető jogokat korlátoz, amikor az egészségügyi tevékenységre vonatkozó külön törvényben meghatározott ügyleti, készenléti feladatok ellátása érdekében az Mt. 146–149. §-ában meghatározottaktól eltérő szabályokat állapíthat meg. A miniszter jogalkotási felhatalmazása azonban ebben az esetben sem terjed ki arra, hogy az Alkotmány, az Mt. és a Kjt. szabályozásával ellentétes rendeletet alkosson, hanem csak az Mt. 146–149. §-ában szabályozott kérdéskörben – a rendkívüli munkavégzés díjazása – a feladatellátáshoz szükséges szabályok állapítására korlátozódik.

A másik indítványozó az Mt. 117/A. § (2) bekezdés *b*) és *f*) pontja, a 119. § (6) bekezdése, a 127. § (5) bekezdése alkotmányellenességét állítja. Álláspontja szerint az Mt. 117/A. § (2) bekezdés *b*) és *f*) pontja, a 119. § (6) bekezdése, a 127. § (5) bekezdése lehetőséget ad arra, hogy jogszabály vagy kollektív szerződés az ügyleti időnek csak egy részét ismerje el munkaidőnek, anélkül, hogy meghatároz-

ná azt, hogy az ügylet fennmaradó része milyen időnek minősül és mely szabályok vonatkoznak rá, és ez – álláspontja szerint – a jogbiztonság követelményét sérti.

Az Mt. 117/A. § (2) bekezdés *b)* és *f)* pontja alapján az egészségügyi tevékenységre vonatkozó külön törvényben meghatározott ügyleti, készenléti feladatok ellátásában részt vevő munkavállaló esetében kollektív szerződés az Mt. 119. § (6) bekezdésétől eltérhet, és – az ügylet során végzett munka szokásos időtartamának alapulvételével – meghatározhatja az egy ügyletre eső, az Mt. 119. § (3)–(6) bekezdése szempontjából figyelembe vehető átlag-időtartamot, illetve az Mt. 127. § (5) bekezdésétől eltérhet, és – az ügylet során végzett munka szokásos időtartamának alapulvételével – meghatározhatja az egy ügyletre eső, az Mt. 127. § (4)–(5) bekezdése szempontjából figyelembe vehető átlag-időtartamot. Ehhez állapít meg kiegészítő szabályt az Mt. 119. § (6) bekezdése és a 127. § (5) bekezdése. Az Mt. 119. § (6) bekezdése alapján az Mt. 119. § (3)–(5), illetve a (7) bekezdés alkalmazása során az ügylet teljes időtartamát munkaidőként kell figyelembe venni, ha a munkavégzés időtartama nem mérhető. Az Mt. 127. § (5) bekezdése alapján pedig a rendkívüli munkavégzés az Mt. 127. § (4) bekezdés szerinti mértékébe az ügylet teljes időtartamát be kell számítani, ha az ügylet alatt a munkavégzés időtartama nem mérhető.

Az Mt. indítvánnyal támadott rendelkezései tartalmazzák a kollektív szerződéssel szabályozható tárgykört és annak kereteit is. Ehhez további keretet ad még az Mt. 13. § (4) bekezdése, amely a kollektív szerződés semmisségének eseteit határozza meg.

A Kjt. 59. § (2) bekezdés *b)* pontjának, az 59. § (4) bekezdés *b)* pontjának és a 76. § (3) bekezdésének, az Mt. 117/A. § (2) bekezdés *b)* és *f)* pontjának, a 119. § (6) bekezdésének, a 127. § (5) bekezdésének szabályozása világos, egyértelmű, nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében meghatározott jogállamból eredő jogbiztonság sérelmét eredményezi. Ezért az Alkotmánybíróság a Kjt. 59. § (2) bekezdés *b)* pontjának, az 59. § (4) bekezdés *b)* pontjának és a 76. § (3) bekezdésének, valamint az Mt. 117/A. § (2) bekezdés *b)* és *f)* pontjának, a 119. § (6) bekezdésének, a 127. § (5) bekezdésének az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe való ütközés miatti alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványokat elutasította.

5. Az egyik indítványozó véleménye szerint az Mt. 117/A. § (2) bekezdés *b)*, *e)* és *f)* pontjainak, a 117/B. § (3) bekezdésének, valamint a Kjt. 59. § (4) bekezdés *b)* és *f)* pontjainak és a 76. § (3) bekezdésének rendelkezései sértik az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdését, illetve az Mt. 117/A. § (2) bekezdés *b)* és *f)* pontjainak, valamint a Kjt. 59. § (4) bekezdés *b)* és *f)* pontjainak rendelkezései sértik az Alkotmány 70/B. § (2) és (4) bekezdéseit. A Kjt. 59. § (4) bekezdés *b)* és *f)* pontjainak rendelkezéseit egy másik indítványozó is az Alkotmány 70/B. § (2)–(4) bekezdései-

vel, illetve az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésével a Kjt. 59. § (4) bekezdés *c)* pontját is ellentétesnek véli.

a) Az indítványozó szerint az Mt. 117/A. § (2) bekezdés *b)*, *e)* és *f)* pontjai az egészségügyben dolgozók számára diszkriminatívak, mert az Mt. minden ágazatra kiterjedően a 119. § (6) bekezdésében úgy rendelkezik, hogy a munkaidő beosztása szempontjából az ügylet teljes időtartamát munkaidőként kell figyelembe venni, ha a munkavégzés időtartama nem mérhető. Továbbá az Mt. 117/B. § (3) bekezdését pedig azért tartja diszkriminatívnak, mert lehetőséget ad arra, hogy a készenléti jellegű munkakörökben a heti 40 órás munkaidőt heti 60 órára emelhessék a felek megállapodása alapján, ami – az indítványozó véleménye szerint – oda vezet, hogy az ilyen jellegű munkakörben dolgozók heti húsz órával is többet dolgozhatnak alaphéremért, elesve a rendkívüli munkavégzésért járó kedvezőbb díjazástól.

Az Mt. támadott rendelkezései lehetővé teszik, hogy az egészségügyi tevékenységre vonatkozó külön törvényben meghatározott ügyleti, készenléti feladatok ellátásában részt vevő munkavállaló esetében kollektív szerződés

– az Mt. 119. § (6) bekezdésétől eltérhessen, és – az ügylet során végzett munka szokásos időtartamának alapulvételével – meghatározhassa az egy ügyletre eső, a Mt. 119. § (3)–(6) bekezdése szempontjából figyelembe vehető átlag-időtartamot,

– az Mt. 126. § (1) bekezdés *d)* pontjától eltérhessen, és – a készenlét során végzett munka szokásos időtartamának alapulvételével – meghatározhassa az egy készenlétre eső munkavégzés átlag-időtartamát,

– az Mt. 127. § (5) bekezdésétől eltérhessen, és – az ügylet során végzett munka szokásos időtartamának alapulvételével – meghatározhassa az egy ügyletre eső, az Mt. 127. § (4)–(5) bekezdése szempontjából figyelembe vehető átlag-időtartamot.

Az Alkotmánybíróság fentebb már kifejtette, hogy személyek közötti diszkriminációról csak akkor lehet szó, ha a jogalkotó valamely személyt vagy embercsoportot más, azonos helyzetben lévő személyekkel vagy embercsoporttal történt összehasonlításban kezel hátrányosabb módon. Az Mt. 13. § (3) bekezdése alapján a kollektív szerződés, illetve a felek megállapodása a munkaviszonyra meghatározott szabályoktól – ha az Mt. másképp nem rendelkezik – eltérhet. Ennek feltétele, hogy a munkavállalóra kedvezőbb feltételt állapítson meg. Mivel az Mt. 13. § (3) bekezdése alapján a kollektív szerződés a törvényi szabályozásnál hátrányosabb szabályokat nem állapíthat meg, így az Mt. 117/A. § (2) bekezdés *b)*, *e)* és *f)* pontjai rendelkezéseinek alkalmazása az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésébe tiltott hátrányos megkülönböztetést az egészségügyi ágazatban sem nem teszi lehetővé. Ha a kollektív szerződés a törvényi szabályozásnál kedvezőtlenebb feltételeket állapítana meg, akkor az Mt. 13. § (4) bekezdése alapján a kollektív szerződés semmis lenne. Ezért az Alkotmánybíróság az indítványt e vonatkozásában elutasította.

b) Az indítványozó szerint az Mt. 117/A. § (2) bekezdés b) és f) pontjainak rendelkezései sértik az Alkotmány 70/B. § (2) és (4) bekezdéseit. Az Mt. 117/A. § (2) bekezdése alapján az egészségügyi tevékenységre vonatkozó külön törvényben – amely jelen esetben az Eüttv. – meghatározott ügyeleti, készenléti feladatok ellátásában részt vevő munkavállaló esetében kollektív szerződés az Mt. 119. § (6) bekezdésétől eltérhet, és – az ügyelet során végzett munka szokásos időtartamának alapulvételével – meghatározhatja az egy ügyeletre eső, az Mt. 119. § (3)–(6) bekezdése szempontjából figyelembe vehető átlag-időtartamot, illetve az Mt. 127. § (5) bekezdésétől eltérhet, és – az ügyelet során végzett munka szokásos időtartamának alapulvételével – meghatározhatja az egy ügyeletre eső, az Mt. 127. § (4)–(5) bekezdése szempontjából figyelembe vehető átlag-időtartamot.

Az Alkotmány 70/B. § (2) bekezdése szerint „(...) az egyenlő munkáért mindenkinek bármilyen megkülönböztetés nélkül, egyenlő bérhez van joga”. (1086/B/1990/3. AB határozat, ABH 1991, 749, 750.) Ez azt jelenti, hogy a közalkalmazott munkájáért járó bére tekintetében semmilyen hátrányos megkülönböztetést ne szenvedjen. Az állam a bérezésnek csupán a garanciális szabályait határozza meg. Az Alkotmány 70. § (4) bekezdése pedig a pihenéshez, a szabadidőhöz és a fizetett szabadsághoz való jogot deklarálja.

Az Mt. 117/A. § (2) bekezdés b) és f) pontjai alapján az egy ügyeletre eső átlag-időtartamot a kollektív szerződés meghatározhatja. Ezek a rendelkezések közvetlenül nem érintik az Alkotmány 70/B. § (2) és (4) bekezdéseiben meghatározott alkotmányos jogokat, e jogok megsértése a kollektív szerződés rendelkezéseinek vizsgálatával lehetséges.

Az Mt. 117/A. § (2) bekezdés b) és f) pontjai és az Alkotmány 70/B. § (2) és (4) bekezdése között alkotmányjogilag értékelhető összefüggés nem állapítható meg. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az érdemi alkotmányossági összefüggés hiánya az indítvány elutasítását eredményezi, ezért az Alkotmánybíróság az Mt. 117/A. § (2) bekezdés b) és f) pontjai alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt ezekben a vonatkozásokban is elutasította.

c) Az Mt. 117/B. § (3) bekezdése nem kogens, hanem diszpozitív szabály, amely csak lehetővé teszi, hogy a munkáltató és a munkavállaló – kétoldalú, kölcsönös – megállapodása alapján a teljes munkaidő mértéke legfeljebb napi tizenkét, legfeljebb heti hatvan órára emelhető, ha a munkavállaló készenléti jellegű munkakört lát el, vagy a munkáltató, illetve a tulajdonos közeli hozzátartozója [Mt. 139. § (2) bekezdés]. E szabályból nem következik, hogy az indítványozó által kifogásolt készenléti jellegű munkakörben kötelezően a hátrányosabb munkaidő mértéket kell alkalmazni, hanem csak lehetőség, ha a felek akarategyezőséggel ebben állapodnak meg. Továbbá egy munkajogi védelmi korlátot is állít e törvényi rendelkezés, mert a teljes munkaidő mértéke akarategyezőség esetén, a

felek megállapodásával sem emelhető napi tizenkét, illetve heti hatvan óránál feljebb, ami a munkavállalót védi a munkáltatóval szemben. Az Alkotmánybíróság az Mt. 117/B. § (3) bekezdésének vizsgálatakor az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdését sértő hátrányos megkülönböztetést nem állapított meg, ezért az indítványt e vonatkozásában is elutasította.

d) A Kjt. 59. § (4) bekezdés b) és f) pontja alapján az egészségügyi tevékenységre vonatkozó külön törvényben meghatározott ügyeleti, készenléti feladatok ellátásában részt vevő közalkalmazott esetében az Mt. 119. §-ának (6) bekezdésétől a miniszter vagy kollektív szerződés eltérhet, és – az ügyelet során végzett munka szokásos időtartamának alapulvételével – meghatározhatja az egy ügyeletre eső, az Mt. 119. § (3)–(6) bekezdése szempontjából figyelembe vehető átlag-időtartamot, illetve az Mt. 127. § (5) bekezdésétől a miniszter vagy kollektív szerződés eltérhet, és – az ügyelet során végzett munka szokásos időtartamának alapulvételével – meghatározhatja az egy ügyeletre eső, a rendkívüli munkavégzés éves mértéke szempontjából figyelembe vehető átlag-időtartamot. Ez az indítványozók álláspontja szerint sérti az Alkotmány 70/B. § (2) és (4) bekezdésében meghatározott egyenlő munkáért egyenlő bér elvét, illetve a pihenéshez való jogot.

A Kjt. 59. § (4) bekezdés b) és f) pontja alapján az egy ügyeletre eső átlag-időtartamot ágazat tekintetében a miniszter vagy adott munkahelyen a kollektív szerződés meghatározhatja. Ezek a rendelkezések közvetlenül nem érintik az Alkotmány 70/B. § (2) és (4) bekezdéseiben meghatározott alkotmányos jogokat, e jogok esetleges megsértésének megállapítása a miniszteri rendelet, illetve a kollektív szerződés rendelkezéseinek vizsgálatával lehetséges.

A Kjt. 59. § (4) bekezdés b) és f) pontja és az Alkotmány 70/B. § (2) és (4) bekezdése között alkotmányjogilag értékelhető összefüggés nem állapítható meg. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az érdemi alkotmányossági összefüggés hiánya az indítvány elutasítását eredményezi, ezért az Alkotmánybíróság a kifogásolt szabályok megsemmisítésére irányuló indítványokat ezekben a vonatkozásokban is elutasította.

e) A Kjt. 59. § (4) bekezdés c) pontja a másik indítványozó szerint az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésében szabályozott pihenéshez, a szabadidőhöz és a fizetett szabadsághoz való alkotmányos jogot sérti. A Kjt. 59. § (4) bekezdés c) pontja alapján közalkalmazott esetében az Mt. 123. §-ának (2) bekezdésétől eltérően, kollektív szerződés vagy a felek megállapodása legalább nyolc óra napi pihenőidő biztosítását írhatja elő. Az Mt. 123. § (2) bekezdése alapján kollektív szerződés – az Mt. 127. § (6) bekezdése c) pontjában meghatározott munkavállaló kivételével – a napi munkájának befejezése és a másnapi munkakezdés között legalább tizenegy óra pihenőidőt biztosítani rendelő általános szabálytól eltérően legalább nyolc óra pihenőidő biztosítását írhatja elő a készenléti jellegű munkakör-

ben, a megszakítás nélküli, illetve a többműszakos munkarendben foglalkoztatott, továbbá az időnyomunkát végző munkavállaló esetében. A Kjt. indítvánnyal támadott rendelkezése ezt a lehetőséget kiterjeszti az Mt. hivatkozott rendelkezésében meghatározott kollektív szerződésen túl a felek megállapodására is.

A Kjt. 59. § (4) bekezdés *c)* pontja nem kogens, hanem diszpozitív szabály, amely csak lehetővé teszi, hogy kollektív szerződés vagy a felek megállapodása az Mt. általános szabályától (tizenegy óra pihenőidő) eltérően nyolc óra pihenőidőt állapítson meg. Mind a kollektív szerződés, mind a felek megállapodása akaratgyezyöségen alapuló, kölcsönös akaratnyilatkozat. A diszpozitív szabály egyben a közalkalmazott pihenőidejének védelmét is jelenti, mert a törvénytől eltérő megállapodás esetén sem lehet nyolc óránál kisebb mértékű pihenőidő biztosítását kikötni. Ha a kollektív szerződés vagy a felek megállapodása a törvényi szabályozásnál kedvezőtlenebb feltételeket állapítana meg, akkor az Mt. 13. § (4) bekezdése alapján a kollektív szerződés, illetve a felek megállapodása semmis. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a Kjt. 59. § (4) bekezdés *c)* pontja ennek megfelelően nem ellentétes az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésének rendelkezésével, ezért az indítványt e vonatkozásában elutasította.

f) A Kjt. 59. § (4) bekezdés *b)* és *f)* pontjainak rendelkezéseit a másik indítványozó is az Alkotmány 70/B. § (3) bekezdéseivel ellentétesnek véli. Az Alkotmány 70/B. § (3) bekezdése szerint minden dolgozónak joga van olyan jövedelemhez, amely megfelel végzett munkája mennyiségének és minőségének.

A Kjt. 59. § (4) bekezdés *b)* és *f)* pontja alapján az egy ügyeletre eső átlag-időtartamot az egészségügyi ágazat tekintetében a miniszter, vagy adott munkahelyen a kollektív szerződés meghatározhatja. Ezek a rendelkezések közvetlenül nem érintik az Alkotmány 70/B. § (3) bekezdésében meghatározott alkotmányos jogot, e jog esetleges megsértésének megállapítása a miniszteri rendelet, illetve a kollektív szerződés rendelkezéseinek vizsgálatával lehetséges.

A Kjt. 59. § (4) bekezdés *b)* és *f)* pontja és az Alkotmány 70/B. § (3) bekezdése között alkotmányjogilag értékelhető összefüggés nem állapítható meg. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az érdemi alkotmányossági összefüggés hiánya az indítvány elutasítását eredményezi, ezért az Alkotmánybíróság a kifogásolt szabályok megsemmisítésére irányuló indítványokat ezekben a vonatkozásokban is elutasította.

g) A Kjt. 76. § (3) bekezdése alapján a miniszter az egészségügyi tevékenységre vonatkozó külön törvényben meghatározott ügyeleti, készenléti feladatok ellátása érdekében az Mt. 146–149. §-ában meghatározottaktól eltérő szabályokat állapíthat meg. Az indítványozó álláspontja szerint e rendelkezés sérti az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdését. Az Eütv. 93. § (1) bekezdése határozza meg az ügyeleti rendszer feladatát, és a (2) bekezdés pedig az ügyeleti ellátás célját.

Az Alkotmánybíróság fentebb már kifejtette, hogy személyek közötti diszkriminációról csak akkor lehet szó, ha a jogalkotó valamely személyt vagy embercsoportot más, azonos helyzetben lévő személyekkel vagy embercsoporttal történt összehasonlításban kezel hátrányosabb módon. A diszkrimináció a Kjt. 76. § (3) bekezdésében meghatározott jogalkotási felhatalmazásra nem állapítható meg, közvetlenül nem érinti az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésében meghatározott hátrányos megkülönböztetés tilalmát, e tilalom esetleges megsértésének megállapítása a törvényi felhatalmazás alapján megalkotott külön jogszabály rendelkezéseinek vizsgálatával lehetséges.

A Kjt. 76. § (3) bekezdése és az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdése között alkotmányjogilag értékelhető összefüggés nem állapítható meg. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az érdemi alkotmányossági összefüggés hiánya az indítvány elutasítását eredményezi, ezért az Alkotmánybíróság a kifogásolt szabályok megsemmisítésére irányuló indítványokat ezekben a vonatkozásokban is elutasította.

6. Egy indítványozó az Mt. 117/A. § (2) bekezdés *f)* pontjának, a 119. § (6) bekezdésének, a 127. § (5) bekezdésének, a Kjt. 59. § (2) bekezdés *b)* pontjának és az 59. § (4) bekezdés *b)* és *f)* pontjának rendelkezéseit az Alkotmány 54. § (1) bekezdésébe, továbbá az Mt. 117/A. § (2) bekezdés *f)* pontjának, a 119. § (6) bekezdésének, a 127. § (5) bekezdésének, a Kjt. 59. § (4) bekezdés *b)* és *f)* pontjának rendelkezéseit az Alkotmány 70/E. § (1) bekezdésébe ütközőnek tartja, és ezért kérte azok alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését.

a) Az Alkotmány 54. § (1) bekezdése alapján a Magyar Köztársaságban minden embernek veleszületett joga van az élethez és az emberi méltósághoz, amelyektől senkit nem lehet önkényesen megfosztani. „Az Alkotmánybíróság az emberi méltósághoz való jogot az ún. »általános személyiségi jog« egyik megfogalmazásának tekinti. A modern alkotmányok, illetve alkotmánybíróági gyakorlat az általános személyiségi jogot különféle aspektusaival nevezik meg: például a személyiség szabad kibontakoztatásához való jogként, az önrendelkezés szabadságához való jogként, általános cselekvési szabadságként, avagy a magánszférához való jogként. Az általános személyiségi jog »anyajog«, azaz olyan szubszidiárius alapjog, amelyet mind az Alkotmánybíróság, mind a bíróságok minden esetben felhívhatnak az egyén autonómiájának védelmére, ha az adott tényállásra a konkrét, nevesített alapjogok egyike sem alkalmazható.” [8/1990. (IV. 23.) AB határozat, ABH 1990, 42, 44.]

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az Mt. 117/A. § (2) bekezdés *f)* pontjának, a 119. § (6) bekezdésének, a 127. § (5) bekezdésének, a Kjt. 59. § (2) bekezdés *b)* pontjának és az 59. § (4) bekezdés *b)* és *f)* pontjának rendelkezései esetében van olyan nevesíthető alapjog, amely

alkalmazható, továbbá a támadott rendelkezések és az Alkotmány 54. § (1) bekezdése között alkotmányjogilag értékelhető összefüggés nem állapítható meg. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az érdemi alkotmányossági összefüggés hiánya az indítvány elutasítását eredményezi, ezért az Alkotmánybíróság az Mt. 117/A. § (2) bekezdés *f)* pontja, a 119. § (6) bekezdése, a 127. § (5) bekezdése, a Kjt. 59. § (2) bekezdés *b)* pontja és az 59. § (4) bekezdés *b)* és *f)* pontja alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt e vonatkozásban elutasította.

b) Az Alkotmány 70/E. § (1) bekezdése szerint: „A Magyar Köztársaság állampolgárainak joguk van a szociális biztonsághoz; öregség, betegség, rokkantság, özvegy-ség, árvaság és önhibájukon kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén a megélhetésükhöz szükséges ellátásra jogosultak.” E rendelkezés a szociális biztonságról, a megélhetéshez szükséges anyagi ellátásra való jogosultságról szól, amely ellátáshoz való jogot a Magyar Köztársaság a társadalombiztosítás útján és szociális intézmények rendszerével valósítja meg. „E rendelkezésben foglaltak általános jelleggel nevesítik az államnak a polgárok szociális biztonsága tekintetében fennálló kötelezettségeit, de nem jelentenek alanyi jogot egy bizonyos meghatározott jövedelem megszerzéséhez, vagy életszínvonal fenntartásához.” (2093/B/1991. AB határozat, ABH 1992, 546, 547.)

Az indítványozó által támadott rendelkezések nem a szociális ellátásokról, hanem az egészségügyi ellátásról szólnak, s ezen belül az ügyelet és készenlét szabályozását tartalmazzák. Az Mt. 117/A. § (2) bekezdés *f)* pontja, a 119. § (6) bekezdése, a 127. § (5) bekezdése, a Kjt. 59. § (4) bekezdés *b)* és *f)* pontja és az Alkotmány 70/E. § (1) bekezdése között alkotmányjogilag értékelhető összefüggés nem állapítható meg. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az érdemi alkotmányossági összefüggés hiánya az indítvány elutasítását eredményezi, ezért az Alkotmánybíróság az Mt. 117/A. § (2) bekezdés *f)* pontja, a 119. § (6) bekezdése, a 127. § (5) bekezdése, a Kjt. 59. § (4) bekezdés *b)* és *f)* pontja alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt e vonatkozásban is elutasította.

7. Az egyik indítványozó álláspontja szerint az Mt. 129. § (7) bekezdése a munkaviszonyok vonatkozásában az alapjogok védelmét ellátandó feladatának nem tesz eleget, és ezért sérti az Alkotmány 70/B. § (2)–(4) bekezdéseit, illetve az Mt. 128. § (2) bekezdése és 129. § (7) bekezdése diszkriminatív és sérti az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdését. Az Mt. 129. § (7) bekezdését egy másik indítványozó is diszkriminatívnek és alkotmányellenesnek véli.

Az indítványozók szerint az Mt. 129. § (7) bekezdése a munkaviszonyok vonatkozásában az alapjogok védelmét ellátandó feladatának nem tesz eleget. Az Mt. sérelmezett szabályozása az egészségügyi tevékenységet végző munkavállalók esetében az ágazatra vonatkozó külön törvényi

szabályozást tesz lehetővé. Ennek alkalmazása közvetlenül nem érinti az Alkotmány 70/B. § (2)–(4) bekezdéseiben foglalt jogok korlátozását, e jogok – esetleges – sérelme az Mt. 129. § (7) bekezdésében meghatározott külön törvény rendelkezéseinek vizsgálatával lehetséges.

Az Mt. 128. § (2) bekezdése alapján a rendkívüli munkavégzéssel kapcsolatos, az Mt. 128. § (1) bekezdésében rögzített feltételek részletes szabályait a közoktatásra és az egészségügyi tevékenységre vonatkozó jogszabály az ágazat tekintetében meghatározhatja. Ez a rendelkezés és az Mt. 129. § (7) bekezdése közvetlenül nem érinti az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésében meghatározott hátrányos megkülönböztetés tilalmát, e tilalom esetleges megsértésének megállapítása az Mt. 128. § (2) bekezdésében és a 129. § (7) bekezdésében meghatározott külön jogszabályok rendelkezéseinek vizsgálatával lehetséges.

Az Mt. 129. § (7) bekezdése és az Alkotmány 70/B. § (2)–(4) bekezdései, valamint az Mt. 128. § (2) bekezdése, a 129. § (7) bekezdése és az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdése között alkotmányjogilag értékelhető összefüggés nem állapítható meg. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az érdemi alkotmányossági összefüggés hiánya az indítvány elutasítását eredményezi, ezért az Alkotmánybíróság a kifogásolt szabályok megsemmisítésére irányuló indítványokat ezekben a vonatkozásokban is elutasította.

8. Egy indítványozó szerint az Mt. 117/A. § (2) bekezdés *b)*, *e)* és *f)* pontjai, a Kjt. 59. § (4) bekezdés *b)* és *f)* pontjai sértik az Alkotmány 8. § (2) bekezdését, mert az indítvánnyal támadott rendelkezések a szabályozás kereteinek meghatározása nélkül adnak felhatalmazást a miniszternek, valamint teszik lehetővé a kollektív szerződéseknek, hogy a munkavállalóknak az Alkotmány 70/B. § (2) és (4) bekezdésében, a 70/D. § (1) bekezdésében és a 70/E. § (1) bekezdésében biztosított alapjogait korlátozzák azáltal, hogy a munkahelyen töltendő időnek csak egy részét ismerik el munkaidőnek.

A Jat. 15. § (1) bekezdése alapján a végrehajtási jogszabály alkotására adott felhatalmazásban meg kell határozni a felhatalmazás jogosultját, tárgyát és kereteit. Az Mt. és a Kjt. hivatkozott rendelkezései végrehajtási jogszabály megalkotására adnak felhatalmazást, meghatározva a felhatalmazás jogosultját, tárgyát és a szabályozás kereteit a törvényi rendelkezésekre figyelemmel. Az Alkotmány – indítványozó által hivatkozott – 8. § (2) bekezdése alapján az alapvető jogokra és köteleességekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg.

Az Mt. 117/A. § (2) bekezdés *b)*, *e)* és *f)* pontjai, a Kjt. 59. § (4) bekezdés *b)* és *f)* pontjai és az Alkotmány 8. § (2) bekezdése között alkotmányjogilag értékelhető összefüggés nem állapítható meg. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az érdemi alkotmányossági összefüggés hiánya az indítvány elutasítását eredményezi, ezért az Alkotmánybíróság a kifogásolt szabályok megsemmisí-

tésére irányuló indítványokat ezekben a vonatkozásokban is elutasította.

9. a) Az egyik indítványozó kérte az R3. 13. § (1) bekezdés b) pontja és (3) bekezdése megsemmisítését is, mert a támadott rendelkezések alapján – véleménye szerint – a munkáltató az ügyeletes orvos ügyeleti munkáját korlátlanul növelheti a hasonló profilú osztályok ügyeleti feladatainak összevonásával és egyetlen orvosra bízásával. Álláspontja szerint a „hasonló profilú” jogszabályi kategória teljesen bizonytalan, a munkáltató értelmezésétől függ, és a normaszöveg nem egyértelmű volta az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében meghatározott jogállamból eredő jogbiztonságot elvét sérti.

„A Jat. 18. §-ának (2) bekezdése értelmében a jogszabályokat a magyar nyelv szabályainak megfelelően, világosan és közérthetően kell megfogalmazni. Pusztán az a tény, hogy valamely jogszabályi rendelkezést többféleképpen lehet értelmezni, nem szükségképpen jelenti a Jat. idézett szabályának megsértését. A leggondosabb jogszabályszerkesztés és jogszabály-előkészítés mellett is előfordulhatnak ugyanis a gyakorlatban jogszabályértelmezési nehézségek, amelyeket általában a jogalkotói vagy jogalkalmazói jogszabályértelmezés eszközeivel kell felszámolni. Ugyanez az irányadó arra az esetre, ha valamely rendelkezés kétségtelenül nem áll összhangban a Jat. idézett szabályával, de a jogszabályértelmezés révén gondoskodni lehet a szóban forgó jogszabály helyes alkalmazásáról. Amennyiben tehát egy törvény valamely rendelkezése nem felel meg a Jat. 18. § (2) bekezdésében megfogalmazott követelménynek, ez önmagában véve még nem jelent alkotmányellenességet. Alkotmányvétsésként csak az minősül, ha a sérelmezett jogszabály tartalma olyan mértékben homályos, vagy rendelkezései olyannyira ellentmondásosak, hogy a tisztázatlanság feloldására a jogszabályértelmezés már nem elegendő, s a jogalkotói fogyatékos az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált jogállamiság szerves részét alkotó jogbiztonság sérelmét idézi elő.” (1263/B/1993. AB határozat, ABH 1994, 672, 673–674.)

Az R3. 13. § (3) bekezdésében a „hasonló profilú osztály” rendelkezés vizsgálata során az Alkotmánybíróság ilyen jellegű alkotmányellenességet nem állapított meg. Ezért az Alkotmánybíróság az indítványt e részében elutasította.

b) Az indítványozó szerint az R3. támadott rendelkezései sértik az Alkotmány 70/B. § (2)–(4) bekezdéseit is. Az R3. 13. § (1) bekezdés b) pontja és (3) bekezdése az ügyeleti ellátást – amennyiben több azonos vagy hasonló profilú osztály működik az egészségügyi szolgáltatónál – összevont osztályos ügyelet (mátrix rendszer) szervezésével is lehetővé teszi. Az a szabályozás az ügyelet ellátásának módjára vonatkozik, ennek alkalmazása nem érinti a rendkívüli munkavégzés időtartamát és annak díjazását, ezért e rendelkezések és az Alkotmány 70/B. § (2)–(4) bekezdései között alkotmányjogilag értékelhető összefüggés nem állapítható meg. Az Alkotmánybíróság állandó gya-

korlata szerint az érdemi alkotmányossági összefüggés hiánya az indítvány elutasítását eredményezi [35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 197, 201.; 698/B/1990. AB határozat, ABH 1991, 716–717.; 108/B/1992. AB határozat, ABH 1994, 523–524.; 141/B/1993. AB határozat, ABH 1994, 584, 586.; 743/B/1993. AB határozat, ABH 1996, 417–418.; 720/B/1997. AB határozat, ABH 1998, 1005, 1007.; 575/B/1992. AB határozat, ABH 1999, 456–460. stb.], ezért az Alkotmánybíróság a kifogásolt szabályok megsemmisítésére irányuló indítványt ezekben a vonatkozásokban is elutasította.

10. Egy másik indítványozó mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását is kérte az Alkotmánybíróságtól, mivel „az Országgyűlés, illetve a Kormány a jogszabályi felhatalmazásból származó jogalkotói feladatát elmulasztotta, amennyiben nem alkotta meg a munkaidő és a pihenőidő egészségügyi ágazatra vonatkozó, az Európai Unió jogforrásaival és a magyar Alkotmánnyal összhangban lévő jogszabályait” és ezzel az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből eredő jogbiztonság követelményét sértve alkotmányellenességet idézett elő. Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 49. § (1) bekezdése értelmében mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására akkor kerülhet sor, ha a jogalkotó szerv a jogszabályi felhatalmazásból származó jogalkotói feladatát elmulasztotta, és ezzel alkotmányellenességet idézett elő. A két feltételnek tehát: a jogalkotó mulasztásának és az ennek folytán előidézett alkotmányellenes helyzetnek együttesen kell fennállnia. [22/1990. (X. 16.) AB határozat, ABH 1990, 83, 86.; 1395/E/1996. AB határozat, ABH, 1998, 667, 669.; 35/1999. (XI. 26.) AB határozat; ABH 1999, 310, 317.; 6/2001. (III. 14.) AB határozat, ABH 2001, 93, 103.; 49/2001. (XI. 22.) AB határozat, ABH 2001, 351, 355.]

A mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség egyik esete, ha a jogalkotó nem megfelelő tartalommal szabályozott és ezáltal keletkezett alkotmányellenes helyzet [15/1998. (V. 8.) AB határozat, ABH 1998, 132, 138.; 4/1999. (III. 31.) AB határozat, ABH 1999, 52, 63.]. Az indítványozó a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet arra alapította, hogy az Mt., a Kjt. és az R2. hatályos, támadott rendelkezései nem felelnek meg az Irányelvnek.

Az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében megfogalmazott jogállamiságból következő jogbiztonság számos követelményt támaszt a jogalkotással szemben, így – többek között – annak biztosítását, hogy a jog egésze is világos, egyértelmű, működését tekintve kiszámítható és előrelátható legyen [9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 59, 65.]. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint „meghatározott életviszonyok, illetőleg tényállások ellentétes – vagy az értelmezéstől függően ellentétes – (...) rendezése önmagában nem jelent alkotmányellenességet. Az ilyen rendezés alkotmányellenessé csak akkor válik, ha az egyben az Alkotmány valamely rendelkezésének a sérelmével is együtt

jár, vagyis, ha az ellentétes tartalmú szabályozás anyagi alkotmányellenességhez vezet, tehát például ha a rendelkezések valamelyike meg nem engedett diszkriminációt, egyéb alkotmányellenes helyzet megteremtését, vagy alkotmányos alapjog korlátozását eredményezi”. [35/1991. (VI. 20.) AB határozat, ABH 1991, 175, 176.]

Az indítványozó beadványában – az Alkotmány 2. § (1) bekezdésén kívül – e vonatkozásban nem jelölt meg olyan alkotmányos rendelkezést, amellyel a hazai szabályozás ellentétben állna. „Az Alkotmánybíróság szerint anyagi alkotmányellenesség hiányában, pusztán az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből nem állapítható meg alkotmányellenes helyzetet eredményező jogalkotói feladat elmulasztása.” (1053/E/2005. AB határozat, ABK 2006. június 498, 500.)

Mivel az Alkotmánybíróság az Alkotmány 2. § (1) bekezdése alapján nem tartotta megállapíthatónak az indítványozó által hiányolt konkrét jogalkotási kötelezettség elmulasztásában megnyilvánuló alkotmányellenességet, ezért az erre irányuló indítványt elutasította.

11. Az egyik indítványozó az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Egyezménynek (Római Egyezmény) 8. cikkének – amely szerint mindenkinek joga van arra, hogy magán- és családi életét, lakását és levelezését tiszteletben tartsák – megsértését látta abban, hogy az egészségügyi dolgozók szabadidejét a munkáltatók törvényben nem meghatározott ok alapján az R1.-ben korlátozták és ezért az R1. nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatát kérte. (Az Alkotmánybíróság eljárása során észlelte, hogy az indítvány benyújtását követően az indítványozó által támadott R1. rendelkezéseit hatályon kívül helyezte az R2. Az R1. indítvánnyal támadott rendelkezéseit az R2. tartalmazza. Mivel az R2. nem változtatott a sérelmezett rendelkezések alkotmányosságával összefüggésben felvetett kérdéseken, az Alkotmánybíróság az eljárását az R2. vonatkozásában folytatta le.)

Az Alkotmánybíróság az Abtv. 20. §-a szerint az arra jogosult indítványa alapján jár el. Az Abtv. 21. § (3) bekezdése értelmében az Abtv. 1. § c) pontja szerinti eljárást csak meghatározott szervek, illetve személyek kezdeményezhetik. Az Alkotmány 7. § (1) bekezdése sérelme miatt a jogszabály vagy az állami irányítás egyéb jogi eszköze nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatára irányuló eljárást csak az Abtv. 21. § (3) bekezdésében meghatározottak indítványozhatják. Az Abtv. hivatkozott rendelkezése szerint az indítványozó a Római Egyezmény vonatkozásában a nemzetközi szerződésbe ütközés megállapítására irányuló eljárás kezdeményezésére nem jogosult.

A másik indítványozó az Mt. 117/A. § (2) bekezdésének b) és f) pontja, a 119. § (6) bekezdése, a 127. § (5) bekezdése, a Kjt. 59. § (2) bekezdésének b) pontja, az 59. § (4) bekezdésének b) és f) pontja, valamint az R2. 12. § (5) és (6) bekezdései és a 12/A. § (1) és (2) bekezdései alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmány 7. § (1) bekezdésének sérelmére hivatkozással. Az utóbbi indítványozó szerint az Alkotmány

2/A. § (1) bekezdése értelmében az Európai Közösségek alapító szerződésai nemzetközi szerződésnek minősülnek, és a Római Szerződés képezi a jogalapját az Irányelvnek.

Az Alkotmánybíróság az 1053/E/2005. AB határozatában megállapította, hogy az Európai Közösségek alapító és módosító szerződésai az Alkotmánybíróság hatáskörének szempontjából nem nemzetközi szerződések (ABK 2006. június 498, 500.), e szerződések mint elsődleges jogforrások és az Irányelv mint másodlagos jogforrás közösségi jogként a belső jog részei, mivel a Magyar Köztársaság 2004. május 1-jétől az Európai Unió tagja. Az Alkotmánybíróság hatáskörének szempontjából a közösségi jog nem minősül az Alkotmány 7. § (1) bekezdésében meghatározott nemzetközi jognak. Az indítványozó a nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálatára irányuló kérelmében – az Irányelven kívül – nem jelölt meg más, nemzetközi szerződésnek minősülő szerződést.

A fentiek alapján az Alkotmánybíróság az indítványokat visszautasította.

12. Az alkotmánybírósági eljárás ideje alatt az egészségügy társadalombiztosítási finanszírozásának egyes kérdéseiről szóló 103/1995. (VIII. 25.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: R4.) 1999. április 1-jével hatályon kívül helyezte az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 1. §-a értelmében – főszabályként – csak hatályban levő jogszabály, illetve az állami irányítás egyéb jogi eszköze alkotmányosságát vizsgálja. Ez alól kivétel lehet, ha az eljárás az Abtv. 38. §-a alapján bírói kezdeményezés vagy a 48. §-a alapján alkotmányjogi panasz tárgyában folyik. Tekintettel arra, hogy az indítvány nem tartozik ezek körébe, ezért az Alkotmánybíróság az Ügyrend 31. § a) pontja alapján az R4.-gyel kapcsolatban az eljárást megszüntette.

Az Alkotmánybíróság jelen határozatának Magyar Közlönyben történő közzététele az Abtv. 41. §-án alapul.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Bragyova András s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k., *Dr. Harmathy Attila s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., *Dr. Kiss László s. k.,*
alkotmánybíró előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., *Dr. Kukorelli István s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 393/B/1994.

Dr. Kovács Péter alkotmánybíró párhuzamos indokolása

Egyetértek a határozat rendelkező részében foglaltakkal. Mivel azonban az ügyben igen fontos szerepet játszott a 93/104/EK irányelv tartalmához való viszony megítélése és az indítványozók érvanyagában is hangsúlyozottan megjelent az a megállapítás, hogy a hatályos jogi szabályozás nehezen tűnik összeegyeztethetőnek ezzel, különösen azért, mivel ellentmond az Európai Közösségek Bírósága (a továbbiakban: Európai Bíróság) által meghozott ítéleteknek, a határozat indoklásának a rendelkező rész 1. és 8. pontját megalapozó részeit – a magam részéről – az alábbiakkal egészítem ki:

I.

Az ügy összefüggései jól tanúsítják azt az összetettséget, ahogyan a magyar jogrendszer a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történt csatlakozása után összefonódik az ún. európai jogi (közösségi jogi) jogrendszerrel. Ennek alapján nemcsak a konkrét probléma, az orvosi ügyetek minősítése és elszámolása szempontjából fontos az európai jog magyar jogrendszeri pozíciójának pontos meghatározása, hanem azért is, mivel az ügyben tulajdonképpen az európai jog bizonyos normáit illetően az ún. közvetlen alkalmazhatóság jellemzőivel találkozunk. Az ebből fakadó következmények levonására a jogalkalmazásnak és a jogalkotásnak egyaránt fel kell készülnie. Az ügy másik sajátossága pedig abban áll, hogy az Európai Bíróságnak az indítványozók által *in concreto* is hivatkozott ítélezési gyakorlata az indítványok benyújtása után továbbfejlődött s immár egyértelműen csak egyetlen értelmezést tesz lehetővé. Azt, amelyet számos indítványozó helyesen prognosztizált.

II.

Igen fontosnak tartom, hogy az Alkotmánybíróság – a jelen ügyben is felidézték, az 1053/E/2005. AB határozatában – kimondta, hogy „az Alkotmány 2/A. §-ában foglalt ún. csatlakozási klauzula a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióban való tagállami részvétele feltételeit és kereteit, valamint a közösségi jognak a magyar jogforrási rendszerbeli helyét határozza meg” (ABK 2006. június, 498, 500.). A jelen ügy összefüggései – néztem szerint – világosan mutatják, hogy milyen okszerű gyakorlati következmények fakadnak ebből, mindenekelőtt az egyszerűen az európai jogi igazságszolgáltatási rendszer szerves részeként tevékenykedő hazai bíróságokra. Mindez összeegyeztethető azzal, ahogy az európai integrációs kötelezettségek teljesítéséről folyó viták végső rendezési fórumának az Európai Unió intézményrendszerét, míg a jogvitákat illetően pedig az Európai Bíróságot és nem pedig az Alkotmánybíróságot tekintjük ennek.

III.

Az ügy érdemét illetően emlékeztetni kell arra, hogy a 93/104. irányelvet az Európai Bíróság – ahogyan erre több indítványozó is hivatkozott – már értelmezte, a következőképpen:

„1. A munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló, 1993. november 23-i 93/104/EK. tanácsi irányelvet úgy kell értelmezni, hogy a kórházban való fizikai jelenlétén alapuló, az orvos által teljesített ügyeletet akkor is teljes egészében az irányelv értelmében vett munkaidőnek kell tekinteni, ha a munkavállaló szabadon pihenhet a munkavégzés helyén amikor szolgálatára nincs szükség, és így ezzel ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely pihenőidőnek minősíti az ilyen ügyelet során azt az időszakot, amely alatt a munkavállaló nem végzett tevékenységet.

2. A 93/104. irányelvet emellett úgy kell értelmezni, hogy

– az alapeljárásban szereplő körülmények esetén ellentétes az irányelvvel az a tagállami szabályozás, amely szerint a kórházban való fizikai jelenlétén alapuló ügyelet esetében egy kollektív szerződés, vagy egy kollektív szerződés alapján kötött megállapodás lehetővé teszi, hogy az ügyeletnek csak azon részét kompenzálják, amely alatt a munkavállaló ténylegesen szakmai tevékenységet végzett;

– a 11 órás összefüggő napi pihenőidőnek a rendes munkaidőhöz hozzáadódó ügyelet teljesítése miatti csökkentése csak akkor eshet az irányelv 17. cikke (2) bekezdése 2.1. pontja c) alpontjának i. alpontjában meghatározott eltérés alá, ha megfelel annak a feltételnek, hogy egyenértékű kompenzáló pihenőidőt biztosítanak a munkavállalónak közvetlenül az adott munkavégzést követően,

– emellett a napi pihenőidő ilyen csökkentése semmiképpen nem eredményezheti az irányelv 6. cikke által meghatározott maximális heti munkaidő meghaladását.”

IV.

Emlékeztetni kell továbbá arra, hogy az indítványok benyújtása után az Európai Bíróság nemcsak több olyan ítéletet hozott, amelyekben megerősítette a több indítványozó által helyesen hivatkozott Jaeger-ügyben kimondottakat, de immár a közvetlen alkalmazhatóság kinyilatkoztatása is megtörtént.

A 2005. december 1-jén meghozott C-14/04 sz., Abdelkader Deltas c. Premier Ministre ügyben a francia Conseil d'État által felterjesztett kérdésre adott előzetes állásfoglalásának 63. §-ában kimondta, hogy az „irányelvet úgy kell értelmezni, hogy azzal nem fér össze az olyan tagállami szabályozás, ami a szociális és egészségügyi szociális intézményekben a tényleges munkavégzés kiszámítása érdekében az ügyben bemutatott [a tényleges munkavégzést általányszerűen vélelmező, az első 9 ügyeleti órában 3:1, majd a továbbiakban 2:1 szorzóra épülő – KP] ekvivalencia-rendszert alkalmaz”. A 2006. szeptember 7-én a

C-484/04 sz., Bizottság c. Egyesült Királyság ügyben hozott ítéletének 40. §-ában, illetve az ítéletvégi tézisek 1. bekezdésében az Európai Bíróság az irányelv 3. és 5. cikkeinek értelmezését illetően hangsúlyozta, hogy ezek akkor érvényesülnek, ha a „tényleges pihenés jogát biztosítják a munkavállalóknak”. A 2006. március 16-án, a C-131/04 Robinson-Steele/RD Retail Services Ltd ügyben hozott előzetes állásfoglalásban az irányelv 7. cikk (1)-re utalva az Európai Bíróság leszögezte, hogy nemcsak, hogy önmagában a túlmunkák szerinti, ki nem vett szabadságok göngyölített elszámolása, egyszerű munkabér formájában történő utólagos megfizetése a szabadságos időszakban nem egyeztethető össze az irányelvvel, de „olyan jogról van szó, amelytől még kontraktuális megállapodással sem lehet eltérni” (52. § és ítéletvégi tézisek 1. bekezdés).

A legfontosabb azonban az, hogy a 2004. október 5-én a C-397/01 sz. Pfeiffer-ügyben meghozott ítélet 120. §-ában, illetve az ítéletvégi tézisek 3. bekezdésében az Európai Bíróság kijelentette, hogy az irányelv 6. cikk 2. pontját illetően [ami azt tartalmazza, hogy „a tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy (...) hétnapos időtartamokban az átlagos munkaidő, a túlórárt is beleértve, ne haladja meg a 48 órát”]: „a kérdéses rendelkezés az összes feltételt teljesíti ahhoz, hogy közvetlen hatást gyakoroljon”.

V.

Ennek a tézisnek a kimondása valamelyest más fényben láttatja az európai jog alkotmánybíróági megítélésének kérdését. Nemcsak, hogy el lehet ugyanis kerülni azt, hogy az európai jogi kötelezettségsértésről, mint alkotmánysértésről (illetve egyes indítványozók szerint alkotmányos mulasztásról) nyilatkozzon meg az Alkotmánybíróság, hanem közel kerültünk ahhoz, hogy pusztán az adott, konkrét európai jogi norma jogrendszeri helyének megállapítása révén is eldőljön a jogvita.

Ez végső soron azt jelenti, hogy ilyenkor az Alkotmánybíróság az Alkotmány 2/A. § értelmezéséről a 1053/E/2005. AB határozatban (ABK 2006. június, 498.) említett „jogforrási rendszerbeli helyet” értelmezi, az adott európai jogi norma vonatkozásában konkretizálja. Itt nem doktrinális definíció meghirdetéséről lenne szó, hanem arról, hogy az Alkotmánybíróság levonja az előtte levő ügyben a következtetéseket. Az irányelvnek – ha azon kivétel kategóriába tartozik, hogy közvetlenül alkalmazhatónak minősül – végső soron ugyanaz a pozíciója, mint a szükségképpen, *ex lege* közvetlenül alkalmazható rendelkezések, azaz alkotmány alatti, törvényi szintű jogforrás, amely azonban *lex specialis* gyanánt konfliktus esetében alkalmazási elsőbbséggel bír a hazai törvénnyel szemben. Ennek a pozíciónak az is az okszerű következménye, hogy a hazai rendeletekkel (kormányrendelettel, miniszteri rendeletekkel) létre sem jön normakonfliktus, hanem ott az

európai irányelv (ha tehát rendelkezik a közvetlen alkalmazhatóság sajátosságaival) a normahierarchia alapján uralja a kormány- és miniszteri rendeletet.

VI.

Figyelemre érdemes, hogy az irányelv 17. cikkében foglalt eltérési lehetőségek alkalmazása a kórházak esetében (17. cikk 2.1. c/i. a 6. cikkre nem vonatkozik és a 17. cikk 1. és 2 §-aiban foglalt taxatív felsorolás szerint a *contrario* nem vonatkozhat a 2. cikkben foglalt definíciókra, így a munkaidő és a pihenőidő fogalmára. (Eszerint ti. „1. *munkaidő*: az az időtartam, amely alatt a munkavállaló dolgozik, a munkaadó rendelkezésére áll, és tevékenységét vagy feladatát végzi a nemzeti jogszabályoknak és/vagy gyakorlatnak megfelelően; 2. *pihenőidő*: az az időtartam, amely nem minősül munkaidőnek”).)

VII.

Nézetem szerint tehát éppen a támadott rendelkezések problematikus elemei nem is alkalmazhatóak az Alkotmány 2/A. § értelmében, így leegyszerűsíthető az Alkotmánybíróság előtti problematika is. Ennek nyomán az indítványokban támadott törvényi és rendeleti cikkek érdemi alkotmányellenességének vizsgálata akár mellőzhető is lehetett volna, hiszen ezek – ha következetesen végigvisszük a közvetlen alkalmazhatóság szabályait – a közvetlenül alkalmazható európai jogi normákkal szemben nem is fejthetnek ki joghatást, szinte nem is léteznek. Csak a közvetlenül alkalmazható európai jogi normákkal nem érintett részek tekintetében marad élő az ügy, ahol az alkotmányossági vizsgálatot elengedhetetlen elvégezni. A rendeletek közül az R2. érdemi alkotmányossági vizsgálata így – nézetem szerint – nem is volt megkerülhetetlen, mivel az valójában az irányelv immár világosan kimondott közvetlen alkalmazhatósága miatt – az európai jogi kötelezettségek megsértése nélkül – nem alkalmazható.

VIII.

Másrészt pedig önmagában az a tény, hogy az Alkotmánybíróság határozata számos indítványi elemet többnyire az érdemi alkotmányi összefüggés hiánya miatt – általam is osztottan – elutasított, nem garantálja, hogy a kérdéses jogszabályi részek problémamentesek lennének. Függetlenül attól a ténytől, hogy az indítványok elbírálása során Magyarországgal – és kettő kivételével a többi uniós tagállammal – szemben a Bizottság mulasztási eljárást kezdeményezett, a hazai rendes igazságszolgáltatási hatóságok maguk is érvényesítik a közvetlen alkalmazhatóság elve alapján a 93/104 irányelv ilyen természettel rendelkező cikkeit a neki ellentmondó, az indítványokban is érin-

tett törvényekkel szemben. Ezt tette a Legfelsőbb Bíróság is (BH 2006.216: Legf. Bír. Pf.X.24. 705/2005.), amikor felülvizsgálati eljárásában helyben hagyta a Jász-Nagykun-Szolnok megyei Bíróság másodfokú ítéletét. Ebben felidézve azt, hogy a megyei bíróság hivatkozott a 93/104. sz. irányelv tárgyában hozott egybevágó ítéletekre – mindekelőtt a Jaeger-ügyre, Pfeiffer-ügyre – elutasította az alperes indítványát, hogy az eljárás érdemét érintő hibát követett volna el a megyei bíróság, amikor az európai jog értelmezésekor nem kért előzetes állásfoglalást az Európai Bíróságtól. A tételeit az Alkotmány 2/A. §-ára alapító Legfelsőbb Bíróság egyetértett a felperesek álláspontjával, hogy erre az utóbbira azért nem volt szükség, „mivel az alkalmazandó jog világos, az irányelv feltétel nélküli és pontos rendelkezést tartalmaz”. Hasonlóan döntött – szintén orvosi ügyeleti ügyben – 2005. január 27-én Spanyolország Legfelsőbb Bírósága is. (Tribunal Supremo, Sala de lo Social) a Sindicato de la Central Sindical Independiente y de Funcionarios (CSI-CSIF) c. el Servicio Andaluz de Salud ügyben.)

IX.

Számos európai uniós tagállam szembesült az irányelvek kapcsán az alkotmányos értékelhetőség kihívásával. Egy lehetséges – s az európai jogi szakirodalomban élénk visszhangot kapott – megközelítés az, amelyet a francia alkotmány 88–1. §-ára építve – amely a magyar Alkotmány 2/A. §-ának szövegére igen hasonlít – a francia Alkotmánytanács alakított ki, jelentősen módosítva korábbi távolságtartó álláspontján. Így, túl azon, hogy az irányelvek beépítése egy ország jogrendszerébe az európai jogból fakadó követelmény, a francia Conseil Constitutionnel ezt egyenesen alkotmányos követelménynek minősítette (Décision n° 2004-496 DC du 10 juin 2004), majd „a közösségi jogba szemmel látható ütközést” – éppen egy irányelv esetében – elméletileg a maga részéről megállapíthatónak tekintette (Décision n° 2006-540 DC du 27 juillet 2006). Az utóbbi tétel azonban csak kiegészítette az előbbinek az elsődleges tézisé, hogy a Conseil Constitutionnel csak abban az esetben kíván alkotmányossági kontrollt gyakorolni az irányelv végrehajtására szolgáló nemzeti jogszabályok felett, ha az adott esetben már az alkotmányban biztosított jogok közvetlen érintettsége merül fel. Ez a megközelítés nagyjából megfelel az olasz alkotmánybíróság gondolatmenetének is. A Corte Costituzionale egy közösségi irányelvhez kapcsolódó 536/1995. sz. ügyben hozott végzésében kimondta, hogy „az alkotmányossági vizsgálat lehetősége az alapvető elvek és elidegeníthetetlen jogok megsértése esetén áll fenn, másrészt azonban nem illetékes az [Alkotmány]bíróság a közösségi norma értelmezésére – hacsak nem az abszolút nyilvánvalóság („chiara evidenza”) esete áll fenn – és még kevésbé várható el a felmerült értelmezési ellentmondás megoldása az adott normát illetően, tekintettel arra, hogy a minden tagállamra kötelező erejű értelmezést az Európai Közösség Bíróságától kell kérni.” (Ordinanza 15–29 Dicembre 1995). Az osztrák Al-

kotmánybíróság a palackozott ásványvizek ügyében egy nemzeti rendelet és egy irányelv ütközését úgy oldotta fel, hogy kimondta „a belső jog irányelv-konform értelmezésének az EK-szerződés 5. cikkéből [ti. a jelenlegi 10. cikkből – KP] levezethető parancsa alapján (...) a nemzeti bíróságok, amelyek közé az Alkotmánybíróság is tartozik, kötelesek egy irányelv végrehajtása érdekében kibocsátott nemzeti jogszabályt előbbinek a fényében és céljának megfelelően értelmezni.” (VfGH Beschluss V 136/94–10, 12. Dezember 1995.) A német alkotmánybíróság az ún. európai letartóztatási parancs ügyében 2004. március 1-jén hozott 2 BvR 1570/03 sz. határozatának 81. §-ában fejtegette ki azokat a tételeket, amelyek az *argumentum a contrario* szabályt figyelembe véve számára végső soron az európai irányelvek kapcsán a közvetlen alkalmazhatóság feltételeinek vizsgálatát és teljesülésük esetében a következmények megállapítását teszik lehetővé. A Bundesverfassungsgericht szerint: „Az a tény, hogy itt – összehasonlítva az Európai Közösség irányelveinek a nemzeti jogba történő beépítésével –, különösen nagy a felelősség azért, hogy a keretdöntés beépítése a nemzeti jogba az alkotmánnyal összeegyeztethető legyen, abból a körülményből fakad, hogy a kérdéses intézkedések az Európai Unió harmadik pillérébe tartoznak. Az európai letartóztatási parancsról szóló (...) keretdöntés az Unió másodlagos jogforrásai közé tartozik és (...) sokban emlékeztet a nemzetek feletti közösségi jog irányelvére. A keretdöntés azonban nem bír közvetlen alkalmazhatósággal. Amikor a tagállamok úgy döntöttek, hogy az Európai Unió Szerződésében a közvetlen alkalmazhatóságot kizárják, azt akarták megakadályozni, hogy az Európai Közösségek Bíróságának az irányelvek közvetlen alkalmazhatóságáról kiépített esetjogát úgy is lehessen értelmezni, hogy az a keretdöntésekre is vonatkozik.”

X.

A jelen ügy egyik igen érdekes tanulsága, hogy az indítvány által is támadott R2.-nek az Alkotmánybíróság stabil ítélezési gyakorlatát követő megsemmisítése, illetve az európai jogi kötelezettségeknek megfelelően és – nézetem szerint – az Alkotmány 2/A. §-ából is levezethetően és az Abtv.-vel is összeegyeztethetően annak tényszerű megállapítása, hogy az R2. a 93/104. irányelvvel, illetve az immáron, az indítványok benyújtása óta annak helyébe lépett 2003/88. irányelvvel szemben meghajlik (azaz nem alkalmazható, tehát végső soron a normakonfliktus automatikusan megoldódik) a konkrét ügyre vonatkoztatható joghatást illetően már alig térnének el egymástól.

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom:

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

**Az Alkotmánybíróság
73/2006. (XII. 15.) AB
határozata**

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabályi rendelkezés alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdésének „és a megengedettnél nagyobb” szövegrésze alkotmányellenes, ezért azt 2007. március 1. napjával megsemmisíti.

A megsemmisítés után a rendelkezés a következő szöveggel marad hatályban:

„6. § (1) Aki lakott területen, az ott lévő épületben, vagy az ahhoz tartozó telken, tömegközlekedési eszközön, továbbá természeti és védett természeti területen indokolatlanul zajt okoz, amely alkalmas arra, hogy mások nyugalomát, illetőleg természeti vagy a védett természeti értéket zavarja, harmincezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.”

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az indítványozó az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében meghatározott jogállamiságból következő jogbiztonság követelményével ellentétesnek tartja az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szabr.) 6. § (1) bekezdésében szabályozott csendháborítás szabálysértési tényállását, és kezdeményezte annak „és a megengedettnél nagyobb” szövegrésze megsemmisítését. Érvelése szerint a csendháborítás elkövetéséhez két tényállási elem együttes teljesülése szükséges: az indokolatlanul keltett zaj és az, hogy ez a zaj a megengedett mértéket meghaladja. Az utóbbi követelmény az indítványozó szerint „objektív és mérhető mértéket feltételez, ugyanakkor nem minden zajra vonatkozóan határoz meg jogszabály megengedett mértéket”. A hatályos jog tartalmaz ugyan a megengedett zaj mértékére szabályozást, ezek azonban az üzemi létesítmények működésével összefüggő berendezések által okozott zajkeltés mértékére vonatkoznak, hatályuk nem terjed ki „a természetes személyek által közvetlenül, zajkeltő eszközök igénybevétele nélkül – például kiabálás útján – okozott

zajra”. Az indítványozó szerint azzal, hogy a Szabr. 6. § (1) bekezdése „objektív módon meghatározott megengedett zajszint hiányában hivatkozik a »megengedettnél nagyobb« zaj okozására”, sérti a jogbiztonság elvét.

II.

Az Alkotmány indítványozó által hivatkozott rendelkezése:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

A Szabr. indítvánnyal támadott rendelkezése:

„6. § (1) Aki lakott területen, az ott lévő épületben, vagy az ahhoz tartozó telken, tömegközlekedési eszközön, továbbá természeti és védett természeti területen indokolatlanul és a megengedettnél nagyobb zajt okoz, amely alkalmas arra, hogy mások nyugalomát, illetőleg a természeti vagy a védett természeti értéket zavarja, harmincezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.”

III.

Az indítvány az alábbiak szerint megalapozott.

Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügy kapcsán abban kellett állást foglalnia, hogy a csendháborítás [Szabr. 6. § (1) bekezdés] tényállásának egyik eleme – a megengedettnél nagyobb zaj – tekinthető-e olyan előírásnak, amelynek tartalma értelmezhetetlen, és ezért a jogalkalmazás során az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből fakadó jogbiztonság követelményét sérti.

1. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a normavilágosság a jogbiztonság alapvető eleme. A normaszövegnek tehát minden esetben meg kell felelnie a jogbiztonság követelményének. A 26/1992. (IV. 30.) AB határozat idevágóan a következőket tartalmazza: „[a]z Alkotmánybíróság elvi élel mutat rá arra, hogy a világos, érthető és megfelelően értelmezhető normatartalom a normaszöveggel szemben alkotmányos követelmény. A jogbiztonság – amely az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált jogállamiság fontos eleme – megköveteli, hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon.” (ABH 1992, 135, 142.) A 10/2003. (IV. 3.) AB határozatban elvégzett összegzés rámutatott, hogy a jogbiztonságnak része a világos, felismerhetően értelmezhető és egyértelmű normatartalom. A normaszöveg értelmezhetlenségének, avagy eltérő értelmezést engedő voltának az a következménye, hogy kiszámíthatatlan helyzetet teremt a norma címzettjei számára. (ABH 2003, 130, 135.) Az Alkotmánybíróság a büntetőjogi normák vizsgálata során az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében meghatározott jogállamiság elvéből levezetett jogbiztonság követelményét több határozatában értelmezte, megállapításai e szabálysértési tényállás tekin-

tetében is irányadóak. „A büntetőjogi szankció kilátásba helyezésével tilalmazott magatartás leíró diszpozícióinak határozottnak, körülhatároltnak, világosan megfogalmazottnak kell lennie. Alkotmányossági követelmény a védett jogtárgyra és az elkövetési magatartásra vonatkozó törvényi akarat világos kifejezésre juttatása. Egyértelmű üzenetet kell tartalmaznia, hogy az egyén mikor követi el a büntetőjogilag szankcionált jogsértést. Ugyanakkor korlátoznia kell az önkényes jogértelmezés lehetőségét a jogalkalmazók részéről. Vizsgálni kell tehát, hogy a tényállás a büntetendő magatartások körét nem túl szélesen jelöli-e ki és elég határozott-e.” [30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 176.; továbbá: 2/1994. (I. 14.) AB határozat, ABH 1994, 41, 55.; 58/1997. (XI. 5.) AB határozat, ABH 1997, 348, 352.; 12/1999. (V. 21.) AB határozat, ABH 1999, 106, 112.; 18/2000. (VI. 6.) AB határozat, ABH 2000, 117, 130–131.]

2. A csendháborítás tilalmazásával a jogalkotó a lakott területek, a lakások, a közlekedési eszközök használatának a zavartalanságát és természeti értékek védelmét kívánja biztosítani. E szabálysértési tényállás védett jogi tárgya „mások” (természetes személyek), valamint a természet nyugalma. Ahhoz, hogy zajokozás csendháborításnak minősüljön a Szabr. 6. § (1) bekezdése szerint egyszerre kell a zajokozásnak indokolatlannak és a megengedettnél nagyobbaknak lennie. A tényállás tehát az elkövetési magatartást két együttes feltétellel határozza meg. Az indítvány alapján azt kell eldönteni, hogy a kifogásolt szövegrészben foglalt „követelmény” egyértelmű, világos tartalmat hordoz-e, amely megfelel a jogbiztonság követelményének.

A vizsgált szöveg egyfelől feltételezi, hogy vannak megengedett zajok, másfelől azt is, hogy minden zajra (zajtípusra) van a megengedett mértéket meghatározó jogszabály. Maga a szabálysértési szabályozás e vonatkozásban nem ad eligazítást. Ezért az Alkotmánybíróság áttekintette a csendháborítás kerettényállásának alkalmazásában figyelembe vehető, zajvédelemmel kapcsolatos jogszabályokat.

A zajvédelmi jogszabályok az emberi környezet és egészség megóvása érdekében állapítanak meg zaj- és rezgésvédelmi szabályokat. A zaj- és rezgésvédelemről szóló 12/1983. (V. 12.) MT rendelet a meglévő, valamint a létesítendő üzemek, berendezések, technológiák zajvédelmi követelményeit tartalmazza. A zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 8/2002. (III. 22.) KöM–EüM együttes rendelet pedig a zajtól védett területekre (1. számú melléklet), meghatározott zajforrások tekintetében [üzem, berendezés, technológia, rendezvények (1. §), közlekedés (3. §), építőipari tevékenység (2. §), épületek különböző technikai berendezései, valamint az épületen belül, vagy a szomszédos épületben folytatott szolgáltatás, és az azokhoz szükséges berendezések (6. §)] napszakra figyelemmel állapítanak meg határértékeket, amelyeknek a megsértése zajbírsággal szankcionálandó. E határértékek meghatározásának elsődleges indoka, alap-

vető célja az emberre már káros rezgések és zajok korlátozása, az egészség védelme; e szabályok tehát nem a nyugalom védelmét szolgálják. A zajvédelmi határértékekkel szabályozott, zajt okozó tevékenységek esetén a határértéket meghaladó zajokozás a vitatott szövegrész tekintetében kétségtelenül értelmezhető.

Másként áll a helyzet a Szabr. 6. § (1) bekezdésében foglalt, közlekedési eszközön is tiltott, „a nyugalom megzavarására alkalmas” zajt okozó magatartásoknál. Erre a tényállásra a „megengedettnél nagyobb” zaj követelménye értelmezhetetlen; e tárgyban ugyanis jogszabályi előírások nem léteznek, a határértékhez kötött, zajt okozó tevékenységek előfordulása pedig fogalmilag kizárt.

Vannak továbbá jogilag tiltott, illetve szabályozott zajkeltő magatartások, ahol az okozott zaj tiltott mértéke nincs meghatározva. Így például a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 6. § (4) bekezdése lehetőséget ad a települési önkormányzatok képviselő-testületeinek a helyi sajátosságokra figyelemmel az üzletek éjszakai (22 óra és 6 óra közötti) nyitvatartási rendjének szabályozására, és ezzel zajvédelmi korlátozásokra. Ilyenkor nem dönthető el, hogy a szabályok megsértése megvalósítja-e a csendháborítás szabálysértési tényállását.

A lakásszövetkezetek és a társasházak a házirendjükben megállapíthatnak zajkeltő magatartásokkal szembeni korlátozásokat. A társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény 26. § (1) bekezdése, valamint a lakásszövetkezetekről szóló 2004. évi CXV. törvény 14. § (2) bekezdése felhatalmazza a lakóközösségeket arra, hogy házirendjükben a lakóépületük sajátosságaihoz képest szabályozzák a lakhatásuk nyugalma zavaró zajkeltő magatartásokat.

A szabálysértési tényállásból nem derül ki, hogy a lakóközösség felhatalmazása (akár eseti, akár a házirendben megengedett, vagy nem tiltott zajokozáshoz való hozzájárulása) a tényállás alkalmazása szempontjából „megengedett” tesz-e egyébként nem megengedett magatartásokat, illetőleg e tényállás alá vonhatók-e a házirend által tiltott (határértékhez nem kötött) zajkeltő tevékenységek.

A Szabr. 6. § (1) bekezdésének kifogásolt szövegrész alapján az sem állapítható meg, hogy milyen felhatalmazás mellett tekinthető a zajokozás megengedettnek.

A „megengedettnél nagyobb” kifejezés alapján tehát nem határozható meg egyértelműen, hogy a jogalkotó a csendháborítás tényállását csak a határértékkel meghatározott zajok esetében akarja-e szankcionálni. A kifogásolt szövegrész határozatlan tartalma miatt nem tisztázható az sem, hogy a jogalkotó a határértékhez nem kötött vagy nem köthető zajkeltő magatartásokat is tiltja-e a csendháborítás tényállása alapján. A Szabr. 6. § (1) bekezdésének vizsgált tényállási eleme súlyos értelmezési és alkalmazhatósági nehézségeket okoz. (Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa általános helyettese az OBH 1193/2005. számú jelentésében is – egyebek mellett – felhívta a jogalkotó figyelmét, hogy a normavilágosság követelményének szerinte sem megfelelő, a jelen ügyben is

vizsgált tényállási elem miatt, a jogalkalmazó ezekben az ügyekben nem tud érdemben fellépni.)

Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy a csendháborítás szabálysértésének a „megengedettnél nagyobb” zajokozás tényállási eleme, olyan meghatározatlan, értelmezhetetlen, bizonytalan tartalommal bír, és így nem alkalmas arra, hogy a Szabr. 6. § (1) bekezdése által tiltott magatartásokról egyértelmű eligazítást adjon a jogalanyok és jogalkalmazás számára. A szabályozás jogbizonytalanságot okoz, és így sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdését.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 40. §-a értelmében, ha az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességét állapítja meg, azt teljesen vagy részben megsemmisíti. Az Alkotmánybíróságnak lehetősége van arra, ha a norma egy részének alkotmányellenességét állapítja meg, akkor többnyire csak ezt a szövegrészt semmisíti meg, egyúttal megállapítja, hogy a megsemmisítést követően a rendelkezés milyen szöveggel marad hatályban. A jelen ügyben ennek a megoldásnak nincs technikai akadálya, de az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy a szövegösszefüggések és a jogszabály gyakorlati fontossága miatt – kerülendő, hogy egyáltalán ne legyen egy ideig „csendvédelmi” szabálysértési tényállás – a Szabr. 6. § (1) bekezdésének „és a megengedettnél nagyobb” szövegrészét 2007. március 1-jei hatállyal semmisíti meg, így kellő időt hagy a jogalkotó számára új, az alkotmányos követelményeknek megfelelő szabályozás megalkotására.

A határozat Magyar Közlönyben történő közzététele az Abtv. 41. §-án alapszik.

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 694/B/2001.

Az Alkotmánybíróság 74/2006. (XII. 15.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 134. § (3) bekezdés *a)* pontja alkotmányellenes, ezért e rendelkezést 2007. március 31. napjával megsemmisíti.

2. Az Alkotmánybíróság a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény módosításáról szóló 1998. évi LXXIX. törvény egésze alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az indítványozó a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény módosításáról szóló 1998. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Mtm.) alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményezte. Az Mtm. a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) szabadság kiadására vonatkozó 134. §-át olyan tartalommal módosította, hogy a szabadság esedékességének évét követő kiadását kivételesen fontos gazdasági érdek esetén a korábbi, a tárgyévet követő év január 31-i határidő helyett június 30-ig, kollektív szerződés rendelkezése esetén pedig december 31-ig tette lehetővé úgy, hogy a fenti új rendelkezésektől való eltérést nem tiltotta meg. Az indítványozó álláspontja szerint az Mtm. az Alkotmány 7. § (2) bekezdésébe ütközik, mert a törvényhozó – sértve a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) 20. §-át és 27. §-át – az Mt. módosításának előkészítése során nem biztosította az érintett munkavállalói szervezetek véleményezését. Az indítványozó szerint az Mtm. ellentétben áll az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében megfogalmazott jogállamiság és az ahhoz kapcsolódó jogbiztonság elvével is, mivel az 1999. január 1-jén hatályba lépő Mtm. elfogadásáról az Országgyűlés 1998. december 22-én döntött, kihirdetésére a december 24-én megjelent Magyar Közlönyben került sor, így annak tartalmáról csak a Magyar Közlöny postázását követően, január közepén szerezhettek tudomást az állampolgárok.

Az indítványozó ezen túlmenően az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésének sérelmét is állította amiatt, hogy a módosítás következtében a munkavállalókat az Mt. által évenként megillető jogként meghatározott rendes szabadság kiadása időben jelentősen, csaknem fél, illetve egy évvel „kitolódhat”, amely szabályozás folytán előfordulhat olyan eset is, hogy a munkáltatók a tárgyévi szabadságot már az esedékesség évének elején kiadják, a következő évben pedig – élve az Mtm. által biztosított lehetőséggel – egyáltalán nem, hanem csak a tárgyévet követő év köze-

pén, illetve végén. Az indítványozó szerint a szabadság kiadásának az Mtm. rendelkezésével kitágított törvényi kezei már nem biztosítják a szabadság célját, a munkavállaló rendszeres pihenéshez való alkotmányos joga érvényesülését.

Az Alkotmánybíróság eljárása során – az indítvánnyal kapcsolatos álláspontjának megismerése céljából – megkereste a szociális és családtügyi minisztert.

II.

Az indítványban megjelölt és az elbírálásnál figyelembe vett jogszabályok:

Az Alkotmány rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„7. § (2) A jogalkotás rendjét törvény szabályozza, amelynek elfogadásához a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.”

„8. § (2) A Magyar Köztársaságban az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg, alapvető jog lényeges tartalmát azonban nem korlátozhatja.”

„70/B. § (4) Mindenkinek joga van a pihenéshez, a szabadidőhöz és a rendszeres fizetett szabadsághoz.”

A Jat. indítványban felhívott rendelkezései:

„20. § A jogalkalmazó szerveket, a társadalmi szervezeteket és az érdekképviselői szerveket be kell vonni az olyan jogszabályok tervezetének elkészítésébe, amelyek az általuk képviselt és védett érdekeket, illetőleg társadalmi viszonyokat érintik.”

„27. § A Kormány elé terjesztendő jogszabálytervezetről véleményt nyilvánítanak

(...)

c) az érdekelt társadalmi szervezetek és érdekképviselői szervek.”

Az Mtm. rendelkezései:

„1. § A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 134. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg új (4) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (4)–(5) bekezdés számozása (5)–(6) bekezdésre változik:

“(3) A szabadságot esedékességének évében kell kiadni. A munkáltató

a) kivételesen fontos gazdasági érdek esetén a szabadságot legkésőbb a tárgyévét követő év június 30-áig, kollektív szerződés rendelkezése esetén a tárgyévét követő év december 31-éig,

b) a munkavállaló betegsége vagy a személyét érintő más elháríthatatlan akadály esetén az akadályoztatás megszűnésétől számított harminc napon belül adja ki, ha az esedékesség éve eltelt. A b) pontban szereplő rendelkezéstől érvényesen eltérni nem lehet.

(4) A szabadságot kettőnél több részletben csak a munkavállaló kérésére lehet kiadni.”

2. § Ez a törvény 1999. január 1-jén lép hatályba.”

III.

Az indítvány részben megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság elsőként a törvény egésze alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló kérelmeket vizsgálta meg.

1.1. E körben az Alkotmánybíróság először a jogalkotási eljárás előírásainak megsértése miatti, az Mtm. formai alkotmányellenességére vonatkozó indítványozói kifogásról határozott.

Az Alkotmánybíróság a Jat. 20. §-ával összefüggésben már egy korai határozatában megállapította, hogy önmagában a Jat. 20. §-a szerinti szervezetek és szervek törvényalkotási folyamatba való bevonásának elmaradása nem teszi az egyébként szabályszerűen megalkotott törvényt alkotmányellenessé. (352/B/1990. AB határozat, ABH 1990, 228, 229.) A jogalkotó szervek egyeztetési kötelezettségét előíró, a Jat. 20. §-a és 27. § c) pontjában foglalt szabályok megsértése kapcsán az Alkotmánybíróság – áttekintve az Alkotmánybíróság addigi gyakorlatát – a 39/1999. (XII. 21.) AB határozatában (ABH 1999, 325, 349.) leszögezte: „A Jat. e rendelkezéseit figyelembe véve megállapítható, ha a jogalkotó a jogszabály előkészítése során nem kéri ki az érintett társadalmi szervek véleményét, megsérti a Jat. e rendelkezéseit. Az Alkotmánybíróság számos határozatában kifejtette, hogy a jogszabályt előkészítő szervezetek a Jat. szerinti vélemények beszerzésével kapcsolatos kötelezettségszegése önmagában nem érinti a jogszabály érvényességét, vagyis pusztán ez a kötelezettségszegés nem elégséges ok a kiadott jogszabályok alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére. [352/B/1990. AB határozat, ABH 1990, 228, 229.; 30/1991. (VI. 5.) AB határozat, ABH 1991, 421, 422.; 32/1991. (VI. 6.) AB határozat, ABH 1991, 146, 159.; 34/1991. (VI. 15.) AB határozat, ABH 1991, 170, 172.; 496/B/1990. AB határozat, ABH 1991, 493, 495.; 7/1993. (II. 15.) AB határozat, ABH 1993, 418, 419–420.; 54/1996. (XI. 30) AB határozat, ABH 1996, 173, 195.; 50/1998. (XI. 27.) AB határozat, ABH 1998, 387, 395–397.] (...) Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a közhatalmi jogosítványokkal nem rendelkező társadalmi, érdekképviselői szervek véleményének beszerzése a jogszabály közzogi érvényességének nem feltétele. Mivel a jogszabály érvénytelenségét nem eredményezi, nem minősül a jogszabály megsemmisítéséhez vezető, súlyos eljárási jogszabálysértésnek az, ha a jogszabály előkészítése során a jogalkotó a közhatalmi jogosítványokkal nem rendelkező szervektől nem kér véleményt. A jogszabályok előkészítésére vonatkozó törvényi előírások megsértése csu-

pán a jogalkotó államigazgatási, esetleg politikai felelősségét alapozhatja meg. [7/1993. (II. 15.) AB határozat, ABH 1993, 418, 419.]” Az Alkotmány 7. § (2) bekezdéséből nem láttat levezethetőnek az Alkotmánybíróság a jogalkotó szervek azon kötelezettségét, hogy a jogalkotási eljárás során az érintett társadalmi szervek véleményét kikérje. [39/1999. (XII. 21.) AB határozat, ABH 1999, 325, 349.; 9/2003. (IV. 30.) AB határozat, ABH 2003, 89, 116.] Az Alkotmánybíróság – fent idézett határozatában is hivatkozott – következetes gyakorlata szerint a jogalkotási törvény rendelkezéseinek figyelmen kívül hagyása csak akkor eredményezheti a jogszabály alkotmányellenességének megállapítását, ha az adott jogszabály egyben az Alkotmány valamely rendelkezésébe is ütközik. Az Alkotmány 7. § (2) bekezdése értelmében ugyan a jogalkotás rendjét törvény szabályozza, ez a rendelkezés azonban nem emelte az Alkotmány szintjére a jogalkotási törvény normáit. [496/B/1990. AB határozat, ABH 1991, 493, 496.; 14/1992. (III. 30.) AB határozat, ABH 1992, 338, 342.; 7/1993. (II. 15.) AB határozat, ABH 1993, 418, 419.; 50/1998. (XI. 27.) AB határozat, ABH 1998, 387, 396.]

Az Alkotmánybíróság a fenti gyakorlatára figyelemmel az Mtm. egészét azon az alapon kifogásoló indítványokat, hogy a törvényhozó az Alkotmány 7. § (2) bekezdésének sérelmét idézte elő azáltal, hogy nem tartotta be a Jat. 20. §-ában és 27. § c) pontjában foglalt rendelkezéseit – elutasította.

1.2. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy a törvényhozó az Mtm. időbeli hatályának meghatározása során eleget tett-e az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből levezetett kellő felkészülési idő biztosítására vonatkozó követelménynek.

Az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében védeni rendelt jogállamiság egyik fontos alkotóeleme a jogbiztonság, amely megköveteli, hogy az állampolgárok jogait és kötelezettségeit a törvényben megszabott módon kihirdetett és bárki számára hozzáférhető jogszabályok rendezzék, továbbá meglegyen a tényleges lehetőség arra, hogy a jogalanyok magatartásukat a jog előírásaihoz tudják igazítani. A jogalkotónak kellő időt kell tehát biztosítani arra, hogy az érintettek a jogszabály szövegét megismerhessék, és eldöntsék, miként alkalmazkodnak a jogszabály rendelkezéseihez. A jogszabály kihirdetése és hatálybalépése közötti „kellő idő” mértékét a jogszabálytervezet kidolgozójának, illetve a jogalkotónak esetileg kell vizsgálnia, az adott jogszabály jellegét, valamint a jogszabály végrehajtására való felkészülést befolyásoló egyéb tényezőket alapul véve. Alkotmányossági szempontból az bírálható el, hogy a jogalkotó biztosított-e az érintettek számára legalább minimális felkészülési időt, vagyis lehetőségük volt-e az érintetteknek a jogszabály előzetes megismerésére. Alkotmányellenesség csak a felkészülésre szolgáló időtartam kirívó, a jogbiztonságot súlyosan veszélyeztető vagy sértő hiánya esetén állapítható meg. [34/1991. (VI. 15.) AB határozat,

ABH 1991, 170.; 7/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 45.; 25/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 131.; 28/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 155.; 41/1997. (VII. 1.) AB határozat, ABH 1997, 292.; 723/B/1998. AB határozat, ABH 1999, 795.; 10/2001. (IV. 12.) AB határozat, ABH 2001, 123.; 1022/B/2001. AB határozat, ABH 2002, 1568.; 1025/B/2001. AB határozat, ABH 2003, 1456.]

Az Mtm. a Magyar Közlöny 1998. évi 117. számában, december 24-én került kihirdetésre, és a 2. § alapján 1999. január 1-jén lépett hatályba. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az érintett jogalanyoknak lehetőségük volt arra, hogy ez alatt a felkészülési idő alatt a törvénymódosítás szövegét megismerjék. Az Alkotmánybíróság a kellő felkészülési idő követelményének való megfelelés értékelése során figyelemmel volt arra, hogy a támadott törvény az Mt.-nek mindössze egyetlen, a rendes szabadság kiadásának határidejére vonatkozó, a főszabálytól való eltérést tartalmazó rendelkezését módosította úgy, hogy a korábbi szabályozásban meghatározott, a tárgyévét követő év január 31-e helyett június 30-ig, illetve kollektív szerződés ez irányú rendelkezése esetén december 31-ig tette lehetővé a kiadást, biztosítva az ettől való eltérést is. A vizsgált módosítás nem tartalmaz olyan magatartási szabályt, amelynek kizárólag a hatálybalépés napján, vagy közvetlenül azt követően lehet eleget tenni, és nem jelent olyan új kötelezettséget, amelyet a hatálybalépést megelőzően ne kellett volna teljesíteni. A tárgyévben ki nem adott szabadság következő évben való kiadására vonatkozó kötelezettség teljesítésére szabott határidő meghosszabbításának lehetővé tétele, és e lehetőségnek egy új feltétel beiktatásával történő bővítése az érintett jogalanyok számára a korábbi szabályozáshoz képest nem jelentett szigorítást. Éppen ellenkezőleg: az új szabályozás az Mtm. hatálybalépéséig ki nem adott, a tárgyévről „átvitt” szabadság ütemezését könnyítette meg.

A fentiek alapján az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy az Mtm. által módosított szabály alkalmazására való felkészülést szolgáló idő a konkrét esetben nem idézte elő a jogbiztonság olyan mértékű sérelmét, amely az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe ütköző alkotmányellenesség megállapítását és az Mtm. megsemmisítést megalapozná.

2. Az indítványozó az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésének sérelmét azon az alapon állította, hogy a szabadság kiadására biztosított határidőnek az Mtm.-ben meghatározott mértékű meghosszabbítása gátolja a jogintézmény céljának, a munkavállalók pihenéshez való jogának érvényesülését. Tekintve, hogy az indítványozó – tartalma szerint – a Mt.-nek az Mtm. 1. §-ával megállapított, jelenleg is hatályos 134. § (3) bekezdés a) pontjában foglalt rendelkezés alkotmányellenességére hivatkozott, az Alkotmánybíróságnak az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésének meg-

sértését a továbbiakban e rendelkezéssel összefüggésben kellett megvizsgálnia.

2.1. Az Alkotmánybíróság az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésével összefüggésben már az 1403/B/1991. AB határozatában kifejtette, hogy az Alkotmány alapvető jogként fogalmazza meg a pihenéshez, a szabadidőhöz és a fizetett szabadsághoz való jogokat. (ABH 1992, 493, 494.) Az 1030/B/2004. AB határozatában az Alkotmánybíróság a pihenéshez való jogot a munkához való jog lényeges összetevőjeként értelmezte, utalt továbbá az Alkotmánybíróság több határozatában tett megállapítására, amely szerint – az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésén túlmenően – az Alkotmánynak nincs olyan rendelkezése, amely a pihenéshez való jog konkrét módjait, illetve feltételeit ugyanilyen módon írná elő. (ABH 2005, 1307, 1311.)

Az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdése az indítványozó által megjelölt pihenéshez való jog mellett nevesíti a rendszeres fizetett szabadsághoz való jogot is. Az Alkotmánybíróság – a köztisztviselőket megillető pótszabadság intézményének alkotmányossági vizsgálata során – a 849/B/1992. AB határozatában minden munkavégzésre irányuló jogviszony közös elemeként határozta meg a rendszeres fizetett szabadság biztosításának kötelezettségét. (ABH 1996, 391, 393.) E jog – a pihenéshez való joghoz hasonlóan – a munkához való jog lényeges összetevője, egyben a pihenéshez való jog egyik aspektusának a munka világára vonatkoztatott konkretizálása. Sajátossága, hogy tipikusan a megélhetést, a létfenntartást szolgáló jövedelem megszerzése érdekében létesített ún. önállóan munka végzésére irányuló, jellemzően tartós jogviszonyokban állók számára meghatározott időszakonként viszonylag hosszabb időtartamú szabadságot jelent a munkatevékenység ellátására irányuló kötelezettségek teljesítése alól anélkül, hogy az a jogviszonyok fennállását érintené. A rendszeres fizetett szabadsághoz való jog tehát a munka világában a pihenéshez való jog megvalósulását szolgálja, célja a rendszeres munkavégzés során elhasznált erőforrások, a fizikai és szellemi energia pótlásának, a munkavállalók regenerálódásának biztosítása. E jog alkotmányi szabályozása – a pihenéshez való joghoz képest – konkrétabb követelményeket állít a törvényhozó elé. A pihenéshez való jog garanciáinak meghatározása során a jogalkotó szabadsága nagyobb, ez utóbbi jog a munka világában érvényre juttatható többféle módon is: a munkavégzési kötelezettség időbeni korlátait (pl. a munkaidőt, pihenőidőt, valamint a különböző munkaidő-kedvezményeket) meghatározó szabályok megalkotásával.

A fizetett szabadsághoz való jog biztosításával kapcsolatos rendszerességre vonatkozó alkotmányi előírásból fakadó követelmény, hogy a törvényhozó meghatározott időszakonként visszatérően jogosítsa az Alkotmány 70/B. § (1) bekezdésében foglalt munkához való jogot – a tágabb értelemben vett – munkajogviszony keretében gya-

korló jogalanyokat. Követelmény ezen túl, hogy a pihenés érdekében biztosított szabadidő díjazott legyen, azaz a fenti jogalanyi kör a jogviszonyban töltött idő alatt munkavégzési kötelezettség hiányában is jogosult legyen pénzben meghatározott javadalmazásra. Az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésében meghatározott rendszeres fizetett szabadsághoz való jog biztosításának kötelezettsége nem jelent azonban kötelezettséget arra, hogy akár a jogosultságot, akár a kiadást, ezáltal az igénybevétel lehetőségét feltétlenül a naptári év viszonylatában kellene szabályoznia a jogalkotónak. Ezt az indítványozó sem állítja, hanem azt tartja alkotmányellenesnek, hogy a támadott szabályokkal „kitágított” időbeni keretek között már nem érvényesülhet, hanem egyenesen ellehetetlenül a munkavállalók pihenéshez való joga.

A fizetett szabadság kiadására vonatkozóan az Alkotmányból következőkhöz képest konkrétabb követelmény fogalmazódik meg a 2000. évi LXVI. törvénnyel kihirdetett, a fizetett éves szabadságról szóló, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) 132. számú Egyezményében (a továbbiakban: Egyezmény). Az Egyezmény 9. Cikke az Egyezményben meghatározott mértékű megszakítás nélküli fizetett éves szabadságnak a szabadságra való jogosultság keletkezésének évét követő egy éven belüli kivételére, illetve kiadására vonatkozó kötelezettséget ír elő azal, hogy a fennmaradó részt a jogosultság keletkezését követő év vége után legfeljebb 18 hónapon belül kell kiadni, illetve kiadni; az ezen felüli rész kiadása az érintett munkavállaló hozzájárulásával halasztható el. Ennél még pontosabb – az Európai Bíróság által is értelmezett – tartalommal szabályozta a szabadság kiadását a 2000. június 22-i 2000/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló, 1993. november 23-i 93/104/EK tanácsi irányelv és az annak helyébe lépő, a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló, 2003. november 4-i 2003/88/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv.

2.2. A rendes szabadságra való jogosultságot az Mt. a naptári év viszonylatában biztosítja: kimondja, hogy a munkavállalót minden munkaviszonyban töltött naptári évben rendes szabadság illeti meg, amely alap- és pótszabadságból áll. Az alapszabadság mértékét a törvény a munkavállaló életkorával arányosan növeli (Mt. 131. §), pótszabadságra való jogosultságot pedig a munkavállaló személyi körülményeire, illetve a végzett munka jellegére, egészséget veszélyeztető, illetve fizikai, lelki szempontból megterhelő voltára tekintettel állapít meg (Mt. 132. §).

Az Mt. 134. §-ának támadott rendelkezése a naptári év viszonylatában megállapított szabadságnak az esedékeség évében történő kiadását előíró főszabálytól két esetben tesz lehetővé eltérést. Az egyik esetben kivételesen fontos gazdasági érdek fennállása adhat alapot a szabadság tárgyát követő év június 30-ig történő kiadására. A másik

esetben kollektív szerződés ilyen tartalmú rendelkezése alapján válik lehetővé, hogy a szabadságot a munkáltató a tárgyévet követő december 31-ig adja ki. Az Mt. – szemben a szabadság kiadására nyitvaálló határidőnek a munkavállaló betegsége vagy a személyét érintő más elháríthatatlan akadály miatti meghosszabbítására vonatkozó rendelkezéstől – e szabályoktól nem tiltja az eltérést, azaz lehetőség van arra, hogy a munkáltató és a munkavállaló a főszabály alóli kivételek alkalmazásának lehetőségét megállapodásban kizárja, illetve arra is, hogy a tárgyévet követő kiadás határidejét szűkebben, vagy tágabban határozza meg. Ez az eltérési lehetőség azonban nem befolyásolja a vizsgált rendelkezés alkotmányosságának megítélését. Amennyiben a támadott norma alkotmányosértő – függetlenül annak diszpozitív jellegétől –, akkor az Alkotmánybíróság nem tekinthet el a norma megsemmisítésétől.

Az Alkotmánybíróság eljárása során figyelemmel volt arra is, hogy a rendes szabadság természetbeni igénybevétele tekintetében a munkavállaló rendelkezési joga is érvényesül: az alapszabadság egynegyedét ugyanis a munkáltató – a munkaviszony első három hónapja kivételével – a munkavállaló kérésének megfelelő időpontban köteles kiadni; ennek egyetlen feltétele, hogy igényét legkésőbb tizenöt nappal korábban jelentse be [Mt. 134. § (2) bekezdés]. A munkavállalónak tehát a fenti szabály alapján lehetősége van, illetve – az Mt. 134. § (3) bekezdés b) pontjában szereplő okok fennállása hiányában – köteles a szabadság egynegyed része naptári évben való igénybevételére, ezért a támadott szabályozás a rendes szabadság háromnegyede, nem pedig a naptári évre járó teljes szabadság kiadási határideje meghosszabbítását jelentheti.

A fenti rendelkezések alapján megállapítható, hogy a törvényhozó – az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésében foglalt rendszeres fizetett szabadsághoz való jog érvényre juttatása érdekében – szabályozta a munkavállalókat megillető rendes szabadságot úgy, hogy meghatározta a szabadsághoz való jog gyakorlásának (igénybevételének) időbeni korlátait. E korlátozás alkotmányellenességét az indítványozó azon az alapon állította, hogy a törvényhozó a pihenéshez való jog gyakorlását időben túl tág keretek között határozta meg. Bár a munkavállalók rendes szabadságának igénybevételére vonatkozó szabályok – a jelen határozat III. 2.2. pontjában kifejtettek szerint – kétségtelenül összefüggésben állnak a pihenéshez való joggal, a vizsgált szabályozás alkotmányossága nem a pihenéshez való jog, hanem az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésében önálló alapjogként konkrétan nevesített rendszeres fizetett szabadsághoz való jog korlátozásával szemben támasztott követelmények alapján bírálendő el. Erre tekintettel az Alkotmánybíróságnak a továbbiakban arra a kérdésre kellett választ adnia, megvalósítja-e a rendszeres fizetett szabadsághoz való jog alkotmányosértő korlátozását az, hogy a törvényhozó a tárgyévre járó rendes szabadság háromnegyed részének kiadását (ezáltal annak a munkavállaló által történő természetbeni igénybevételét) bizonyos esetekben a tárgyévet követő év június 30-ig, illetve december 31-ig tette lehetővé.

2.3. Mivel az Alkotmánybíróság a rendszeres fizetett szabadsághoz való jogot alkotmányos alapjognak tekinti, erre is irányadó a korlátozás jogalapját és mértékét meghatározó, az Alkotmány 8. § (2) bekezdésében foglalt garanciális szabály, és az ezzel kapcsolatban kimunkált szükségesség-arányosság teszt. „Az Alkotmánybíróságnak a 6/1998. (III. 11.) AB határozatban összegezett állandó gyakorlata szerint (ABH 1998, 91, 98–99.), az alapvető jog korlátozása csak akkor marad meg az alkotmányos határok között, ha a korlátozás elkerülhetetlen, azaz más alkotmányos alapjog, valamint alkotmányos érték védelme vagy érvényesülése, illetve az Alkotmányból következő feladat megvalósítása más módon nem biztosítható, továbbá, ha az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya arányban áll egymással.” (1234/B/1995. AB határozat, ABH 1999, 524, 530.) Az alapjog sérelme megállapítható akkor is, ha az alkalmazott korlátozás a cél elérésére alkalmatlan, vagy a törvényhozó a korlátozás során nem az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt választotta ki. [20/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 69, 71.]

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az Mt. 134. § (3) bekezdés a) pontjában foglalt, a szabadság kiadásának a munkáltató általi időbeli korlátozását lehetővé tevő rendelkezések nem elégitik ki az alapjog-korlátozást megvalósító szabályozással szemben támasztott alkotmányos követelményeket.

Az Alkotmánybíróság eljárása során figyelemmel volt az Mtm. javaslatához fűzött indokolásra, amely az új szabályozás bevezetését – a gyakorlati tapasztalatok és a munkaügyi ellenőrzések eredményeire hivatkozva – azért tartotta szükségesnek, mert „a munkáltató és a munkavállaló kölcsönös érdekek alapján ezt a szabályt [ti. a szabadság tárgyévi kiadását előíró szabályt] megszegi. (...) Fontos gazdasági érdekek indokolták tehetik a szabadság (egy részének) átvitelét a következő évre. E kivételesen fontos gazdasági érdek lehet a munkáltató érdeke – pl. konjunktúrális kérdés a termelésben –, de lehet a munkavállaló érdeke is.”

Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben rámutat arra, hogy a szabadság kiadási határidejének meghosszabbítását különböző munkavállalói érdekek indokolhatják [ilyenek az Mt. 134. § (3) bekezdés b) pontjában meghatározott okok]. Nem tudható azonban sem a törvény, sem annak indokolása alapján az, milyen kivételesen fontos gazdasági érdekek fűződhet a munkavállalónak a pihenéshez való joga érvényesülését biztosító fizetett szabadság kiadási határideje tárgyévet követő mintegy fél-, illetve egy évvel való „kitolásának”. „Kivételesen fontos gazdasági érdek” szerepet játszhat ugyan a rendes szabadság kiadási határidejének meghosszabbítását engedő szabályozás kialakításakor: adódhatnak a munkáltató működését, fennmaradását olyan mértékben veszélyeztető helyzetek, amelyek alkotmányosan indokolták tehetik az esedékesség évét követő évre való átvitel lehetőségének biztosítását. Nem

zárható ki – a munkáltató működési körétől, tevékenységétől függően – olyan veszélyhelyzetek (baleset, elemi csapás) kialakulása sem, amelyek megelőzése, elhárítása folyamatos munkavégzést igényel, és ezzel összefüggésben válik elkerülhetetlenné a kiadási határidő meghosszabbítása (ez utóbbi esetben nem elsősorban a gazdasági érdek, hanem az emberi élethez, testi épséghez való jog védelme teszi azt szükségessé). A vizsgált szabályozás azonban a fentieknél jóval szélesebb körben teszi lehetővé a szabadság kiadási határidejének meghosszabbítását.

Az Alkotmánybíróság megítélése szerint a támadott norma vizsgálata alapján nem ismerhető fel olyan alkotmányos alapjog, érték vagy cél, amely megalapozná az alapjog-korlátozás elkerülhetetlenségének megállapítását. Ezt önmagában a „kivételesen fontos gazdasági érdek”, (amely – az Mtm. javaslatához fűzött indokolásból kitűnően – magában foglalja a termelés volumenének változását is), illetve a korlátozásnak csupán formáját (kollektív szerződés) meghatározó, de szempontjait nem tartalmazó rendelkezés nem alkalmas alátámasztani. Ezért az Alkotmánybíróság az Mt. 134. § (3) bekezdésének a) pontját megsemmisítette.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) alapján az alkotmányellenesség megállapítása esetén főszabály, hogy a megsemmisített rendelkezés a határozat közzététele napján veszíti hatályát. Az Alkotmánybíróság azonban ettől eltérően is meghatározhatja a megsemmisítés időpontját, ha ezt a jogbiztonság indokolja [Abtv. 43. § (1) és (4) bekezdés]. Megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy – tekintettel arra, hogy az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésében meghatározott rendszeres fizetett szabadsághoz való alapjog nem tartozik a korlátozhatatlan alapjogok közé – a törvényhozónak lehetősége van az Alkotmány 8. § (2) bekezdésének megfelelő szabályozás kialakítására. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányellenes rendelkezést 2007. március 31-i hatállyal semmisítette meg.

Az Alkotmánybíróság e határozatnak a Magyar Közlönyben való közzétételét az Abtv. 41. §-a alapján rendelte el.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Bragyova András s. k.,*
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k., *Dr. Harmathy Attila s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., *Dr. Kiss László s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., *Dr. Kukorelli István s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 550/B/1999.

A Kormány határozatai

A Kormány

1123/2006. (XII. 15.) Korm. határozata

az Európai Unió döntéshozatali tevékenységében való részvételtől és az ehhez kapcsolódó kormányzati koordinációról

I.

Az Európai Unió döntéshozatali tevékenységében történő magyar részvétel általános szabályai

1. Az Európai Unió tagállami kormányzati részvétellel működő intézményeinek döntéshozatali eljárásaiban, beleértve az Európai Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlásának ellenőrzésére a tagállamok kormányainak képviselőiből létrehozott bizottságokban és egyéb, az Európai Bizottság mellett tagállami részvétellel működő bizottságokban, különösen a komitológia bizottságokban, valamint az ad hoc bizottságokban (a továbbiakban: egyéb bizottságok) képviselő álláspont (a továbbiakban: tárgyalási álláspont) kialakítására és képviseletére, továbbá az európai uniós tagságból fakadó feladatok végrehajtásának ellenőrzésére, illetve az ezekkel kapcsolatos döntések előkészítésére a kormányzati döntés-előkészítés szabályait az e határozatban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

2. A közös kül- és biztonságpolitikai, valamint az európai biztonság- és védelempolitikai kérdésekre a határozat rendelkezéseit az egyes fejezetekben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

3. A tárgyalási álláspont kialakításának és az európai uniós tagságból fakadó feladatok előkészítésének, végrehajtása koordinálásának és ellenőrzésének, illetve az ezekkel kapcsolatos döntéseknek a fórumai: az Európai Koordinációs Tárcaközi Bizottság szakértői csoportjai (a továbbiakban: szakértői csoport), az Európai Koordinációs Tárcaközi Bizottság, az Államtitkári Értekezlet, a külügyminiszter és az érintett miniszterek közötti egyeztetés és a Kormány.

II.

Az Európai Koordinációs Tárcaközi Bizottság

4. Az Európai Koordinációs Tárcaközi Bizottság (a továbbiakban: EKTB) feladata a kormányzati integrációs politika, valamint az európai uniós tagságból fakadó feladatok előkészítésének, végrehajtásának koordinálása

és ellenőrzése, továbbá a képviselendő tárgyalási álláspontok előkészítése, kidolgozása és – az 5. pontban meghatározott kivételekkel – annak meghatározása.

5. A politikai, gazdasági, költségvetési vagy társadalmi jelentőségénél fogva a magyar érdekek szempontjából kiemelkedő jelentőségű vagy a kormányzat általános integrációs politikája szempontjából meghatározó fontosságú kérdésekben (a továbbiakban: stratégiai kérdések) – a 36. pontban foglaltak szerint az EKTB által előzetesen jóváhagyott előterjesztés alapján – a Kormány dönt.

6. A külügyminiszter – együttműködve az érintett miniszterekkel és figyelemmel az Európai Unió soros elnökségének programjára – az elnökségi ciklus elején javaslatot tesz a Kormánynak az Európai Unió soros elnökségének programjához kapcsolódó magyar prioritásokra és kormányzati feladatokra. Javaslatot tesz továbbá azokra az uniós kérdésekre, amelyekkel a Kormánynak a féléves munkaterv keretében foglalkozni indokolt, továbbá azokra az uniós tervezetekre, amelyekre vonatkozóan a tárgyalási álláspontot a Kormánynak indokolt elfogadni. A külügyminiszter együttműködve az érintett miniszterekkel szükség szerint felhívja a Kormány figyelmét azokra az uniós kérdésekre, illetve uniós tervezetekre, amelyek – az uniós döntéshozatali eljárások alakulásától függően – a későbbiekben a Kormány döntését igénylik.

7. Az EKTB elnöke a külügyminiszter által kijelölt szakállamtitkár. Az EKTB tagjai a miniszterek és az államtitkári értekezleten képvisellel rendelkező kormánybiztosok, illetve központi államigazgatási szervek vezetői (a továbbiakban együtt: központi államigazgatási szerv) által – a szervezeti és működési szabályzat szerint az európai uniós tagsággal összefüggő kérdésekben feladat- és hatáskörrel rendelkező – kijelölt állami vezető vagy vezető beosztású köztisztviselő (a továbbiakban együtt: EKTB-tag). Az EKTB-tagot más állami vezető vagy felhatalmazással rendelkező köztisztviselő helyettesítheti.

8. Az EKTB ülésének állandó meghívottja a Miniszterelnöki Hivatal Kormányirodájának képviselője. Elsődleges feladat- és hatáskörébe tartozó területeket érintő napirendi pontok esetében az EKTB ülésének meghívottja az adott tárgykörért felelős szakértői csoportban tagsággal rendelkező központi államigazgatási szerv vezetője, valamint a Magyar Nemzeti Bank alelnöke által kijelölt képviselő. Az EKTB ülésére az EKTB elnöke más személyt is meghívhat.

9. Az EKTB-tag képviseli a minisztert (a központi államigazgatási szerv vezetőjét) az EKTB-ben, gondoskodik az EKTB munkájában a minisztérium (a központi államigazgatási szerv) európai integrációs feladatainak egyetemes képviseléről, összehangolja a miniszter (a központi államigazgatási szerv vezetője) első helyi felelősségével működő szakértői csoportok munkáját.

10. Az EKTB feladata – az 5. pontban és a 35. pontban foglalt rendelkezésekre is figyelemmel –

a) az Európai Unió Tanácsának (a továbbiakban: Tanács) beterjesztett új uniós tervezetekre vonatkozó induló tárgyalási álláspont (a továbbiakban: alapmandátum) meghatározása,

b) a szakértői csoportban vitás, a tanácsi munkacsoport napirendjén szereplő uniós tervezetekkel kapcsolatos tárgyalási álláspontok meghatározása,

c) az egyéb tanácsi döntés-előkészítő bizottságok üléseinek napirendjén szereplő uniós tervezetekkel kapcsolatos tárgyalási álláspontok meghatározása,

d) a Tanács üléseit előkészítő Állandó Képviselők Bizottsága (a továbbiakban: COREPER) napirendjén szereplő uniós tervezetekkel kapcsolatos tárgyalási álláspontok meghatározása,

e) a Tanács napirendjén szereplő uniós tervezetekkel kapcsolatos tárgyalási álláspontok meghatározása,

f) az Országgyűlés által folytatott egyeztetési eljárásban benyújtandó tárgyalási álláspontok meghatározása,

g) a tagállami kötelezettségekkel összefüggő feladatok végrehajtásának ellenőrzése, a tagállami kötelezettségek végrehajtásával összefüggő uniós eljárásokban képviselendő álláspontok meghatározása,

h) döntés az Európai Közösségek Bírósága, az Elsőfokú Bíróság és az EFTA Bíróság előtti eljárásokkal kapcsolatban az eljárás megindításáról, a beavatkozásról, valamint a Magyar Köztársaság részéről az írásbeli észrevételek megtételéről és az eljárások során benyújtandó beadványok jóváhagyása,

i) az uniós intézmények által társadalmi vitára, konzultációra bocsátott tervezetekkel kapcsolatos álláspont elfogadása,

j) a Kormány elé terjesztést megelőzően az európai uniós politikával kapcsolatos, valamint – a jogharmonizációs tárgyú jogszabályalkotásra vonatkozó előterjesztések kivételével – az uniós tagságból fakadó feladatokkal összefüggő előterjesztések megtárgyalása.

11. Az Európai Tanács üléseinek előkészítéséért a külügyminiszter felelős, együttműködve a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszterrel és az érintett miniszterekkel. Az Európai Tanács üléseinek előkészítéséről az EKTB elnöke tájékoztatja az EKTB tagjait.

12. A Tanács különböző formációi előkészítésének felelősségi rendjét a határozat *1. számú melléklete* határozza meg.

13. Az EKTB hetente legalább egyszer egyeztető ülést tart. Az EKTB ülését az EKTB elnöke – az EKTB Titkársága útján – hívja össze. Rendkívüli ülés összehívását – indokolt esetben – az EKTB bármely tagja kezdeményezheti az EKTB elnökénél.

14. Amennyiben az uniós döntéshozatali eljárás rendje indokolja, az EKTB a tárgyalási álláspontot írásos eljárásban fogadja el. Az írásos eljárás lefolytatásáról az EKTB Titkárság gondoskodik.

15. Az EKTB ülésének napirendjét – az EKTB tagjai javaslatainak figyelembevételével és az EKTB elnökének jóváhagyásával – az EKTB Titkársága határozza meg, igazodva az uniós döntéshozatali eljárás rendjéhez, valamint az Európai Tanács, a Tanács, a COREPER, az egyéb tanácsi döntés-előkészítő bizottságok vagy az egyéb bizottságok munkatervéhez, az európai uniós tagsággal kapcsolatos aktuális kérdésekhez.

16. Az EKTB titkársági feladatainak ellátásáról a Külügyminisztérium gondoskodik. Az EKTB Titkársága gondoskodik az EKTB ülésének napirendjéhez kapcsolódó tárgyalási álláspontok és dokumentumok EKTB tagjai részére történő megküldéséről.

17. Az EKTB üléseiről emlékeztető készül. Vitás kérdés esetén az emlékeztető tartalmazza a kisebbségi véleményt. Az emlékeztető elkészítéséről és az EKTB-tagok részére történő megküldéséről – az ülést követő két munkanapon belül – az EKTB Titkársága gondoskodik.

18. Az EKTB működésének részletes szabályait ügyrendjében állapítja meg.

19. Az EKTB Titkársága nyilvántartást vezet az EKTB-tagokról, a szakértői csoportok vezetőiről és a szakértői csoport tagjairól, valamint az egyes szakértői csoportok feladat- és hatáskörébe tartozó tanácsi munkacsoportokról, az egyéb tanácsi döntés-előkészítő bizottságokról, az egyéb bizottságokról, illetve a szakértői csoportok alcsoportjairól. Az EKTB-tag, illetve a szakértői csoport vezetője gondoskodik az esetleges személyi változásokról az EKTB Titkársága részére történő haladéktalan bejelentéséről.

III.

A szakértői csoport

20. A kormányzati integrációs politika, valamint az európai uniós tagságból fakadó feladatok előkészítésére és az uniós döntéshozatali eljárások során képviselendő tárgyalási álláspontok kialakítására, az uniós politikák alakulásának követésére és a szükséges kormányzati intézkedések koordinálására szakértői csoportok működnek. A szakértői csoport feladatai az egyéb bizottságok munkájában való részvételhez kapcsolódó feladatokat is magukban foglalják.

21. A szakértői csoportok felsorolását, azok vezetésének és tagságának felelősségi rendjét a határozat 2. számú melléklete tartalmazza.

22. A szakértői csoport vezetője a tárgykör szerint első helyen felelős miniszter vagy központi államigazgatási szerv vezetője által kijelölt állami vezető vagy köztisztviselő. Tagjai a határozat 2. számú mellékletében megjelölt minisztérium, illetve központi államigazgatási szerv, to-

vábbá minden esetben a Külügyminisztérium, az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium, a Pénzügyminisztérium, valamint a Magyar Köztársaság Európai Unió mellett működő Állandó Képviselőtársaság (a továbbiakban: Állandó Képviselő) illetékes köztisztviselői (beleértve a továbbiakban a hivatásos állományú személyeket is). A szakértői csoport vezetője engedélyezheti más érintett minisztérium, illetve központi államigazgatási szerv képviselőinek részvételét a szakértői csoport munkájában. Vita esetén a részvétel kérdésében az EKTB dönt.

23. A szakértői csoport vezetőjének feladata a szakértői csoport munkájának irányítása és összehangolása, a tárgyalási álláspontra vonatkozó egyeztetett javaslat előkészítése és kialakítása, szükség szerint annak egyeztetése az érdekképviselői és társadalmi szervezetekkel, valamint – a tárgykör szerint felelős EKTB-tag jóváhagyásával – az egyeztetett tárgyalási álláspont-tervezeteknek és egyéb előterjesztéseknek az EKTB napirendre vételének kezdeményezése és benyújtása, továbbá a tanácsi munkacsoportokban, az egyéb bizottságok és az egyéb tanácsi döntés-előkészítő bizottságok ülésein részt vevő szakértői csoporttag kijelölése.

24. A szakértői csoport – az uniós döntéshozatali eljárás napirendjén szereplő kérdésekhez igazodva – ülést tart vagy írásbeli egyeztetést folytat. A szakértői csoport ülését a szakértői csoport vezetője hívja össze vagy kezdeményezi az írásos egyeztetést. Erre a szakértői csoport bármely tagja javaslatot tehet.

25. A szakértői csoport tagjai között szakmai kérdésekben a feladatmegosztás a kormányzati feladat- és hatáskörmegosztás általános rendjéhez igazodik.

26. A szakértői csoport szükség esetén – jobb munkaszervezési céllal – szakértői alcsoportot hozhat létre.

27. A szakértői csoport működésére vonatkozó részletes szabályokat az EKTB ügyrendje határozza meg.

IV.

A tárgyalási álláspont kialakítása

28. A szakértői csoport minden a feladatkörébe tartozó, az uniós döntéshozatali eljárás során napirenden szereplő kérdéssel kapcsolatban – naprakész – írásbeli tárgyalási álláspontot fogad el. A tárgyalási álláspontokat minden esetben egyeztetni kell a szakértői csoport tagjaival és – amennyiben ez indokolt – más érintett szakértői csoporttal. Tárgyalási álláspontot kell készíteni minden napirendi ponthoz a tanácsi munkacsoporti ülésekre, a COREPER ülésekre, az egyéb tanácsi döntés-előkészítő bizottságok üléseire, a Tanács üléseire és az egyéb bizottságok üléseire, valamint az Országgyűlés részére az egyeztetési eljárás keretében.

29. A szakértői csoport feladata, hogy – a tárgykör szerint felelős EKTb-tag jóváhagyásával – a Tanácsnak be-terjesztett új uniós tervezetre vonatkozóan alapmandátumot terjesszen az EKTb elé, főszabály szerint a tervezet tanácsi munkacsoportban való tárgyalásának megkezdéséig. Az alapmandátumra – ha e határozat eltérően nem rendelkezik – a tárgyalási álláspontra vonatkozó rendelkezéseket megfelelően kell alkalmazni.

30. Az uniós döntéshozatalban képviselendő tárgyalási álláspontot a szakértői csoport vezetője egyeztetés céljából, határidő megjelölésével a szakértői csoport tagjainak megküldi. A határidőt – az uniós döntéshozatal menetét figyelembe véve – úgy kell megállapítani, hogy az észrevételezésre kellő idő álljon rendelkezésre. Határidőn belüli válasz hiánya az egyeztetés kifejezését jelenti.

31. A tárgyalási álláspontnak tartalmaznia kell az uniós tervezet rövid leírását, a tárgyalások addigi menetének összefoglalását, a pontosan megfogalmazott álláspontot és annak rövid indoklását, az uniós tervezet várható költségvetési hatásait és – ha az alapmandátum vagy a tárgyalási álláspont meghatározásához szükséges – a társadalmi, gazdasági hatásainak, valamint az abból következő hazai jogalkotási, intézményfejlesztési feladatoknak a rövid bemutatását. A tárgyalási álláspont tervezetben meg kell határozni az adott ülés célját és a tárgyalások során érvényesíteni kívánt célokat és érdekeket. Legkésőbb a COREPER ülésre készített tárgyalási álláspontban – amennyiben a COREPER az uniós tervezetet elfogadás céljával tárgyalja – ki kell térni az uniós tervezet magyar nyelvű szövegének elfogadhatóságára, és – szükség szerint – csatolni kell a magyar szövegre vonatkozó addig el nem fogadott módosítási javaslatokat is.

32. A szakértői csoport vezetője gondoskodik arról, hogy az uniós tervezet magyar szövegét a tanácsi munkacsoportbeli egyeztetések alatt a szakértői csoport véleményezze. A szakértői csoport véleményét a szakértői csoport vezetője küldi meg a Tanács Főtitkárságának.

33. Az egyéb tanácsi döntés-előkészítő bizottságok ülésén képviselendő tárgyalási álláspont kialakítása érdekében – jelen határozat rendelkezéseinek megtartásával – a szakértői csoport egyeztetést folytat. Az egyéb tanácsi döntés-előkészítő bizottságok napirendjéről a szakértői csoport vezetője az EKTb-t – az EKTb Titkársága útján – előzetesen tájékoztatja. Az egyéb tanácsi döntés-előkészítő bizottságok ülésén képviselendő tárgyalási álláspontot a szakértői csoport fogadja el, a 35. pontban meghatározott esetek kivételével.

34. A közös kül- és biztonságpolitikai, valamint az európai biztonság- és védelempolitikai kérdésekben a tárgyalási álláspontot – az érintett miniszterekkel egyeztetve és a 35. d) pontban foglaltak alkalmazásával – a külügyminiszter határozza meg. A külügyminiszter képviselője szükség szerint tájékoztatja az EKTb-t a tárgyalási álláspontokról.

35. Az EKTb ülésére be kell nyújtani a tárgyalási álláspontot, ha

a) alapmandátumra vonatkozik,

b) a tanácsi munkacsoportban, az egyéb tanácsi döntés-előkészítő bizottságban és egyéb bizottságban képviselendő tárgyalási álláspont tekintetében a szakértői csoportban az egyeztetések ellenére véleményeltérés maradt fenn, vagy annak EKTb elé terjesztését bármelyik szakértői csoporttag kezdeményezi,

c) a kérdés a COREPER vagy a Tanács soron következő ülésének napirendjén szerepel,

d) az álláspont meghatározása stratégiai jelentőségű kérdést érint, ezért a Kormány döntését kell kérni.

36. Az EKTb-ben történő megtárgyalását követően a Kormánynak elfogadásra be kell nyújtani a tárgyalási álláspontot vagy bármely az uniós tagsággal összefüggésben készült előterjesztést, amennyiben

a) az 5. pont szerint stratégiai kérdést érint,

b) az EKTb-ben véleményeltérés maradt fenn.

37. A 10. j) pont, valamint a 36. pont szerinti előterjesztéseket a feladat- és hatáskör szerint illetékes miniszter a külügyminiszterrel közösen nyújtja be a Kormánynak. Ezeket az előterjesztéseket legkésőbb az EKTb ülésének időpontját megelőző második munkanapon munkaidő végéig elektronikusan kell – az EKTb Titkársága útján – az EKTb részére megküldeni. Indokolt esetben – az EKTb elnöke és a Miniszterelnöki Hivatal Kormányiroda vezetőjének egyeztetése alapján – ezek az előterjesztések a Kormány ügyrendjéről szóló 1088/1994. (IX. 20.) Korm. határozat 18. pontjának alkalmazása nélkül közigazgatási egyeztetésre bocsáthatóak.

38. Az EKTb ülésére benyújtott tárgyalási álláspont-tervezeteket és egyéb dokumentumokat, előterjesztéseket az EKTb Titkársága elektronikus úton továbbítja az EKTb-tagoknak.

39. Az EKTb Titkársága gondoskodik az EKTb, illetve a Kormány által elfogadott tárgyalási álláspontoknak az Állandó Képviselő részére történő elektronikus továbbításáról, valamint azok nyilvántartásáról.

40. A közös kül- és biztonságpolitikai, valamint az európai biztonság- és védelempolitikai kérdések tekintetében a tárgyalási álláspontot a Külügyminisztérium közös kül- és biztonságpolitikai, valamint az európai biztonság- és védelempolitikai kérdések tekintetében felelős szakállamtitkára küldi meg az Állandó Képviselő részére és gondoskodik azok nyilvántartásáról.

41. Az EKTb napirendjére csak az e határozatban foglalt követelmények megtartásával benyújtott, a szakértői csoportban egyeztetett tárgyalási álláspont-tervezet tűzhet.

V.

*A tárgyalási álláspont képvisellete
és az információáramlás*

42. A külügyminiszter gondoskodik az Európai Unió intézményeitől a tanácsi döntéshozatalhoz kapcsolódó uniós tervezeteknek az érintett minisztériumokhoz történő elektronikus továbbításáról. Ez történhet az erre létrehozott dokumentumkezelő-rendszer támogatásával is.

43. Az Európai Unió intézményeitől érkező egyéb dokumentumokat a VI. fejezetben meghatározott szabályok szerint az Állandó Képviselést a Külügyminisztérium útján vagy a Külügyminisztérium egyidejű tájékoztatásával küldi meg az érintett minisztériumnak.

44. Amennyiben az Európai Unió intézményeitől az uniós tagsággal, különösen az uniós tagságból fakadó kötelezettségekkel összefüggő bármilyen dokumentum, megkeresés érkezik közvetlenül valamelyik minisztériumhoz, azt a minisztérium tájékoztatásul továbbítja a Külügyminisztériumnak.

45. A Tanács ülésén a Kormányt, az elfogadott tárgyalási álláspontban foglaltaknak megfelelően az 1. számú mellékletben meghatározott felelősségi rend szerint felelős miniszter, akadályoztatása esetén a helyettesítésére jogosult állami vezető vagy az Állandó Képviselést vezetője (a továbbiakban: Állandó Képviselő), illetve az Állandó Képviselést vezetőjének helyettese (a továbbiakban: Helyettes Állandó Képviselő) képviseli.

46. A COREPER ülésén a Kormányt, az elfogadott tárgyalási álláspontban foglaltaknak megfelelően az Állandó Képviselő, illetve a Helyettes Állandó Képviselő képviseli. Az Állandó Képviselőt, valamint a Helyettes Állandó Képviselőt akadályoztatása esetén az általuk az Állandó Képviselést diplomatai közül kijelölt diplomata helyettesíti.

47. Az egyéb tanácsi döntés-előkészítő bizottságban, a tanácsi munkacsoportban és az egyéb bizottságban a szakértői csoport vezetője által kijelölt szakértői csoporttag képviseli a tárgyalási álláspontot.

48. Az egyéb tanácsi döntés-előkészítő bizottság és a tanácsi munkacsoport munkájában főszabály szerint az első helyen felelős minisztérium (központi államigazgatási szerv) kijelölt szakértői csoporttagja vesz részt. Amennyiben ez nem lehetséges, a szakértői csoport vezetője kijelölheti más minisztérium (központi államigazgatási szerv) szakértői csoporttagját vagy – ha ez sem lehetséges – az Állandó Képviselést illetékes diplomatáját.

49. Az egyéb bizottságok ülésein a közösségi jogi aktus végrehajtásáért első helyen felelős minisztérium köztisztviselője vesz részt. Ettől a 48. pontban meghatározottak szerint csak kivételesen és indokolt esetben lehet eltérni.

50. A részt vevő szakértői csoporttag az egyéb tanácsi döntés-előkészítő bizottság, a tanácsi munkacsoport és az egyéb bizottság üléseit követő két munkanapon belül írásbeli jelentésben köteles tájékoztatni az ülésen elhangzottakról a szakértői csoport vezetőjét és tagjait, az érintett EKTB-tagot, valamint szükség esetén az EKTB Titkárságát.

51. A COREPER-ben a tárgyalási álláspontot képviselő Állandó Képviselő egy munkanapon belül írásbeli jelentésben köteles tájékoztatni az ülésekről az EKTB Titkárságát. A jelentések elektronikus szétosztásáról az EKTB Titkársága gondoskodik.

52. Az EKTB emlékeztetőjét a külügyminiszter az Államtitkársági Értekezlet napirendjére beterjeszti.

53. A Kormány ügyrendjéről szóló 1088/1994. (IX. 20.) Korm. határozat 57/A. pontja szerinti jelentésben (a továbbiakban: uniós jelentés) a külügyminiszter hetente tájékoztatja a Kormányt az európai uniós tagsággal összefüggő aktuális kül- és Európa-politikai kérdésekről, valamint az azokból eredő hazai feladatokról. Az uniós jelentésben a külügyminiszter beszámol az adott heti EKTB-üléshez kapcsolódó legfontosabb kérdésekről is. Az uniós jelentés mellékletei az adott időszakban lezajlott tanácsülésekről és uniós szintű miniszteri találkozókra készített miniszteri jelentések. A jelentésben tájékoztatást kell adni a tanácsülés döntéseiből adódó feladatokról is.

VI.

*A Magyar Köztársaság Európai Unió mellett
működő Állandó Képvisellete szervezeti szabályainak
alapelvei*

54. Az Állandó Képviselést ellátja és segíti a Magyar Köztársaság Kormányának képviselét az Európai Unió intézményeiben, szerveiben.

55. Az Állandó Képviselést folyamatos és állandó szakmai kapcsolatot tart a kormányzati szervekkel, részt vesz az Európai Unió intézményeiben képviselendő tárgyalási álláspontok tervezeteinek kialakításában, és gondoskodik a magyar részvétel elősegítéséről.

56. Az Állandó Képviselést vezetője elősegíti a Kormánynak az Európai Unió intézményeiben való képviselétét. Képviseli a Kormányt a COREPER II munkájában, részt vesz a Tanácsnak a COREPER II által előkészített ülésein, illetőleg a feladat- és hatáskör szerint illetékes miniszter vagy államtitkár távolléte esetén képviseli a Kormányt.

57. Az Állandó Képviselést vezetőjének általános ügyekért felelős nagyköveti rangú szakmai helyettese képviseli a Kormányt a COREPER I munkájában, részt vesz a Tanácsnak a COREPER I által előkészített ülésein, illetőleg a

feladat- és hatáskör szerint illetékes miniszter vagy államtitkár távolléte esetén képviseli a Kormányt.

58. A Kormányt a Politikai és Biztonsági Bizottság ülésein az Állandó Képviselőt Kül- és Biztonságpolitikai Hivatalának (a továbbiakban: Kül- és Biztonságpolitikai Hivatal) nagyköveti rangú vezetője képviseli, aki egyben az Állandó Képviselőt vezetőjének kül- és biztonságpolitikai kérdésekért felelős szakmai helyettese.

59. Az Állandó Képviselőre kirendelt diplomaták az Állandó Képviselőt vezetőjének, illetve általános ügyekért felelős szakmai helyettesének vagy kül- és biztonságpolitikai kérdésekért felelős szakmai helyettesének (a továbbiakban: az Állandó Képviselőt illetékes vezetői) irányítása alatt végzik munkájukat.

60. Az uniós döntéshozatali eljáráshoz, a tárgyalási álláspontokhoz, valamint a tagállami kötelezettségekhez kapcsolódó utasításokat – kivéve a 61. pontban meghatározott esetekben – a minisztériumok (központi államigazgatási szervek) a Külügyminisztériumon keresztül továbbítják az Állandó Képviselőt illetékes diplomatájának. A kül- és biztonságpolitikai kérdések esetében az utasításokat a Külügyminisztérium továbbítja a Kül- és Biztonságpolitikai Hivatalának vezetőjének.

61. A tanácsi munkacsoportokban, az egyéb bizottságokban és az egyéb tanácsi döntés-előkészítő bizottságokban képviselőként tárgyalási álláspontokra vonatkozó utasításokat a minisztériumok (központi államigazgatási szervek) az érintett szakértői csoport tagjainak egyidejű tájékoztatása mellett továbbítják az Állandó Képviselőt illetékes diplomatájának.

62. Az Állandó Képviselőt diplomatája az Állandó Képviselőt illetékes vezetőjének és az EKTb elnökének (EKTb Titkárságának) – illetve kül- és biztonságpolitikai, valamint biztonság- és védelempolitikai kérdésekben a Külügyminisztérium felelős szakállamtitkárának – egyidejű tájékoztatásával írásban jelent a szakértői csoport vezetőjének, tagjainak, a tárgykör szerint felelős EKTb-tagnak.

63. Az Állandó Képviselőt illetékes vezetője vagy az EKTb elnöke, illetve a közös kül- és biztonságpolitikai, valamint az európai biztonság- és védelempolitikai kérdésekben a Külügyminisztérium felelős szakállamtitkára – az érintett minisztérium egyidejű tájékoztatása és egyeztetés kezdeményezése mellett – az Állandó Képviselőt diplomatáinak adott utasítás végrehajtását indokolt esetben felfüggesztheti.

64. Az Állandó Képviselőt diplomatáira az EKTb szakértői csoportok tagjaira és a tárcaközi egyeztetésre vonatkozó szabályokat is megfelelően alkalmazni kell. Az Állandó Képviselőt diplomatái a szakértői csoport vezetőjének kijelölése alapján képviselik a kormányzati álláspontot a tanácsi munkacsoportokban és arról e határozat rendelkezéseinek alkalmazásával jelentést tesznek.

65. Az Állandó Képviselőt szervezeti és működési rendjének részletes szabályait – e határozat rendelkezéseinek figyelembevételével, az EKTb javaslata alapján – a külügyminiszter állapítja meg.

VII.

Az Országgyűlés és a Kormány európai uniós ügyekben történő együttműködéséből adódó kormányzati feladatok ellátásának rendje

66. Az Országgyűlés és a Kormány európai uniós ügyekben történő együttműködéséről szóló 2004. évi LIII. törvényben (a továbbiakban: OGYKt) meghatározott európai uniós tervezeteket, illetve az Országgyűlés által pontosan megjelölt további dokumentumokat a külügyminiszter továbbítja az Országgyűlésnek.

67. A minősített adatot tartalmazó uniós tervezetokről a külügyminiszter listát állít össze, melyet rendszeresen megküld az Országgyűlésnek. Az Országgyűlés kérésére a listán szereplő dokumentumokat – a minősített adatot tartalmazó uniós dokumentumokra vonatkozó jogszabályok szerint – a Külügyminisztérium NATO–EU Nyilvántartójában hozzáférhetővé kell tenni.

68. Az OGYKt 2. §-a (3) bekezdésének rendelkezései szerint a törvényhozási tárgykörbe tartozó, vagy az OGYKt 2. §-ának (4) bekezdése értelmében a Magyar Köztársaság szempontjából rendkívüli jelentőségű uniós tervezeteket megjelölő, az Országgyűlésnek szóló értesítést (a továbbiakban: országgyűlési értesítés) a külügyminiszter – az érintett miniszterekkel együttműködve – készíti elő. Az országgyűlési értesítés része az Európai Unió soros elnökségének programjáról és az ahhoz kapcsolódó magyar prioritásokról és kormányzati feladatokról szóló kormány-előterjesztésnek.

69. Az országgyűlési értesítésnek az Országgyűlés illetékes bizottságához történő továbbításáról a külügyminiszter gondoskodik. Az országgyűlési értesítés az uniós tervezetek felsorolása mellett – lehetőség szerint – tartalmazza azok tartalmának rövid bemutatását, és annak megjelölését, hogy az OGYKt mely pontja alapján tartoznak az Országgyűlés hatáskörébe.

70. Amennyiben az Országgyűlés illetékes bizottsága álláspont-javaslatot kér a Kormánytól, az előkészítés kormányzati koordinációját a külügyminiszter az EKTb Titkársága útján látja el.

71. Az álláspontjavaslatra vonatkozó kérést az EKTb Titkársága haladéktalanul továbbítja az illetékes szakértői csoportnak és a felelős EKTb-tagnak.

72. Az illetékes szakértői csoport – a IV. fejezetben meghatározott eljárási szabályok megfelelő alkalmazásával – az OGYKt-ben foglaltaknak megfelelő tartalommal

alakítja ki az álláspont-javaslatot, amelyet – a felelős EKTB-tag útján – elfogadásra az EKTB elé terjeszt. Az álláspont-javaslat tartalmazza az első helyi felelős miniszter megjelölését is.

73. Az EKTB által elfogadott álláspont-javaslatot a külügyminiszter a Kormány részére az uniós jelentés mellékleteként tájékoztatásul benyújtja. Az EKTB által elfogadott álláspont-javaslatokat a külügyminiszter az EKTB elnöke útján továbbítja az Országgyűlés illetékes bizottságának.

74. Ha az álláspont-javaslat tartalmát érintően az EKTB-ben vita alakul ki vagy az stratégiai kérdést érint, azt az első helyi felelős miniszter és a külügyminiszter döntésre – a IV. fejezetben meghatározott eljárási szabályok szerint – a Kormány elé terjeszti.

75. A fenti rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni, ha az álláspont-javaslatnak az Országgyűlés részére való megküldését a Kormány kezdeményezi.

76. Ha az OGYKt 3. §-a (6) bekezdésének rendelkezése szerint az Országgyűlés az adott álláspont-javaslatlall kapcsolatban egyeztetést kezdeményez, ennek lefolytatásáról a tárgykör szerint első helyi felelős miniszter a külügyminiszterrel együttműködésben gondoskodik.

77. Az EKTB Titkárság gondoskodik az Országgyűlés illetékes bizottsága által az uniós tervszel kapcsolatban elfogadott állásfoglalás továbbításáról az illetékes szakértői csoport és a felelős EKTB-tag részére.

78. Az Országgyűlésnek megküldött álláspont módosulása esetén az OGYKt 5. §-ának alkalmazásában a 70–77. pontoknak megfelelően kell eljárni.

79. Az Európai Unió kormányzati részvétellel működő intézményeinek döntése után (politikai megállapodás, közös álláspont elfogadása, a jogi aktus elfogadása) az OGYKt 6. §-ának (1) bekezdésében meghatározott tájékoztatót az első helyi felelős miniszter küldi meg az Országgyűlés illetékes bizottságának, és egyidejűleg tájékoztatja az EKTB Titkárságát.

80. Ha a tájékoztató olyan döntésre vonatkozik, melynek elfogadása során a Kormány az Országgyűlés állásfoglalásától eltérő álláspontot képviselt, azt az EKTB-ben történő megtárgyalását követően a Kormány elé kell terjeszteni.

81. Ha az OGYKt 6. §-a (2) bekezdésének rendelkezése szerint szóbeli indokolási kötelezettség is fennáll, ennek ellátásáról a tanácsülésen részt vevő miniszter gondoskodik.

82. Az OGYKt 7. §-ának (1) és (3) bekezdése alkalmazásában az Európai Tanács üléseit megelőző és az azt követő, valamint a stratégiai jelentőségű eseményeket megelőző miniszterelnöki tájékoztatást a külügyminiszter és a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter az érintett miniszterekkel együttműködve készíti elő.

83. Az OGYKt 7. §-ának (2) bekezdése alkalmazásában a stratégiai jelentőségű integrációs politikai eseményekről szóló országgyűlési tájékoztató előkészítésének összehangolásáról a külügyminiszter az érintett miniszterekkel együttműködve gondoskodik.

84. Az OGYKt 7. §-ának (4) bekezdése alkalmazásában a Magyar Köztársaság európai uniós tagságával összefüggő kérdésekről és az európai integráció helyzetéről szóló országgyűlési tájékoztatót a Kormány részére a külügyminiszter terjeszti be az érintett miniszterek bevonásával.

85. Az Európai Bizottság, az Európai Közösségek Bírósága, az Elsőfokú Bíróság, az Európai Számvevőszék és az Európai Beruházási Bank igazgatótanácsa magyar tagjának javasolt személy országgyűlési meghallgatásával kapcsolatos kormányzati feladatokat a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter hangolja össze.

VIII.

Az Európai Parlament magyarországi képviselői és a Kormány együttműködéséből adódó kormányzati feladatok rendje

86. Az Európai Parlament magyarországi képviselői (a továbbiakban: EP-képviselők) és a Kormány közötti kapcsolattartás keretében a külügyminiszter – együttműködve az érintett miniszterekkel – az Európai Unió soros elnökségének elején konzultál az EP-képviselőkkel az elnökségi programról és a magyar prioritásokról. A konzultáción megvitatandó kérdéseket az EKTB áttekinti, és szükség szerint határoz a képviselendő álláspontokról. A konzultációról emlékeztető készül, amelyet az EKTB Titkársága megküldi az EKTB tagjainak.

87. Az uniós döntéshozatali eljárás rendjéhez, valamint a napirenden lévő kérdésekhez igazodóan a külügyminiszter egyeztet az EP-képviselőkkel a Kormány adott uniós tervszelre vonatkozó tárgyalási álláspontjáról. Ilyen egyeztetésre az Állandó Képviselőn is sor kerülhet. Az egyeztetésről emlékeztető készül, melyet az EKTB Titkársága megküldi az EKTB tagjainak.

88. Az EP-képviselőknek a Kormány uniós tervszel kapcsolatban, még el nem fogadott tárgyalási álláspontjára vonatkozó megkeresései teljesítésének módjáról és a tárgyalási álláspont elfogadásáról – a IV. fejezetben meghatározott eljárási szabályoknak megfelelően – az EKTB, illetve véleményeltérés vagy stratégiai jelentőségű kérdés esetén a Kormány dönt.

89. Az EP-képviselőknek azokról a megkereséseiről, melyek az EKTB vagy a Kormány által már elfogadott tárgyalási álláspontra vonatkoznak, illetve melyek nem közvetlenül tárgyalási álláspontra irányulnak, a miniszterek saját hatáskörben döntenek. A miniszterek kötelesek az

EP-képviselőknek a munkájuk elvégzéséhez szükséges tájékoztatást megadni.

IX.

Záró rendelkezések

90. Az EKTB kijelöli a tárgyalat napirendi pontok közül azokat, amelyekre vonatkozóan kommunikációs tervet kell készíteni és végrehajtani. A kommunikációs tervet – a Külügyminisztériummal és a tárgykör szerint felelős EKTB-taggal, illetve az illetékes szakértői csoporttal együttműködve – a tárgykörért első helyen felelős minisztérium készíti el. A kommunikációs tervet szükség szerint elfogadásra az EKTB elé kell terjeszteni.

91. A Magyar Köztársaságnak az Európai Bíróság előtti képviseletéről és az azzal kapcsolatos feladatokról szóló 1084/2004. (VIII. 27.) Korm. határozat (a továbbiakban: Határozat) az alábbiak szerint módosul:

a) a Határozat 1., 2., 3., 8., 9., 10., illetve 11. pontjában „az Európai Ügyek Hivatala” szövegrész helyébe „a Külügyminisztérium” szövegrész lép;

b) a Határozat 5. pontjában „az Európai Ügyek Hivatala” szövegrész helyébe „a Külügyminisztériumot” szövegrész lép;

c) a Határozat 7. pontja helyébe a következő szövegrész lép:

„7. A politikai, gazdasági, költségvetési vagy társadalmi jelentőségénél fogva a magyar érdekek szempontjából kiemelkedő jelentőségű vagy a kormányzat általános integrációs politikája szempontjából meghatározó fontosságú kérdéseket érintő ügyekben, valamint egyetértés hiányában a képviselendő álláspontot a Kormány elé kell terjeszteni.”

92. Ez a határozat a közzétételét követő harmadik napon lép hatályba, ezzel egyidejűleg az Európai Unió döntéshozatali tevékenységében való részvételről és az ehhez kapcsolódó kormányzati koordinációról szóló 1007/2004. (II. 12.) Korm. határozat hatályát veszti.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

1. számú melléklet az 1123/2006. (XII. 15.) Korm. határozathoz

Az Európai Unió tanácsi formációi előkészítésének kormányzati felelősségi rendje

Az Európai Unió tanácsi formációi előkészítésének kormányzati felelősségi rendje:

Tanácsi formáció	Főfelelős minisztérium/központi államigazgatási szerv Társfelelős minisztérium / központi államigazgatási szerv
Általános Ügyek és Kapcsolatok Tanácsa (GAERC)	KüM PM, HM, GKM
Gazdasági és Pénzügyi Tanács (ECOFIN)	PM KüM, GKM, FVM
Bel- és Igazságügyi Tanács	IRM PM, KüM, SZMM, EüM
Foglalkoztatási, Szociálpolitikai, Egészségügyi, Fogyasztóvédelmi Ügyek Tanácsa (EPSCO)	SZMM, EüM IRM, FVM, GKM, KüM, OKM, PM
Versenyképességi Tanács	GKM KüM, IRM, OKM, PM, EüM, SZMM, FVM, KvVM, MSZH, GVH, NKTH, FFK/NFÜ
Közlekedési, Távközlési és Energia Tanács	GKM PM, MeH, OAH, KüM, FVM
Mezőgazdasági és Halászati Tanács	FVM PM, EüM, KüM, KvVM
Környezetvédelmi Tanács	KvVM PM, GKM, FVM, EüM, KüM
Oktatás, Ifjúság és Kultúra Tanácsa	OKM, SZMM, MEH PM, EüM, KüM, IRM

2. számú melléklet az 1123/2006. (XII. 15.) Korm. határozathoz

Az Európai Koordinációs Tárcaközi Bizottság szakértői csoportjainak vezetése és tagsága

Szakértői csoport	A szakértői csoportot vezető minisztérium/központi államigazgatási szerv	Szakértői csoport tagjai
1. Bel- és igazságügyi együttműködés	IRM	KüM, PM, EüM, MEH, MEH (NBI), KvVM, SZMM, GKM, ÖTM, Legfőbb Ügyészség, OITH, FFK/NFÜ, OKM
2. Személyek szabad áramlása	EüM	KüM, IRM, PM, SZMM, OKM
3. Népegészségügy	EüM	KüM, IRM, PM, SZMM, OKM, FVM
4. Regionális politika, strukturális eszközök koordinációja	NFÜ	KüM, IRM, PM, OKM, GKM, FVM, SZMM, EüM, KvVM, NKTH, ÖTM, MEH
5. Foglalkoztatás- és szociálpolitika	SZMM	KüM, IRM, PM, OKM, EüM, GKM, FVM, FFK/NFÜ, ÖTM
6. Mezőgazdaság	FVM	KüM, IRM, PM, KvVM, MSZH, GKM, EüM, FFK/NFÜ, MKEH
7. Halászat	FVM	KüM, IRM, PM, KvVM
8. Áruk szabad áramlása, piacfelügyelet	GKM	KüM, IRM, PM, EüM, FVM, HM, KvVM, MSZH, SZMM, MEH, MSZT, OKM, ÖTM, MKEH, OKK OÉTI, NTKSZ, OMMF, OKK OKBI
9. Közlekedéspolitika	GKM	KüM, IRM, PM, KvVM, FVM, FFK/NFÜ, ÖTM
10. Energia	GKM	KüM, IRM, PM, KvVM, GVH, OAH, MEH (NBI), NKTH, FVM, FFK/NFÜ
11. Iparpolitika, kis- és középvállalkozások	GKM	KüM, IRM, PM, FVM, NKTH, GVH, KvVM, SZMM, MSZH, FFK/NFÜ, ÖTM
12. Fogyasztóvédelem, a fogyasztók egészségének védelme	SZMM	KüM, IRM, PM, EüM, FVM, KvVM, GVH, GKM, ÖTM
13. Turisztika	ÖTM	KüM, IRM, PM, OKM, FVM, KvVM, FFK/NFÜ
14. Ifjúságpolitika és sportügyek	SZMM	KüM, IRM, PM, OKM, EüM, ÖTM
15. Távközlés és információs technológiák	GKM	KüM, IRM, PM, MEH (NBI), NKTH, GVH, OKM, NHF, FFK/NFÜ
16. Vállalati versenyjog	IRM	KüM, PM, GVH, GKM
17. Vállalati jog (számvitel nélkül)	IRM	KüM, PM, MSZH, SZMM, PSZÁF
18. Közbeszerzés	IRM	KüM, PM, GVH, GKM, Közbeszerzések Tanácsa, FVM, FFK/NFÜ
19. Adatvédelem	IRM	KüM, PM, MEH (NBI), SZMM, ÖTM, GKM, LÜ, EüM
20. Statisztika	KSH	KüM, IRM, PM, MNB, FVM, SZMM, OKM, GKM, KvVM, EüM, ÖTM, FFK/NFÜ, LÜ
21. Szolgáltatások szabad áramlása (pénzügyi szolgáltatások nélkül)	KüM	IRM, PM, GKM, GKM-MKEH, SZMM, EüM, OKM, OTM, KvVM, MEH
22. Külgazdasági kapcsolatok	GKM	KüM, IRM, PM, GVH, FVM, SZMM, MEH
23. Közös kül-, biztonság- és védelempolitika	KüM	IRM, PM, HM, GKM, MEH, MEH (NBI), MKEH és valamennyi érintett tárca

Szakértői csoport	A szakértői csoportot vezető minisztérium/központi államigazgatási szerv	Szakértői csoport tagjai
24. Intézmények	KüM	IRM, PM, MEH, érintett tárcák
25. Egyebek	KüM	IRM, PM, érintett tárcák
26. Nemzetközi fejlesztési együttműködés	KüM	IRM, PM, HM, MEH, GKM, ÖTM, FVM, EüM, KvVM, FFK/NFÜ
27. Környezetvédelem	KvVM	KüM, IRM, PM, NKTH, GKM, FVM, EüM, ÖTM, FFK/NFÜ
28. Audiovizuális politika	MEH	KüM, IRM, PM, GKM, OKM, ORTT
29. Kultúra	OKM	KüM, IRM, PM
30. Tudomány és kutatás	NKTH	KüM, IRM, PM, NFÜ, MSZH, EüM, FVM, MTA, GKM, KvVM, OAH, OKM, FFK/NFÜ
31. Nukleáris kérdések	OAH	KüM, PM, IRM, GKM, MEH (NBI), KvVM, EüM
32. Oktatás és képzés	OKM	KüM, IRM, PM, SZMM, NKTH, EüM, GKM, FVM, FFK/NFÜ
33. Tőke szabad áramlása	PM	KüM, IRM, GKM, ÖTM, FVM, KvVM, MNB, PSZÁF, ORFK
34. Adózás	PM	KüM, IRM, GKM, KvVM
35. Pénzügyi szolgáltatások	PM	KüM, IRM, SZMM, EüM, MNB, PSZÁF
36. Állami támogatások	PM	KüM, IRM, FVM, GKM, NKTH, KvVM, FFK/NFÜ, ÖTM
37. Gazdasági és Monetáris Unió	PM	KüM, IRM, MNB, PSZÁF, FFK/NFÜ
38. Vámunió, vámjog, vámegyüttműködés	PM	KüM, IRM, OKM, GKM, FVM, KvVM
39. Pénzügyi ellenőrzés	PM	KüM, IRM, KEHI, FFK/NFÜ
40. Költségvetés	PM	KüM, IRM, FVM, FFK/NFÜ, GKM, KvVM, OKM, HM, NKTH, ÖTM
41. Számvitel	PM	KüM, IRM
42. OLAF szakértői csoport	PM	KüM, IRM, ÖTM, MEH (NBI), VPOP, FVM, LÜ
43. Munkavállalók szabad áramlása	SZMM	KüM, IRM, PM, EüM, ÖTM, FVM
44. Kábítószer ügy	SZMM	KüM, IRM, PM, ÖTM, EüM, GKM, MEH (NBI), FVM, ORFK, OKM, LÜ
45. Kommunikáció	KüM	IRM, PM, érintett tárcák
46. Az Európai Községek Bírósága és Elsőfokú Bírósága előtti, valamint az ezeket megelőző eljárások	IRM, KüM	PM, érintett tárcák
47. Bővítés	KüM	IRM, PM, MEH, érintett tárcák
48. Versenyképességi és növekedési	GKM, KüM	IRM, PM, SZMM, KvVM, NKTH, FFK/NFÜ, OKM, MSZH

5 érvünk van:

hivatalos és hiteles
jogszabályszovegek

hasznos kiegészítők
(pl. iratmintatár)

rendszeresen
aktualizált
kommentárok

megújult, gyors
keresőprogram

online frissítés
naponta

+1

klubtagság

Előfizetésével Ön jogosult lesz a Közlöny Klub névre szóló prémium kártyájára, amellyel nem csak a Magyar Hivatalos Közlönykiadó boltjaiban részesül azonnali árkedvezményben, hanem az Euro Discount Club partnercégeinél is országszerte.

i www.mhk.hu
06 (80) 200-723

- ☐ Előfizetem a **Hivatalos Jogszabálytár** önálló változatát egy évre példányban. Előfizetési periódus: 2007. január–december. 2007. évi kedvezményes előfizetési díj: **69 000 Ft + áfa**, rendszerbe lépési díj nincs. Többfelhasználós hálózati verzióinkról kérjük, érdeklődjön zöldszámunkon!

- ☐ Igénybe kívánom venni a diákok részére fenntartott 50% kedvezményt. Diákigazolvány sorszáma:

Név, cím:

Ügyintéző, telefon:

Kézbesítési cím és név:

Dátum: Cégszerű aláírás:

*Ajánlatunk a 2006. december 31-ig beérkezett új, éves előfizetésekre vonatkozik.

Kérjük, hogy a szelvényt a Magyar Hivatalos Közlönykiadó **1394 Budapest 62, Pf. 361** postacímére, illetve a **266-8906-os** vagy a **266-5190-es** faxszámra küldje vissza. Megrendelését feladhatja a www.mhk.hu honlapon vagy a jogszabalytar@mhk.hu e-mail címen is.

Ha a Közlöny Klub tagságra és az azzal járó kedvezménykártyára nem tart igényt, jelezze itt: ☐

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra és elektronikus kiadványokra szóló előfizetésüket folyamatosnak tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2007. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel). Az esetleges módosítást szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni. Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be.

Készpénzes befizetés kizárólag a Magyar Hivatalos Közlönykiadó ügyfélszolgálatán (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.) lehetséges. (Levél-cím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1394 Budapest, 62. Pf. 357. Fax: 318-6668).

A 2007. évi előfizetési díjak

(Az árak az áfát tartalmazzák.)

Magyar Közlöny	99 792 Ft/év	Környezetvédelmi és Vízügyi Értesítő	15 120 Ft/év
Hivatalos Értesítő	15 372 Ft/év	Közlekedési Értesítő	24 696 Ft/év
Határozatok Tára	22 932 Ft/év	Kulturális Közlöny	18 900 Ft/év
Önkormányzatok Közlönye	5 544 Ft/év	Külgazdasági Értesítő	20 160 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	18 900 Ft/év	Munkaügyi Közlöny	15 372 Ft/év
Bányászati Közlöny	4 788 Ft/év	Oktatási Közlöny	21 924 Ft/év
Belügyi Közlöny	25 452 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	30 492 Ft/év
Egészségbiztosítási Közlöny	22 176 Ft/év	Sportértesítő	5 040 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	27 720 Ft/év	Statistikai Közlöny	13 104 Ft/év
Ellenőrzési Figyelő	3 528 Ft/év	Szociális Közlöny	15 624 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	18 396 Ft/év	Turisztikai Értesítő	11 844 Ft/év
Gazdasági Közlöny	23 436 Ft/év	Ügyészségi Közlöny	6 552 Ft/év
Hírközlési Értesítő	6 552 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alap Hírlevele	5 040 Ft/év
Honvédelmi Közlöny	18 648 Ft/év	Pénzügyi Szemle	19 908 Ft/év
Igazságügyi Közlöny	15 876 Ft/év	L'udové noviny	3 780 Ft/év
Jogtanácsadó	6 804 Ft/év	Neue Zeitung	4 788 Ft/év

Cégközlöny CD

A Cégközlöny hatályos és hiteles céginformációs – az üzleti életben részt vevők számára nélkülözhetetlen, naprakész – adatbázisát tartalmazó, heti rendszerességgel megjelenő lap formátuma 2007. október 1-jétől várhatóan megújul. Erre tekintettel a CD a 2007. évben január 1-jétől szeptember 30-ig fizethető elő. A háromnegyed éves előfizetés díja a 20%-os áfával: 106 272 Ft.

Közbeszerzési Értesítő

A hetente több száz, minden szakterületre kiterjedő közbeszerzési felhívás részletes leírását és feltételeit tartalmazó Közbeszerzési Értesítő című hivatalos lap révén az előfizetők a leggyorsabban, autentikus forrásból értesülhetnek a pályázatokról. Az Értesítő – a tervezett formátumváltás miatt – a 2007. évben fél évre fizethető elő. A fél éves előfizetés díja áfával: 55 062 Ft.

A HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR (CD)

hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteményének 2007. évi éves előfizetési díjai:

(Áraink az áfát nem tartalmazzák.)

Önálló változat	72 000 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	260 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	130 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	340 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	160 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	590 000 Ft

2006. december 31-ig történő 2007. évi teljes éves előfizetés esetén az önálló változat díja: 69 000 Ft.

Az EU-JOGSZABÁLYTÁR (CD)

Az Európai Unió Jogszabályai gyűjteményének 2007. évi éves előfizetési díja

(Áraink az áfát nem tartalmazzák.)

Önálló változat	72 000 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	260 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	130 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	340 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	160 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	590 000 Ft

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 2006-os évfolyama jelenik meg CD-n az eredeti küalak megőrzésével, de könnyen kezelhetően. Ára: 12 000 Ft + áfa.

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével. A Szerkesztőbizottság elnöke: Gilyán György. A szerkesztésért felelős: Kovácsné dr. Szilágyi-Farkas Zsuzsanna. Budapest V., Kossuth tér 1-3. Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató. Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel.: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2006. évi éves előfizetési díj: 90 216 Ft. Egy példány ára: 189 Ft 16 oldal terjedelemtől, utána +8 oldalanként +168 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközből emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

06.3990 – Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert vezérigazgató-helyettes.